

ВОЛИНСЬКА ОБЛАСНА ДЕРЖАВНА АДМІНІСТРАЦІЯ

Управління екології та природних ресурсів

РЕГІОНАЛЬНА ДОПОВІДЬ

ПРО СТАН НАВКОЛИШНЬОГО ПРИРОДНОГО СЕРЕДОВИЩА У ВОЛИНСЬКІЙ ОБЛАСТІ

ЗА 2024 РІК

Вступне слово

Волинь – край унікальної природи, лікувального мікроклімату, самобутнього народного мистецтва і великої історико-культурної спадщини. За наявності природних рекреаційних ресурсів, які зазнали відносно невеликого антропогенного впливу і добре зберегли рекреаційну здатність, область належить до перспективних регіонів України з розвитку туристично-рекреаційної галузі.

Волинь вважається регіоном, де населення і влада традиційно дбають про збереження унікальних природних ландшафтів, раціональне використання ресурсів лісу, озер, боліт, надр, піклуються збереженням чистоти атмосфери і води.

Для забезпечення більш широкого доступу громадськості до екологічної інформації щороку оприлюднюється на офіційному сайті Волинської ОДА (<http://voladm.gov.ua/>) Доповідь про стан навколишнього природного середовища у Волинській області (надалі - Доповідь). У пропонованій Доповіді приведені систематизовані дані про якісний стан довкілля області в 2024 році (атмосферного повітря, земельних та водних ресурсів, рослинного та тваринного світу), поводження з відходами, екологічну та радіаційну безпеку, контроль у галузі охорони природи та природокористування, впровадження еколого-економічних реформ, виконання регіональних екологічних програм, екологічний моніторинг навколишнього середовища, діяльність громадських екологічних організацій, наукові дослідження в сфері екології, охарактеризовано ключові екологічні проблеми області та визначено пріоритети регіональної екологічної політики на майбутнє.

Матеріали даного видання знайомлять читачів зі станом екологічної ситуації в Волинській області, а також розкривають особливості всіх складових довкілля.

Над Доповіддю працював колектив управління екології та природних ресурсів Волинської обласної державної адміністрації при активній інформаційній підтримці суб'єктів системи екологічного моніторингу: Державної екологічної інспекції у Волинській області, Регіонального офісу водних ресурсів у Волинській області, Волинської філії державної установи «Інституту охорони ґрунтів України», Волинського обласного центру з гідрометеорології, Департаменту житлово-комунального господарства та капітального будівництва облдержадміністрації, Департаменту економіки, інвестиційної діяльності та регіональної політики облдержадміністрації, Департаменту агропромислового розвитку облдержадміністрації, Управління інфраструктури облдержадміністрації, Волинського національного університету імені Лесі Українки та ін.

Сподіваємося, що дана Доповідь стане в нагоді та буде цікавою і корисною для діяльності наукових установ, представників ЗМІ, громадських організацій та окремих громадян, небайдужих до збереження та охорони довкілля.

Колектив управління екології та природних ресурсів Волинської облдержадміністрації

1. Загальні відомості

1.1. Географічне розташування та кліматичні особливості Волинської області

Волинська область розміщена на північному заході України. На півночі вона межує з Брестською областю Республіки Білорусь, на сході – із Рівненською областю, на півдні – із Львівською, на заході – із Хелмським і Замостським воєводствами Республіки Польща. Площа області складає 20,1 тис. кв. км. або 3,3% від загальної території України.

Фізико-географічне розміщення Волинської області доволі вигідне. Область належить до регіонів із відносно збереженими природно-територіальними комплексами (геосистемами). Хоча простежують суттєві відмінності в їх освоєності у різних частинах області. Найбільше перетворені ландшафти південної лісостепової частини Волинської області.

Основні фізико-географічні особливості ландшафтів області Волинського Полісся – це наявність крейдових порід, рівнинність, значний розвиток льодовикових форм рельєфу, карсту, високе залягання ґрунтових вод, значні показники густини річкової мережі та заозереності, перезволоженість і заболоченість, широкий розвиток долинних ландшафтів.

Протягом тривалого часу природні ландшафти Волинського Полісся змінювалися під впливом господарської діяльності людини. Інтенсивні перетворення ландшафтів Волинського Полісся почались у 60-х роках і визначались активним розвитком промисловості, транспортної мережі, осушенням поліських ґрунтів, екстенсивним веденням сільського господарства, зменшенням площ лісу. Проведення рубок головного користування, створення штучних лісонасаджень призвело до зміни мікроклімату ландшафтних систем, їх фауністичного та флористичного складу.

За природними умовами область поділяють на три зони: північнополіську, південнополіську і лісостепову. На теренах Волинської області чітко виділяють два види ландшафтів – поліський і лісостеповий. Для поліських ландшафтних районів характерні велика лісистість, заболоченість місцевостей, переважання малородючих ґрунтів, наявність значної кількості заплавних і карстових озер. Для лісостепових ландшафтних районів властивий долинно-грядовий рельєф, ускладнений яружно-балочними й карстовими формами із сірими опідзоленими ґрунтами в поєднанні з малогумусними чорноземами.

Клімат області помірно континентальний: зима м'яка, із нестійкими морозами; літо тепле, нежарке; весна та осінь – затяжні зі значними опадами.

1.2. Соціальний та економічний розвиток області

Від початку російського повномасштабного вторгнення Волинська область залишається у своїх звичних адміністративно-територіальних межах. Регіон не зазнав суттєвих змін у політичній сфері та значних пошкоджень інфраструктури, але стикнувся з неочікуваними викликами в соціально-економічній сфері.

Територія Волинської області не зазнала тимчасової окупації, тут не відбуваються і не відбувалися активні воєнні дії. Однак область зазнала соціально-економічних змін — зросли ціни на товари першої необхідності та збільшився рівень безробіття. При цьому місцеві бюджети переважно перевиконані в дохідній частині.

Разом з тим, через російське вторгнення в Україну обласний бюджет зазнав непередбачуваних витрат.

НАСЕЛЕННЯ

З перших днів війни Волинь почала приймати вимушено евакуйованих осіб з інших областей України.

Станом на 01 березня 2025 року на Волині зареєстровано 43,0 тис. вимушено переміщених українців, з них: дітей – 11 180; жінок – 25 727; чоловіків – 17 251; осіб пенсійного віку – 6 667.

Переселені українці знайшли прихисток в усіх громадах області, аленайбільше у містах: Луцьк – 14 645 осіб, Ковель – 4 009 осіб, Нововолинськ – 3 952 особи та Володимир – 2 714 осіб (34 %, 9 %, 9 % і 6 % відповідно).

За оцінками територіальних громад, реальна чисельність ВПО є меншою відповідно до даних Єдиної інформаційної бази, оскільки близько 20 % громадян, хоча і змінили місце тимчасового проживання (повернення до покинутого постійного місця проживання / повторне переселення / виїзд за кордон), проте з різних причин не знялися з обліку.

На території області діє Комплексної регіональної програми підтримки внутрішньо переміщених осіб у Волинській області на 2024-2026 роки, затвердженої наказом начальника обласної військової адміністрації від 04.10.2023 № 362, яка спрямована на забезпечення комплексного підходу з реалізації засад державної політики на регіональному рівні в частині всебічного забезпечення нагальних та постійних потреб внутрішньо переміщених громадян України, також і в соціально-економічній сфері.

В області переселеним особам надають оперативну допомогу в поселенні (приватний сектор, готелі, комунальні заклади тощо) й оформленні статусу ВПО, виплачують матеріальну допомогу на проживання в регіоні, безкоштовно надають правову допомогу в очному режимі та онлайн. Для пошуку житла в регіоні створили інтерактивну мапу «Прихистки Волині».

Наразі у Волинській області проживають ВПО з числа осіб похилого віку, осіб з інвалідністю, які проживають в територіальних громадах області загальною кількістю 8 862 чол., з них: 1 640 осіб з інвалідністю, 6 667 осіб похилого віку, 634 особи похилого віку, які мають інвалідність.

Соціальні послуги громадянам похилого віку, особам з інвалідністю та іншим категоріям населення, які потрапили в складні життєві обставини, в області надають комунальні заклади територіальних громад: 10 територіальних центрів соціального обслуговування (надання соціальних послуг), 35 центрів надання соціальних послуг, 5 психоневрологічних інтернатних закладів та Луцький геріатричний пансіонат обласної комунальної власності.

Соціальні послуги отримують понад 20,0 тис. осіб, в тому числі 445 вимушено переміщених осіб.

Упродовж 2024 року до надавачів соціальних послуг 25 територіальних громад звернулись та отримують соціальні послуги 286 внутрішньо переміщених осіб з числа громадян похилого віку та осіб з інвалідністю.

У Волинській області затверджено Перелік місць тимчасового проживання ВПО, до якого включено 18 об'єктів на 977 ліжко-місць (розпорядження обласної військової адміністрації від 31.10.2023 № 462, від 12.01.2024 № 13 та від 02.09.2024 № 361).

Місця тимчасового проживання утворені в громадах Луцького району (Берестечківській, Горохівській, Городищенській, Луцькій, Олицькій, Рожищенській та Цуманській), Ковельського району (Голобській, Луківській та Любомльській), Володимирського району (Володимирській та Нововолинській). 18 територіальних громад ведуть роботу щодо створення фонду житла, призначеного для тимчасового проживання ВПО.

Щодо вирішення житлових проблем ВПО у Волинській області у Луцькій, Ківерцівській, Ковельській та Нововолинській громадах реалізуються проєкти щодо будівництва/реконструкції житла для ВПО.

СПОЖИВЧІ ЦІНИ

У 2024 році індекси споживчих цін у Волинській області показують наступні зміни: у червні 2024 року індекс становив 102,1% порівняно з травнем, а за період січень-червень – 104,3%. Загалом, за рік індекс інфляції у Волинській області склав 113,1% за даними Мінфіну. На споживчому ринку області ціни на продукти харчування та безалкогольні напої зросли на 3,7%. Найбільше подорожчали яйця (на 43,4%) та овочі (на 16,1%). Підвищилися ціни на масло, сири, молоко, кисломолочну продукцію, продукти переробки зернових, соняшникову олію, яловичину та телятину, сало, безалкогольні напої, сметану, хліб, м'ясо птиці, макаронні вироби на 7,5–0,9%. Разом з тим подешевшали цукор, свинина, рис, фрукти на 5,1–0,8%.

Ціни на алкогольні напої та тютюнові вироби зросли на 1,5%, зокрема, на тютюнові вироби – на 2,5%, алкогольні напої – на 0,4%.

Одяг і взуття подешевшали на 2,6%, в т.ч. одяг – на 2,9%, взуття – на 2,4%.

Зниження цін у сфері охорони здоров'я на 0,2% відбулося за рахунок здешевлення фармацевтичної продукції, медичних товарів та обладнання на 0,4%.

Ціни на транспорт знизилися на 0,4% в основному через здешевлення палива та мастил на 0,3%.

ПРОМИСЛОВІСТЬ

Промисловість Волині також адаптувалася до нових реалій. Територіальні громади регіону заявили про готовність приймати в себе релокований бізнес. Чимало волинських підприємств змінили напрямок діяльності відповідно до вимог воєнного часу. Так, наприклад, ПрАТ «Едельвіка», знане на весь світ своїми вишиванками, виготовляє військову форму. Луцький бренд взуття «Ікос» нині випускає тактичне взуття та берці для потреб ЗСУ і тероборони. А група компаній VolWest Group формує сухі пайки для військових, які перебувають у найгарячіших точках бойових дій.

У Луцьку запустили центр підтримки евакуації та адаптації бізнесу. Основним його завданням є створення комфортних умов для роботи евакуйованих підприємств на території Луцької міської територіальної громади.

ЗОВНІШНЯ ТОРГІВЛЯ

Експорт товарів у 2024 році становив 1172,2 млн дол. США, імпорт – 2319,9 млн дол. (за попередніми даними). Порівняно із 2023р. обсяги експорту збільшилися на 42,3%, імпорту – зменшилися на 10,0%. Від’ємне сальдо дорівнювало 1147,7 млн дол.

У загальному обсязі експорту товарів переважали продукти рослинного походження, електричні машини, деревина і вироби з деревини, меблі.

Основу товарної структури імпорту складали засоби наземного транспорту, крім залізничного, палива мінеральні; нафта і продукти її перегонки, машини, обладнання та механізми; електротехнічне обладнання.

Основними партнерами в експортно-імпортних операціях були країни Європейського Союзу (ЄС), на які припадало 78,3% загального обсягу експорту та 75,1% імпорту товарів.

Серед країн ЄС значними були обсяги торгівельних операцій з Німеччиною, Польщею, Угорщиною, Словаччиною, Румунією та Литвою.

Обсяг експорту товарів до країн ЄС становив 917,7 млн дол. США (78,3% загального обсягу), що на 36,8% більше, ніж у 2023 році. Імпорт товарів з країн ЄС склав 1742,7 млн дол. (75,1%) і зменшився на 7,7%. Основу товарної структури експорту складали електричне обладнання, деревина і вироби з деревини, зернові культури, насіння і плоди олійних рослин. У товарній структурі імпортних надходжень значними були палива мінеральні; нафта і продукти її перегонки, засоби наземного транспорту крім залізничного, пластмаси, полімерні матеріали, каучук, гума.

БУДІВНИЦТВО

За інформацією Головного управління статистики у Волинській області у 2024 році прийнято в експлуатацію 443,6 тис.м² загальної площі житлових будівель, що на 35,5% більше ніж у 2023 році.

У сільській місцевості збудовано 309,1 тис.м² нового житла (або 69,7% загальнообласного обсягу), у міській – 134,5 тис.м² (30,3%). Серед районів

області найбільше житла прийнято в експлуатацію у Луцькому районі (297,9 тис.м² або 67,2% загального обсягу в регіоні).

Упродовж минулого року введено в експлуатацію 5061 квартиру, з них 3221 – у сільській місцевості, 1840 – у міській.

2. Атмосферне повітря

2.1. Викиди забруднюючих речовин в атмосферне повітря

2.1.1. Динаміка викидів забруднюючих речовин в атмосферне повітря

За даними Головного управління статистики у Волинській області в 2024 році в атмосферне повітря від стаціонарних джерел викидів надійшло 5,7 тис.тонн шкідливих речовин. Порівняно з минулим роком, загальний обсяг шкідливих речовин, які потрапили в атмосферне повітря від роботи стаціонарних джерел викидів зменшився на 1,3 тис. тонн. У зв'язку із збільшенням навантаження пересувних джерел на атмосферне повітря відбувається погіршення якості довкілля, санітарного стану території, фіксуються перевищення концентрацій забруднюючих речовин.

Динаміка викидів забруднюючих речовин в атмосферне повітря за 2020 - 2024 р.р. наведені в таблиці 2.1.

Динаміка викидів в атмосферне повітря, тис. т.

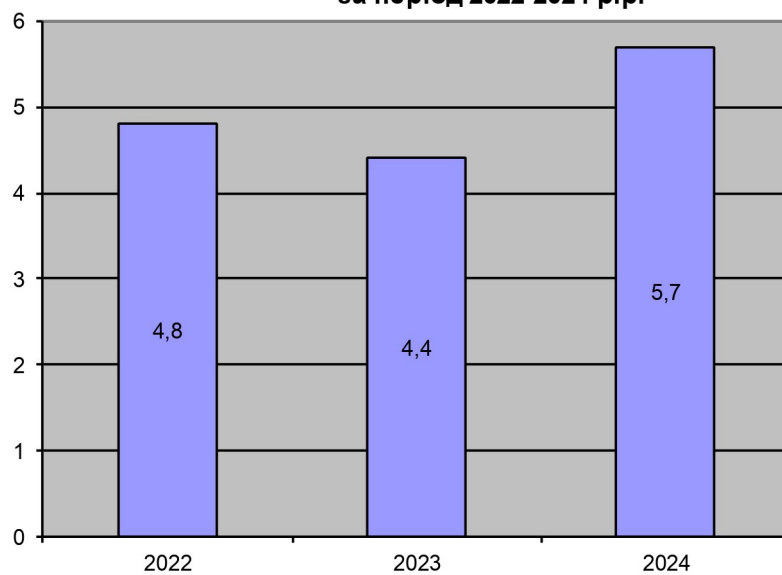
Таблиця 2.1.

Роки	Викиди в атмосферне повітря, тис.т.			Щільність викидів у розрахунку на 1 кв.км, кг	Обсяги викидів у розрахунку на 1 особу, кг	Обсяг викидів на одиницю ВРП, тис.т/млн.гр н.
	Всього	у тому числі				
		стаціонарними джерелами	пересувними джерелами			
2020	*	5,0	*	200,0	4,9	0,000001
2021	*	5,6	*	200,0	4,8	0,00000005
2022	*	4,8	*	200,0	4,7	**
2023	*	4,4	*	400,0	4,3**	**
2024	*	5,7	*	300,0	5,5**	**

* розрахунок викидів забруднюючих речовин та парникових газів від транспортних засобів не проводиться відповідно до наказу Державної служби статистики від 19.02.2015 № 60 про визнання таким, що втратив чинність наказ Державного комітету статистики України від 13 листопада 2008 року № 452 "Про затвердження Методики розрахунку викидів забруднюючих речовин та парникових газів у повітря від транспортних засобів".

** обсяги викидів у розрахунку на 1 особу, кг та значення ВРП за даними Головного управління статистики у Волинській області не оприлюднено. Значення надаються розрахунковим методом орієнтовно.

**Динаміка викидів шкідливих речовин від стаціонарних джерел
за період 2022-2024 р.р.**

2.1.2. Динаміка викидів найпоширеніших забруднюючих речовин в атмосферне повітря у містах Волинської області

У загальному обсязі викидів від стаціонарних джерел забруднення переважають метан (24,8 %), речовини у вигляді твердих суспендованих частинок (20,0%), оксид вуглецю (31,5%) та сполуки азоту (14,4%).

У сумарній кількості шкідливих речовин викиди метану та азоту оксиду (N₂O), які належать до парникових газів, становили відповідно 1,108 та 0,042 тис.тонн.

Крім того, від стаціонарних джерел в атмосферу потрапило 0,4 т діоксиду вуглецю, який також впливає на зміну клімату.

Динаміку викидів забруднюючих речовин в атмосферне повітря від стаціонарних джерел забруднення в районах Волинської області, подано в табл. 2.2.

*Динаміка викидів забруднюючих речовин в атмосферне повітря
від стаціонарних джерел забруднення у регіоні по окремим населеним
пунктам, тис. т*

Таблиця 2.2

	2022	2023	2024
Всього	4,8	4,4	5,7
<i>Луцький район</i>	1,51	1,4	2,6
<i>Камінь-Каширський район</i>	0,5	0,4	0,13
<i>Ковельський район</i>	0,7	0,7	0,99
<i>Володимирський район</i>	2,18	1,8	1,99

Протягом 2024 року викиди забруднюючих речовин в атмосферне повітря надійшли від 173 стаціонарних джерел підприємств та організацій області, що становило 5,7 тис. тонн. В порівнянні з минулим 2023 роком викиди забруднюючих речовин від стаціонарних джерел суб'єктів господарювання збільшились на 1,3 тис. тонн.

2.1.3. Основні забруднювачі атмосферного повітря за видами економічної діяльності

Основними забруднювачами повітря були підприємства переробної промисловості, сільського, лісового та рибного господарства, здійснення діяльності у сфері постачання електроенергії, газу, пари та конденсованого повітря, а також транспорту, складського господарства, поштової та кур'єрської доставки. На них припадає понад 87% загальнообласних викидів.

Серед основних забруднювачів – ТзОВ «Птахокомплекс Губин» (6,5%), Локачинський ЦВНТК ПАТ «Укргазвидобування» (3,1 %), ТзОВ «Луцька аграрна компанія» (14,2 %), ТзОВ «Радехівський цукор» (19,4 %), ТзОВ «Кроноспан УА» (3,8 %), ЛВУМГ ТОВ «Оператор газотранспортної системи» (7,9%).

Основні забруднювачі атмосферного повітря подані в табл. 2.3; 2,4.

Основні забруднювачі атмосферного повітря

Таблиця 2.3

№ п/п	Підприємство - забруднювач	Відомча приналежність	Валовий викид, т		Зменшення/- збільшення/+	Причина зменшення/ збільшення
			2022 р.	2023 р.		
1.	Локачинський ЦВНТК ГПУ «Львівгазвидобування» ПАТ «Укргазвидобування»	Міністерство палива та енергетики	215,956	172,942	-43,014	Зменшення технологічних викидів
2.	ТзОВ «Радехівський цукор» с.Рованці	-	-	1098,714	-	Нове підприємство, утворене у 2024 році
3.	ТзОВ «Птахокомплекс Губин»	-	299,351	367,531	+ 68,18	Збільшення виробничих потужностей
4.	ТзОВ «Луцька аграрна компанія»	-	805,544	805,544	-	Без змін у виробництві
5.	ТзОВ «Кроноспан УА»	-	200,700	217,351	+ 16,651	Збільшення виробничих потужностей
6	Ковельський промисловий майданчик Бібрське ЛВУМГ ТОВ «Оператор газотранспортної системи України»	-	64,461	449,521	+ 385,1	Збільшення потужностей

Викиди забруднюючих речовин в атмосферне повітря за видами економічної діяльності

Таблиця 2.4

№ з/п	Види економічної діяльності	Кількість підприємств, які мали викиди, одиниць	Обсяги викидів по регіону		Викинуто в середньому одним підприємством, т.
			тис. т	у % до 2022 р.	
	Всі види економічної діяльності	172	4,4	91,7	25,6
1	Сільське господарство, лісове господарство та рибне господарство	36	1,2	104,8	33,2
2	Добувна промисловість і розроблення кар'єрів	3	0,2	83,9	65,0
3	Переробна промисловість	49	2,9	134,6	59,5
4	Постачання електроенергії, газу, пари та кондиційованого повітря	20	0,4	93,0	18,3

5	"Водопостачання; каналізація, поводження з відходами"	3	0,03	102,9	10,4
6	Будівництво	4	0,03	67,3	6,8
7	"Оптова та роздрібна торгівля; ремонт автотранспортних засобів і мотоциклів"	6	0,03	552,7	46,3
8	Транспорт, складське господарство, поштова та кур'єрська діяльність	11	0,05	550,2	42,6
9	Тимчасове розміщення й організація харчування	1	0,0001	163,3	0,1
10	Інформація та телекомунікації	1	0,0009	68,4	0,9
11	Операції з нерухомим майном	3	0,003	91,8	1,1
12	Діяльність у сфері адміністративного та допоміжного обслуговування	1	0,0004	107,8	0,4
13	"Державне управління й оборона; обов'язкове соціальне страхування"	6	0,07	50,9	11,0
14	Освіта	11	0,05	83,9	4,65
15	Охорона здоров'я та надання соціальної допомоги	17	0,07	108,6	4,1
16	Мистецтво, спорт, розваги та відпочинок	1	0,0007	64,2	0,7

2.2. Транскордонне забруднення атмосферного повітря

Волинським гідрометеоцентром на протязі 28 років проводяться спостереження за програмою транскордонного переносу на метеостанції М Світязь. Середньодобові концентрації визначаються при відборі проб 5 разів на добу.

За даними спостережень, рівень забруднення на М Світязь становив:

- по діоксиду сірки - 0,01 ГДК с.д.;
- по діоксиду азоту - 0,12 ГДК с.д.

По даних спостережень на М Світязь у 2024, як і у 2023 році не спостерігалися випадки перевищення ГДК с.д. по діоксиду азоту і діоксиду сірки.

У звітному році по М Світязь, порівнюючи з 2023 роком, середньорічні концентрації по діоксиду сірки дещо знизились, а середньорічна концентрація по діоксиду азоту залишилась на попередньому рівні. По діоксиду сірки та діоксиду азоту відзначено незначне зниження середньорічних концентрацій за п'ятирічний термін.

2.3. Якість атмосферного повітря в населених пунктах

Спостереження за станом атмосферного повітря та вмістом забруднюючих речовин, у тому числі радіоактивного забруднення, на території області проводять 3 суб'єкти державної системи моніторингу довкілля: Волинський обласний центр з гідрометеорології, Головне управління Держпродспоживслужби у Волинській області та ДУ «Волинський обласний центр контролю та профілактики хвороб МОЗ України».

Державною гідрометеорологічною службою в області оцінка стану забруднення атмосферного повітря здійснюється за даними спостережень в місті Луцьку на 3-х стаціонарних постах спостереження. Програма обов'язкового моніторингу якості атмосферного повітря включає сім забруднюючих речовин: пил, оксид азоту, діоксид азоту (NO₂), діоксид сірки (SO₂), оксид вуглецю, фенол, формальдегід (H₂CO), а також показники радіоактивного забруднення (гамма-фон, мкР/год).

Вміст основних забруднюючих речовин наведено в таблиці 2.5.

Вміст основних забруднюючих речовин в атмосферному повітрі

Таблиця 2.5

Речовина	Клас небезпеки	Кількість міст, охоплених спостереженнями	Середньорічний вміст, мг/м ³	Середньодобові ГДК	Максимальний вміст, мг/м ³	Максимально разові ГДК	Частка міст (%), де середньорічний вміст перевищував:			Частка міст (%), де максимальний разовий вміст перевищував:		
							1 ГДК	5 ГДК	10 ГДК	1 ГДК	5 ГДК	10 ГДК
Пил		1	0.0702	0.15	0.3	0.5				-	-	-
Діоксид сірки	3	2 1-Луцьк, 2-Світязь	0.0023 0,0004	0.05	0.0215	0.5				-	-	-
Оксид вуглецю	4	1	0.2127	3	3,0	5,0				-	-	-
Діоксид азоту	3	2 1-Луцьк 2-Світязь	0.0749 0,0045	0.04	0,3422	0.2	50% Луцьк			-	-	-
Оксид азоту	3	1	0.0358	0.06	0.1277	0.4				-	-	-
Фенол	2	1	0.0064	0.003	0,0174	0.01				-	-	-
Формальдегід	2	1	0.007	0.003	0.0662	0.035				-	-	-

Середньорічна концентрація за 2024 рік по області була наступна: концентрація формальдегіду в атмосферному повітрі на рівні 2,33 гранично допустимих концентрацій (ГДК), фенолу- 2,13, окису азоту – 0,597, двоокис азоту – 1,8725, пилу – 0,468, двоокису сірки - 0,046, окису вуглецю - 0,0709 (дані наведені в таблиці 2.6).

*Найбільші середні і максимальні концентрації забруднюючих речовин
(в кратності ГДК) в атмосферному повітрі міст*

Таблиця 2.6.

<i>Забруднююча речовина</i>	<i>Місто</i>	<i>Середньорічна концентрація</i>	<i>Максимально середньорічна концентрація</i>
Речовини у вигляді суспендованих твердих частинок	м. Луцьк	0,468	0,6
Діоксид сірки	м. Луцьк	0,046	0,043
Оксид вуглецю	м. Луцьк	0,0709	0,6
Діоксид азоту	м. Луцьк	1,8725	1,71
Оксид азоту	м. Луцьк	0,597	0,319
Фенол	м. Луцьк	2,13	1,74
Формальдегід	м. Луцьк	2,33	1,89

Рівень забруднення атмосферного повітря м.Луцька середній по Україні. Індекс забруднення атмосфери ІЗА м.Луцька за 2024 рік становить 8,63, у 2023 році він складав 8,23.

Рівень забруднення атмосферного повітря за значеннями ІЗА наведено в таблиці 2.7.

Рівень забруднення атмосферного повітря за значенням ІЗА

Таблиця 2.7

<i>Міста</i>	<i>значення ІЗА</i>	<i>Забруднюючі речовини, які визначають високий рівень забруднення атмосферного повітря</i>
м.Луцьк	3,01	Формальдегід
м.Луцьк	1,87	Діоксид азоту
м.Луцьк	2,68	Фенол
м.Луцьк	0,47	Пил
м.Луцьк	0,6	Оксид азоту

Протягом 2024 року за даними Волинського обласного центру з гідрометеорології спостерігалось 103 випадки перевищення ГДК проти 143 випадків перевищення ГДК у 2023 році, з них: 33 випадки по діоксиду азоту, 55 випадків по фенолу та 15 випадків по формальдегіду.

За даними Державної екологічної інспекції у Волинській області, протягом 2024 року було проведено 1 перевірку в межах кримінального провадження (залучення). Перевірено 4 джерела викиду забруднюючих речовин в атмосферне повітря від стаціонарних джерел забруднення. Відібрано 12 об'єднаних проб і проведено 144 визначень по 3 показниках. Перевищення виявлено по двох джерелах викидів по наступних речовинах: азоту оксид та оксид вуглецю.

Також здійснено 6 обстежень, як захід реагування, на публікацію сайту «Еко Загроза». Остежено 10 стаціонарних джерел викидів, відібрано 36 проб та

виконано 174 визначень по 4 показниках. Перевищення виявлено на одному джерелі викиду.

Головне управління Держпродспоживслужби у Волинській області здійснює лабораторно-інструментальні дослідження якості атмосферного повітря у населених пунктах, в межах житлової забудови, на межі санітарно-захисної зони в рамках заходів державного нагляду (контролю).

Аналізуючи викиди забруднюючих речовин в атмосферне повітря, можна зробити висновок, що головними причинами, що обумовлюють незадовільний стан атмосферного повітря в населених пунктах є недотримання підприємствами технологічного режиму експлуатації пилогазоочисного устаткування; низькі темпи впровадження сучасних технологій очищення викидів, зростання одиниць автомобільного транспорту, які не забезпечені приладами для нейтралізації відпрацьованих газів, і як наслідок збільшується кількість викидів шкідливих речовин в атмосферне повітря.

2.4. Стан радіаційного забруднення атмосферного повітря

Спостереження за радіаційним забрудненням атмосфери є важливою та найоперативнішою ланкою в системі моніторингу радіоактивного забруднення навколишнього природного середовища. Система спостережень за радіоактивним забрудненням атмосфери є невід'ємною частиною національної радіаційної безпеки.

На території Волинської області контроль за рівнем радіаційного забруднення атмосферного повітря здійснює Волинський обласний центр з гідрометеорології на шести метеостанціях, які знаходяться в містах Володимир, Ковель, Луцьк, смт Любешів, Маневичі та с. Світязь.

За рівнем природної радіоактивності проводяться спостереження приладами ДБГ-06Т та ДРГ-01Т та планшетні спостереження (крім М Ковель).

Протягом 2024 року перевищення радіаційного забруднення атмосферного повітря не виявлено, максимально-разовий рівень природного фону за рік на території області становив 12-15 мкР/год. Найбільший рівень потужності експозиційної дози гама-випромінювання було зафіксовано на М Світязь (15 мкР/год), мінімальний - на М Ковель та М Луцьк (12 мкР/год).

В порівнянні з 2023 роком, середньорічні та максимальноразові значення гама-фону коливалися у межах 1-2 мкР/год, залишаючись значно нижче рівня природного фону.

2.5. Вплив забруднюючих речовин на здоров'я людини та біорізноманіття

Спільна дія багатьох чинників (соціальних, медичних, біологічних, способу життя та забруднення атмосферного повітря й питної води) значною мірою зумовлює стан здоров'я населення і захворюваність людського організму. Темпи індустріалізації та урбанізації з одночасним розвитком стресових ситуацій призвели до того, що протягом останніх років стан здоров'я населення став погіршуватись.

Забруднення атмосферного повітря впливає на здоров'я людини та біорізноманіття різними шляхами – від прямої негайної загрози до повільного поступового руйнування систем життєзабезпечення організму. Постійні атмосферні забруднення несприятливо впливають на загальну захворюваність населення. Доведено прямий зв'язок між інтенсивністю забруднення повітря і станом здоров'я, а також зростанням хронічних неспецифічних захворювань, зокрема, таких, як атеросклероз, хвороби серця, рак легень тощо. Забруднене повітря значно знижує імунітет, впливає на органи дихання, сприяючи виникненню респіраторних захворювань, катарів верхніх дихальних шляхів, ларингіту, ларинготрахеїту, фарингіту, бронхіту, пневмонії. Забруднення спричиняє серцево-судинні та інші захворювання, зумовлює виникнення віддалених наслідків, тобто мутагенну, канцерогенну, токсичну, тератогенну, алергенну, ембріотоксичну і атеросклеротичну дію. Довготривале забруднення повітря відбивається також на генетичному апараті людини. Це призводить до зниження народжуваності, народження недоношених або ослаблених дітей, до їх розумової та фізичної відсталості, тощо. Забруднене атмосферне повітря значно підвищує захворюваність та смертність населення від хронічного бронхіту, емфіземи легень, бронхіальної астми, раку легень та захворювань серцево-судинної системи, що різко знижує працездатність населення.

Дуже небезпечними для людини є сполуки азоту – нітриту і нітрату, що потрапляють у повітря з відпрацьованими газами автомобілів та під час внесення мінеральних добрив. Деякі з них є вихідними продуктами для синтезу канцерогенних речовин. Вдихання оксидів азоту є причиною розвитку емфіземи легень, звуження дихальних шляхів, набряку легень.

Зростаюче забруднення повітря свинцем сприяє накопиченню його в печінці, селезінці, нирках та інших органах. Свинець, що міститься у відпрацьованих газах автомобільного транспорту, прискорюючи розпад еритроцитів, діє як протоплазматична отрута. Свинцеве отруєння викликає також функціональні зміни вищої нервової діяльності. Основними скаргами внаслідок свинцевого отруєння є головний біль, запаморочення, підвищена роздратованість, швидка втомлюваність, порушення сну.

Забруднення атмосферного повітря діоксидом сірки частіше призводить до виникнення таких захворювань, як хронічний і астматичний бронхіт, бронхіальна астма, емфізема легень. Такі явища особливо характерні для дітей, хоча на їх здоров'я ніяким чином не впливають шкідливі умови праці, паління та інші чинники.

Здоров'я населення можна оцінити такими показниками, як середня тривалість життя при народженні або після досягнення певного віку, загальна смертність та смертність дітей до одного року життя, захворюваність і функціональні відхилення, поширеність хвороб.

2.6. Державна політика та заходи у сфері поліпшення та відновлення стану атмосферного повітря

В рамках виконання Регіональної екологічної програми «Екологія 2023 - 2026», затвердженої наказом голови обласної військової адміністрації від 20 лютого 2023 року № 59 (зі змінами) у 2024 році за рахунок власних коштів підприємств проведено:

- режимно-налагоджувальні роботи на котлоагрегатах ДКП «Луцьктепло» (560,0 тис. гривень) та на котлоагрегатах ТзОВ «БАС МОТОР» (32,11 тис. гривень);

- реконструкцію газоочисного устаткування ПрАТ «СКФ Україна» (338,0 тис. гривень);

- придбання обладнання для здійснення моніторингу викидів забруднюючих речовин від стаціонарних джерел в атмосферне повітря на ПрАТ «СКФ Україна» (36,0 тис. гривень);

- лабораторний контроль джерел викидів забруднюючих речовин в атмосферне повітря на ТзОВ «БАС МОТОР» (3,34 тис. гривень).

Загалом, у 2024 році було виконано природоохоронних заходів, спрямованих на охорону атмосферного повітря, на суму 969,45 тис. гривень, що складає 100 % до запланованого на рік.

3. Зміна клімату

3.1. Тенденції зміни клімату

Волинський обласний центр з гідрометеорології, аналізуючи погодні умови 2024 року стверджує, що по Волині відслідковується тенденція до потепління.

Січень розпочався не по зимовому теплою погодою. Середня добова температура на 3-9° перевищувала кліматичну норму. Максимальна коливалась від 3° морозу до 8° тепла, мінімальна змінювалась від 5° морозу до 6° тепла.

З 7 січня і у наступні десять днів зберігався період морозної погоди. Середня добова була на 3-13° нижчою від норми. Впродовж доби температура утримувалася нижче 0°: вдень – 1-11° морозу, вночі знижувалася до 5-18° морозу. З 18 січня, у зв'язку з переміщенням активних циклонів з Атлантики, вона стабільно перевищувала норму на 1-7°, 25 січня на 8-9°. Максимальна була 1-7° тепла, вночі від 1-6° морозу до 1-4° тепла. 2 січня Волинь перетинала система атмосферних фронтів, яка розподіляла теплі атлантичні повітряні маси та холодні, арктичного походження.

Переміщуючись в широтному напрямку вона спричинила дуже контрастну погоду в межах області. У північних та північно-східних районах погода була зимовою. Середня добова -1,-2° морозу. Впродовж трьох діб там зберігалася температура 0-4° морозу, йшов сніг та мокрий сніг, відмічалось налипання мокрого снігу, яке вночі 2 січня на М Любешів і Світязь досягло відповідно 17-18 мм та зберігалось в Любешові впродовж 3 січня. 4 січня почалася ожеледь, що призвело до утворення складних відкладень до 27 мм. Така складна погода по північних та північно-східних районах спостерігалась впродовж 72 годин (з 01 год. 07 хв. 2 січня по 01 год. 34 хв. 5 січня).

Надалі, з виходом циклону з Балкан, по північній периферії якого почало надходити холодне арктичне повітря, пройшов сніг та утворився сніговий покрив по всій області висотою 2-11 см. З 10 січня на погоду впливали циклони з півночі, які спричинили посилення вітру, хуртовини, ожеледь та місцями налипання мокрого снігу. Потужний циклон 14-15 січня спровокував останню хвилю холоду в січні з посиленням морозу до 13-15°. Висота снігового покриву, який зберігався до 24 січня, сягала 5-12 см.

Загалом, внаслідок нестійких погодних умов, опадів в січні випало набагато більше норми: у північно-східних районах 190-193%, на решті території 278-213%.

Лютий 2024 року став найтеплішим за весь період спостережень. Впродовж всього місяця погода була надзвичайно теплою, особливо в третій декаді. Середня добова температура повітря на 1-8°, в окремі дні – на 9-13° перевищувала норму. Максимальна становила 1-10° тепла, 12 лютого та в останні дні місяця вона сягала 14-17° тепла. Чотири рази був перевищений абсолютний максимум температури по днях в м. Луцьк: 11 лютого – 10,1°, 12 лютого – 16,1°, 27 лютого – 13,0° та 29 лютого – 14,7°. Мінімальна була 1-8° тепла, лише в окремі дні знижувалася до 1-6° морозу.

На початку лютого активізувався Ісландський мінімум. Протягом першої декади територією Волині переміщувалися активні циклони з Північної Атлантики, що зумовило дуже нестійку дощову погоду: опади різної інтенсивності, в окремі дні зі снігом та мокрим снігом, відмічалось посилення вітру до 15-20 м/с. З проходженнями дуже активного циклону 5 лютого спостерігався град діаметром 9 мм. Вночі 9 лютого пройшов значний сніг, утворився сніговий покрив, висота якого становила 2-12 см, котрий зруйнувався наступного дня. На початку другої декади і майже до кінця місяця циклони формувались над районами Центральної Атлантики, що сприяло переміщенню теплих повітряних мас з Середземного моря. Середня температура третьої декади відповідала квітню. Загальна кількість опадів в лютому становила 110-154% від місячної норми, а середня місячна температура на 6,3° перевищила кліматичну норму.

Середня добова температура протягом березня на 1-7°, в останні два дні березня – на 8-12° перевищувала норму. Лише в окремі дні була на 1-2° нижчою за багаторічні показники. Мінімальна температура становила 1-8° тепла, за винятком окремих днів, коли за рахунок нічних вихолоджувальних стовпчиків термометрів опускалися до 1-6° морозу. Максимальна температура у перші дві декади становила 2-9°, в окремі дні сягала 10-15°, в третій декаді відбулося поступове підвищення денної температура від 9° до 17° тепла, в кінці березня відмічалася хвиля тепла, котра пов'язана з адвекцією теплого середземноморського повітря – температура сягала 21-26°, був перевищений абсолютний максимум температури по днях в м. Луцьк: 30 березня – 23,5°, 31 березня – 24,6°, відповідно рекордним значенням 1947 року (21,4°) і 1968 року (21,7°). Протягом березня погоду визначали циклони Атлантичного походження, які сприяли адвекції дуже теплого повітря з території Північної

Африки. Тому переважала нестійка погода. Відмічалися дощі, в окремі дні - з мокрим снігом та снігом. 18 -19 березня пройшов сніг, місцями утворився сніговий покрив висотою 1-4 см, який зруйнувався вже наступного дня.

Кількість опадів у березні по території області розподілялася нерівномірно: у південних районах перевищила місячну норму і становила 113-194% від норми, а в решті районів –73-94%.

Надходження дуже теплого повітря з півдня, яке розпочалося в березні, збереглося і в першій половині квітня. Середня добова температура повітря на 3-7°, в окремі дні на 9-14° перевищувала норму. Максимальна температура становила 18-27° тепла, виняток короткий період з 3 по 5 квітня коли термометри фіксували 12-16°. Мінімальна – 4-14° тепла, лише 4 квітня знижувалась до 1° морозу – 2° тепла. В першій половині квітня абсолютна максимальна температура в Луцьку була шість разів перевищена: 01.04.2024 – 26,4°, 02.04.2024 – 24,5°, 08.04.2024 – 25,0°, 09.04.2024 – 25,7°, 10.04.2024 – 26,5°, 14.04.2024 – 22,8°. З 15 квітня почалося переміщення холодних повітряних мас з півночі. Середня добова температура досягла норми та на 1-5° стала нижчою за неї. Максимальна температура знизилась до 8-17° тепла.

Мінімальна коливалася в межах 0-8° тепла. З 20 квітня спостерігалися три хвили з заморозками: 20-21 квітня – на ґрунті, 23 та 26 квітня – сильні заморозки в повітрі 0-2°. В останні дні місяця температурний режим змінився: середня добова температура стала на 1-5° вищою за норму, максимальна трималася на рівні 23-24°, мінімальна – 6-11° тепла.

Всю першу половину квітня циклони атлантичного походження переміщувалися північніше наших кордонів у північно-східному напрямку, що сприяло адвекції дуже теплого повітря з Африки. Активний циклон та пов'язаний з ним холодний фронт з хвилями вдень 2 квітня та вночі 3 квітня спричинили посилення вітру до 15-19 м/с та місцями значні дощі 15-19 мм. Під впливом цієї фронтальної системи 5-6 квітня зберігалась дощова погода. Надалі переважно без опадів.

З 16 квітня над центральною Європою утворилась висотна улоговина та почало надходити холодне арктичне повітря. Це спричинило утворення та переміщення на північ активних Чорноморських циклонів, в тилу яких продовжували надходити свіжі порції холоду та, як наслідок, спостерігались сильні заморозки 23 квітня. 24 квітня активний циклон з Балкан, який досить швидко переміщувався через наші райони на північний схід, викликав дощі від невеликих до помірних. З проходженням цього циклону знову надійшло холодне повітря, що зумовило заморозки на ґрунті, а по заходу області сильні заморозки в повітрі. Але тривалість їх була недовгою і вони не спричинили пошкодження фруктових дерев.

Вцілому, дощова погода по чергово змінювалася досить тривалими періодами сухої погоди. Загальна кількість опадів становила 75-82% у південних районах, на решті території – 97-171% від норми.

Початок травня вирізнявся теплою та сухою погодою. Середня добова температура на 1-6° перевищувала багаторічні показники. Максимальна

становила 21-27°, мінімальна вночі була 5-13°. Проте, з проходженням вночі 7 травня холодного фронту з хвилями, температурний режим знизився.

Надалі над територією Волині панували холодні повітряні маси арктичного походження, у зв'язку з чим середня доба до кінця першої та впродовж другої декади була близько норми, в окремі дні – на 3-5° нижче за неї. Максимальна не перевищувала 15-20° (під кінець декади вона становила 22-24°), мінімальна знижувалася до 1-7°. За винятком 11 травня, коли вночі було 9-12° тепла. Також у цей період відмічалися три хвили заморозків на ґрунті.

З третьої декади місяця потепліло. Середня доба на 1-8° перевищувала норму, максимальна сягала 23-29°, мінімальна була 10-18°, за винятком 27 травня, коли вночі температура знижувалась до 7-10°. В останні дні місяця погодні умови змінилися: захмарилося, пройшли дощі та максимальна не перевищувала 19-22°.

В травні переважала суха антициклональна погода. В окремі дні відмічалися дощі різної інтенсивності. В першій декаді проходження холодного фронту з хвилями спричинило дощі та грози (в Любешові пройшов значний дощ 20 мм), місцями посилення вітру до 15 м/с. Загальна кількість опадів виявилася критично малою: у східних районах випало 23-47%, на решті території лише 9-16% від місячної норми. Протягом першої половини червня середньодобова температура коливалася близько норми. Максимальна температура становила 20-26°, в окремі дні вона не перевищувала 16-20°, мінімальна була 11-17°, в окремі дні – 8-10°. В другій половині місяця переважала тепла погода, особливо спекотними були останні дні червня. Середня доба на 1-7° перевищувала норму і лише зрідка була близькою до неї. Максимальна температура становила 24-34°, лише 24 червня 19-22°. Мінімальна була 12-19°, в окремі дні 8-11°.

В першій половині червня переважала дощова погода, зумовлено впливом циклонів з Балкан та Атлантики. Пройшли грозові дощі різної інтенсивності з кількістю від невеликих 0,0 мм до значних 15-45 мм. За першу декаду червня зафіксовано 8 випадків гроз. Проходження холодного фронтального розділу 10 червня викликало значний дощ в Світязі (45 мм). В другій половині дощі йшли рідко: 18, 20, 22 та 29 червня. З підвищенням температури в другий половині місяця грози стали супроводжуватися не тільки значними дощами, але й посиленням вітру 15-18 м/с. З проходженням активних фронтальних розділів 22 червня на Волині спостерігались сильні грози, вітер посилювався до 15-17 м/с. Загальна кількість опадів по всій області склала 110-132%, лише в південно-західних районах вона становила 68% від місячної норми.

Липень вирізнявся переважно жаркою погодою. Середня доба температура повітря на 1-6°, часом на 7-10° перевищувала норму, за винятком перших та останніх п'яти днів, коли середня доба була в межах кліматичної норми та на 1-4° нижчою за неї. Максимальна температура сягала 26-31°, з 7 по 16 липня – 32-38°. 13 липня на метеостанціях Ковель та Маневичі був перевершений абсолютний максимум в Ковелі з 2012 року – 38,1°, в Маневичах

з 2015 року – 36,7°. На метеостанції Любешів був повторений абсолютний максимум 1992 року – 36,9°. У нічні години температура була 16-23°. В окремі дні відносно прохолодної погоди на початку та в кінці місяця максимальна температура становила 18-25°, мінімальна знижувалась до 11-16°.

Вцілому, в липні переважала антициклональна погода. Висотна улоговина над Західною Європою, передня периферія якої тривалий час розташовувалась над Волинню, сприяла переміщенню жарких повітряних мас з північної Африки і утворенню спекотної, часом нестійкої погоди з грозами та шквалами. Переміщення циклону з Атлантики на початку місяця зумовило невеликі та помірні дощі, температура повітря дещо знизилася. Надалі продовжувалось переміщення повітря з Африки, що посприяло періоду дуже жаркої погоди. Переміщення фронтальної системи по передній периферії висотної улововини в паралельних потоках періодично зумовлювало грози та дощі, місцями значні дощі, шквали до 15-19 м/с. В третій декаді відбулося декілька хвиль адвекцій холодного повітря з північно-західної Атлантики. Це зумовило дощі різної інтенсивності та поступово знизило температуру повітря. Активний циклон, який переміщувався по півдню Балтійського моря 28-29 липня, спричинив шквали та пориви вітру до 15-17 м/с. Загальна кількість опадів по області була набагато менше місячної норми.

Початок серпня характеризувався комфортною погодою. Середня добова температура була близько норми та на 1-5° нижче за неї. Максимальна становила 26-29°, 3-5 серпня 18-25°, мінімальна була 11-17°, лише в окремі дні знижувалася до 7-10°. З 15 серпня встановилася спекотна погода. Максимальна температура сягала 29-34°, 22 та 23 серпня – 21-26°. Мінімальна була 15-21°, в окремі дні знижувалась до 9-14°. Середня добова з другої половини серпня на 1-8° перевищувала норму. Тричі у м. Луцьку був перевершений максимум по днях: 17 серпня – 32,9°, 18 серпня – 32,4°, 26 серпня – 33,5°, 27 серпня був повторений максимум 1951 року – 32,1°.

В першій половині місяця погоду зумовлювали антициклони атлантичного походження та малоградієнтне поле підвищеного тиску, які перетинали атмосферні фронтальні розділи. В другий половині серпня адвекція спекотного повітря з південних широт зумовила суху та жарку погоду. Винятком стало 19-20 серпня. Тоді Волинь перетинав холодний фронт з хвилями, який спричинив сильні грози, місцями значні зливові дощі 21-26 мм та поривчастий вітер. Внаслідок проходження цього фронту ввечері 19 серпня 2024 року у Володимирі спостерігалась гроза, значний дощ (з 19 год. 15 хв. до 22 год. 50 хв. випало 32,3 мм). У серпні, дощі випадали нерівномірно. Загальна кількість опадів коливалася від 40% до 77% відносно норми.

У вересні спостерігалася тепла і переважно суха погода. Протягом місяця середня добова температура була на 1-8° вищою за багаторічну норму, лише 29-30 вересня на 1-3° нижчою за неї. Мінімальна температура у вересні становила 10-17°, лише з 20 по 23 та 30 вересня знижувалася до 4-9° тепла. Максимальна температура сягала 27-32°. Двічі у м. Луцьку був перевершений максимум по днях: 3 вересня – 30,5°, 24 вересня – 26,9°. 11-15 вересня денна температура

дещо знизилася – до 19-25°, проте вже у другій половині місяця щоденно становила 22-27°, за винятком двох останніх днів місяця, коли максимальні значення температури не перевищували 10-13°.

11-12 вересня на погоду Волині впливали фронтальні розділи, що надійшли зі Скандинавії. У зв'язку з цим пройшов невеликий дощ, відмічалися пориви вітру зі швидкістю 12 м/с. 13-15 вересня, у зв'язку з виходом Балканського циклону, по області пройшли значні дощі, спостерігалися грози. В сумі за цей короткий період випало 50-83% від місячної норми опадів. 16 вересня у тилівій частині вищезгаданого циклону відмічалися пориви вітру зі швидкістю 15-17 м/с. З 18 вересня синоптичну ситуацію Волині зумовлював антициклон із центром над північною Скандинавією, відмічалася суха погода. 25 вересня відбулася перебудова синоптичних процесів, погоду зумовлював циклон із північного заходу, пройшли дощі різної інтенсивності. 28-29 вересня над акваторією Чорного моря утворився активний циклон, що спричинив значний дощ у Луцьку (25 мм). З проходженням холодного атмосферного фронту розпочалася адвекція холодного повітря. Температура знизилася.

У жовтні переважала прохолодна погода. Середньодобова температура повітря була близькою до норми та на 1-4° нижчою за неї. З 9 по 11 та з 28 по 31 жовтня вона на 3-8° перевищувала багаторічні показники. Однак, за рахунок цих коротких періодів теплої погоди середня місячна температура по області виявилася дещо вищою за багаторічні показники: на 0,3-0,8°. Максимальна становила 9-17°, 8-10 жовтня вона підвищувалася до 18-24°, а 25 жовтня не перевищувала 6-9°. Мінімальна температура першої декади становила 2-14° тепла. Надалі, з проходженням холодного атмосферного фронту температурний режим суттєво знизився. Вночі стовпчики термометрів фіксували 0-9° тепла, відмічалися заморозки в повітрі 1-3°.

В першій половині місяця погоду зумовлювали циклони Атлантичного походження, відмічалися дощі різної інтенсивності. Загальна кількість опадів по всій області була близькою до норми, лише в Луцькому районі випало 147% від місячної норми опадів. З 16 жовтня на погоду впливали антициклони, до кінця місяця опадів не було. З 24 жовтня спостерігались досить густі та тривалі тумани. 29 жовтня видимість на метеостанції Любешів погіршувалася до 50 м.

Листопад розпочався теплою погодою, що було пов'язано з адвекцією тепла з півдня. Проте з 3 листопада спостерігалася прохолодна погода із середньодобовою температурою на 1-5° нижчою за багаторічні показники. Максимальна температура протягом місяця поступово знижувалася: від 11-15° тепла до 0-6° тепла. Зазвичай, перехідний період року характеризується тенденцією на похолодання. Проте, у другій половині листопада середня добова температура була близькою до норми або на 1-5° вищою за неї. Максимальна температура – 5-12° тепла, лише на початку третьої декади вона знижувалася до 0-4° тепла. Протягом всього періоду мінімальна температура змінювалася у великих межах: від 3-9° тепла до 1-6° морозу.

У перші два дні місяця антициклон над Центральною Європою зумовлював помірно теплу погоду. Надалі низка циклонів, що переміщувалася

північними районами Європи, спричинила посилення вітру до 15-16 м/с і суттєве зниження температури. З 5 по 12 листопада переважав вплив антициклону – в окремі дні відмічалися невеликі дощі, в решту часу – без опадів. З 13 листопада ситуація змінилася: погоду почали визначати циклони, що переміщувалися з північного заходу та заходу. Це спричинило невеликі та помірні опади у вигляді дощу і мокрого снігу. 22-23 листопада місцями по області утворився тимчасовий сніговий покрив висотою до 1-2 см. З 25 листопада потужний циклон над Атлантикою та Скандинавією зумовив підвищення температури та невеликі дощі.

Середня місячна температура у грудні на 2,1° перевищувала кліматичні показники. Середня добова температура протягом місяця, за винятком декількох прохолодних днів, була в межах норми та на 2-10° більша за норму. Максимальна температура першої декади становила 0-6° тепла, мінімальна коливалася від 3° тепла до 3° морозу. 11-15 грудня у зв'язку з адвекцією холоду середня добова температура знизилася до 1-6° морозу, що близько норми та на 1-5° нижче за неї. У цей період денна температура не перевищувала 0-3° тепла, нічна знижувалася до 0-6° морозу, 14 грудня – 8-10° морозу. 16-20 грудня середня добова температура на 6-10° була вищою за норму. Максимальна температура становила 5-10° тепла, нічна – 2-7° тепла. Третя декада була переважно суха. Денна становила від 2° морозу до 5° тепла, нічна знижувалася до 0-6° морозу.

Погода першого тижня була під впливом західної периферії антициклону з центром над центральною частиною України, котрий зумовив погоду без істотних опадів. З 8 грудня переміщення Балканського циклону по південних регіонах України зумовлювало помірні опади у вигляді дощу з мокрим снігом та снігом та адвекцією арктичного повітря, що сприяло зниженню температури. Утворився тимчасовий сніговий покрив висотою до 3 см. 15-17 грудня проходження активних циклонів та атмосферних фронтів з північного заходу у зв'язку з чим пройшов помірний сніг з переходом у дощ. Фіксувалися пориви західного вітру зі швидкістю 15-20 м/с. З 19 грудня погоду Волині характеризувало поле підвищеного тиску пов'язане з Азорським антициклоном.

До кінця року зберігалася помірно тепла і переважно суха погода, лише в окремі дні відмічалися невеликі дощі.

27-30 грудня адвекція теплого атлантичного повітря на холодну підстильну поверхню сприяла утворенню туманів, ожеледі та ожеледиці. У Володимирі ожеледь спостерігалася протягом доби (28-29 грудня). Загальна кількість опадів по всій області була близькою до норми, лише у північно-східних районах 40-58% місячної норми опадів.

Всього протягом 2024 року по області спостерігалось 91 випадків НМЯ І та 3 випадки СМЯ ІІ:

- Гроза: 37
- Вітер: 16
- Туман: 16
- Ожеледиця: 8

- Заморозки: 3
- Значний дощ: 5
- Шквал: 3
- Наліпання мокрого снігу: 1
- Град: 1
- Значний сніг: 1

По Луцьку спостерігалось 58 випадків НМЯ І:

Гроза: 26

Вітер: 14

Ожеледиця: 7

Туман: 4

Заморозки: 3

Значний дощ: 2

Значний сніг: 1

Шквал: 1

3.2. Політика та заходи у сфері скорочення антропогенних викидів парникових газів та адаптації до зміни клімату

Зміна клімату на планеті є однією з найбільш серйозних екологічних проблем сучасності, яка все частіше стає причиною негативних наслідків для довкілля, економіки та суспільства.

Зміна клімату – це не лише зміна стану довкілля, але й питання, пов'язане з правами людини для мільйонів людей та спільнот в усьому світі. Визнанням світового значення проблеми антропогенних змін клімату є те, що 194 країни ратифікували Рамкову конвенцію ООН про зміну клімату та 187 країн - Кіотський протокол до неї. Викиди парникових газів стають частинкою атмосферного повітря, так як відповідно до Закону України «Про охорону атмосферного повітря»: атмосферне повітря – життєво важливий компонент навколишнього природного середовища, який є природною сумішшю газів, що знаходиться за межами жилих, виробничих та інших приміщень. Підписавши Кіотський протокол, Україна, як і інші держави, визнала, що державний сектор економіки і приватний бізнес можуть і повинні запобігати глобальному потеплінню. Базовими аспектами у сфері адаптації до зміни клімату є:

- визначення шляхів досягнення скорочення або обмеження викидів парникових газів;
- створення і стійке функціонування національної системи для оцінки викидів і поглинання парникових газів, національної системи реєстрації;
- розробка програми участі у гнучких механізмах Кіотського протоколу - проектах спільного впровадження та міжнародної торгівлі квотами на викиди парникових газів;
- наукова підтримка всієї діяльності, пов'язаної з питанням зміни клімату;
- участь громадськості у прийнятті рішень з національних дій в області зміни клімату, що є складовою побудови громадянського суспільства в державі.

Чинне законодавство України заклало основи для охорони, збереження та відновлення стану атмосферного повітря, як одного із основних життєво важливих елементів навколишнього природного середовища, у деяких її законах ще до часу ратифікації Україною Рамкової конвенції та Кіотського протоколу. Зважаючи, що більшість парникових газів є водночас забруднюючими речовинами, то за роз'ясненням Міндовкілля на сьогодні інвентаризація антропогенних викидів парникових газів здійснюється відповідно до виданих дозволів на викиди забруднюючих речовин в атмосферне повітря.

Одним із пріоритетних напрямків в зменшенні впливу викидів парникових газів на зміну клімату є зменшення викидів цих газів за рахунок енергозбереження, раціоналізації структури енергозбереження, зниження непродуктивних втрат енергоресурсів, впровадження нових малоресурсоємних технологій, а також збільшення площі лісів.

На зменшення викидів забруднюючих речовин (твердих частинок, двоокису сірки, оксидів азоту) та парникових газів в атмосферне повітря спрямована політика впровадження біоенергетичних технологій в області.

3.3. Політика та заходи у сфері охорони озонового шару

Відносини, що виникають у сфері озоноруйнівних речовин та фторованих парникових газів, регулюються Віденською конвенцією про охорону озонового шару, Монреальським протоколом про речовини, що руйнують озоновий шар, законами України «Про охорону навколишнього природного середовища», «Про регулювання господарської діяльності з озоноруйнівними речовинами та фторованими парниковими газами», постановою Кабінету Міністрів України «Деякі питання регулювання діяльності у сфері охорони озонового шару», іншими актами законодавства, а також міжнародними договорами України, згода на обов'язковість яких надана Верховною Радою України.

За даними Державної екологічної інспекції у Волинській області перевірки щодо використання на підприємствах області озоноруйнівних речовин не проводились.

4. Водні ресурси та їх використання

4.1.1. Загальна характеристика

Волинська область багата на поверхневі води: ріки, озера, ставки. Гідрографічна сітка області представлена річками двох великих басейнів: р.Прип'ять і р.Західний Буг. Ріки області переважно належать до басейну р.Прип'ять. Річка Прип'ять з притоками Турія, Стохід і Стир є найбільшою річкою області. Вздовж західної межі області протікає р.Західний Буг з притокою Лугою. Вони протікають по території області в основному з півдня на північ, мають повільну течію, через незначне зниження рельєфу в північному напрямку. Більшість річок Волині через невеликі глибини не суднохідні. За даними Регіонального офісу водних ресурсів у Волинській області на території області нараховувалося 157 річок довжиною 3734,207 км.

Серед західних областей України Волинська область має найбільшу кількість озер (263 шт). Найбільші і наймальовничіші озера області – Світязь, Пулемецьке, Турське, Люцимир, Перемут, Оріхове, Волянське, Біле, Любязь. Площа дзеркала води в озерах області становить 13026,29 га. За походженням вони різноманітні. Переважна більшість - карстові озера, менша – заплавні. Їх режим тісно пов'язаний з річками, а під час весняної повені самостійне існування озер припиняється. Заплавні озера заболочені, з низькими берегами і в'язким дном.

У Волинській області в експлуатації станом на кінець 2024 року знаходиться 11 водосховищ. Площа дзеркала води у водосховищах становить 2171,2 га. Використовуються вони для зволоження осушених земель на меліоративних системах та риборозведення. Протягом року за допомогою водосховищ проводиться перерозподіл стоку річок області з метою збільшення їх водності та подальшого використання за акумульованих об'ємів води для зволоження осушених земель в засушливі періоди.

На території області нараховується 1256 ставків загальною площею водного дзеркала 5398,02 га, основними джерелами живлення яких є талі, повеневі, дощові і підземні води.

Запаси поверхневих вод області достатні для їх використання на різні потреби.

4.1.2. Водокористування та водовідведення

За даними Регіонального офісу водних ресурсів у Волинській області у 2024 році обсяги забору води становили 45,71 млн.м³, що на 1,981 млн.м³ більше, ніж у 2023 році. З підземних водоносних горизонтів забрано 36,3 млн.м³, з поверхневих водних об'єктів – 9,41 млн.м³.

Водопостачання в області експлуатують шість спеціалізованих підприємств, які створені в містах: Луцьк, Ковель, Нововолинськ, Володимир, Ківерці, Любомль. В інших районних центрах області системи водопостачання експлуатуються районними виробничими управліннями житлово-комунального господарства.

Загальні запаси водних ресурсів Волинської області формуються здебільшого за рахунок місцевого й транзитного річкового стоку. Загалом аналіз водного балансу засвідчує, що запасів води достатньо для забезпечення в необхідній кількості водокористувачів і водоспоживачів усіх галузей господарства. Забір прогнозних запасів підземних вод становить 990 млн.м³, що становить 4% використаної води користувачами за 2024 рік, щоб забезпечити не лише побутові потреби населення, а й технічні потреби значної кількості промислових підприємств. Основними водоспоживачами в області є комунальне господарство, сільське господарство та промисловість (харчова, цукрова).

Таким чином, запаси поверхневих вод області достатні для їх використання на різні потреби. Використання водних ресурсів в області є раціональним, водний баланс бездефіцитний.

В 2024 році в області нараховувалось 504 основних водокористувачів, охоплених звітом 2-ТП (водгосп), якими за рік було використано 31,762 млн.м³ свіжої води, що на 0,895 млн.м³ більше, ніж у попередньому році. У 2024 році всього скинуто зворотних вод 29,082 млн. м³, що на 0,905 млн.м³ більше, ніж у 2023 році.

Обсяги водокористування та водовідведення в області, в т.ч. по водних об'єктах подано в таблицях 4.1, 4.2.

Основні показники використання і відведення води, млн. м³

Таблиця 4.1

<i>Показники</i>	<i>2022</i>	<i>2023</i>	<i>2024</i>
Забрано води з природних водних об'єктів - всього	42,077	43,729	45,71
у тому числі для використання			
Спожито свіжої води (включаючи морську) з неї на	31,094	30,867	31,762
виробничі потреби	12,303	11,628	12,61
побутово-питні потреби	17,689	18,07	17,931
зрошення	0,777	0,887	0,934
сільськогосподарські потреби	0,064	0,283	-
ставково-рибне господарство	4,203	3,675	3,14
Втрати води при транспортуванні	6,443	8,624	7,729
Загальне водовідведення з нього	27,102	28,177	29,082
у поверхневі водні об'єкти	н/д	25,253	25,987
у тому числі			
забруднених зворотних вод	-	0,046	-
з них без очищення	-	-	-
нормативно очищених	17,748	19,897	20,257
нормативно чистих без очистки	5,639	5,227	5,687
Обсяг оборотної та послідовно використаної води	2,281	7,856	7,825
Частка оборотної та послідовно використаної води, %	15	20	19
Іотужність очисних споруд	76,2	76,521	75,795

Забір, використання та відведення води за 2024 рік, млн м³

Таблиця 4.2

<i>Назва водного об'єкту</i>	<i>Забрано води всього в т.ч. із поверхневих водних об'єктів</i>	<i>Використано води всього в т.ч. із поверхневих водних об'єктів</i>	<i>Водовідведення у поверхневі водні об'єкти</i>	
			<i>всього</i>	<i>з них забруднених зворотних вод</i>
Басейн р. Прип'ять	35,281/8,26	25,449/6,163	18,46	-
Басейн р. Західний Буг	10,424/1,144	6,314/0,785	7,53	-
Разом	45,71/9,41	31,762/6,949	25,987	-

4.2. Забруднення поверхневих вод

4.2.1. Скидання забруднюючих речовин у водні об'єкти та очистка стічних вод

На території Волинської області експлуатуються очисні споруди різних типів (повного біологічного очищення, механічного очищення) з подальшим скидом очищеної стічної води у водні об'єкти. Переважну більшість становлять очисні споруди повного біологічного очищення.

Потужність очисних споруд в області становить 75,795 млн.м³. Забезпечують нормативне очищення зворотньої води підприємства водопровідно-каналізаційного господарства, які експлуатують каналізаційно-очисні споруди.

4.2.2. Основні забруднювачі водних об'єктів (за сферами діяльності)

У 2024 році основні забруднювачі поверхневих водних об'єктів на території області відсутні у зв'язку із проведенням КП «Луцькводоканал» реконструкції очисних споруд, що дало можливість забезпечити якісну очистку стічних вод.

Використання та відведення води підприємствами, які займаються певним видом економічної діяльності наведено в табл. 4.3.

Використання та відведення води підприємствами галузей економіки, млн м³

Таблиця 4.3

Галузь економіки	Використано води	З неї на:		Відведено зворотних вод у поверхневі водні об'єкти		
		побутово-питні потреби	виробничі потреби	всього	у тому числі забруднених	з них без очищення
Житлово-комунальне господарство	17,705	16,057	1,647	20,545	-	-
Сільське господарство	7,211	0,1	6,177	1,829	-	-
Рибне господарство	3,14	-	3,14	1,829	-	-
Промисловість	3,309	0,261	3,043	3,416	-	-
в т.ч. енергетика	1,387	0,018	1,369	-	-	-
Інші	4,051	1,513	1,744	0,197	-	-
Всього	30,867	18,07	11,628	25,253	0,046	-

4.2.3. Транскордонне забруднення поверхневих вод

В рамках програми Державного моніторингу поверхневих вод Регіональний офіс водних ресурсів у Волинській області забезпечує проведення відборів проб в 4 контрольних створах в басейні річки Прип'ять та на транскордонних водах в басейні річки Західний Буг у 5 контрольних створах.

Проведення хімічних аналізів по р. Припять здійснює лабораторія Міжрегіонального офісу захисних масивів дніпровських водосховищ (м.Вижгород), а по р. Західний Буг Дністровське БУВР (м.Івано-Франківськ).

За узагальненими результатами гідрохімічних аналізів встановлено, що суттєвих змін в санітарному стані річок не відбувається.

4.3. Стан поверхневих вод

4.3.1. Екологічний стан та потенціал масивів поверхневих вод

4.3.2. Хімічний стан масивів поверхневих вод

Контроль якості поверхневих вод у 2024 році проводився: Регіональним офісом водних ресурсів у Волинській області, ДУ «Волинський обласний центр контролю та профілактики хвороб МОЗ України» та Волинським обласним центром з гідрометеорології.

За результатами досліджень гідрохімічних показників якості води встановлено перевищення гранично допустимої концентрації по азоту амонійному, залізу загальному, нітритах, біонічному споживанню кисню та інших показниках на річках Прип'ять, Стир, Турія, Стохід.

Випадків екстремально високого забруднення води річок Волині зафіксовано не було.

р.Прип'ять міст між селами Річиця - Піски Річицькі

Забруднення води р.Прип'ять в пункті спостереження міст між селами Річиця - Піски Річицькі обумовлюють стічні води ВУЖКГ смт Ратно та госппобутові стоки прилеглих населених пунктів.

Впродовж звітнього року вміст кисню у воді фіксувався на рівні 5,76 – 8,96 мгО₂/дм³. Середньорічне значення становило – 7,28 мгО₂/дм³.

Біохімічне споживання кисню знаходилося в межах 3,0 – 3,96 мгО₂/дм³.

Середньорічне хімічне споживання кисню становило 38,9 мгО₂/дм³ з мінімальним значенням 32,0 мгО₂/дм³ та максимальним – 42,5 мгО₂/дм³.

В середньому за рік забруднення води нітрогеном амонійним становило 1,01 мгN/дм³, при максимальному значенні – 2,76 мгN/дм³ та мінімальному – 0,43 мгN/дм³.

Концентрація нітрогену нітритного спостерігалась в інтервалі 0,013-0,033 мгN/дм³.

Протягом року забруднення води нітрогеном нітратним знаходилося в межах від 0,01 до 0,24 мгN/дм³.

Концентрації фосфору фосфатів у воді даного створу фіксувались в діапазоні 0,03 мгP/ дм³ – 0,043 мгP/ дм³. Середнє значення за рік – 0,037 мгP/ дм³.

Максимальна концентрація фосфору загального становила 0,089 мгP/ дм³, середньорічна концентрація – 0,071 мгP/ дм³.

Прип'ять с. Люб'язь

Організованих джерел забруднення на річці Прип'ять с. Люб'язь немає. На якість води можуть мати вплив змиви з сільгоспугідь та забруднення приватного сектору.

Протягом 2024 року концентрація розчиненого кисню у воді даного пункту спостереження змінювалась від 6,08 до 9,15 мгО₂/дм³. В середньому за рік цей показник становив 7,53 мгО₂/дм³.

Вміст органічних сполук по БСК₅ змінювався від 2,78 мгО₂/дм³ до 3,9 мгО₂/дм³. В середньому за рік це значення становило 3,27 мгО₂/дм³. Хімічне споживання кисню впродовж року коливалось в межах від 30,0 до 43,0 мгО₂/дм³.

Середньорічна концентрація нітрогену амонійного дорівнювала 0,72 мгN/дм³. Максимальна концентрація становила 1,04 мгN/дм³.

Діапазон зафіксованих концентрацій нітрогену нітритного у воді знаходився в межах від 0,005 до 0,026 мгN/дм³, з середньорічною концентрацією – 0,014 мгN/дм³.

Протягом року забруднення води нітрогеном нітратним знаходилося в межах від 0,01 до 0,04 мгN/дм³.

Кількість у воді фосфору фосфатів впродовж року змінювалась від 0,024 мгP/ дм³ до 0,04 мгP/ дм³. Середньорічна концентрація рівна 0,031 мгP/ дм³.

Середньорічний вміст у воді фосфору загального – 0,06 мгP/дм³ з діапазоном коливань від 0,044 до 0,082 мгP/ дм³.

р. Турія м.Ковель (Ковельське водосховище)

На якість води р.Турія м.Ковель (Ковельське водосховище) можуть мати вплив стічні води ВУВКГ смт Турійськ.

Середньорічна концентрація розчиненого кисню у воді становила 9,01 мгО₂/дм з діапазоном значень від 7,2 до 10,9 мгО₂/дм³.

Біохімічне споживання кисню фіксувалось в межах від 1,82 до 7,68 мгО₂/дм³ з середньорічним значенням 3,69 мгО₂/дм³; хімічне споживання кисню – від 28,5 до 33,0 мгО₂/дм³ при середньому значенні 30,7 мгО₂/дм³ за рік.

Концентрація нітрогену амонійного у воді спостерігалась в інтервалі 0,36 – 1,63 мг/дм³ (середнє значення 0,63 мг/дм³); нітрогену нітритного 0,002 – 0,386 мг/дм³ (середнє значення 0,051 мг/дм³); нітрогену нітратного 0,02 – 0,57 мг/дм³ (середнє значення 0,13 мг/дм³).

Рівень забруднення води фосфором фосфатів фіксувався в межах 0,027 – 0,049 мгP/дм³, з середньою концентрацією 0,037 мгP/дм³, а загальним фосфором в межах від 0,059 до 0,103 мгP/дм³ з середньорічним значенням 0,076 мгP/дм³.

р. Турія с.Бахів

На якість води р.Турія м.Ковель впливають стічні води ВУВКГ м.Ковеля.

Середньорічний вміст розчиненого кисню у воді становив 7,81 мгО₂/дм³ з мінімальним значенням 3,36 мгО₂/дм³ та максимальним – 11,5 мгО₂/дм³.

Біохімічне споживання кисню знаходилося в межах від 2,56 до 6,4 мгО₂/дм³ з середньорічним значенням 4,2 мгО₂/дм³; середнє хімічне споживання кисню – від 41,1 з діапазоном концентрацій від 37,0 до 65,0 мгО₂/дм³.

Рівень забруднення води нітрогеном амонійним коливався між значеннями 0,35 та 3,63 мгN/дм³, що в середньому за рік становило – 0,98 мгN/дм³.

Діапазон коливань концентрацій нітрогену нітритного становив 0,01–0,294 мгN/дм³ (середнє значення за рік – 0,114 мгN/дм³); та нітрогену нітратного 0,01–0,64 мгN/дм³ (середнє значення за рік – 0,13 мгN/дм³).

Значення концентрацій фосфору фосфатів протягом року змінювалось від 0,054 мгP/ дм³ до 0,175 мгP/ дм³, що становило 0,078 мгP/дм³ за рік.

Вміст фосфору загального у воді фіксувався в діапазоні 0,125-0,231 мгP/ дм³ з середньорічним значенням 0,173 мгP/дм³.

р.Стохід с.Малинівка

Організованих джерел забруднення на річці Стохід с. Малинівка немає. На якість води можуть мати вплив змиви з сільгоспугідь та забруднення приватного сектору.

Впродовж звітного року вміст кисню у воді фіксувався на рівні 3,84– 10,0 мгO₂/дм³. Середньорічне значення становило – 7,52 мгO₂/дм³.

Вміст органічних речовин по БСК5 змінювався від 1,94 до 8,03 мгO₂/дм³ з середньорічним значенням 4,04 мгO₂/дм³.

Хімічне споживання кисню фіксувалось в межах 38,5 – 45,0 мгO₂/дм³ .

Забруднення води нітрогеном амонійним фіксувалось на рівні 0,16 – 1,04 мгN/дм³, нітрогеном нітритним на рівні 0,004 – 0,061 мгN/дм³.

Вміст у воді нітрогену нітратного протягом року змінювався від 0,02 до 0,76 мгN/дм³.

Середньорічна концентрація фосфору фосфатів становила 0,049 мгP/ дм³, а фосфору загального – 0,095 мгP/ дм³.

р.Стохід смт Любешів

Організованих джерел забруднення на річці Стохід немає. Внаслідок дуже частих підтоплень на р.Стохід на якість води можуть мати вплив змиви з сільгоспугідь та забруднення приватного сектору.

Середньорічний вміст кисню у воді становив 7,28 мгO₂/дм³, з мінімальною концентрацією 5,12 мгO₂/дм³ та максимальною – 9,28 мгO₂/дм³.

Біохімічне споживання кисню фіксувалось в межах від 2,88 до 4,2 мгO₂/дм³, з середньорічним значенням 3,43 мгO₂/дм³.

Середньорічне хімічне споживання кисню становило 41,3 мгO₂/дм³ з інтервалом коливань від 35,0 до 45,5 мгO₂/дм³.

В середньому за рік забруднення води нітрогеном амонійним становило 0,72 мгN/дм³, при максимальному значенні – 1,14 мгN/дм³ та мінімальному – 0,47 мгN/дм³.

Мінімальна концентрація нітрогену нітритного була рівна 0,007 мгN/дм³, максимальна – 0,041 мгN/дм³.

Протягом року забруднення води нітрогеном нітратним знаходилось в межах від 0,01 до 0,37 мгN/дм³.

Кількість у воді фосфору фосфатів впродовж року змінювалась від 0,031 мгP/ дм³ до 0,053 мгP/ дм³. Середньорічна концентрація рівна 0,039 мгP/ дм³.

Середньорічний вміст у воді фосфору загального – 0,076 мгР/дм³ з діапазоном коливань від 0,056 до 0,088 мгР/ дм³.

р.Стир м. Луцьк

На якість води р.Стир у даному створі мають вплив забруднення, що потрапляють з р.Іква ЖКП «Млинівське» та ДКП «Дубнівське», а також стічні води, що переносяться з Львівської області – КП «Радехівське ВКГ» (через р.Острівка) та КП «Бродиводоканал» (через р.Болдурка).

Вміст розчиненого кисню у воді даного створу коливався в межах 6,27 мгО₂/дм³ – 13,5 мгО₂/дм³ при середньорічному значенні – 9,9 мгО₂/дм³.

Біохімічне споживання кисню коливалось від 1,26 до 5,06 мгО₂/дм³, з середньорічним значенням 2,45 мгО₂/дм³.

Хімічне споживання кисню впродовж року фіксувалось на рівні 22,5 – 27,0 мгО₂/дм³ при середньорічному значенні – 25,3 мгО₂/дм³.

Рівень забруднення води нітрогеном амонійним в середньому за рік становив 0,25 мгN/дм³ при максимальному значенні 0,48 мгN/дм³.

Діапазон коливань концентрацій нітрогену нітритного становив 0,004–0,061 мгN/дм³; та нітрогену нітратного 0,02–0,76 мгN/дм³.

Забруднення води фосфором фосфатів в середньому за рік становило 0,049 мгР/ дм³ ; фосфором загальним – 0,095 мгР/дм³.

р.Стир, міст Жидичин - с. Княгининок

Якість води у зазначеному пункті спостереження зазнає впливу стічних вод КП “Луцькводоканал”.

Мінімальний вміст розчиненого кисню у воді становив 4,48 мгО₂/дм³, максимальний – 12,5 мгО₂/дм³ з середньорічним значенням 8,78 мгО₂/дм³.

Вміст органічних сполук по БСК₅ впродовж року фіксувався в межах 2,22– 4,32 мгО₂/дм³. Середньорічна концентрація біохімічного споживання кисню дорівнювала 3,21 мгО₂/дм³.

Концентрація хімічного споживання кисню фіксувалась в інтервалі 26,0 – 32,0 мгО₂/дм³, з середньою за рік 29,2 мгО₂/дм³.

Концентрації нітрогену амонійного фіксувались в діапазоні 0,1 – 1,98 мгN/дм³, нітрогену нітритного: 0,015 – 0,101 мгN/дм³ та нітрогену нітратного: 0,02 – 0,73 мгN/дм³.

Середньорічна концентрація фосфору фосфатів у воді даного створу становила 0,063 мгР/дм³ з діапазоном коливань 0,04 – 0,099 мгР/ дм³ ; а фосфору загального – 0,114 мгР/ дм³ з діапазоном коливань від 0,079 до 0,121 мгР/ дм³.

р.Стир с.Маюничі

На якість води р.Стир в даному пункті спостереження впливає забруднення м.Луцька, м.Рожище, смт.Колки.

Протягом звітного року вміст кисню у воді данного створу фіксувався в межах від 5,12 до 12,2 мгО₂/дм³. Середньорічне значення становило 9,95 мгО₂/дм³.

Вміст органічних речовин по БСК₅ змінювався від 1,87 до 5,24 мгО₂/дм³. Середньорічне значення цього показника – 2,72 мгО₂/дм³.

Максимальне значення хімічного споживання кисню становило 23,0 мгО₂/дм³. Середньорічне значення його дорівнювало 28,3 мгО₂/дм³.

Забруднення води нітрогеном амонійним знаходилося в межах 0,34-1,27 мгN/дм³, при середньорічному значенні 0,68 мгN/дм³.

Впродовж року спостерігався рівень забруднення води нітрогеном нітритним в діапазоні 0,01–0,041 мгN/дм³ та нітрогеном нітратним 0,01 – 0,83 мгN/дм³.

Кількість у воді фосфору фосфатів впродовж року змінювалась від 0,03 мгP/ дм³ до 0,052 мгP/ дм³.

Середньорічна концентрація фосфору загального становила 0,092 мгP/ дм³, при мінімальній концентрації – 0,075 мгP/ дм³ та максимальній – 0,114 мгP/ дм³.

р.Путилівка а/міст міст в смт Цумань

На якість води р.Путилівка мають вплив неорганізовані джерела забруднення приватного сектору смт Цумань.

Вміст розчиненого кисню у воді в середньому за рік становив 9,25 мгО₂/дм³ з мінімальним значенням 6,72 та максимальним 11,9 мгО₂/дм³.

Вміст органічних сполук по БСК₅ фіксувався в межах від 1,5 до 5,44 мгО₂/дм³.

Діапазон концентрацій хімічного споживання кисню становив 19,0 – 25,5 мгN/дм³ з середньорічним значенням 21,9 мгО₂/дм³.

Максимальна концентрація нітрогену амонійного дорівнювала 0,82 мгN/дм³, мінімальна 0,13 мгN/дм³ з середньою за рік 0,4 мгN/дм³. Максимальна концентрація нітрогену нітритного становила 0,037 мг/дм³ при середньорічному значенні 0,023 мг/дм³.

Забруднення води нітрогеном нітратним знаходилося в межах від 0,02 до 0,22 мгN/дм³.

Середньорічна концентрація фосфору фосфатів становила 0,039 мгP /дм³ з інтервалом значень 0,032 – 0,049 мгP/дм³, фосфору загального 0,074 мгP/дм³ з мінімальним значенням 0,06 мгP/дм³ та максимальним - 0,088 мгP/дм³.

оз.Світязь с.Світязь

Організованих джерел забруднення на оз. Світязь в даному пункті спостереження немає. На якість води може мати вплив забруднення від численних баз відпочинку та приватного сектору.

Вміст розчиненого кисню у воді даного створу фіксувався на рівні 9,28 – 10,9 мгО₂/дм³ при середньорічному значенні 10,2 мгО₂/дм³.

Середньорічний вміст органічних сполук по БСК₅ дорівнював 1,11 мгО₂/дм³ з максимальною концентрацією 1,42 мг/дм³

Хімічне споживання кисню впродовж року фіксувалось на рівні 17,5–23,0 мгО₂/дм³ при середньорічному значенні – 20,3 мгО₂/дм³.

Вміст у воді нітрогену амонійного знаходився в межах 0,08 – 0,45 мгN/дм³ при середньому значенні за рік – 0,2 мгN/дм³).

Діапазон коливань концентрацій нітрогену нітритного становив 0,004–0,098 мгN/дм³ з середньорічним значенням – 0,015 мгN/дм³); та нітрогену нітратного 0,01–0,03 мгN/дм³ з середньорічним вмістом 0,01 мгN/дм³.

Забруднення води фосфором фосфатів в середньому за рік становило 0,021 мгP/ дм³ з максимальним значенням 0,026 мг/дм³ ; фосфором загальним – 0,043 мгP/дм³, з максимальною концентрацією 0,053 мг/дм³

Якість питної води та її вплив на здоров'я населення

В області забезпечення населення питною водою здійснюється із джерел підземних водоносних горизонтів. Поверхневі водойми використовуються для організованого відпочинку, купання та заняття спортом. Контроль за якістю питної води на території Волинської області здійснювали Державна установа «Волинський обласний центр контролю та профілактики хвороб Міністерства охорони здоров'я України» та Головне управління Держпродспоживслужби в області.

Централізоване водопостачання населення області здійснюється лише з підземного водоносного горизонту.

За інформацією Головного управління Держпродспоживслужби у Волинській області перебуває 408 водопроводів та 792 джерела нецентралізованого водопостачання.

Обслуговування 366 (90 %) водопроводів здійснюється спеціалізованими ліцензованими підприємствами (комунальними підприємствами, виробничими управліннями житлово-комунального господарства тощо), 35 (8,0 %) водопровідних мереж перебувають у відомчій належності територіальних громад (Поромівської-Володимирський район, Сошичненської-Камінь-Каширського району, Дубечненської, Дубівської, Забродівської-Ковельського району, Боратинської, Городищенської, Копачівської, Олицької, Підгайцівської-Луцького району) та не передані на баланс спеціалізованих підприємств.

Окремо варто акцентувати увагу на водопроводах сіл Підкормілля, Проходи, Березна Воля та Деревок Любешівської територіальної громади Камінь-Каширського району, а також Карпилівка, Сильне, Башлики Цуманської територіальної громади Луцького району. Зазначені водопроводи знаходяться на утриманні жителів населених пунктів та не взяті на баланс ані територіальними громадами, ані спеціалізованими підприємствами, тобто фактично є безгосподарними.

Головним управлінням посилено нагляд за дотриманням вимог санітарного законодавства підприємствами питного водопостачання, в тому числі з проведенням необхідного комплексу лабораторних досліджень.

Контроль за дотриманням вимог санітарного законодавства підприємствами питного водопостачання здійснюється шляхом проведення позапланових заходів державного нагляду (контролю) за заявами суб'єктів господарювання.

Протягом 2024 року перевірено 17 підприємств, що здійснюють постачання питної води населенню, на балансі яких перебуває 63 об'єкти водопостачання.

Поряд з цим, з метою забезпечення стабільної санітарно-епідеміологічної ситуації Головним управлінням ініційовано комісійні обстеження об'єктів водопостачання з представниками органів місцевого самоврядування.

Протягом 2024 року за участі представників, власників/балансоутримувачів об'єктів водопостачання обстежено 3 комунальні підприємства, що обслуговують 65 водопровідних мереж та 5 водопроводів, що перебувають у відомчій належності територіальних громад.

Водночас особлива увага фахівців Головного управління звернена на стан водопостачання та забезпечення закладів освіти доброякісною питною водою при позапланових та комісійних обстеженнях зазначених установ.

Під час здійснення вказаних заходів встановлено, що різного типу та кількості порушення зафіксовано у 62 % випадку, зокрема: **відсутність дозвільної та технічної документації у сфері водопостачання** (паспортів на артсвердловини, складених в установленому законодавством порядку, спеціальних проєктів зон санітарної охорони споруд водопостачання, технологічних регламентів або інших документів з описом технологічного процесу виробництва питної води, робочих програм виробничого контролю у сфері питної води та питного водопостачання, актів проведення дезінфекції), **порушення утримання та режиму експлуатації систем і споруд водопостачання** (недотримання охорони джерел водопостачання у межах першого поясу зони санітарної охорони, частково пошкоджені чи відсутні огорожі свердловин, відсутні водовідбірні крани свердловин, негерметичність оглядових вікон водонапірних башт, неналежний санітарний стан споруд), **відсутність систематичного виробничого контролю за безпечністю та якістю води** від місця водозабору до місця її споживання, **невідповідність питної води вимогам санітарного законодавства**.

З метою оцінки якості та безпечності питної води протягом поточного року відібрано 595 зразків на відповідність Державним санітарним нормам і правилам «Гігієнічні вимоги до води питної, призначеної для споживання людиною», затверджених наказом Міністерства охорони здоров'я від 12.05.2010 № 400.

Зокрема, з джерел централізованого водопостачання відібрано:

- 272 проби для дослідження за санітарно-хімічними показниками, згідно експертних висновків Волинської регіональної державної лабораторії Державної служби України з питань безпечності харчових продуктів та захисту споживачів 26 (9,6 %) – не відповідали вимогам зазначеного нормативу за вмістом заліза;

- 283 проби для дослідження за мікробіологічними показниками, відхилень від санітарних вимог не встановлено.

З джерел децентралізованого водопостачання відібрано:

- 20 (25 %) зразків для дослідження за санітарно-хімічними показниками, з них у 5 – встановлено перевищень гранично-допустимих концентрацій хімічних речовин (залізо);

- 20 зразків для дослідження за показниками епідемічної безпеки, всі відповідали санітарним вимогам.

Перевищення вмісту заліза може бути спричинено як зношеністю мережі водопостачання, так і його природним надлишковим вмістом у водовмісних ґрунтах, де формуються підземні води регіону.

За підсумками проведеної роботи вжито відповідних заходів реагування:

- головам територіальних громад надано 21 лист з висвітленням виявлених недоліків;

- керівникам комунальних підприємств та закладів загальної середньої освіти скеровано 12 приписів про усунення причин і умов, що сприяють вчиненню порушень санітарного законодавства, в тому числі щодо доведення показників води до нормативних.

За результатами лабораторних досліджень, проведених у 2023 році ДУ «Волинський ОЦКХП МОЗ України» та його відокремлених структурних підрозділів вірусологічних, паразитологічних, радіологічних досліджень питної води відхилень від гігієнічних нормативів не встановлено.

За санітарно-хімічними показниками питома вага невідповідних проб централізованого водопостачання становить 4,9% (у 2023р. – 6,5%), за бактеріологічними показниками 2,9% (у 2023р. – 2,6%). Значна кількість проб з відхиленнями від гігієнічних нормативів за санітарно-хімічними показниками виявлена на локальних (29,9%), сільських (10,2%), відомчих (11,4%) водопроводах, за бактеріологічними показниками - на локальних водопроводах (11,2%), сільських – (11,4%). Залишкової кількості пестицидів, ПАР у досліджених пробах питної водопровідної води не виявлено.

Збільшилися показники питомої ваги невідповідних проб питної води децентралізованого водопостачання. За санітарно-хімічними показниками становить 33,5% (у 2023р. – 25,0%), за бактеріологічними показниками 13,3% (у 2023р. – 15,5%). Залишається високим показник питомої ваги невідповідних проб води колодязів, в основному, що споживають діти до 3 років, за надмірним вмістом нітратів (37%), що свідчить про значний ризик виникнення захворювання метгемоглобінемією. Проведення лабораторних досліджень питної води та активна санітарно-освітня робота дають можливість запобігти цьому.

Інфекційних захворювань, пов'язаних з водним фактором в області не зареєстровано. З неінфекційних захворювань зареєстровано 1 випадок метгемоглобінемії у 3-місячного малюка, пов'язаного із споживанням молочної суміші, розведеної на воді колодязя з надмірним вмістом нітратів.

По виявлених невідповідних пробах питної води власникам, органам місцевого самоврядування надавалися рекомендації щодо припинення споживання такої води, проведення очистки джерел, мереж водопостачання з їх знезараженням та наступним лабораторним дослідженням. Інформація передавалась в територіальні органи Держпродспоживслужби області для вжиття заходів реагування.

4.3.4. Радіаційний стан поверхневих вод

Спостереження за радіоактивним забрудненням поверхневих вод у зонах впливу атомних станцій виконувалися Рівненською гідрогеолого-меліоративною експедицією на пунктах спостережень в зоні Рівненської АЕС, що розташовані на території області на річках Турія, Стир, Західний Буг, Стохід. Кількісні значення ^{90}Sr та ^{137}Cs , які були зафіксовані в 2024 році, коливаються в допустимих межах.

4.5. Державна політика та заходи щодо поліпшення стану водних об'єктів

Природоохоронні заходи, спрямовані на охорону і раціональне використання водних ресурсів в області, виконувалися в межах реалізації Регіональної екологічної програми «Екологія 2023 - 2026», затвердженої наказом голови обласної військової адміністрації від 20 лютого 2023 року № 59 (зі змінами) та місцевих програм екологічного спрямування.

У 2024 році органами виконавчої влади та підприємствами в області було заплановано виконання заходів на суму 16 583,133 тис. гривень. Фактично освоєно кошти в сумі 15 233,074 тис. гривень (92 %), з них:

- 8 068,491 тис. гривень – кошти обласного фонду охорони навколишнього природного середовища;
- 4 619,583 тис. гривень – кошти місцевого бюджету (в тому числі 1 156,344 тис. гривень кошти місцевих фондів охорони навколишнього природного середовища);
- 2 545,0 тис. гривень – власні кошти підприємств.

Кошти, які були спрямовані на охорону і раціональне використання водних ресурсів були використані в основному на заходи із забезпечення експлуатації внутрішньогосподарських меліоративних систем, будівництва і реконструкції каналізаційно-очисних споруд та систем водовідведення в населених пунктах, зменшення шкідливого впливу на водні об'єкти промислових відходів, захисту сільських населених пунктів і сільськогосподарських угідь від шкідливої дії вод та відродження і підтримання сприятливого гідрологічного стану річок.

За кошти обласного екологічного фонду у співфінансуванні з місцевими бюджетами у 2023 році:

- продовжено реконструкцію каналізаційної мережі Берестечківського психоневрологічного інтернату;
- продовжено виконання робіт на об'єктах: «Нове будівництво каналізаційної мережі центральної частини с. Пульмо Ковельського району

Волинської області» та «Реконструкція каналізаційної мережі центральної частини смт Шацьк Ковельського району Волинської області»;

- виготовлено проектно-кошторисну документацію «Поточний ремонт насосу КНС із заміною каналізаційних труб» для Луцького геріатричного пансіонату на вул. Теремнівська, 70 в м. Луцьку;

- проведено капітальні ремонти мереж водовідведення та здійснено заходи щодо запобігання підтопленню, облаштування та очистки каналів на території Павлівської, Турійської, Дубівської, Ратнівської територіальних громад Ковельського району та Литовезької територіальної громади Володимирського району Волинської області;

В результаті виконання запланованих робіт створюється можливість запобігання забрудненню навколишнього середовища (в тому числі водних об'єктів) стічними водами, відходами та недопущення попадання стічних вод на рельєф та у підземні водоносні горизонти, а також захищення від підтоплення повеневими і паводковими водами населених пунктів області.

горизонти, а також захищення від підтоплення повеневими і паводковими водами населених пунктів області.

5. Збереження біологічного та ландшафтного різноманіття, розвиток природно-заповідного фонду та формування національної екологічної мережі

5.1. Збереження біологічного та ландшафтного різноманіття, формування національної екологічної мережі

5.1.1 Загальна характеристика

У статті 2 Конвенції про біологічне різноманіття (1992) термін біорізноманіття визначається як розмаїття живих організмів з усіх джерел, зокрема наземних, водних екосистем та екологічних комплексів, складовими яких вони є. Це поняття охоплює розмаїття в межах виду, між видами і розмаїттям екосистем. Біологічне різноманіття є національним багатством України, яке забезпечує екосистемні та біосферні функції живих організмів, їх угруповань та формує середовище життєдіяльності людини. На жаль, сьогодні біологічне різноманіття втрачається під час забудов, розорювання землі, меліорації, спорудження водосховищ, створення мереж транспортної інфраструктури та здійснення інших видів господарської діяльності. Головні загрози біорізноманіттю пов'язані сьогодні з діяльністю людини. Вони полягають у знищенні природних середовищ існування тварин і місць зростання рослин, їх фрагментації та деградації (включаючи забруднення), у глобальній зміні клімату, екологічно - незбалансованій експлуатації видів людиною, поширенні чужорідних видів, розповсюдженні хвороб тощо. Знищення природних середовищ існування тварин і місць зростання рослин відбувається внаслідок розорювання земель, вирубування лісів, осушення або обводнення територій, промислового, житлового та дачного будівництва тощо.

5.1.2. Загрози та вплив антропогенних чинників на структурні елементи

екомережі, біологічне та ландшафтне різноманіття

Вплив антропогенних чинників на структурні елементи екомережі, біорізноманіття, природні ресурси полягає в збільшенні площі деградованих, малопродуктивних та техногенно-забруднених земель, які потребують консервації. Відтворення природного стану елементів екомережі полягало в збереженні природних угідь у заплавах, недопущення випалу сухої рослинності через пропаганду серед місцевого населення та засоби масової інформації, здійснення перевірок на основних водоймах області з метою забезпечення орендарями водойм заходів по збереженню рибних запасів, вжиття заходів щодо недопущення задухи риби, підтримання сприятливого моніторингу за скупченнями мігруючих водоплавних птахів, а на водоймах області проводився моніторинг за зимуючими водоплавними та навколо водними птахами, що необхідно для розробки заходів по їх охороні під час міграцій та зимівлі.

5.1.3. Заходи щодо збереження біологічного та ландшафтного різноманіття

Збереження біорізноманіття в лісах здійснюється їх власниками та постійними лісокористувачами на видовому, популяційному та екосистемному рівнях. До слова, на території Шацького національного парку, із цільових заходів по збереженню біорізноманіття, слід відмітити здійснення активної охорони низькоберезових угруповань, занесених у Червону книгу України, локалітети якої у регіоні небагаточисельні і перебувають близько південної межі ареалу її поширення.

На території НПП на межах усіх постійних пробних площ інвентаризовано та поновлено спеціальні межові стовпчики з зазначенням нумерації.

Біля території національного природного парку «Прип'ять-Стохід» діє метеостанція в смт Любешів, а на території НПП – 1 гідрологічний пост в с. Люб'язь, які підпорядковані Гідрометцентру України. Крім того, продовжувався збір даних на 8 власних гідропостах в межах території НПП, продовжувалися дослідження ґрунтів на окремих ділянках НПП.

Протягом звітної періоду продовжено збір картографічних матеріалів про ґрунти та ідентифікацію їх з територією НПП, з подальшим узагальненням, розробку теоретичних засад проведення системи ґрунтових розрізів на території НПП, проведення яких планується у майбутньому. Натомість, власними силами проводилася інвентаризація флори та фауни, ведення переліків рослин і тварин, що підлягають особливій охороні, вивчення фенологічних та міграційних аспектів.

5.1.4. Формування національної екомережі

На регіональному рівні сталий розвиток передбачає розробку соціально-економічних та екологічних програм розвитку територій, формування місцевих бюджетів з урахуванням пріоритетності цілей і завдань сталого розвитку, реалізацію комплексу заходів збалансованого розвитку регіонів.

17.01.2005 року створена обласна Координаційна рада з питань формування національної екологічної мережі, а 17.08.2007 року – Координаційна рада з питань розвитку територій та об'єктів природно-заповідного фонду в області.

Основною метою формування екомережі є максимальне збереження природності об'єктів і процесів, локалізація та мінімізація антропогенного впливу. До складу екомережі області входять:

- природно-заповідні об'єкти;
- землі водного фонду, водно-болотні угіддя, водоохоронні зони;
- землі лісового фонду;
- полезахисні лісові смуги та інші захисні насадження, які не віднесені до земель лісового фонду;
- землі оздоровчого призначення з їх природними ресурсами;
- землі рекреаційного призначення;
- інші природні об'єкти, які мають особливу природну цінність.

Найкраще вивчене видове різноманіття флори і фауни у межах природного заповідника і національних природних парків області, які через свій особливий природоохоронний статус виділяються найбільшою концентрацією місцезнаходжень ендемічних, реліктових, рідкісних та зникаючих видів рослин і тварин, занесених до Червоної книги України та міжнародних природоохоронних переліків. Важливими складовими об'єктами екомережі є також території, цінні як місця локалізації у їхніх межах рідкісних і зникаючих видів рослин і тварин, занесених у Червону книгу України і в інші чинні для України природоохоронні переліки – Європейський червоний список (ЄЧС), Червоний список Міжнародного союзу охорони природи (ЧС МСОП), Додаток I Бернської конвенції, списки Конвенції про збереження афро-євразійських мігруючих водно-болотних птахів та ін.; та рідкісних рослинних угруповань, занесених до Зеленої книги України. Хоча існує певна проблема із їх збереженням і охороною через недостатній рівень вивченості цих видів та недостовірність інформації про місця їхньої локалізації та чисельності. Природні масиви Полісся є об'єднуючими елементами, що тісно пов'язують національну екомережу з такими ж системами Польщі і Білорусі.

До основних екомережогоформувальних вузлів міжнародного і національного рівнів регіональної екомережі належать: Шацький (цінний озерний комплекс), Прип'ятсько-Стохідський (водно-болотний), Білоозерсько-Черемський (болотний), Цуманський (комплекс дубових насаджень) (рис. 5.1.2). Поліський широтний і Західнобузький меридіональний природні коридори європейського рівня, просторово обмежені долинами річок Прип'яті і Західного Бугу, об'єднують транскордонні елементи регіональної і національної екомереж, засвідчуючи важливість ролі Волинського Полісся як необхідного функціонального складника екологічної структури Європи.

На території Волинської області є декілька поліфункціональних природоохоронних об'єктів з виокремленими у їхніх межах функціональними зонами, що відрізняються за цільовим призначенням та режимом охорони. Вони

служать біосфероформувальними вузлами, у їхніх межах, враховуючи функціональне зонування, виокремлюються центри концентрації біорізноманіття та буферні зони. Основою біосфероформувальних вузлів є екологічні ядра екомережі міжнародного та національного рівнів (екомережоформувальні вузли), що складаються з об'єктів природно-заповідного фонду.

Ландшафтне та біорізноманіття Верхньоприп'ятського фізико-географічного району Волинського Полісся репрезентують екомережоформувальні вузли міжнародного значення Шацький та Прип'ять-Стохідський та регіональні природні ядра: Липинсько-Турське, Доманівсько-Смольненське, Оріхівсько-Озерянське, Згоранське, Підріченське, Святобузаківське (табл. 5.1.1, див. рис. 5.1.3).

Просторові зв'язки між ключовими територіями регіональної екомережі (процеси міграції, обміну та поширення видів на суміжні території) забезпечують природні коридори. Ширина екологічних коридорів загальнодержавного значення (межі яких практично співпадають з природними) складають від 10–15 до 20–30 км, ширина коридорів регіонального рівня – від 0,5 до 2 км.

Поліський широтний екологічний коридор національного значення (ширина у межах області варіює від 25 до 30 км), який проходить через усю зону мішаних хвойно-широколистяних лісів, бере початок на північному заході Волинського Полісся. Він включає транскордонні елементи загальноєвропейської екомережі, має важливе гідрологічне значення, є одним з головних міграційних шляхів птахів та осередком специфічної післяльодовикової рослинності. Поліський екокоридор у межах Волинської області простягається вздовж долини р. Прип'яті, пов'язуючи природні ядра міжнародного значення (екомережоформувальні вузли) – Шацьке та Прип'ятсько-Стохідське і низку регіональних.

Екомережоформувальні вузли та природні ядра у межах ландшафтних районів Волинської області

Таблиця 5.1.1

Фізико-географічна область	Ландшафтний район	Назва екомережоформувального вузла, природного ядра	Площа, га	Статус в регіональній екомережі
Волинське Полісся	Верхньо-прип'ятський	Шацький (ЕВм 1)	75075	міжнародний
		Прип'ять-Стохідський (ЕВм 2)	80350	міжнародний
		Липинсько-Турське	4700	регіональний
		Доманівсько-Смольненське	1700	регіональний
		Оріхівсько-Озерянське	1500	регіональний
		Згоранське	750	регіональний
		Підріченське	200	регіональний
		Святобузаківське	3000	регіональний
	Нижньостирський	Черемський	6000	національний
		Бережницьке	1550	регіональний
	Любомльсько-Ковельський	Бузьке	3600	регіональний
		Волошківсько-Радощинське	3000	регіональний
		Стохідське	6000	регіональний
	Маневицько-Володимирецький	Градисько-Городоцьке	850	регіональний
		Череваське	550	регіональний
		Софіянівське	600	регіональний

	Колківсько-Сарненський	Вовчицьке	700	регіональний
		Градівське	1300	регіональний
		Тельчівсько-Красновільське	700	регіональний
		Осницьке	1400	регіональний
	Турійсько-Рожищенський	Мокрецько-Туричанське	1700	регіональний
		Соловичівсько-Радовичівське	2050	регіональний
		Осівське	1550	регіональний
		Озерянське	2750	регіональний
		Кашівське	1250	регіональний
	Ківерцівсько-Цуманський	Ківерцівський	50600	національний
Волинська височинна область	Нововолинсько-Сокальський	Павлівський	1550	регіональний
	Локачівсько-Торчинський	Нехворощинське	600	регіональний
		Садівське	2700	регіональний
		Чаруківське	650	регіональний
	Горохівсько-Берестечківський	Бужанівське	1550	регіональний
	Олицько-Рівненський	Воротнівське	650	регіональний

Західнобузький меридіональний екологічний коридор національного значення (шириною у межах області від 15 до 22 км), важливий функціональний елемент загальноєвропейської та національної екомереж, простягається вздовж долини р. Західного Бугу. У межах області на протязі 200 км фарватером річки проходить державний кордон між Україною і Польшею.

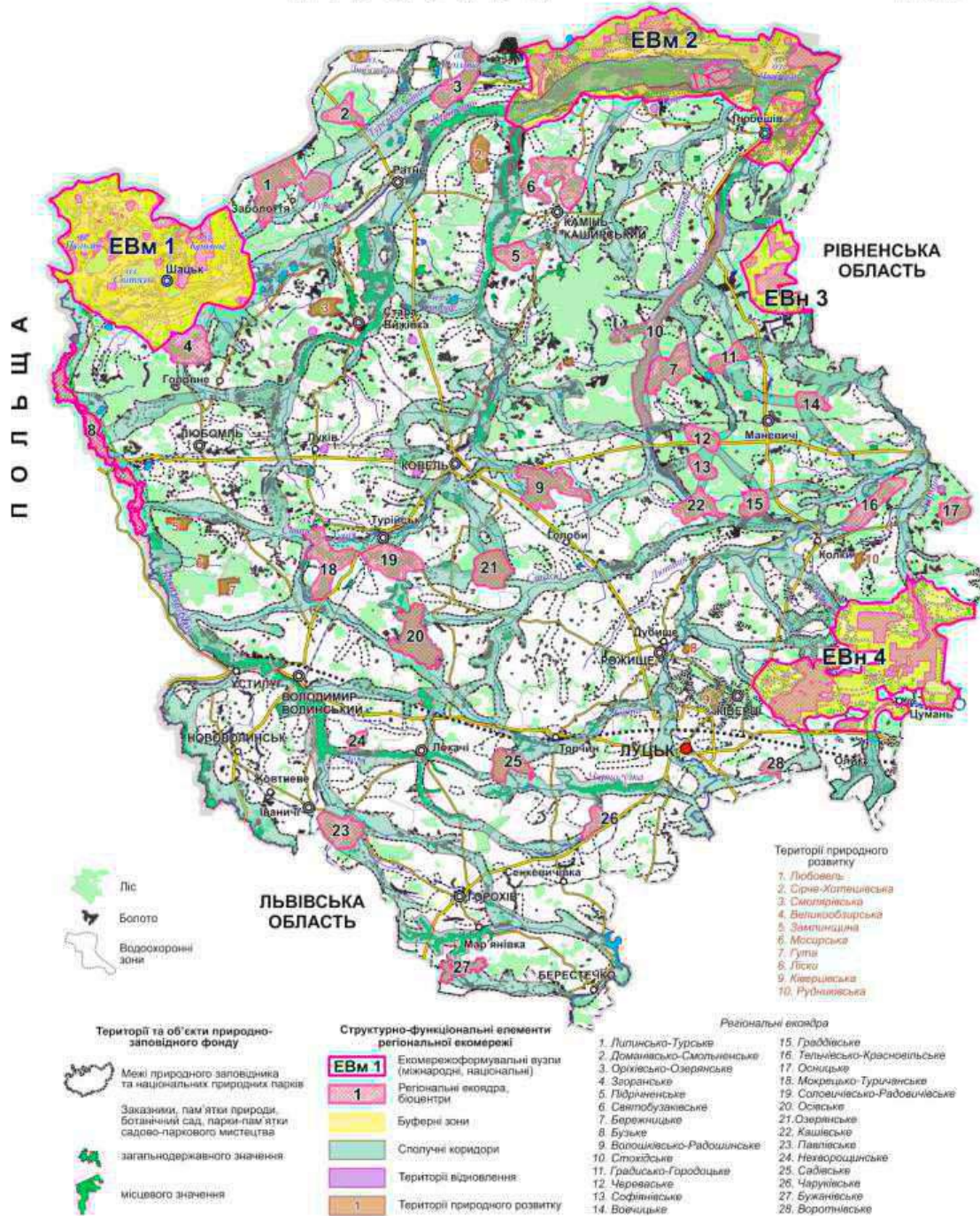

Рис. 5.1.2. Структурно-функціональні елементи регіональної екомережі Волинської області

Екокоридори регіонального рівня за територіальною цілісністю є суцільними смугами долинного типу звивистої і лінійної форми, ними слугують річкові долини середніх і малих поліських річок. У водоохоронні зони спеціалістами Волинського філіалу інституту Укземпроект та Укрдіпроводгосп з врахуванням природних умов і видів водокористування включені заплавні і осушені землі, схили більше 5° , які прилягають до заплави і розміщені на них яри і балки, які безпосередньо впадають у річкову долину, з яких талі та зливові води виносять твердий стік у річки, або ж у водоймища. Межі водоохоронних

зон виведені з урахуванням меж річкових долин, балок, контурів угідь, доріг і лісосмуг (див. рис. 5.1.3). Пересічна ширина прибережних смуг – територій суворого обмеження господарської діяльності, встановлена з обох сторін русел річки Західний Буг, Прип'ять, Стир, Стохід і Турія – 100 м, р. Виживка – 50 м, р. Цир – 30 м, інших річок – не менше 20 м, струмків – 10 м, периметром водоймищ загалом 20 м і більше. Якщо в межах прибережних смуг розташовуються болота, ліси, чагарники, то вся площа цих угідь включається у прибережні смуги, наприклад, на озерах Люб'язь, Тур, Тучне, Скорінь, Шини, Рогізне, вся група Шацьких озер та інші.

5.1.5. Біобезпека та поводження з генетично модифікованими організмами

В області відсутні спеціалізовані заклади, які займаються біобезпекою та генною інженерією по створенню генетично модифікованих організмів.

5.2. Охорона, використання та відтворення рослинного світу

5.2.1. Загальна характеристика рослинного світу

Згідно з сучасним геоботанічним районуванням, територія області входить до складу двох округів: Західнополіського соснових, дубово-соснових, евтрофних боліт та Волинського дубово-грабових та дубових лісів Поліської підпровінції Східноєвропейської провінції хвойно-широколистяних та широколистяних лісів Європейської широколистянолісової області.

Рослинність Волинського Полісся, як і Українського в цілому, відносно молода і сформувалася в післяльодовиковий період із різних ботаніко-географічних центрів.

За особливостями рослинного покриву – це рівнина, фрагментарно вкрита сосновими, березовими, ялиновими, чорновільховими та мішаними лісами, обширними заболоченими рівнинами та міжрічковими луками.

Лісові формації Волинського Полісся – це переважно бори, субори, сугруди, груди. Соснові ліси – одні з найпоширеніших. Вони поділяються за умовами зволоження, трофності, флористичного складу на лишайникові, зеленомохові, рунякові, сфагнові.

На дюно-горбистих місцевостях із глибоким заляганням ґрунтових вод поширені лишайникові сосняки. Поліські ялинові ліси з домішкою сосни звичайної, берези бородавчастої і пухнастої, вільхи чорної, осоки збереглися лише невеличкими острівцями в північній частині на перезволожених, заболочених зниженнях. Великі площі займають міжрічкові луки: суходільні і низинні. Заплавні луки поширені в долинах Прип'яті, Стиру, Стоходу, Турії.

Багата та різноманітна прибережно-водна і водна флора. До складу прибережно-водних формацій належать очерет, рогіз вузьколистий, вербозілля звичайне, лепешняк великий, верба попеляста.

Значною є роль у прибережних ценозах м'яти водяної, чистецю болотного, незабудки болотної, щавлю прибережного. Із водних ценозів найбільшу площу займають угруповання водяного різака алоєподібного, рдесників вузлуватого та блискучого.

У невеликих затоках та на спокійних місцях поблизу берегів трапляються ценози трьох видів лататтевих – латаття білого, латаття сніжно-білого та глечиків жовтих.

На болотах росте багато рідкісних видів рослин, занесених до Червоної книги України: альдрованда пухирчата, баранець звичайний, гніздівка звичайна, росянки англійська та середня, шейхцерія болотяна, різні види зозульок: м'ясочервона, плямиста, травнева, Фукса, жировик Льозеля, любка дволиста, ситник бульбастий, осоки Давелла і затінкова та інші.

У межах західної частини Волинського Полісся ростуть реліктові плейстоценового віку види рослин: береза низька, вовчі ягоди пахучі, рододендрон жовтий, відкаслик осотоподібний, плющ звичайний, кадило сарматське, які дуже чутливі до зміни екологічних умов і часто зникають внаслідок осушення земель.

Збереження заслуговують ендеміки регіону: гвоздики несправжньоопізня та несправжньорозчепірена, смілка литовська.

У складі флори Волині значне місце посідають види рослин, які підлягають охороні на міжнародному рівні, а саме Європейським Червоним списком та Додатком I Бернської конвенції.

Деякі рослинні угруповання занесені у Зелену книгу України: лісові – групи асоціацій лісів зелено мохових і чорницевих, дубових лісів із *Quercus robur*, дубово-соснових лісів ліщиново-трясучкоподібноосокових та крушиново-трясучкоподібноосокових; болотні – ценози формації осоки Давелла; водні – угруповання альдрованди пухирчатої, латаття сніжно-білого.

На півдні області на лесовій Волинській височині поширені природні дубові ліси із домішкою липи серцелистої, клена гостролистого, ясена звичайного. Трапляються степові і лісостепові види – ковила волосиста, осока низька, горицвіт весняний та інші.

Джерело: Карпюк З.К. Природно-заповідний фонд Волинської області: альбом-каталог / З.К. Карпюк, В.О. Фесюк, О.А. Антипюк. – Луцьк, 2018 р. – 136 с.

5.2.2. Охорона, використання та відтворення лісів

Загальна площа лісів на Волині становить 687,2 тис. га. Це 34% від загальної площі області. Поліський лісовий офіс координує 618 тис. 888 га лісів.

Пріоритетним напрямком розвитку лісогосподарської галузі на сьогодні є забезпечення розширеного відтворення лісів. Одночасно з лісовідновленням лісівники також систематично працюють над питанням збільшення лісистості області, створюючи нові ліси на землях, що раніше не були вкритими лісовою рослинністю. Головна мета – збільшення лісистості області до оптимального рівня 36 %.

Протягом останніх років лісогосподарськими підприємства Волині перевага надається природному відновленню лісів. На сьогодні відсоток природного відтворення лісів складає 35%. Це проводиться на ділянках, які мають відповідні ґрунтово-кліматичні умови, що дає змогу з мінімальними

затратами створювати високопродуктивні та біологічно стійкі деревостани протягом короткого періоду.

З метою природного відновлення залишаються площі з достатньою кількістю життєздатного самосіву і підросту головних і супутніх порід, що відповідають корінним типам деревостанів та площі, на яких проведення заходів щодо сприяння природному відновленню буде достатнім для наступного відновлення цінних порід і формування високопродуктивних молодняків.

Заходи сприяння, які використовуються з метою забезпечення природного лісовідновлення – збереження під час лісозаготівлі життєздатного підросту і молодняку господарсько-цінних порід, догляд за підростом та самосівом після закінчення лісосічних робіт, мінералізація ґрунту.

Ділянки з недостатньою кількістю або нерівномірним розміщенням природного поновлення відновлюються шляхом висівання насіння або садіння сіянців чи саджанців головної та супутніх порід.

Лісогосподарськими філіями, діяльність яких координується Поліським лісовим офісом у 2024 році проведено значні об'єми робіт із лісокультурного виробництва. Протягом всього періоду 2024 року відтворено лісів на землях лісового фонду загальною площею 2870,7га. В тому числі:

садіння та висівання лісу – 2857,3га, з них нові ліси – 13,4 га.

сприяння природному відновленню та природне зарощування – 1007,9 га.

Окрім того, закладено 25,8 га плантацій новорічних ялинок.

З метою природного відновлення залишаються площі з достатньою кількістю життєздатного самосіву і підросту головних і супутніх порід, що відповідають корінним типам деревостанів та площі, на яких проведення заходів щодо сприяння природному відновленню буде достатнім для наступного відновлення цінних порід і формування високопродуктивних молодняків.

Щорічно на розсадниках підприємств вирощується понад 13 млн. шт. стандартного садивного матеріалу, в тому числі головних порід – сосни звичайної 9,7 млн. та дуба звичайного 2,5 млн. шт. При цьому за останні роки значно збільшено вирощування сіянців ялини звичайної, модрини європейської, ясена звичайного, вільхи чорної та берези повислої.

У 2024 році висіяно лісового насіння в розсадниках на площі 7,8 га. Очікуваний вихід стандартних сіянців 11 млн. Така кількість садивного матеріалу в повній мірі забезпечить потреби лісогосподарських Філій при проведенні лісовідновлювальних робіт та лісорозведення.

Щорічний об'єм доглядів за лісовими культурами становить 14,5 тис. га

Головним завданням державної лісової охорони є забезпечення пожежної безпеки в лісі шляхом проведення планових профілактичних заходів, оперативного виявлення і ліквідації лісових пожеж на території лісового фонду лісогосподарських підприємств.

В підпорядкуванні Поліського лісового офісу функціонує 10 філій, які в свою чергу розділені на 108 лісництв. Безпосередньою охороною лісових масивів займається державна лісова охорона в кількості 969 чоловік, в тому числі 546 майстрів лісу. Для боротьби з лісовими пожежами по Поліському

лісовому офісу функціонує 23 лісові пожежні станції, 59 пожежно-спостережних вишок, з них 52 обладнані системою телевізійного нагляду за лісовими масивами, 50 пожежних автомобілів, 1 пожежна машина високої прохідності на базі тракторів ТДТ-74, 92 мотопомпи, 25 лісопожежних модулів, 20 пожежних цистерн, 7 професійних квадрокоптерів, 117 колісних тракторів з плугами типу ПКЛ -70 та інше протипожежне обладнання та засоби пожежогасіння.

Упродовж 2024 року зафіксовано 228 випадків незаконних рубок дерев і чагарників, унаслідок яких було знищено та пошкоджено 493 м³ деревини, заподіяно шкоди лісовому господарству на 17 млн 991 тис. гривень. Значна увага в роботі державної лісової охорони приділяється проведенню профілактичної та роз'яснювальної роботи серед населення через засоби масової інформації.

5.2.2.1. Стан використання природних недеревних рослинних ресурсів

Заготівля другорядних лісових матеріалів, побічні лісові користування і використання корисних властивостей лісів для культурно-оздоровчих, рекреаційних, спортивних, туристичних, освітньо-виховних цілей та проведення науково-дослідних робіт відносяться до спеціального використання лісових ресурсів місцевого значення.

Спеціальне використання недеревних рослинних ресурсів в Україні регулюється через визначення лімітів та видачу дозволів на таке використання в розрізі окремих видів та обсягів збору на місцевому чи державному рівні.

Відповідно до розпорядження голови обласної державної адміністрації від 06.07.2020 № 390 «Про обласну постійно діючу комісію з координації дій державних органів, що здійснюють державний контроль за заготівлею другорядних лісових матеріалів, здійсненням побічних лісових користувань та використанням корисних властивостей лісів» (зі змінами) в області діє постійно діюча комісія з координації дій державних органів, що здійснюють державний контроль за заготівлею другорядних лісових матеріалів, здійсненням побічних лісових користувань та використанням корисних властивостей лісів.

За інформацією районних комісій протягом 2024 року за заготівлю ягід, грибів, лікарської сировини до бюджетів місцевого самоврядування сплачено понад 1 900 559 грн (у 2023 році – 2 086 933 грн) як збір за спеціальне використання (рентної плати) лісових ресурсів, а саме:

- Камінь-Каширський район – 887 788,68 грн;
- Ковельський район – 806 026,64 грн;
- Луцький район – 206 743,5 грн;
- Володимирський район – 0 гривень.

У цілому по області заготовлено:

- ягода чорниці обсягом 420,299 тонн (8,6 %) при затвердженому ліміті у 4915 тонн та сплачено збір за спеціальне використання лісових ресурсів у сумі 1 585 440,08 грн;
- ягода брусниці обсягом 3 тонни (2,12 %) при затвердженому ліміті 141,16 тонн та сплачено збір за спеціальне використання лісових ресурсів у сумі 5 082 грн;

- гриби лисички обсягом 6,82 тонни (0,83 %) при затвердженому ліміті в 826 тонн та сплачено збір за спеціальне використання лісових ресурсів у сумі 41 269,62 грн;
- гриби білі обсягом 7,7 тонн (0,87 %) при затвердженому ліміті в 890 тонн та сплачено збір за спеціальне використання лісових ресурсів у сумі 75 931,1 грн;
- гриби інші обсягом 83,224 тонни (5,4 %) при затвердженому ліміті в 1538,77 тонн та сплачено збір за спеціальне використання лісових ресурсів у сумі 183 688,42 грн;
- ялинки новорічні кількістю 3600 шт. при затвердженому ліміті в 112 500 штук та сплачено збір за спеціальне використання лісових ресурсів у сумі 9 147 гривень.

Відповідно до рішення Ради оборони Волинської області визначено лісові масиви у районах області, де можливий збір дикоросів. У зв'язку з цим, визначені правила заготівлі лісової продукції загального та спеціального використання.

***Рентна плата за здійснення побічних лісових користувань, заготівлю
другорядних лісових матеріалів та використання корисних
властивостей лісів у 2024 році***

Таблиця 5.1.2

Вид лісових ресурсів	Одиниця виміру	Ставки збору, копійок для лісокористувачів та заготівельників (згідно ст.18 Лісового кодексу України)
1. Збір за здійснення побічних лісових користувань та заготівлю другорядних лісових матеріалів		
Дикорослі плоди		
чорниця	1 кг	381,7
журавлина	1 кг	603,5
ожина	1 кг	254,1
малина	1 кг	254,1
брусниця	1 кг	603,5
лохина	1 кг	296,7
горобина звичайна	1 кг	145,9
бузина чорна	1 кг	254,1
горіхи ліщини	1 кг	496,4
горіхи грецькі	1 кг	161,5
Гриби		
білі	1 кг	1133,3
лисички	1 кг	709,1
Інші (в т.ч. польський гриб, масляки, маховики, опеньки, зелениці)	1 кг	223,4
Лікарсько-технічна сировина (у сухому вигляді)		
листя, трава	1 кг	607,9
квіти, суцвіття	1 кг	762,4
корінь, кора, плоди (супліддя), бруньки	1 кг	1012,7
Сік березовий	1 л	127,6

Очерет звичайний	1 сніп	127,6
Лоза	1 ц	1434,8
Новорічні ялинки	1 шт	254,1
Соснові пні	1 м³	1584
2. Збір за використання корисних властивостей лісів		
використання корисних властивостей лісів для культурно-оздоровчих, рекреаційних, спортивних, туристичних, і освітньо-виховних цілей та проведення науково-дослідних робіт	1 га	5 % від нормативно-грошової оцінки лісової земельної ділянки в рік

* згідно з листом Філії «Поліський лісовий офіс» ДП «Ліси України» від 13.06.2024 № 108/26-2024

Спеціальне використання природних рослинних ресурсів у 2024 році

Таблиця 5.1.3

№ з/п	Назви районів, у тому числі територій селищних, сільських рад	Назва рослинного ресурсу	Ліміт, т		Кількість виданих дозволів, шт.
			встановлений	фактично використаний	
1	2	3	4	5	6
1	Камінь-Каширський	Ягоди чорниці	1863	225,699	-
		Гриби лисички	600	1	-
		Гриби білі	515	4	-
		Гриби різні	987,45	2	-
		Ягода брусниці	116	1	-
		Ягода ожини	278	1	-
		Ягода журавлини	278,24	5	-
2		Новорічні ялинки	43000	3600 шт.	
	Ковельський	Ягоди чорниці	2760	140,5	-
		Гриби лисички	180	5,82	-
		Гриби білі	242	3,7	-
		Гриби різні	272,2	81,224	-
		Ягода ожини	123,25	2	
3	Луцький	Ягоди чорниці	273	54,1	-

5.2.3. Охорона та відтворення видів рослин та грибів, занесених до Червоної книги України, та тих, що підпадають під дію міжнародних договорів

Всі види рослин, занесені до Червоної книги України, скорочують своє поширення внаслідок антропогенного впливу, тому необхідно укрупнювати ареали їх зростання за рахунок збільшення площі заповідних територій місцевого та загальнодержавного значення, включаючи до них суміжні території зростання цих рослин.

Відповідно до видання Червоної книги України у 2009 році для видів застосовано наступні критерії, які скорочено вказані у таблиці:

Зниклі (3): види, про які після неодноразових пошуків, проведених у типових місцевостях або в інших відомих та можливих місцях поширення, відсутня будь-яка інформація про наявність їх у природі чи спеціально створених умовах;

Зниклі в природі (**ЗвП**): види, які зникли в природі, але збереглися у спеціально створених умовах;

Зникаючі (**Зч**): види, які перебувають під загрозою зникнення у природних умовах і збереження яких є малоімовірним, якщо триватиме дія факторів, що негативно впливають на стан їх популяцій;

Вразливі (**В**): види, які у найближчому майбутньому можуть бути віднесені до категорії зникаючих, якщо триватиме дія факторів, що негативно впливають на стан їх популяцій;

Рідкісні (**Р**): види, популяції яких невеликі і на даний час не належать до категорії зникаючих чи вразливих, хоча їм і загрожує небезпека;

Неоцінені (**Н**): види, про які відомо, що вони можуть належати до категорії зникаючих, вразливих чи рідкісних, але ще не віднесені до неї;

Недостатньо відомі (**НВ**): види, які не можна віднести до жодної із зазначених категорій через відсутність необхідної повної і достовірної інформації.

У таблиці зазначено види рослин, що занесені до додатку II Бернської конвенції про охорону дикої флори та фауни і природних середовищ існування в Європі.

У таблиці відображено дані відповідно до додатку II Конвенції про міжнародну торгівлю видами дикої фауни і флори, що перебувають під загрозою зникнення (CITES), який включає всі види, які зараз хоч і не обов'язково знаходяться під загрозою зникнення, але можуть опинитися під такою загрозою, якщо торгівля зразками таких видів строго не регулюватиметься в цілях недопущення такого використання, яке несумісне з їх виживанням; а також інші види, які повинні підлягати регулюванню для того, щоб над торгівлею зразками деяких видів з першого списку міг бути встановлений ефективний контроль.

Відповідно до категорій Міжнародного союзу охорони природи на території Волинської області охороняються види, які включені до списку за наступними критеріями:

Види на межі зникнення (англ. Critically Endangered (**CR**)) є найвищою категорією Міжнародного союзу охорони природи (IUCN) для видів, які існують у живій природі. Віднесення видів до цієї категорії означає, що їхня чисельність скоротилася або може скоротитись на 80 % протягом трьох поколінь.

Види під загрозою вимирання, або вимираючі види (англ. endangered species (**EN**)) – біологічні види, які є під загрозою вимирання через свою малу чисельність або певні чинники довкілля.

Види, близькі до загрозливого стану (англ. Near Threatened (**NT**)) – види або нижчі таксони, які можуть розглядатися як загрозливі з небезпекою зникнення у найближчому майбутньому, хоча у наш час (станом на 2011 рік) вони не претендують на статус загрозливих.

Вимерлий у природі (англ. Extinct in the Wild (**EW**)) – категорія МСОП та його червоного списку, до якої відносять види або нижчі таксони, відомі

представники яких живуть в людському утриманні, або їх популяції є реінтродукованими поза історичним ареалом.

Даних недостатньо (англ. Data Deficient (**DD**)) – категорія, застосовувана МСОП, іншими установами, і окремими видами, коли наявна інформація недостатня для належної оцінки охоронного статусу і для того, щоб була визначена оцінка ризику зникнення.

Найменший ризик (англ. Least Concern (**LC**)) – категорія МСОП та його червоного списку, що надається сучасним видам або таксонам нижчого рангу, які пройшли оцінку стану популяції, але не були занесені до будь-якої іншої категорії.

Недосліджений (**NE**) – статус МСОП, а також інших організацій, для видів про яких зібрано недостатню кількість інформації (ареал, популяція, місце в екосистемі і т.д.) і тому такі види не можуть бути включені до Червоного Списку Міжнародного Союзу Охорони Природи.

Уразливі віди (англ. Vulnerable species (**VU**)) є однією з категорій МСОП. Для такого таксона є високий ризик зникнення в дикій природі у найближчому майбутньому.

Регіонально рідкісні види – види рослин відповідно до рішення Волинської обласної ради від 20.12.2018 № 22/8 «Про затвердження Переліку видів рослин, що підлягають особливій охороні на території Волинської області».

Оцінка природоохоронного статусу видів рослин, що підлягають особливій охороні на території Волинської області, проведена за категоризацією МСОП, відповідно до неї встановлені види різних категорій загрозливості. Загалом використано шість категорій: RE – вид зниклий у регіоні дослідження, CR – критично загрозлений вид, EN – загрозлений вид, VU – вразливий вид, LC – вид, який потребує уваги, DD – вид недостатньо досліджений.

Перелік видів рослин та грибів, що підлягають особливій охороні на території області (станом на 01.01.2025 року)

Таблиця 5.2.1

Назва виду (українська, латинська)	Червона книга України	Бернська конвенція	Регіонально- рідкісні види*	CITES	Європейський червоний список	МСОП
1	2	3	4	5	6	7
Альдрованда пухирчата <i>Aldrovanda vesiculosa</i>	P	I				EN
Астрагал піщаний <i>Astragalus arenarius</i>	B					LC
Аденофора лілієлиста <i>Adenophora liliifolia</i>			DD			
Айстра степова <i>Aster amellus</i>			DD			

Аконіт строкатий <i>Aconitum variegatum</i>			DD			
Анемона (вітеринка) лісова <i>Anemone sylvestris</i> L.			DD			
Апозерис смердючий <i>Aposeris foetida</i>			DD			
Армерія звичайна <i>Armeria vulgaris</i> Willd.			LR			
Арнозерис дрібний <i>Arnoseris minima</i> (L.) Schweigg. & Koerte			DD			
Асплений волосоподібний <i>Asplenium trichomanes</i> L.			VU			
Астрагал еспарцетний <i>Astragalus onobrychis</i> L.			LR			
Астрагал нутовий <i>Astragalus cicer</i> L.			LR			
Астранція велика <i>Astrantia major</i> L.			LR			
Ахірофорус плямистий <i>Achyrophorus maculatus</i> (L.) Scop.			LR			
Багатоніжка звичайна <i>Polypodium vulgare</i> L.			VU			
Бамбузіна Бребіссона <i>Bambusina brebissonii</i>	P					
Баранець звичайний <i>Huperzia selago</i>	H					LC
Барвінок малий <i>Vinca minor</i> L.			LR			
Береза низька <i>Betula humilis</i>	B					LC
Береза темна <i>Betula obscura</i>	P					
Билинець довгорогий <i>Gymnadenia conopsea</i>	B			II		DD
Билинець щільноквітковий <i>Gymnadenia densiflora</i>	B			II		
Борідник паростковий <i>Jovibarba sobolifera</i>	P					
Булатка великоквіткова <i>Cephalanthera damasonium</i>	P			II		
Булатка довголиста <i>Cephalanthera longifolia</i>	P			II		
Булатка червона <i>Cephalanthera rubra</i>	P			II		
Бульбохета майже квадратна <i>Bulbochaete subquadrata</i>	B					
Верба лапландська <i>Salix lapponum</i>	B					
Верба Старке <i>Salix starkeana</i>	B					
Верба чорнична <i>Salix myrtilloides</i>	B					
Відкасник татарниколистий, дев'ятисил татарниколистий <i>Carlina onopordifolia</i>	B	I				VU

Вовче лико пахуче (боровик) <i>Daphne sneorum</i>	В					
Водяний горіх плаваючий <i>Trapa natans</i>	Н	І				LC
В'яз корковий <i>Ulmus suberosa</i> Moench			LR			
Вербa мирзинолиста або чорніюча <i>Salix myrsinifolia</i> Salisb.			VU			
Відкасник звичайний <i>Carlina vulgaris</i> L.			DD			
Вільха сіра <i>Alnus incana</i> (L.) Moench			LR			
Вовчі ягоди звичайні <i>Daphne mezereum</i> L.			LR			
Вовчок жовтий <i>Orobancha lutea</i> Baumg.			DD			
Водяний жовтець водний <i>Batrachium aquatile</i> (L.) Dumort.			VU			
Волошка фрігійська <i>Centaurea phrygia</i> L.			LR			
Вольфія без коренева <i>Wolffia arrhiza</i> (L.) Horkel ex Wimmer			VU			
Воронець колосистий <i>Actaea spicata</i> L.			LR			
Вужачка звичайна <i>Ophioglossum vulgatum</i> L.			VU			
Гвоздика несправжньоопізня <i>Dianthus pseudoserotinus</i>	В					
Гвоздика картузіанська <i>Dianthus carthusianorum</i> L.			LR			
Гвоздика стиснуточашечна <i>Dianthus stenocalyx</i> Juz.			LR			
Гелодій Бландова <i>Helodium blandowii</i>	В					
Герицій коралоподібний <i>Heridium coralloides</i>	В					
Глевчак однолистий (малаксис однолистий) <i>Malaxis monophyllos</i>	В			II		
Гніздівка звичайна <i>Neottia nidus-avis</i>	Н			II		LC
Гонатозігон волохатий <i>Gonatozygon pilosum</i>	Р					
Горицвіт весняний <i>Adonis vernalis</i>	Н			II		
Голокучник дубовий <i>Gymnocarpium dryopteris</i> (L.) Newm.			VU			
Горобейник лікарський <i>Lithospermum officinale</i> L.			LR			
Горошок тонколистий <i>Vicia tenuifolia</i> Roth			LR			
Голокучник дубовий <i>Gymnocarpium dryopteris</i> (L.) Newm.			VU			

Горобейник лікарський <i>Lithospermum officinale</i> L.			LR			
Гронянка півмісяцева (ключ-трава) <i>Botrychium lunaria</i>	B					
Гудієра повзуча <i>Goodyera repens</i>	B			II		
Десмідіум Бейлі <i>Desmidium baileyi</i>	P					
Дрочок крилатий <i>Genistella sagittalis</i>	P					LC
Дзвоники оленячі <i>Campanula cervicaria</i> L.			LR			
Дзвоники персиколісті <i>Campanula persicifolia</i> L.			LR			
Дзвоники сибірські <i>Campanula sibirica</i> L.			LR			
Дивина фіолетова <i>Verbascum phoeniceum</i> L.			LR			
Дрік германський <i>Genista germanica</i> L.			LR			
Дуб скельний <i>Quercus petraea</i> (Mattuschka) Liebl.			LR			
Евастропсис Ріхтера <i>Euastropsis richteri</i>	B					
Жировик Льозеля <i>Liparis loeselii</i>	B	I		II		
Жовтозілля Бессера <i>Senecio besserianus</i>	B				R	
Журавлина дрібнопліва <i>Oxycoccus microcarpus</i>	B					
Жимолість пухната <i>Lonicera xylosteum</i> L.			LR			
Жовтець бульбастий <i>Ranunculus bulbosus</i> L.			LR			
Жовтець сланкий <i>Ranunculus reptans</i> L.			EN			
Жовтозілля арктичне <i>Senecio arcticus</i> Rupr.			VU			
Жовтозілля болотне <i>Senecio paludosus</i> L.			VU			
Зелениця сплюснута (Дифазіаструм сплюснутий) <i>Diphasiastrum complanatum</i>	P					
Зелениця триколоскова (дифазіаструм триколосковий) <i>Ipheasiastrium tristachyum</i>	Зч					
Зелениця Цайллера (дифазіаструм Цайллера) <i>Diphasiastrum zeilleri</i>	Зч					
Зіновать подільська, рокитничок подільський <i>Chamaecytisus podolicus</i>	B				R	
Змієголовник Рюйша	H	I				

<i>Dracocephalum ruyschiana</i>						
Звіробій гірський <i>Hypericum montanum</i> L.			LR			
Звіробій сланкий <i>Hypericum humifusum</i> L.			LR			
Звіробій чотирикрилий <i>Hypericum tetrapterum</i> Fries			VU			
Зимолюбка зонтична <i>Chimaphylla umbellata</i> (L.) W.Barton			LR			
Зіновать регенсбурзька <i>Chamaecytisus ratisbonensis</i> (Schaeff.) Rothm.			LR			
Золототисячник гарний <i>Centaureum pulchellum</i> (Sw.) Druce			LR			
Зубниця бульбиста <i>Dentaria bulbifera</i> L.			LR			
Зубниця залозиста <i>Dentaria glandulosa</i> Waldst. et Kit.			LR			
Зозулинець шоломоносний <i>Orchis militaris</i>	B			II		
Зозулині сльози яйцеподібні <i>Listera ovata</i>	H			II		
Зозулині черевички справжні <i>Cypripedium calceolus</i>	B	I		II		LC
Зозульки бузинові (пальчатокорінник бузиновий) <i>Dactylorhiza sambucina</i>	B			II		LC
Зозульки м'ясочервоні (пальчатокорінник м'ясочервоний) <i>Dactylorhiza incarnata</i>	B			II		
Зозульки плямисті (пальчатокорінник плямистий) <i>Dactylorhiza maculata</i>	B			II		
Зозульки травневі (пальчатокорінник травневий) <i>Dactylorhiza majalis</i>	P			II		LC
Зозульки Фукса (пальчатокорінник Фукса) <i>Dactylorhiza fuchsii</i>	H			II		
Їжача голівка маленька <i>Sparganium minimum</i> Wallr.			VU			
Кальдезія білозоролиста <i>Caldesia parnassifolia</i>	Зч	I				LC
Кадило сарматське <i>Melittis sarmatica</i> Klok.			DD			
Кипець великий <i>Koeleria grandis</i> Bess. ex Gorski			VU			
Китятки гіркуваті <i>Polygala amarella</i> Crantz			VU			
Клен несправжньо-платановий, <i>Acer pseudoplatanus</i> L.			LR			
Кладонія зірчаста, кладонія альпійська <i>Cladonia stellaris</i>	P					
Клопогін європейський <i>Cimicifuga europaea</i> Schipcz.			DD			
Комоничок зігнутий <i>Succisella inflexa</i>	P					

Коральковець тричінадрізаний <i>Corallorhiza trifida</i>	P			II		
Коручка болотна <i>Epipactis palustris</i>	B			II		LC
Коручка темно-червона <i>Epipactis atrorubens</i>	B			II		
Коручка чемерникоподібна (коручка широколиста) <i>Epipactis helleborine</i>	H			II		
Косарики черепитчасті <i>Gladiolus imbricatus</i>	B					
Конюшина альпійська <i>Trifolium alpestre</i> L.			LR			
Конюшина гірська <i>Trifolium montanum</i> L.			LR			
Костриця піщанолубива <i>Festuca psammophila</i> (Hack. ex Celak.) Fritsch			EN			
Костриця поліська <i>Festuca polesica</i> Zapł.			VU			
Костриця тонколиста <i>Festuca filiformis</i> Pourr			VU			
Котячі лапки дводомні <i>Antennaria dioica</i> (L.) Gaertn.			LR			
Куга колюча <i>Schoenoplectus pungens</i> (Vahl) Palla			CR			
Куга щетиновидна <i>Schoenoplectus setaceus</i> (L.) Palla			RE			
Купальниця європейська <i>Trollius europaeus</i> L.			VU			
Кушир підводний <i>Ceratophyllum submersum</i> L.			VU			
Лінея північна <i>Linnaea borealis</i>	Зч					
Листочня кучерява, спарасис кучерявий <i>Sparassis crispa</i>	Зч					
Лілія лісова <i>Lilium martagon</i>	H					
Ломикамінь болотний <i>Saxifraga hirculus</i>	B	I				LC
Любка дволиста <i>Platanthera bifolia</i>	H			II		
Любка зеленоквіткова <i>Platanthera chlorantha</i>	H			II		
Ласкавець серповидний <i>Bupleurum falcatum</i> L.			LR			
Латаття біле <i>Nymphaea alba</i> L.			VU			
Латаття сніжно-біле <i>Nymphaea candida</i> C.Presl.			LR			
Лерхенфельдія звивиста <i>Lerchenfeldia flexuosa</i> (L.) Schur			VU			
Лещиця волотиста <i>Gypsophila paniculata</i> L.			LR			

Лешиця рівно вершинна <i>Gypsophila fastigiata</i> L.			LR			
Ломикамінь трипальчастий <i>Saxifraga tridactylites</i> L.			VU			
Ломиніс прямий <i>Clematis recta</i> L.			VU			
Льон багаторічний <i>Linum perenne</i> L.			LR			
Льон жовтий <i>Linum flavum</i> L.			VU			
Льонолижник льонолистий <i>Thesium linophyllum</i> L.			VU			
Марсilea чотирилиста <i>Marsilea quadrifolia</i>	B	I				LC
Меезія тригранна <i>Meesia triquetra</i>	Зч					
Меч-трава болотна <i>Cladium mariscus</i>	B					LC
Молодильник озерний <i>Isoetes lacustris</i>	B					LC
Маруна щиткова <i>Pyrethrum corymbosum</i> (L.) Scop.			LR			
Миколайчики плоскі <i>Eryngium planum</i> L.			LR			
Миколайчики польові <i>Eryngium campestre</i> L.			EN			
Молодило руське <i>Sempervivum ruthenicum</i> Schnittsp. et C.B.Lehm.			VU			
Молочай ребристий <i>Euphorbia angulata</i> Jacq.			VU			
Мучниця звичайна <i>Arctostaphylos uva-ursi</i> (L.) Spreng.			EN			
Мутин малиновий <i>Mutinus ravenelii</i>	P					
Мутин собачий <i>Mutinus caninus</i>	P					
М'якух болотний (хаммарбія болотна) <i>Hammarbya paludosa</i>	Зч			II		LC
Наперстянка великоцвіта <i>Digitalis grandiflora</i> Mill.			VU			
Неотіанта каптурувата <i>Neottianthe cucullata</i>	Зч			II		
Нітелла струнка <i>Nitella gracilis</i>	B					
Нітелопсис пригуплений <i>Nitellopsis obtusa</i>	P					
Осока дводомна <i>Carex dioica</i>	B					
Осока Девелла <i>Carex davalliana</i>	B					LC
Осока затінкова <i>Carex umbrosa</i>	H					LC

Осока тонкокореневищна <i>Carex chordorrhiza</i>	В					LC
Осока торфова <i>Carex heleonastes</i>	Зч					DD
Осока Хоста <i>Carex hostiana</i>	В					
Одноквітка звичайна <i>Moneses uniflora</i> (L.) A.Gray			VU			
Ожика лісова <i>Luzula sylvatica</i> (Huds.) Gaudin			VU			
Ожина шорстка <i>Rubus hirtus</i> Waldst. et Kit.			VU			
Оман високий <i>Inula helenium</i> L.			DD			
Оман мечолистий <i>Inula ensifolia</i> L.			VU			
Омела австрійська <i>Viscum austriacum</i> Wiesb.			VU			
Орлики звичайні <i>Aquilegia vulgaris</i> L.			VU			
Ортилія однобока <i>Orthilia secunda</i> (L.) House			VU			
Осока багнова <i>Carex limosa</i> L.			VU			
Осока волотиста <i>Carex paniculata</i> L.			EN			
Осока Гартмана <i>Carex hartmanii</i> Gajand.			VU			
Осока дворядна <i>Carex disticha</i> Huds.			VU			
Осока колхідська <i>Carex colchica</i> J.Gay			EN			
Осока кульконосна <i>Carex pilulifera</i> L.			VU			
Осока слабка (повисла) <i>Carex flacca</i> Schreb.			VU			
Осот паннонський <i>Cirsium pannonicum</i> L. fil. Link			VU			
Палудела відстовбурчена <i>Paludella squarrosa</i>	Зч					
Педіаструм Каврайського <i>Pediastrum kawraiskyi</i>	В					
Підсніжник білосніжний (підсніжник звичайний) <i>Galanthus nivalis</i>	Н			II		NT
Плаун річний <i>Lycopodium annotinum</i>	В					
Плаунець заплавний (лікоподієлла заплавна) <i>Lycopodiella inundata</i>	Р					LC
Плодоріжка блощична (зозулинець блощичний) <i>Anacamptis coriophora</i>	В			II		
Плодоріжка болотна (зозулинець болотний) <i>Anacamptis palustris</i>	В			II		LC

Плодоріжка салепова (зозулинець салеповий) <i>Anacamptis morio</i>	В			II		
Псевдокалієргон плауноподібний <i>Pseudocalliergon lycopodioides</i>	В					
Псевдокалієргон трирядний <i>Pseudocalliergon trifarium</i>	Зч					
Пухирник малий <i>Utricularia minor</i>	В					LC
Пухирник середній <i>Utricularia intermedia</i>	В					LC
Первоцвіт високий <i>Primula elatior</i> (L.) Hill			VU			
Перестріч польовий <i>Melampyrum arvense</i> L.			VU			
Перстач білий <i>Potentilla alba</i> L.			VU			
Печіночниця звичайна <i>Hepatica nobilis</i> Mill.			LR			
Плющ звичайний <i>Hedera helix</i> L.			VU			
Порізняк проміжний <i>Libanotis intermedia</i> Rupr.			VU			
Приворотень балтійський <i>Alchemilla baltica</i> Sam. ex Juz.			VU			
Проліска дволиста <i>Scilla bifolia</i> L.			VU			
Пухирник ломкий <i>Cystopteris fragilis</i> (L.) Bernh.			VU			
Пухівка струнка <i>Eriophorum gracile</i> Koch			EN			
Пухівочка альпійська <i>Trichophorum alpinum</i> (L.) Pers.			CR			
Росичка англійська (росичка довголиста) <i>Drosera anglica</i>	В					
Росичка середня <i>Drosera intermedia</i>	В					
Рдесник альпійський <i>Potamogeton alpinus</i> Balb.			EN			
Рдесник маленький <i>Potamogeton pusillus</i> L.			VU			
Рдесник довгий <i>Potamogeton praelongus</i> Wulf.			EN			
Рдесник туполистий <i>Potamogeton obtusifolius</i> Mert. & Koch			EN			
Ринхоспора біла <i>Rhynchospora alba</i> (L.) Vahl.			LR			
Рівноплідник рутвицелистий <i>Isopyrum thalictroides</i> L.			VU			
Різак звичайний <i>Falcaria vulgaris</i> Bernh.			VU			
Різуха морська <i>Najas major</i> All.			LR			

Роман напівфарбувальний <i>Anthemis subtinctoria</i> Dobrocz.			VU			
Росичка кругло листа <i>Drosera rotundifolia</i> L.			VU			
Рутвиця орликолиста <i>Thalictrum aquilegiifolium</i> L.			VU			
Ряст порожнистий <i>Corydalis cava</i> (L.) Schweigg. et Koerte			LR			
Сашник іржавий <i>Schoenus ferrugineus</i>	B					
Ситник бульбистий <i>Juncus bulbosus</i>	B					LC
Ситняг сосочкоподібний <i>Eleocharis mamillata</i>	B					
Скорпідій скорпіоноподібний <i>Scorpidium scorpioides</i>	B					
Смілка литовська <i>Silene lithuanica</i>	H				I	
Сон лучний (сон чорніючий, сон богемський) <i>Pulsatilla pratensis</i>	H					
Синюха голу́ба <i>Polemonium caeruleum</i> L.			VU			
Ситник головчастий <i>Juncus capitatus</i> Weigel			LR			
Ситник нитковидний <i>Juncus filiformis</i> L.			VU			
Ситник темноцвітий <i>Juncus atratus</i> Krock.			VU			
Ситняг п'ятиквітковий <i>Eleocharis quinqueflora</i> (F.X.Hartm.) O.Schwartz			VU			
Скереда болотна <i>Crepis paludosa</i> (L.) Moench			VU			
Скереда м'яковолосиста <i>Crepis mollis</i> (Jacq.) Aschers.			EN			
Скорзонера низька <i>Scorzonera humilis</i> L.			VU			
Скорзонера пурпурова <i>Scorzonera purpurea</i> L.			VU			
Смовдь оленяча <i>Peucedanum cervaria</i> (L.) Lapeyr.			VU			
Сонццвіт яйцевидний <i>Helyanthemum ovatum</i> (Viv.) Dun.			VU			
Стародуб широколистий <i>Laserpitium latifolium</i> L.			VU			
Стожильник сумнівний <i>Cnidium dubium</i> (Schkuhr) Thell.			VU			
Суниця зелені <i>Fragaria viridis</i> Duch.			LR			
Суховершки великоквіткові <i>Prunella grandiflora</i> (L.) Scholl.			VU			
Товстянка звичайна <i>Pinguicula vulgaris</i>	B					LC
Тофільдія чашечкова	B					

<i>Tofieldia calyculata</i>						
Траунштейнера куляста <i>Traunsteinera globosa</i>	B					
Таволжник звичайний <i>Aruncus vulgaris</i> Rafin.			VU			
Талабанниця (тисдалія) голостебла <i>Teesdalia nudicaulis</i> (L.) R.Br.			LR			
Тимофіївка степова <i>Phleum phleoides</i> (L.) Karst.			EN			
Тирлич звичайний <i>Gentiana pneumonanthe</i> L.			VU			
Тирлич хрещатий <i>Gentiana cruciata</i> L.			EN			
Фегоптерис з'єднуючий <i>Phegopteris connectilis</i> (Michx.) Watt			VU			
Фіалка багнова <i>Viola uliginosa</i> Bess.			VU			
Фіалка ставкова <i>Viola stagnina</i> Kit.			VU			
Фітеума колосиста <i>Phyteuma spicatum</i> L.			VU			
Фітеума куляста <i>Phyteuma orbiculare</i> L.			EN			
Хамедафна чашечкова (торфяниця чашечкова) <i>Chamaedaphne calyculata</i>	B					LC
Хара витончена <i>Chara delicatula</i>	P					
Хара мохувата <i>Chara muscosa</i>	B					
Хвощ великий <i>Equisetum telmateia</i> Ehrh.			VU			
Хвощ лучний <i>Equisetum pratense</i> L.			VU			
Хвощ рябий <i>Equisetum variegatum</i> Schleich. ex Web. et Mohr.			VU			
Хвощ зимуючий – <i>Equisetum hiemale</i> L.			VU			
Холодок лікарський <i>Asparagus officinalis</i> L.			VU			
Цибуля ведмежа (черемша) <i>Allium ursinum</i>	H					
Цанікелія болотна <i>Zannichellia palustris</i> L.			EN			
Цибуля гірська <i>Allium montanum</i> F.W.Schmidt			VU			
Цибуля виноградики <i>Allium vineale</i> L.			VU			
Цирцея середня <i>Circaea intermedia</i> Ehrh.			VU			
Чаполоч повзуча <i>Hierochloë repens</i> (Host) Beauv.			VU			
Чемериця чорна <i>Veratrum nigrum</i> L.			VU			
Чистець прямий			VU			

<i>Stachys recta</i> L.						
Чихавка вербо листа <i>Ptarmica salicifolia</i> (Besser) Serg.			VU			
Шафран Гейфелів <i>Crocus heuffelianus</i>	H					
Шейхцерія болотна <i>Scheuchzeria palustris</i>	B					LC
Шипшина м'яка <i>Rosa mollis</i> Smithl.			EN			
Шолудивник болотний <i>Pedicularis palustris</i> L.			VU			
Шпергель Морісона <i>Spergula morisonii</i> Boreau			LR			
Щитник австрійський <i>Dryopteris austriaca</i> (Jacq.) Woyнар ex Schinz et Thell.			VU			
Щитник гребенястий <i>Dryopteris cristata</i> (L.) A.Gray			VU			
Шолудивник королівський <i>Pedicularis sceptrum-carolinum</i>	B					
Шолудивник лісовий <i>Pedicularis sylvatica</i>	B					
Щитолижник звичайний <i>Hydrocotyle vulgaris</i>	P					LC
Язичник сибірський (буковинський, український) <i>Ligularia sibirica</i>	B	I				
Усього	109	10	165	30	3	33

На території Черемського природного заповідника зростає 62 види рослин, занесених до Червоної книги України (2009) (молодильник озерний *Isoetes lacustris*, зелениця сплюснута (дифазіаструм сплюснутий) *Diphasiastrum complanatum*, плавунець заплавної (лікоподієлла заплавної) *Lucopodiella inundata*, плаун річний *Lycopodium annotinum*, баранець звичайний *Huperzia selago*, осока Девелла *Carex davalliana*, осока дводомна *Carex dioica*, ситник бульбастий *Juncus bulbosus*, лілія лісова *Lilium martagon*, булатка червона, коральковець тричінадрізаний, зозулині черевички справжні), 3 - види рослин, занесені до Європейського Червоного списку (глід український *Crataegus ucrainica*, смілка литовська *Silene lithuanica*, козельці українські *Tragopogon ucrainicus*). Тут також зростають 3 види рослин, занесені до Додатку I Бернської конвенції (зозулині черевички справжні *Cypripedium calceolus*, жировик Льозеля *Liparis loeselii*, дикран зелений *Dicranum viride*), 13 - видів зозулинцевих рослин, занесені до Конвенції про міжнародну торгівлю видами дикої фауни і флори, що перебувають під загрозою зникнення (Вашингтонська конвенція, 1973).

5.2.4. Оорона природних рослинних угруповань, занесених до Зеленої книги України

У складі флори Волині значне місце посідають види рослин, які підлягають охороні на міжнародному рівні, а саме Європейським Червоним списком та Додатком I Бернської конвенції.

Деякі рослинні угруповання занесені у Зелену книгу України: лісові – групи асоціацій лісів зелено мохових і чорницевих, дубових лісів із *Quercus robur*, дубово-соснових лісів ліщиново-трясучкоподібноосокових та крушиново-трясучкоподібноосокових; болотні – ценози формації осоки Давелла; водні – угруповання альдрованди пухирчастої, латаття сніжно-білого.

На півдні області на лесовій Волинській височині поширені природні дубові ліси із домішкою липи серцелистої, клена гостролистого, ясена звичайного. Трапляються степові і лісостепові види – ковила волосиста, осока низька, горицвіт весняний та інші.

Окрім того, в області значна увага приділяється охороні та збереженню рідкісних та зникаючих видів рослин.

Рішенням Волинської обласної ради від 26.05.2009 № 29/30 затверджено Список регіонального рідкісних, зникаючих видів рослин, грибів і тварин, які потребують охорони у Волинській області (далі – Список).

Відповідно до статті 30 Закону України «Про рослинний світ» рішенням Волинської обласної ради від 20.12.2018 № 22/8 за поданням Волинської облдержадміністрації затверджено Перелік видів рослин, що підлягають особливій охороні на території Волинської області.

Положення про перелік видів рослин, що підлягають особливій охороні на території Волинської області, які не занесені до Червоної книги України, але є рідкісними або такими, що перебувають під загрозою зникнення на території Волинської області, є основним документом, у якому містяться відомості про видовий склад рослин, які ростуть на території області і потребують охорони.

Охорона та відтворення популяцій видів рослин, занесених до згаданого переліку, забезпечуватиметься шляхом:

- встановлення особливого правового статусу регіонально рідкісних видів рослин, які не занесені до «Червоної книги України», але є рідкісними або такими, що перебувають під загрозою зникнення на території Волинської області, з метою збереження їх популяцій та середовищ існування;
- проведення наукових досліджень з метою розробки наукових основ охорони та відтворення згаданих видів рослин;
- проведення систематичного моніторингу за станом та чисельністю їх популяцій;
- створення спеціальних об'єктів природно-заповідного фонду з метою збереження популяцій рідкісних видів рослин та середовищ їх існування;
- врахування спеціальних вимог щодо охорони цих видів під час розміщення продуктивних сил, вирішення питань відведення земельних ділянок, розробки проектної, проектно-експертної документації та проведення оцінки впливу на довкілля чи стратегічної екологічної оцінки.

Підставою для занесення до переліку певного виду рослин є дані про чисельність його популяції та її динаміку, зміни умов існування, що підтверджують необхідність вжиття заходів щодо його охорони. Пропозиції про занесення видів рослин до переліку можуть вносити науково-дослідні установи,

вищі учбові заклади, державні та громадські організації, науковці та окремі громадяни.

Пропозиція про занесення певного виду рослин до переліку має включати: наукове обґрунтування необхідності занесення цього виду до переліку, відомості про його минуле та сучасне поширення та території області, необхідні заходи щодо збереження та відтворення у природних або спеціально створених умовах.

Особи, винні у порушенні вимог охорони та відтворення видів рослин, занесених до переліку, притягаються до адміністративної, та іншої відповідальності відповідно до законодавства України.

5.2.5. Охорона, використання та відтворення зелених насаджень

Одним із основних елементів благоустрою населених пунктів є зелені насадження. Крім естетичного, вони мають ще й величезне санітарне значення, захищаючи міста і села від диму, вихлопних газів, пилу тощо. Зелений масив приміської зони є резервуаром чистого повітря для населеного пункту. Парки, сади, алеї і бульвари - це своєрідні легені, які очищають забруднене повітря, створюють сприятливий мікроклімат і оздоровлюють довкілля. Вдале поєднання різних рослин дозволяє значно зменшити шкідливі санітарні фактори урбанізації. Так, насадження дерев і кущів значно зменшують амплітуду температурних коливань, збільшують у спекотні дні вологість повітря, покращуючи таким чином теплообмін людини і її самопочуття.

Зелені насадження мають меліоративне, водоохоронне і вітрозахисне значення. Зменшуючи силу вітру, завдяки величезній фільтрувальній поверхні листяного покриву, дерева сприяють осіданню пилових частинок. Повітря на озелених вулицях в 4 рази чистіше, ніж на ділянках, які не мають зеленого покриву.

Озеленення території міст та населених пунктів області традиційно проводиться в рамках акцій «День довкілля», «За чисте довкілля» та компенсаційними посадками забудовників. Для повноцінної організації таких акцій управліннями архітектури та містобудування обласної державної адміністрації та районних державних адміністрацій готуються схеми посадки та ландшафтні проекти.

Окрім того, зазначені питання розглядаються на засіданнях постійних профільних комісій міських рад регіону. Зокрема, схвалено Програму розвитку збереження зелених насаджень Луцької міської територіальної громади на 2021-2025 роки. Програма передбачає якісний догляд і збільшення кількості зелених насаджень.

Програма розвитку збереження зелених насаджень Луцької міської територіальної громади на 2021-2025 роки містить чотири основні напрямки:

1. Збереження зелених насаджень міста, їх інвентаризація і облік.
2. Виготовлення правовстановлюючих документів на земельні ділянки під зеленими насадженнями.
3. Догляд та утримання за зеленими насадженнями.

4. Збільшення кількості зелених насаджень.

Варто зазначити, що на період дії воєнного стану фінансування зазначеної програми значно обмежене, відтак вона не виконується в повному обсязі.

Згідно із статтею 30 Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні» вирішення питань щодо організації благоустрою населених пунктів, здійснення контролю за станом благоустрою виробничих територій, організації озеленення, охорони зелених насаджень, а також здійснення контролю за дотриманням земельного та природоохоронного законодавства належить до компетенції виконавчих органів сільських, селищних, міських рад.

У Луцькій громаді у 2024 році на міських клумбах висадили 120 тисяч однорічних та багаторічних квітів, а загалом на озеленення витратили 25,2 млн гривень. За ці кошти:

- висадили 120 тис. штук однорічних та багаторічних квітів на загальній площі квітників 3,1 тис. м², 482 кущі та 11 дерев;
- викосили 1112 тис. м² газонів;
- підстригли 42,9 м² кущів;
- видалили 182 аварійні дерева;
- підрізали гілки у 2056 дерев для покращення видимості дорожніх знаків та світлофорів.

На подрібнення обрізаних гілок подрібнювачем витратили майже 350 тис. гривень.

5.2.6. Інвазійні чужорідні види рослин у флорі в межах адміністративно-територіальної одиниці

Однією із перших адвентивних рослин, відомих на Волині, можна вважати нетребу звичайну. Серед, порівняно недавно заселених нових видів рослин, можна назвати борщівник Сосновського та золотушник канадський.

Найвідомішим інвазійним видом рослин на території області є борщівник Сосновського.

За інформацією Головного управління Держпродспоживслужби у Волинській області основними місцями поширення Борщівника Сосновського (*Heracleum sosnowskyi* Manden) є береги річок, узбіччя доріг, деградовані пасовища і покинуті поля. Зростає до 3-5 метрів в висоту, товщина стебла — до 10 сантиметрів. Насіння борщівника Сосновського дозріває навіть тоді, коли стовбур рослини зрізано. Воно проростає при температурі 1-2⁰С, а сходи з'являються при 7-10⁰С. У ґрунті насіння борщівника може зберігати життєздатність 3-5, іноді 10-15 років.

Рослина містить фотоактивні сполуки, небезпечні для шкіри людини при сонячному опроміненні. Зелена маса борщівника містить фурокумарин, який під впливом сонячної енергії спричиняє дуже сильні опіки при контакті з рослиною відкритими частинами тіла.

З метою локалізації та ліквідації вищезазначених вогнищ регульованих шкідливих організмів проводилась роз'яснювальна робота серед населення шляхом виступів в радіо - та телеефірах, на нарадах, друкування інформаційних

повідомлень в засобах масової інформації, проведенням лекцій та бесід із суб'єктами різних форм господарювання.

Крім того, за рахунок місцевих бюджетів у 2024 році проведені заходи щодо запобігання поширення чужорідних видів рослин, які загрожують природним екосистемам, зокрема локалізація та ліквідація борщівника Сосновського у м. Луцьку та м. Ковелі на загальну суму 458,0 тис. гривень.

Варто зазначити, що наказом Міндовкілля затверджено перелік чужорідних видів дерев, заборонених у відтворенні лісів. Вказаний перелік включає 13 інвазійних видів дерев.

Типовими інвазійними видами дерев на території Волинської області є дуб червоний та робінія (псевдоакація), які витісняють місцеві види дерев із лісів. Чимало науковців вважають, що він агресивно витісняє місцеві види дерев у лісах, тому загрожують нашим екосистемам.

Нагадаємо, що до 2021 року в Україні був відсутній всебічний підхід до розв'язання цього питання. За ініціативи Міндовкілля, були оновлені Правила відтворення лісів, ухвалена Державна стратегія управління лісами України до 2035 року та Стратегія біобезпеки та біологічного захисту, які, серед іншого, забороняють використання чужорідних видів дерев.

Окрім того, Міндовкілля розробило Національну стратегію щодо поводження з видами-вселенцями інвазійними чужорідними видами флори і фауни в Україні на період до 2030 року. Розроблення стратегії щодо поводження з видами-вселенцями удосконалисть державну екологічну політику щодо запобігання проникненню інвазійних чужорідних видів і посилить контроль за проникнення їх до природних екосистем. Крім того, мінімізує несприятливий вплив таких видів на господарську діяльність та здоров'я людини. Стратегія встановить правові механізми щодо поводження з ІЧВ, зокрема буде схвалено нормативно-правові акти, методичні рекомендації, а також внесено відповідні зміни до чинних нормативно-правових актів. Також, Стратегія визначає необхідність розроблення і затвердження відповідних планів заходів на місцевому рівні.

Разом з тим, більш широкий перелік інвазійних видів рослин та тварин та заходів боротьби із ними має бути розроблений і затверджений окремо.

5.3. Охорона, використання та відтворення тваринного світу

5.3.1. Загальна характеристика тваринного світу

За сучасним зоогеографічним районуванням територія області належить до Західного району Поліського зоогеографічного округу Мішанолісової зоогеографічної провінції (поліська частина області) та Волинського височинного району Західнолісостепового округу Лісостепової зоогеографічної провінції (Волинське опілля) Європейської під області Голарктичної області.

Ландшафтне різноманіття, комплекс лісових та болотних екосистем, щільне розміщення озер, сприятливі кліматичні умови зумовлюють своєрідність та багатство біологічного різноманіття області.

Аборигенними є 90 % хребетних тварин, решта – інтродуковані. Фонові види ссавців області – це їжак білочеревий, вівірка звичайна, куниця лісова, лисиця руда, заєць-русак, дикий кабан, сарна європейська, лось та ін.

Інтродуковані види: сиг чудський, товстолобики амурський та строкатий, амур білий, собака єнотоподібний, норка американська, ондатра, олень плямистий.

Зафіксовано й низку видів-вселенців. Багато поліських видів хребетних тварин перебувають у охоронних списках через свою низьку чисельність і можливість зникнення – в Червоній книзу України: мінога українська, карась золотистий, ропуха очеретяна, лелека чорний, тетерук, глушець, білозубка білочерева, нічниця війчаста, широковух, вухань звичайний, кажан північний, мишівка лісова, горностай, рись звичайна; у Європейському Червоному списку тварин, які перебувають під загрозою зникнення у світовому масштабі: орлан білохвіст, очеретянка прудка, рись звичайна; у Червоному списку Міжнародного союзу охорони природи: короп, черепаха болотяна, ящірка живородна, гуска білолоба мала, скопа, деркач; охороняються Конвенцією про охорону дикої флори і фауни та природних середовищ існування в Європі або Бернською конвенцією: лелека чорний, синиця біла, нічниця ставкова, вечірниця мала; Конвенцією про міжнародну торгівлю видами, які перебувають під загрозою зникнення або Вашингтонською конвенцією: шуліка рудий, зміїд, сапсан, рись звичайна.

Фауністичний комплекс лісів найбагатший за своїм видовим складом. У них трапляються усі види земноводних, плазунів, переважна більшість птахів і ссавців. Типовими в соснових лісах є ящірки живородна та прудка, ропуха звичайна. У таких лісах гніздяться дрімлюги, щеврики лісові, жайворонки лісові, дятли строкаті, сойки звичайні, тетеруки. Із ссавців трапляються борозубки звичайні, лисиця руда, свиня дика тощо.

Зооценози мішаних лісів значно багатші за видовим складом через ширшу кормову базу, чергування у плодоношенні хвойних і широколистяних порід, ярусність насаджень, значну кількість місць, зручних для переховування та обладнання нир.

Серед земноводних і плазунів тут поширені жаби трав'яна і гостро морда, ропуха зелена, рахкавка звичайна, веретільниці ламкі, вужі, гадюки та зрідка мідянки звичайні.

Орнітофауна багата фоновими видами: зозуля звичайна, сорока сіра, синиці, дрозди, голуби, горобині та інші. Території мішаних лісів населяють олені європейські, борсуки, ласки, вовки, дикі кабани тощо.

Водно-болотні комплекси дуже строкаті. Іхтіофауна поліських річок та озер представлена щукою звичайною, карасем сріблястим, пліткою, головнем, лящем, окунем, краснопірками, линами, в'юнами.

Із водними умовами пов'язане мешкання жаби озерної, тритона гребінчастого. Поширені види птахів – багато пастушків, журавлів, куликів, мартинів, норців, гусей, сов, горобиних, чайок, сова болотяна, вівсянка очеретяна, жайворонки польовий, ластівка берегова.

Поширеними видами напівводних ссавців є видра річкова, бобер європейський. У міжнародні та українські охоронні списки занесені минь річковий, зуйок великий.

Типово болотяні види птахів – журавель сірий, лунь очеретяний, вівсянка очеретяна. Уздовж боліт полюють деякі види кажанів. Незважаючи на відносно бідний порівняно з іншими фауністичними комплексами видовий склад, тут зареєстровано 25 рідкісних видів хребетних тварин, що занесені до Червоної книги України, Європейського червоного списку, Червоного списку Міжнародного союзу охорони природи.

Хребетні тварини, які формують біоценози, часто відзначаються значною мобільністю й можуть тимчасово перебувати і в інших фауністичних комплексах, здійснювати сезонні, добові переміщення. Частині видів притаманна пластичність – вони перебувають у межах кількох фауністичних комплексів. Збереження видового різноманіття флори і фауни – одне із головних завдань природоохоронної справи, бо стійкість геосистем підтримується за умови формування складної просторової структури та насичення природних комплексів компонентами з високою біотичною продуктивністю, що сприяють підтриманню кількісних і якісних параметрів інших компонентів.

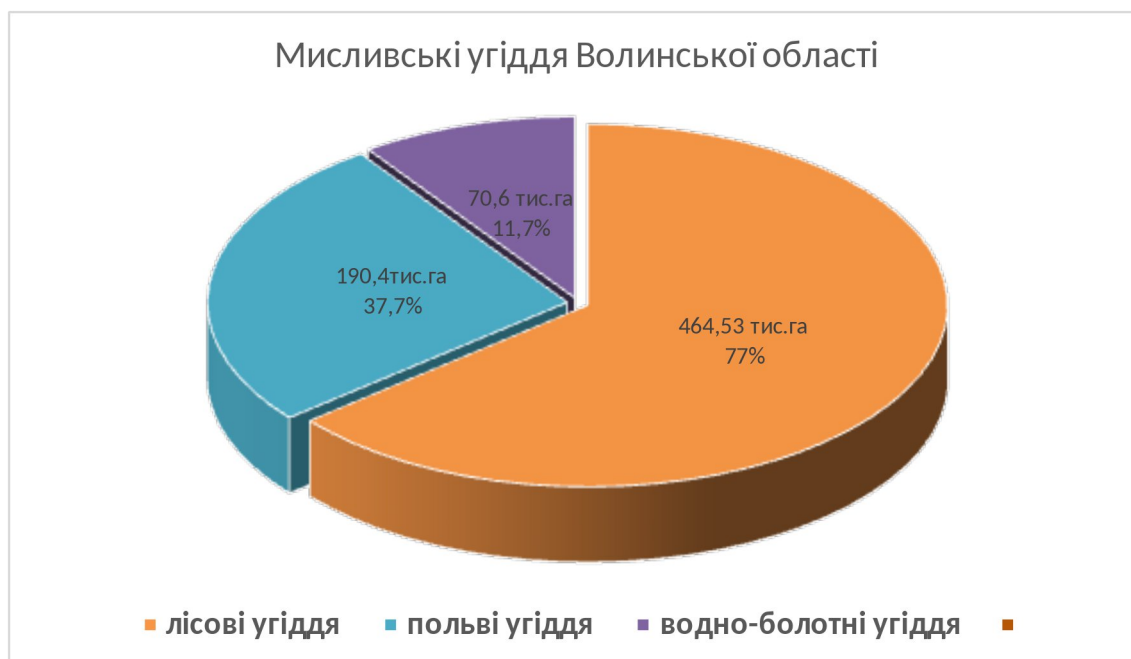
Джерело: Карпюк З.К. Природно-заповідний фонд Волинської області: альбом-каталог/ З.К. Карпюк, В.О. Фесюк, О.А. Антипюк. – Луцьк, 2018 р. – 136 с.

5.3.2. Стан і ведення мисливського господарства

Мисливство відіграє одну з важливих ролей у житті суспільства. Це підтверджується історією його розвитку. Питання ведення мисливського господарства в області всебічно координується та контролюється Північно-Західним міжрегіональним управлінням лісового та мисливського господарства, Державною екологічною інспекцією у Волинській області, Управлінням екології та природних ресурсів облдержадміністрації, а також правоохоронними органами.

Загальна площа закріплених мисливських угідь Волинської області становить 600,452 тис. га., у тому числі:

- лісових – 464,53 тис.га (77 % від загальної площі мисливських угідь області);
- польових – 98,74 тис.га (16,4 % від загальної площі мисливських угідь області);
- водно-болотних – 37,18 тис.га (6,2 % від загальної площі мисливських угідь області).

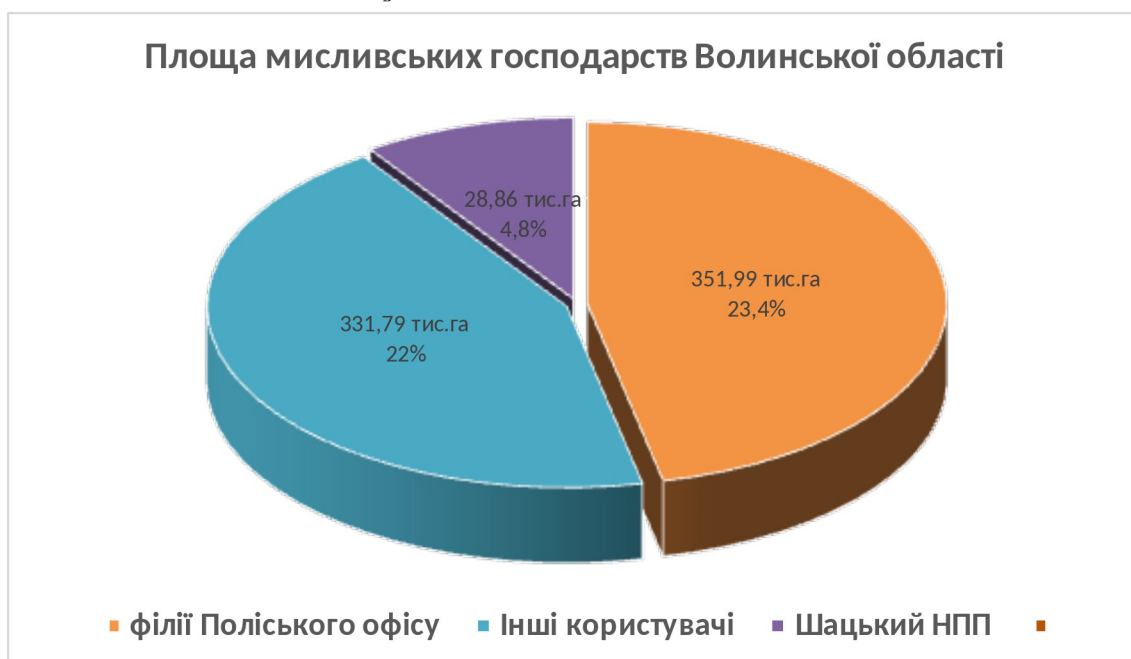

Веденням мисливського господарства в області у 2024 році займались 34 користувачів мисливських угідь, серед них:

– 11 ДП «Ліси України», яким надано угідь на площі 387,09 тис. га, або 64,4% від загальної площі мисливських угідь області;

- 23 користувачі інших форм власності (клуби, громадські організації, приватні підприємства, товариства з обмеженою відповідальністю тощо), яким надано угідь на площі 213,36 тис. га, або 35,5% від загальної площі мисливських угідь області;

– Шацький НПП, якому надано угідь на площі 28,86 тис. га, або 4,8 % від загальної площі мисливських угідь області.

У 2024 році на ведення мисливського господарства в області витрачено 27892,3 тис. грн, в тому числі ДП «Ліси України»– 16750,9 тис. грн, іншими

користувачами – 11141,4 тис. гривень. Із загальних витрат на охорону та відтворення мисливських тварин витрачено 11487,9 тис. грн, що в перерахунку на 1 тис.га складає 19,132 тис. гривень.

В мисливському господарстві області відповідно до статистичних даних по формі 2-тп (мисливство) за 2024 рік кількість штатних працівників становить 118 чоловіка, з них: 14 мисливствознавці та 91 штатних єгерів (у ДП «Ліси України» – 8 мисливствознавців та 42 єгеря, в інших користувачів – 6 мисливствознавців та 49 єгеря).

В середньому по користувачам мисливських угідь на одного єгеря припадає:

– в ДП «Ліси України»– 9,2 тис. га;

– в інших користувачів – 4,4 тис.га.

В середньому по області на 1 єгеря припадає 6,6 тис.га. мисливських угідь.

Відповідно до Закону України «Про мисливське господарство та полювання», Указу Президента України від 23.05.2005 № 837/2005 «Про невідкладні заходи у сфері збереження, відтворення та раціонального використання мисливських тварин», користувачами мисливських угідь проведені зимові обліки мисливських тварин.

Облік проводився по основних видах мисливських тварин (лось, олень благородний, олень плямистий, кабан, козуля європейська) відповідно до Інструкції з обліків чисельності основних видів мисливських тварин України. Під час обліку проводився також аналіз наявних біотехнічних споруд для підгодівлі диких тварин (оленя, кабана та козулі). Аналіз зібраної інформації свідчить, що біотехнічні споруди у обстежених господарствах облаштовані в повному обсязі і заповнені відповідними кормами (сіном, коренеплодами, різного роду зерновими).

За результатами проведеного зимового обліку чисельності мисливських тварин станом на січень 2025 року в мисливських угіддях та угіддях резерву області нараховується 15 тис. 187 голів диких копитних тварин, з них:

- зубр 2 гол. (згідно поданих обліків користувачами мисливських угідь), 24 особини зафіксовані Ківерцівським Національним природним парком «Цуманська пуща»;

- лося – 635 гол.;

- оленя європейського – 1072 гол.;

- оленя плямистого – 792 гол.;

- козулі – 9836 гол.;

- кабана – 2803 гол.;

- лані – 47;

та близько 68 тис. голів основних видів мисливських хутрових звірів, в тому числі:

-зайця-русака – 36353 гол.;

-лисиці – 3799 гол.;

-вовка – 85 гол.;

- енотоподібного собаки – 866 гол.;
- куниці лісової – 2531 гол;
- куниці кам'яної – 1617 гол.;
- тхір лісовий – 1439 гол.;
- горностаї – 902 гол.;
- сіра куріпка – 10384 гол.;
- рябчик – 4182 гол.

Одна з найболючіших проблем, яка стоїть перед мисливським господарством області вже багато років – це браконьєрство. У 2024 році на порушників правил полювання складено 100 протоколів, з них стягнуто штрафів 25 тис. 285 грн. Накладено штрафів 25 тис. 285 грн., відшкодовано завданих збитків 32 тис. грн. До адміністративної відповідальності притягнуто 100 порушників правил полювання.

Основні показники ведення мисливського господарства за 2024 рік

Волинська область	Одиниця виміру	область	зокрема:	
		всього	ДАЛР	ІНШІ
Площа наданих у користування угідь	тис.га	600,46	387,09	213,36
у % до наданих у користування угідь регіону	%	100	64,47	35,53
Площа наданих у користування: лісових угідь	тис.га	464,53	262,01	202,52
Польових угідь	тис.га	98,74	91,66	7,08
водно -болотних угідь	тис.га	37,18	33,42	3,76
Проведено мисливське впорядкування угідь	тис.га	600,45	387,09	213,36
у % до наданих у користування угідь	%	100	100	100
Всього працюючих у мисливському г-ві	чол.	118	50	68
з них: мисливствознавці	чол.	14	8	6
штатні єгери	чол.	91	42	49
Припадає угідь на 1 штатного єгера	тис.га	6,6	9,2	4,4
Загальні витрати на ведення мисливського г-ва	тис.грн.	27892,3	16750,9	11141,4
у середньому на 1 тис.га	грн.	46452	43274	52219
Витрати на охорону, відтворення тварин	тис.грн.	11487,9	6930,0	4557,9
в середньому на 1 тис.га	грн.	19132	17903	21362
з них витрати на відтворення тварин, біотехнію	тис.грн.	5518,0	3546,1	1971,9
в середньому на 1 тис.га	грн.	9190	9161	9242
Складено протоколів - всього	шт.	100	80	0
у % до всіх протоколів складених в	%	100	80	0

5.3.3. Стан і ведення рибного господарства.

Рибне населення (іхтіофауна) водойм області представлена 37 видами риб, що відноситься до 11 родин. Переважають: лящ, щука, окунь, карась, лин, короп, плітка. З 2009 року 10 видів риб (карась звичайний (золотий), минь звичайний, марена звичайна, ялець звичайний, вугор європейський, гольян озерний) та мінога українська занесені до Червоної книги України, як зникаючі та вразливі.

Хоча видове біорізноманіття іхтіофауни водойм області багате, але запаси риби малі, рибопродуктивність дуже низька.

На рибогосподарських водних об'єктах області промисловий вилов риби в 2024 році не здійснювався.

На території Волинської області в 2024 році зареєстровано 86 суб'єктів аквакультури, які мають в користуванні рибогосподарські водні об'єкти загальною площею водного дзеркала 2673,17 га. Вирощування товарної риби здійснювалось на нагульних ставах площею 991,04 га та в басейнах, решта ставів це вирощувальні, маточні, нерестові, карантинні, зимувальні.

1322,97 га загальної площі ставів не експлуатувалися (виведенні на ремонт, гідроспоруди перебувають в аварійному стані, ложе ставів потребують поглиблення, розчистки від мулу та вищої водяної рослинності).

У 2024 році, згідно інформації суб'єктів аквакультури обсяг вилову риби в області становить 397,335 тонн, що на 14,2 % менше ніж в 2023 році (463,309 тонн).

Переважаючими видами виловленої товарної риби припадав на лососеві (форель райдужна, голец американський) – 211,4 тонн, що становить 53,2% від загального обсягу, коропа – 98,7 тонн, що становить 24,8 % від загального обсягу виловленої риби, рослиноїдних видів риб (товстолоб, білий амур) – 32,9 тонн (8,3 %), карась сріблястий – 45,3 тонн (11,4%) та інші види риб (окунь, плітка, щука, судак, краснопірка, сом, лин) – 9,1 тонн (2,3 %).

Значну частину в забезпеченні області рибою відіграють такі підприємства, як ФОП Круковський Ю.В., ДП «ФІШ» ТЗОВ «Хай Фіш», ФОП Дробот В.О., ФОП Бурдило Л.Д., ПСГП «Павлівська риба», ФОП Балабух С.С., СГПП «Луцька РМС», МПП «Агросервіс-Холонів», ФОП Копилов А.Б., ДП "ФІШ", ПП «Садівська дача», ТОВ «НВЦ Форель», ФГ «Голуба О.В.».

Однак здійснення аквакультури на орендованих водоймах залишається складним процесом, потребує великих затрат і залежить від погодно-кліматичних умов.

Основні проблемні питання вирощування продукції аквакультури в 2024 році:

- масштабна військова агресія росії проти України призвела до зменшення інвестицій у рибну галузь, інфляція національної валюти, ріст цін, вимушена міграція населення за кордон, знищення потужних

рибовідтворювальних заводів та племінного стада в тих областях де відбувалися воєнні дії;

- відсутність в області потужного рибовідтворювального заводу по вирощуванню якісного рибопосадкового матеріалу (личинок коропа, рослиноїдних видів риб, судака, щуки, сома);

- висока собівартість вирощеної товарної риби (затрати на корма, рибопосадковий матеріал, орендна плата за водні об'єкти, заробітна плата);

- заборона використання для цілей аквакультури рибогосподарські технологічні водойми, рибогосподарські водні об'єкти, що розташовані на території природно-заповідного фонду (ст. 51 Водного кодексу України). 925,9 га водного дзеркала ставків знаходяться на території природно-заповідного фонду, в тому числі рибогосподарські технологічні водойми які перебували в користуванні ВАТ «Волиньрибгосп» в межах Луцького району - 380 га; в межах Локачинського району – 300 га.

З кожним роком зменшуються запаси водних біоресурсів та рибопродуктивність водних об'єктів. Поясненням цьому можуть бути несприятливі погодно-кліматичні умови (малосніжна зима, спекотне літо, маловодність), що призвели до зменшення площ водного дзеркала ставів та водообміну. Різке коливання рівнів води, часті перепади температур повітря і води, особливо в нерестовий період, відсутність локальних рибовідтворювальних ділянок на руслах малих річок, замулення та обміління водойм. З метою недопущення гибелі риби орендарі водних об'єктів зменшили обсяги вселення рибопосадкового матеріалу, а водойми, рівень води яких був критично мінімальним для вирощування водних біоресурсів, залишили на літування без води.

Серед антропогенних чинників, які впливають на рибопродуктивність природних водойм виділяють: забруднення стічними водами промислових підприємств, комунально-побутовими стоками, змив добрив та отрутохімікатів з сільськогосподарських угідь, браконьєрський вилов риби світними знаряддями лову, за допомогою електроструму, вибухівки та отруйних речовин, зарегулювання русел великих і малих річок гідротехнічними спорудами, що унеможливорює відтворення аборигенної іхтіофауни в заплавах, затоках, притоках першого та другого порядків, меліоративне осушення боліт, що призвело до зниження рівнів води, зменшення площі водного дзеркала, розвитку вищої водної рослинності.

Наслідком цього стало значне заростання водойм та зменшення площ нагулу молоді, зниження природних нерестовищ).

5.3.4. Охорона та відтворення видів тварин, занесених до Червоної книги України, та тих, що підпадають під дію міжнародних договорів

Останніми роками на території області збільшилась заготівля деревини, в результаті такої господарської діяльності значно погіршились умови існування таких рідкісних Червонокнижних тварин, як зубр, лісовий кіт, горностай, глухар.

На території створеного Ківерцівського національного природного парку «Цуманська пушта» знаходиться Волинська популяція зубра – виду занесеного до Червоної книги України, чисельність якої з кожним роком зменшується. Проблема збереження великих за розмірами рідкісних ссавців (зубрів), що потребують для своєї життєдіяльності значних природних ресурсів (просторових, кормових, захисних тощо) є чи не найгострішою проблемою охорони тваринного світу. Відтворення і нарощування поголів'я в існуючих осередках їх утримання проблему розв'язати не може. Тому, розглянуто і погоджено загальнодержавний план дій по збереженню та відновленню зубра у фауні України, в якому за стратегічний напрямок взято відновлення великої саморегульованої популяції зубра у Волинській області.

На виконання даного плану дій в області розроблена та затверджена Регіональна програма збереження та відновлення зубра у Волинській області. Головною метою програми є збереження зубра у Волинській області і відновлення його чисельності до оптимального рівня на територіях, де такі умови наявні.

На території Черемського природного заповідника виявлено 72 види тварин, занесених до Червоної книги України (2009) (карась звичайний (золотий) *Carassius carassius*, мідянка *Coronella austriaca*, лелека чорний *Ciconia nigra*, гоголь, скопа *Pandion haliaetus*, шуліка чорний *Milvus migrans*, лунь лучний *Circus pygargus*, зміїд *Circaetus gallicus*, підорлик малий *Aquila pomarina*, тетерук *Lyrurus tetrix*, глушець *Tetrao urogallus*, орябок *Tetrastes bonasia*, журавель сірий, баранець великий *Gallinago media*, кульон великий *Numenius arquata*, голуб-синяк *Columba oenas*, пугач *Bubo bubo*, сич волохатий, сова бородата, сиворакша *Coracias garrulus*, жовна зелена *Picus viridis*, дятел білоспинний *Dendrocopos leucotos*, дятел трипалий *Picoides tridactylus*, сорокопуд сірий *Lanius excubitor*, рясоніжка мала *Neomys anomalus*, нічниця війчаста *Myotis nattereri*, нічниця водяна *Myotis daubentoni*, вечірниця руда (дозірна) *Nyctalus noctula*, вечірниця мала *Nyctalus leisleri*, нетопир звичайний *Pipistrellus pipistrellus*, нетопир-карлик, нетопир лісовий *Pipistrellus nathusii*, кажан пізній *Eptesicus serotinus*, мишівка лісова *Sicista betulina*, горностаї, норка європейська *Mustela lutreola*, тхір лісовий *Mustela putorius*, видра *Mustela erminea*, рись звичайна *Lynx lynx*).

До Червоного списку Міжнародного союзу охорони природи включено 16 видів фауни (вечірниця мала, видра річкова, рись звичайна, норка європейська, бобр європейський, чернь білоока, баранець великий, очеретянка прудка, деркач, тритон гребенястий, кумка звичайна, рахкавка звичайна, вусач великий дубовий, сінниця Едіп, мурашка руда лісова, п'явка медична).

З Європейського червоного списку відмічено 14 видів фауни (вовк, рись, видра річкова, вовчок ліщиновий, нічниця Наттерера, шуліка рудий, очеретянка прудка, деркач, п'явка медична, вусач великий дубовий західний, сінниця Едіп, красотіл пахучий, мурашка руда лісова, мурашиний лев звичайний).

Зафіксовано 94 видів фауни занесених до II Додатку Бернської конвенції. 23 види птахів охороняється у відповідності до Конвенції збереження диких мігруючих тварин.

На території національного природного парку «Прип'ять-Стохід» зареєстровано 1138 видів тварин, серед яких 84 види, занесені до Червоної книги України (з них 70 – хребетні тварини), 22 види - Європейського червоного списку (13 - хребетні), 25 видів – Червоного списку МСОП (17 - хребетних), 44 види – регіонального списку рідкісних видів (34 - хребетні), 139 видів (хребетні тварини) – Бернської конвенції, 35 видів (хребетні) – Вашингтонської конвенції, 62 види (птахів) – Угоди про збереження афро-євразійських водно-болотних птахів і 16 видів (кажани) – Угода про збереження кажанів у Європі.

Перелік видів тварин, що охороняються, в регіоні
(станом на 01.01.2025 року)

Назва виду (українська і латинська)	Червона книга України	Бернська конвенція	CITES	CMS	AEWA	EUROBATS	Європейський червоний список	МСОП
1	2	3	4	5	6	7	8	9
Бабка перев'язана <i>Sympetrum pedemontanum</i>	В							LC
Баранець великий (Дупель) <i>Gallinago media</i>	Зч	II		II	+			NT
Бистрянка російська <i>Alburnoides rossicus</i>	Зч							LC
Білозубка велика <i>Crocodylus leucodon</i>	Нв							
Бражник мертва голова <i>Acherontia atropos</i>	Р							
Бражник прозерпіна <i>Proserpinus proserpina</i>	Р						V	DD
Ведмедиця велика <i>Pericallia matronula</i>	В							
Ведмедиця-господиня <i>Callimorpha dominula</i>	В							
Вечірниця руда <i>Nyctalus noctula</i>	В			II		+		LC
Видра річкова <i>Lutra lutra</i>	Н	II	I				+	+
Вусач мускусний <i>Aromia moschata</i>	В							
Вусач-червонокрил Келлера <i>Purpuricenus kaehleri</i>	В							
Вухань звичайний <i>Plecotus auritus</i>	В			II		+	V	LC
Глушець (глухар) <i>Tetrao urogallus</i>	Зч	II						LC
Гоголь	Р			II	+			LC

Вуцефала синя								
Голуб-синяк <i>Columba oenas</i>	B							LC
Гольян озерний <i>Eupallasella percnurus</i>	Зч							
Горностай <i>Mustela erminea</i>	H	III	III					LC
Гуска мала (гуска білолоба мала) <i>Anser erythropus</i>	B	I		I	+			VU
Джміль моховий <i>Bombus muscorum</i>	P							
Морозець-імператор <i>Anax imperator</i>	B							LC
Доліхомітус головастий <i>Dolichomitrus cephalotes</i>	P							
Дятел білоспинний <i>Dendrocopos leucotos</i>	P							LC
Ендроміс березовий <i>Endromis versicolora</i>	B							
Жовна зелена (дятел зелений) <i>Picus viridis</i>	B							LC
Жовтих торфовищний <i>Colias palaeno</i>	Зч							
Жук-олень, рогач звичайний <i>Lucanus cervus</i>	P	III						
Журавель сирій <i>Grus grus</i>	P		II	II	+			LC
Зміїд <i>Circaetus gallicus</i>	P		II	II				LC
Зубр <i>Bison bonasus</i>	ЗвП	III					V	VU
Кажан північний <i>Eptesicus nilssonii</i>	P			II		+		LC
Кажан пізній <i>Eptesicus serotinus</i>	B			II		+		LC
Казарка червоно вола <i>Rufbrenta rufcollis</i>	B							
Каптурниця срібна <i>Oculia argentea</i>	P							
Карась звичайний, карась золотий <i>Carassius carassius</i>	B							LC
Кордулегастер кільчастий <i>Cordulegaster boltoni</i>	B							
Кошеніль польська <i>Porphyropha polonica</i>	HB							
Красотіл пахучий <i>Calosoma (s.str.) sycophanta</i>	B							
Красуня діва <i>Calopteryx virgo</i>	B							LC
Ксилокопа (бджола-тесляр) фіолетова <i>Xylосора violacea</i>	P							
Кулик довгоніг (ходуличник) <i>Himantopus himantopus</i>	B			II	+			LC
Кулик-сорока	B			II	+			NT

Haematopus ostralegus								
Кульон великий (кроншнеп великий) <i>Numenius arquata</i>	Зч			II	+			NT
Кульон середній (кроншнеп середній) <i>Numenius phaeopus</i>	Зч			II	+			LC
Кутора мала <i>Neomys anomalus</i>	P							LC
Лебідь малий <i>Gydus bewickii</i>	P							
Левкоринія білолоба <i>Leucorrhinia albifrons</i>	Зч	II					V	LC
Лелека чорний <i>Ciconia nigra</i>	P		II	II	+			LC
Лилик двоколірний <i>Vespertilio murinus</i>	B			II		+		LC
Лунь лучний <i>Circus pygargus</i>	B		II	II				LC
Лунь польовий <i>Circus cyaneus</i>	P		II	II				LC
Марена дніпровська <i>Barbus borysthenicus</i>	Зч							
Махаон <i>Papilio machaon</i>	B							
Мегариса рогохвостова <i>Megarhyssa superba</i>	P							
Мишівка лісова <i>Sicista betulina</i>	P	II						LC
Мишівка степова <i>Sicista subtilis</i>	Зч							LC
Мідянка звичайна <i>Coronella austriaca</i>	B	II						LC
Мінога українська <i>Eudontomyzon mariae</i>	Зч	III					V	LC
Мнемозина <i>Parnassius mnemosyne</i>	B	II					Вивч.	
Нерозень <i>Anas strepera</i>	P			II	+			LC
Нетопир звичайний <i>Pipistrellus pipistrellus</i>	B	II		II		+		LC
Нетопир Натузіуса <i>Pipistrellus nathusii</i>	H	II		II		+		LC
Нетопир-карлик <i>Pipistrellus pigmaeus</i>	B							
Нічниця водяна <i>Myotis daubentonii</i>	B			II		+		LC
Нічниця Наттерера <i>Myotis nattereri</i>	B			II		+	V	LC
Нічниця ставкова <i>Myotis dasycneme</i>	Зч			II		+	K	NT
Норка європейська <i>Mustela lutreola</i>	Зч	II						CR
Орлан-білохвіст <i>Haliaeetus albicilla</i>	P		I	II			R	LC

Орябок <i>Tetrastes bonasia</i>	В							
Офігомфус Цецилія <i>Ophiogomphus cecilia</i>	В	II						LC
Очеретянка прудка <i>Acrocephalus paludicola</i>	Зч			I			К	VU
Пилкохвіст український <i>Poecilimon ukrainicus</i>	В							LC
Підорлик малий <i>Aquila pomarina</i>	Р		II	II				LC
Пісочник великий (Зуйок великий, галстучник) <i>Charadrius hiaticula</i>	Р	II		II	+			LC
Подалірій <i>Iphiclides podalirius</i>	В							
Пугач <i>Bubo bubo</i>	Р		II					LC
Райдужниця велика <i>Aratura iris</i>	В							
Рись <i>Lynx lynx</i>	Р	II, III	II				Вивч.	LC
Ропуха очеретяна <i>Bufo calamita</i>	В	II						LC
Савка <i>Oxyura leucoccephala</i>	Зч	II	II	I	+		V	EN
Сатир залізний <i>Hipparchia statilinus</i>	Р							LC
Сатурнія руда <i>Aglaia tau</i>	В							
Сиворакша <i>Coracias garrulus</i>	Зч	II		I				LC
Синиця біла <i>Parus cyanus</i>	Р							LC
Сичик-горобець <i>Glaucidium passerinum</i>	В		II					LC
Скопа <i>Pandion haliaetus</i>	Зч			II				LC
Сова болотяна <i>Asio flammeus</i>	Р		II					LC
Сова бородата <i>Strix nebulosa</i>	Р		II					LC
Сова довгохвоста <i>Strix uralensis</i>	НВ		II					LC
Соня садова <i>Elomys quercinus</i>	Зч							NT
Сорокопуд сірий <i>Lanius excubitor</i>	Р			II				LC
Стабілін волохатий <i>Emus hirtus</i>	Р							
Стрічкарка блакитна <i>Catocala fraxini</i>	В							
Стрічкарка орденська малинова <i>Catocala sponsa</i>	Р							
Стрічкарка тополева <i>Limenitis populi</i>	В							

Тетерук <i>Lyrurus tetrix</i>	Зч							LC
Тетрадонтофора блакитна <i>Tetradentophora bielensis</i>	Зч							
Турун Ештрайхера <i>Carabus (Trachycarabus) estreicheri</i>	В							
Тхір лісовий <i>Mustela putorius</i>	Н							LC
Тхір степовий <i>Mustela eversmanni</i>	Зч	II						LC
Ховрах одеський <i>Spermophilus odessanus</i>	Н							
Чернь білоока <i>Aythya nyroca</i>	В			I	+			NT
Широковух європейський <i>Barbastella barbastellus</i>	Зч			II		+		NT
Шовкопряд кульбабовий <i>Lemonia taraxaci</i>	В							
Шуліка рудий <i>Milvus milvus</i>	Зч		II	II			K	NT
Ялець звичайний <i>Leuciscus leuciscus</i>	В							LC
Усього	106	22	17	34	13	11	13	68

Аналіз фауни Шацького національного парку дозволяє виділити три основні фауністичні комплекси - лісовий, водно-болотний та синантропний. У кількісному відношенні домінують представники першого та другого комплексів.

До складу лісового комплексу входить до 35% ссавців і понад 50% всієї орнітофауни парку. Найбільш характерними представниками цього комплексу є: із ссавців - полівка підземна (*Microtus subterraneus* (De Selys Longchamps)), миша лісова (*Apodemus sylvaticus* L.), вовчок лісовий (*Dryomys nitedula* Pall.) та вовчок (*Glis glis* L.), білка звичайна (*Sciurus vulgaris* L.), їжак звичайний (*Erinaceus europeus* L.), кріт звичайний (*Talpa europaea* L.), бурозубки: звичайна (*Sorex araneus* L.), середня (*Sorex caecutiens* Laxm.) та мала (*S. minutus* L.), білозубки: мала (*Crocidula suaveolens* Palb.) та білочеревна (*C. leucodon* Hermann), кажан пізній (*Vespertilio serotinus* Schreb.), тхір лісовий (*Mustela putorius* L.), куниця лісова (*Martes martes* L.), горностаї (*Mustela erminea* L.), лисиця (*Vulpes vulpes* L.), дика свиня (*Sus scrofa* L.), козуля європейська (*Capreolus capreolus* L.), лось (*Alces alces* L.); із птахів - припутень (*Columba palumbus* L.), горлиця звичайна (*Streptopelia turtur* L.), яструби великий (*Accipiter gentilis* L.) та малий (*A. nisus* L.), канюк звичайний (*Buteo buteo* L.), сови сіра (*Strix aluco* L.) та вухата (*Asio otus* L.), зозуля звичайна (*Cuculus canorus* L.), дрімлюга (*Caprimulgus europaeus* L.), одуд (*Upupa epops* L.), крутиголовка (*Jynx torquilla* L.), жовна чорна (*Dryocopus martius* L.), дятли великий строкатий (*Dendrocopos major* L.), середній (*Dendrocopos medius* L.) та малий (*D. minor* L.), жайворонок лісовий (*Lullula arborea* L.), щеврик лісовий (*Anthus trivialis* L.), волове очко (*Troglodytes troglodytes* L.), вільшанка (*Erithacus rubecula* L.), соловейко східний (*Luscinia luscinia* L.), камінка звичайна (*Oenanthe*

oenanthe L.), дрозди чорний (*Turdus merula* L.), співучий (*T. philomelos* L.) та чикотень (*T. pilaris* L.), берестянка (*Hippolais icterina* Vieill.), кропив'янка прудка (*Sylvia curruca* L.), вівчарики весняний (*Phylloscopus trochilus* L.), ковалик (*Ph. collybitus* Vieill.) та жовтобровий (*Ph. sibilatrix* Bechst.), мухоловки строката (*Ficedula hypoleuca* Pall.) та сіра (*Musticapa striata* Pall.), гаїчка чорноголова (*Parus montanus* L.), повзик (*Sitta europaea* L.), підкоришник звичайний (*Certhia familiaris* L.), вівсянка звичайна (*Emberiza citrinella* L.), зяблик (*Fringilla coelebs* L.), коноплянка (*Acanthis cannabina* L.), шпак звичайний (*Sturnus vulgaris* L.), іволга (*Oriolus oriolus* L.), сойка (*Garrulus glandarius* L.), гава (*Corvus cornix* L.), крук (*C. corax* L.) та інші.

До складу водно-болотного комплексу (акваторії озер, болота, вологі луки) входить біля 30% всіх теплокровних парку (біля 30 видів ссавців і 60 видів птахів). Найбільш характерними представниками цього комплексу є: із ссавців - кріт звичайний, бурозубка звичайна, білозубки, горностай, полівки водяна (*Arvicola terrestris* L.) та темна (*Microtus agrestis* L.); із птахів - норець великий (*Podiceps cristatus* L.), чапля сіра (*Ardea cinerea* L.), лебідь-шипун (*Cygnus olor* Gm.), крижень (*Anas platyrhynchos* L.), чирок-тріскунок (*A. querquedula* L.), чернь чубата (*Aythya fuligula* L.), погонич (*Porzana porzana* L.), курочка мала (*P. parva* Scop.), пастушок (*Rallus aquaticus* L.), лиска (*Fulica atra* L.), чайка (*V. vanellus* L.), травник (*Tringa totanus* L.), бекас (*G. gallinago* L.), слуква (*Scolopax rusticola* L.), грицик великий (*L. limosa* L.), мартин звичайний (*Larus ridibundus* L.), крячки річковий (*Stema hirundo* L.) та чорний (*Chlidonias nigra* L.), лунь болотяний (*Circus aeruginosus* L.), плиска біла (*Motacilla alba* L.) та жовта (*M. flava* L.), щеврик лісовий (*Anthus pratensis* L.), ластівка берегова (*R. riparia* L.), сорокопуд сірий (*Lanius excubitor* L.), кобилочка річкова (*Locustella fluviatilis* Wolf.), очеретянки лучна (*Acrocephalus schoenodaenus* L.), чагарникова (*A. palustris* Bechst.), ставкова (*A. scirpaceus* Herm.) та велика (*A. arundinaceus* L.), вівсянка очеретяна (*Emberiza schoeniclus* l.), сорока (*P. pica* L.), гава та інші.

До складу синантропного комплексу (агроценози, населені пункти) входить найменша кількість теплокровних - всього біля 20% від загальної кількості в парку (приблизно 27-28 видів ссавців і 40 видів птахів). Найбільш характерними представниками цього комплексу є: із ссавців - миші хатня (*Mus musculus* L.) та польова (*Apodemus agrarius* Pall.), полівка звичайна (*Microtus arvalis* Pall.), пацюк сірий (*Rattus norvegicus* Berkthout), їжак звичайний, кріт звичайний, вухань, соні горішнікова (*Muscardinus avellanarius* L.) та вовчок, заєць-русак (*Lepus europaeus* Pall.), ласка (*Mustela nivalis* L.), тхір лісовий, куниця кам'яна (*Martes foina* (Erxleben)); із птахів - куріпка сіра (*P. perdix* L.), лелека білий (*C. ciconia* L.), голуб сизий (*Columba livia* Gm.), горлиця кільчата (*Streptopelia decaocto* Friv.), сич хатній (*Athene noctua* Scop.), сова сіра, серпокрилець чорний (*A. apus* L.), жайворонок польовий (*Alauda arvensis* L.), плиска біла, ластівки сільська (*Hirundo rustica* L.) та міська (*Delichon urbica* L.), соловейко східний, горихвістка чорна (*Phoenicurus ochruros* Gm.), дрозди чорний та співочий, славки салова (*Sylvia borin* Bodd.) та чорноголова (*S. atricapilla* L.), в'юрок канарковий (*Serinus canaria* L.), зеленяк (*Ch. chloris* L.),

щиглик (*C. carduelis* L.), коноплянка, горобці хатній (*Passer domesticus* L.) та польовий (*P. montanus* L.), шпак звичайний (*Sturnus vulgaris* L.), сорока, грак (*Corvus frugilegus* L.), галка (*C. monedula* L.) та інші.

На даний час в Шацькому парку нараховується 55 видів ссавців, із яких 20 занесено до «Червоної книги України».

На території парку за час його існування було відмічено 332 види хребетних: ссавці – 55, птахи – 241, плазуни – 7, риби – 30.

Ще потребують додаткового вивчення родини землерийкових, соневих, мишиних та звичайних кажанів. Із 55 видів – 2 акліматизовані: ондатра і єнотовидна собака.

З початку заснування Шацького національного природного парку на Волинському Поліссі розпочато систематичне вивчення орнітофауни та різноманітних питань, пов'язаних з екологією, міграцією, охороною. Важливим моментом для розгортання екологічного моніторингу є те, що інвентаризація орнітофауни парку розпочата разом з проектними роботами по його створенню і перші наслідки відображені в матеріалах «Літопису природи», а згодом, за п'ятирічний період опубліковані (Горбань, 1990). Ці обставини дають змогу об'єктивно оцінити сучасний стан орнітофауни, її історичні тенденції та здійснювати екологічний моніторинг на основі зоологічних об'єктів.

Орнітофауна Шацького національного природного парку досить своєрідна і різноманітна. Її орнітокомплекси найбільш повно характеризують і відображають весь склад орнітофауни Волинського Полісся. В фауні західно-українського Полісся, птахи найбільш представлена група серед хребетних тварин.

Різнманітність орнітофауни в Шацькому національному парку зумовлена багатством біотопів, різноманітням ландшафту та його утворень. Серед лісових комплексів птахів (лісових орнітокомплексів) можна виділити угруповання соснового лісу, змішаного лісу з перевагою сосни, соснових однотипних молодняків, рідколісся, ольсів, змішаних лісів з перевагою окремих листяних порід, вільхового та березового лісу, прибережних рідколісся (зустрічаються біля берегів озер Луки, Перемут, Чорне Male, Чорне Велике, Довге, Кругле). Крім цього, на території Шацького національного парку чітко виділяються орнітокомплекси сільськогосподарських угідь (поля засіяні зерновими, картоплею, буряком, льоном), пасовищ, заболочених лук. Одним з найбільш багатих і цінних для західно-українського Полісся орнітокомплексів – є озерні орнітокомплекси. Власне озерні орнітокомплекси Шацького парку ґрунтовно збагатшують орнітофауну Волинського Полісся.

Загальний стан охорони, збереження та відтворення видів тварин, занесених до Червоної книги України, та тих, що підпадають під дію міжнародних договорів України задовільний.

Разом з тим, з метою охорони, використання і відтворення видів тварин, які не занесені до Червоної книги України, але мають особливу наукову, природоохоронну та іншу цінність, наказом Міністерства захисту довкілля та природних ресурсів від 14.09.2020 № 140 затверджено Перелік видів тварин, що

підлягають особливій охороні на території Волинської області.

5.3.5. Охорона, використання та відтворення водних біоресурсів

З кожним роком зменшуються запаси водних біоресурсів та рибопродуктивність водних об’єктів. Поясненням цьому можуть бути несприятливі погодно-кліматичні умови (малосніжна зима, спекотне літо, маловодність), що призвели до зменшення площ водного дзеркала ставів та водообміну. Різке коливання рівнів води, часті перепади температур повітря і води, особливо в нерестовий період, відсутність локальних рибовідтворювальних ділянок на руслах малих річок, замулення та обміління водойм. З метою недопущення гибелі риби орендарі водних об’єктів зменшили обсяги вселення рибопосадкового матеріалу, а водойми, рівень води яких був критично мінімальним для вирощування водних біоресурсів, залишили на літування без води.

Серед антропогенних чинників, які впливають на рибопродуктивність природних водойм виділяють: забруднення стічними водами промислових підприємств, комунально-побутовими стоками, змив добрив та отрутохімікатів з сільськогосподарських угідь, браконьєрський вилов риби світними знаряддями лову, за допомогою електроструму, вибухівки та отруйних речовин, зарегулювання русел великих і малих річок гідротехнічними спорудами, що унеможливорює відтворення аборигенної іхтіофауни в заплавах, затоках, притоках першого та другого порядків, меліоративне осушення боліт, що призвело до зниження рівнів води, зменшення площі водного дзеркала, розвитку вищої водної рослинності.

Наслідком цього стало значне заростання водойм та зменшення площ нагулу молоді, зниження природних нерестовищ. Динаміка вилову та виявлені порушення представлено у таблицях 5.1, 5.2.

Динаміка вилову риби в 2024 році

Таблиця 5.1

Водний об’єкт	Затверджений ліміт вилову, т/рік	Фактичний вилов, т/рік
-	-	-

* на протязі 2024 року ліміт на вилов риби не видавався.

Дані про виявлені порушення законодавства з охорони водних біоресурсів за 2024 рік інспекторами Волинського рибоохоронного патруля

Таблиця 5.2

Кількість проведених рейдів	Викрито порушень							
	Всього	За ч. 3 ст. 85 КУпАП	За ч. 4 ст. 85 КУпАП	За ст. 85-1 КУпАП	За ст. 88-1 КУпАП	За ст. 50, 86-1, 91-2, 188-5,	Кількість порушників	Скільки небезпак

						164 КУпАП		
2024	595	401	116	2	13	5	537	57

Зариблювати водойми або штучно відтворювати цінних представників іхтіофауни необхідно для відновлення рибогосподарського потенціалу та підтримання сталих запасів риби у водоймах. Завдяки вселенню водних біоресурсів формується суттєва частка загальної промислової рибопродукції, а також поповнюються природні популяції аборигенних видів риб, у тому числі, занесених до Червоної книги України.

Для проведення будь якого зариблення, необхідно дотримуватися чітких правил, встановлених законодавством. Проведення робіт із штучного розведення (відтворення), переселення та акліматизації водних біоресурсів регламентується Порядком штучного розведення (відтворення), вирощування водних біоресурсів та їх використання.

Варто зауважити, що відповідно до ст. 50 Закону України «Про тваринний світ» переселення тварин у нові місця перебування, акліматизація нових для фауни України видів диких тварин, а також заходи щодо схрещування диких тварин допускаються в науково-дослідних і господарських цілях з урахуванням науково обґрунтованих експертних висновків з дозволу центрального органу виконавчої влади, що забезпечує формування державної політики у сфері охорони навколишнього природного середовища, за погодженням із центральним органом виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері лісового та мисливського господарства, і центральним органом виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері рибного господарства. Самовільне переселення, акліматизація і схрещування диких тварин забороняються. Підприємства, установи, організації та громадяни, які утримують або розводять у напіввільних умовах чи в неволі диких тварин, а також свійських тварин, які можуть схрещуватися з дикими тваринами або заподіяти їм шкоду, зобов'язані вживати заходів для запобігання виходу цих тварин у природне середовище.

5.3.6. Інвазійні чужорідні види тварин у фауні в межах адміністративно-територіальної одиниці

Вагомою загрозою для збереження біорізноманіття, а також для окремих видів і навіть цілих екосистем, особливо на територіях природоохоронних об'єктів, є поширення інвазивних видів тварин та риб.

Інвазійними називають види тварин, випадково занесених людиною в нові для них регіони, де вони успішно приживаються, починають розмножуватися і захоплювати нові території. Інвазійні («агресивні») види негативно впливають на місцеву флору і фауну, від чого стають шкідниками і карантинними об'єктами.

Процес розселення диких видів тварин на нові території визначається

терміном біологічні інвазії.

Серед комах поширені чужорідні види, такі як американський білий метелик (*Hyphantria cunea*). У 2024 році забезпечено проведення заходів щодо локалізації та ліквідації регульованого шкідливого організму в межах м. Луцька та м. Ковель за рахунок фінансування з місцевих бюджетів у сумі 531,6 тис. гривень.

5.4. Природні території та об'єкти, що підлягають особливій охороні

5.4.1. Стан і перспективи розвитку природно-заповідного фонду

Природно-заповідний фонд становлять ділянки суші і водного простору, природні комплекси та об'єкти яких мають особливу природоохоронну, наукову, естетичну, рекреаційну та іншу цінність виділені з метою збереження природної різноманітності ландшафтів, генофонду тваринного і рослинного світу, підтримання загального екологічного балансу та забезпечення фонового моніторингу навколишнього природного середовища.

На землях природно-заповідного фонду та іншого природоохоронного або історико-культурного призначення забороняється будь-яка діяльність, яка негативно впливає або може негативно впливати на стан природних та історико-культурних комплексів та об'єктів чи перешкоджає їх використанню за цільовим призначенням.

Природно-заповідний фонд області (далі – ПЗФ) представлений наступними категоріями заповідності: природний заповідник, національні природні парки, заказники, заповідні урочища, пам'ятки природи, ботанічний сад, парки-пам'ятки садово-паркового мистецтва.

Волинською обласною державною адміністрацією постійно вживаються заходи щодо розвитку природно-заповідної справи в області: відбувається погодження створення нових територій та об'єктів природно-заповідного фонду, розроблена Регіональна схема формування екологічної мережі Волинської області.

Розвиток природно-заповідного фонду є одним з основних пріоритетів екологічної політики держави. Питання охорони природного довкілля, зокрема природно-заповідного фонду, розглядається як один із пріоритетів європейської та євроатлантичної інтеграції України. Вимоги щодо вступу до Європейського Союзу передбачають впровадження протягом нетривалого перехідного періоду стратегії сталого(екологічно збалансованого) розвитку не лише на рівні документів, а й її реалізацію на практиці.

Волинською обласною державною адміністрацією постійно вживаються заходи щодо розвитку природно-заповідної справи в області: відбувається погодження створення нових територій та об'єктів природно-заповідного фонду, розроблена Регіональна схема формування екологічної мережі Волинської області.

Станом на 01 січня 2025 року на території Волинської області знаходиться 400 територій та об'єктів природно-заповідного фонду, з них 27 –

загальнодержавного значення та 373 – місцевого значення. Фактична площа заповідності області складає 220848,3323 га.

Загальна площа природно-заповідного фонду з врахуванням тих територій, що увійшли до складу інших (ботанічних пам'яток природи, заказників у складі національних природних парків тощо), становить 236013,99 га.

На сьогодні питома вага площі заповідності в області складає 11,72 %. Враховуючи, що більше 15 тис. га територій та об'єктів природно-заповідного фонду місцевого значення увійшли до складу територій загальнодержавного значення, фактична площа заповідності області становить –10,96 %.

Природно-заповідний фонд Волинської області за категоріями розподілено згідно з таблицею 1.

Розподіл природно-заповідного фонду за категоріями

Таблиця 1

Категорії об'єктів ПЗФ	Об'єкти ПЗФ			
	К-сть, од.	разом		% площі окремих категорій до загальної площі ПЗФ
		площа, га		
		усього	у т. ч. надана в постійне користування	
1	2	3	4	5
Природні заповідники	1	2975,7	2975,7	1,26
Національні природні парки	3	121767,84	30289,9	51,59
Заказники, усього	225	95344	X	40,4
в т. ч. ландшафтні	38	20640,1	X	8,75
лісові	39	5723	X	2,42
ботанічні	34	2642,7	X	1,12
загальнозоологічні	35	37241,97	X	15,78
орнітологічні	15	3586,1	X	1,52
іхтіологічні	1	46	X	0,02
гідрологічні	62	25374,03	X	10,75
загальногеологічні	1	90,1	X	0,04
Пам'ятки природи, усього	131	741,8	X	0,31
в т. ч. комплексні	1	30	X	0,01
ботанічні	101	311,85	X	0,13
зоологічні	7	44,5	X	0,02
гідрологічні	18	201,95	X	0,09
пралісові	4	153,5	X	0,07
Заповідні урочища	27	15064,02	X	6,38
Ботанічні сади	1	10	X	0,004
Парки-пам'ятки садово-паркового мистецтва	12	110,63	X	0,05
РАЗОМ	400	236013,99	33265,63	100,00

5.4.2. Водно-болотні угіддя міжнародного значення

В Україні питання охорони, використання та відтворення водно-болотних

екосистем регулюються Законом України “Про охорону навколишнього природного середовища” та Водним кодексом України. Пріоритетами національної політики у цій сфері охорони є виявлення цінних водно-болотних угідь, забезпечення їх охороною, а також екологічно безпечне використання їх ресурсів.

Реалізація на практиці пріоритетів щодо поліпшення збереження водно-болотних угідь можлива лише за умови об’єднання зусиль усіх державних та недержавних установ та організацій, всього населення країни.

Під особливим наглядом та охороною в області перебувають водно-болотні угіддя міжнародного значення із переліку «Рамсарської конвенції про водно-болотні угіддя, що мають міжнародне значення, головним чином як середовище існування водоплавних птахів»: «Шацькі озера» (1995 р. – 13 039 га; 2002 р. – розширена до 32 850 га), «Заплава річки Прип’ять» (12 000 га), «Заплава річки Стохід» (10 000 га) (Постанова Кабінету Міністрів України № 935 від 23.11.1995 р.).

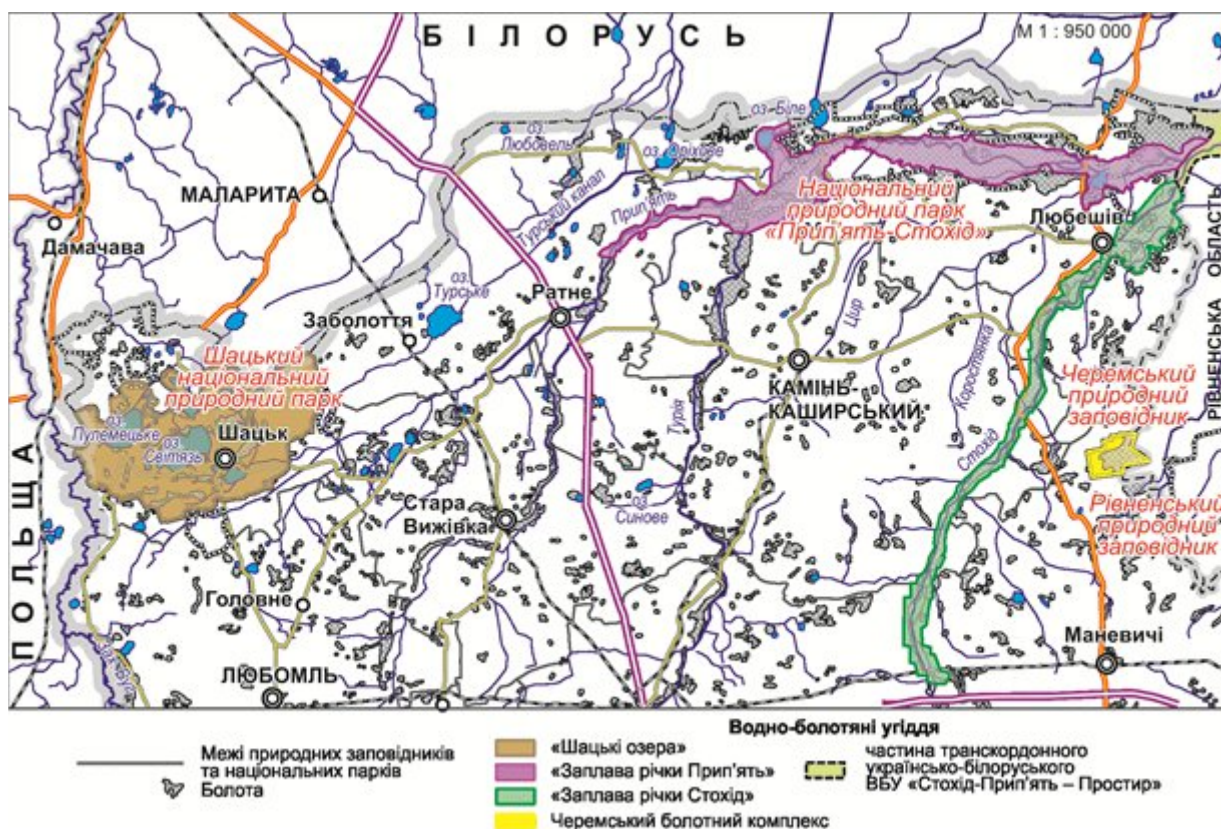
До Рамсарського списку розпорядженням Кабінету Міністрів України № 818-р від 24.10.2012 р. включений рідкісний еумезотрофний Черемський болотний комплекс, що має абсолютний заповідний режим.

Основна мета затвердження цих об’єктів, відповідно до Рамсарської конвенції, – збереження найцінніших водно-болотних угідь у природному стані при проведенні невиснажливої традиційної господарської діяльності.

Водно-болотні угіддя слугують місцями зупинки водоплавних і навколоводних птахів під час міграційних перельотів. Ці угіддя повністю або частково, згідно з резолюцією комітету Бернської конвенції, віднесено до меж ІВА (Important Bird Area) – територій міжнародного значення, що підтримують життєдіяльність багатьох видів водно-болотних птахів.

Під час весняних та осінніх міграцій в Шацькому озерному краї Волинської області зупиняються понад 100 тис. особин птахів, тому що тут перетинаються два потужних міграційних шляхи: Поліський широтний та Біломоро-Балтійсько-Середземноморський.

Найчисельнішими під час міграцій є гуси і качки, особливо гуска сіра *Anser anser* (L.), а також мартин звичайний (річковий) *Larus ridibundus* L., *Fulica atra*, норець великий (пірникоза) *Podiceps cristatus* (L.), чайка *Vanellus vanellus* (L.), кулики: коловодник звичайний (травник) *Tringa totanus* (L.), кулик болотний *Limosa limosa* (L.).

Рис. 5.1.1. Водно-болотні угіддя міжнародного значення у межах Волинської області (складено із використанням матеріалів «Волиньводпроект»)

Водно-болотні угіддя міжнародного значення «Шачькі озера», включають межі Шацького національного природного парку – 32850 га, в т.ч. 6932 га водойм, 1344 га боліт і торфовищ, 4763 га лук. Угіддя є частиною унікального озерного комплексу, що відіграє дуже важливу роль не тільки в охороні болотної фауни та флори, але й як місце гніздування та міграції значної кількості водно-болотних птахів.

Протягом звітного періоду на ВБУ «Шачькі озера» продовжувались роботи, в т. ч. наукові дослідження.

На сьогодні, водно-болотні угіддя «Шачькі озера» за оцінками науковців знаходяться в доброму стані та під постійним моніторингом за різними складовими екосистем.

Черемське болото, яке в більшій своїй частині знаходиться в межах Черемського природного заповідника (ПЗ) відповідно до розпорядження Кабінету Міністрів України №818-р від 24.10.2012 року набуло статус міжнародного значення.

Водно – болотний масив має велике наукове значення і являється ядром біорізноманіття Західного Полісся, має абсолютний заповідний режим.

В Черемському ПЗ нараховується близько 800 видів вищих судинних рослин, з них велика кількість зростає на Черемському болотному масиві такі, як Росичка англійська, Росичка середня, Альдрованда пухирчаста й інші, та Шейхцерія болотна, яка є наче візиткою й зображена на логотипі заповідника. На території водно – болотного масиву є два озера: Редичі й Черемське, де зафіксовані рідкісні види риби такі, як уклейка, щипавка звичайна, верхівка,

тощо. Однією з найрізноманітніших груп тварин Черемського болота є птахи, з них багато видів мають тут постійне гніздування. Окремі види птахів занесені до Додатку II Бернської конвенції: бугай, волове очко, гаївка болотна, жовна чорна, канюк звичайний, тощо. Окрім гніздування таких рідкісних птахів, як скопа, зміїд, журавель сірий, Черемське болото є чудовою кормовою базою для багатьох перелітних птахів. Через територію болотного масиву пролягають міграційні шляхи перельотів водно-болотних птахів.

На території Черемського озера – болотного комплексу проходить канал, який забезпечує гідрологічний баланс усіх водно – болотних угідь. Канал є центром розмноження та міграції в'юна, щипавки звичайної, які занесені до Додатку III Бернської Конвенції, як види, що підлягають особливій охороні. Завдяки зв'язку каналу з озером сюди на нерест приходить чимало видів інших риб.

Внаслідок процесів, що відбуваються в каналі проходять негативні явища, такі як замулення, заростання прибережною рослинністю. Отож, з метою покращення гідрологічного режиму каналу та з метою покращення життєдіяльності тваринного й рослинного світу проводилась розчистка західної частини центрального каналу від загатів та завалів. Вздовж каналу вирубані вербові чагарники. Працівниками охорони із русла каналу проведена розчистка від гілок дерев. В урочищі «Гвуздець» побудований місток. Проведена робота по розширенню русла, штучно зроблені перетоки засипані ґрунтом, а також важко прохідні місця доріг.

Науковцями Черемського ПЗ ведуться спостереження за станом флори й фауни, на постійних пробних площах, які закладені в усіх екотопах заповідника. З них 5 моніторингових ділянок функціонує на водно – болотному масиві.

На озері Черемське встановлена водомірна рейка, де ведуться спостереження за рівнем води. Через водно – болотний масив пролягає ценотичний профіль (протяжністю 3 км.), де також проводяться спостереження за тваринним й рослинним світом заповідника.

З метою охорони водно – болотних угідь постійно проводяться екологічні заходи у вигляді бесід та лекцій.

Два водно-болотні угіддя міжнародного значення (основна частина ВБУ «Заплава Прип'яті», загальною площею 12000 га та крайня північна частина ВБУ «Заплава Стоходу», загальною площею 10000 га), знаходяться на території національного природного парку «Прип'ять-Стохід».

Загалом екологічний стан ВБУ на території НПП «Прип'ять-Стохід» задовільний. Такому стану справ сприяла, зокрема стабілізація гідрологічного режиму на ключовій ділянці: р.Прип'ять - Вижівський водозабір - канал Вижівський - оз.Біле, а також на ділянці р. Прип'ять від Вижівського водозабору до кордону з Рівненською областю (стабілізація спостерігається упродовж 2 останніх років).

На території зазначених вище ВБУ протягом вегетаційного періоду і періоду масового розмноження тварин, поряд з цим були загалом стабільні рівні води на усіх водоймах НПП, що забезпечило разом з охороною території НПП

їх оптимальне відтворення.

Національний природний парк «Прип'ять-Стохід» (далі – парк) займає площу 39315,5 га, і з моменту утворення (2007 р.) ландшафтне та біологічне різноманіття взяте під посилену охорону.

На території парку знаходяться частини 2 водно-болотних угідь міжнародного значення: «Заплава Прип'яті» та «Заплава Стоходу», а також транскордонне водно-болотно-угіддя «Стохід-Прип'ять-Простир» (українсько-білоруське водно-болотне угіддя). На цих територіях під особливу охорону взяті місця зростання рідкісних видів рослин і місця поширення рідкісних видів тварин, головним чином водоплавні та болотні види птахів, які у період міграцій утворюють скупчення до 20 тисяч особин.

5.4.3. Біосферні резервати та Всесвітня природна спадщина

Біосферні резервати створені для вирішення найважливіших питань по проблемах охорони природи і збереження біологічного різноманіття і біологічних ресурсів. Концепція біосферного резервата була розроблена в 1974 році робочою групою програми «Людина і біосфера» МАВ ЮНЕСКО.

В існуючій на сьогодні в Україні мережі національних природних парків Шацький НПП, виходячи з ландшафтних позицій, представляє озерні, та болотні екосистеми західнополіського типу, і за характером озерного комплексу, флористичними, фітоценотичними і геоморфологічними особливостями, за характером орнітофауни не має аналогів в Україні. У результаті вивчення рослинного покриву та тваринного світу Шацького НПП (на площі 32830 га) підтверджено важливе природоохоронне значення цього об'єкта для збереження біоти регіону Західного Полісся в цілому. Разом з тим репрезентативність Шацького парку ще не відповідала сучасним вимогам до природоохоронних територій такого рангу і потребувала підвищення.

З поліпшення збереження, відтворення, а також раціонального використання унікальних поліських комплексів Шацького поозер'я, посилення охорони водно-болотних угідь міжнародного значення і сприяння розвитку міжнародного співробітництва в галузі збереження біологічного та ландшафтного різноманіття Указом Президента України за № 992/99 від 16 серпня 1999 року територію парку розширено на 16166,6 га і становить 48977 га.

Рішенням 17-ї сесії Бюро Координаційного Комітету ЮНЕСКО-МАВ від 29 березня 2002 року Шацькому національному парку було надано статус «Шацького біосферного резервату ЮНЕСКО МАВ».

За результатами рішень Бюро Координаційного Комітету ЮНЕСКО МАВ адміністрації Шацького парку, було запропоновано провести відповідну роботу по розширенню території «Шацького резервату біосфери» за рахунок земель, що знаходяться на південному заході та півночі і межують із державним кордоном України, що дозволило б поєднати міждержавні природоохоронні території для збереження біорізноманіття та сталого розвитку і соціально-економічного стану регіону.

Після розширення Шацький НПП в існуючих границях має високий рівень

статично-об'єктної репрезентативності щодо флори та рослинності і практично забезпечує повне виявлення біорізноманітності Західнополіського регіону. З включенням у межі парку оригінальних лісових масивів ДП «Шацьке УДЛГ», зокрема урочищ «Тугор», «Втенське», «Красний Бір», «Ялиник» флористичне і фітоценотичне представництво значно зросло. До того ж північно-західна приєднана частина сучасної території Шацького НПП є досить різноманітною і в геоморфологічному, і в ботанічному, і в лісівничому відношеннях.

В межах території приєднання знаходяться найбільші підвищення у рельєфі (околиці с.Ростань), представлені моренними горбами та підвищеннями з близьким заляганням крейди, що значно розширило спектр екологічних умов Шацького НПП. Особливості геологічних відкладів та рельєфу зумовлюють розподіл рослинності та формування рослинних угруповань, структуру екологічних рядів.

Характеризуючи рослинність цієї частини, слід зазначити, що переважаючими по площі тут є різновікові соснові та вільхові ліси. Соснові бори представлені насадженнями широкого екологічного спектру – від сухих до мокрих; значною є участь лісових культур сосни різного віку. Так, моренні гряди вкриті сосняками кладонієвими (з перевагою кладонії оленячої, лісової, бокальчатої, цетрарії ісландської та участю ксерофітів - костриці овечої, булавоносія сіруватого тощо). Зрідка трапляються й куртини сосни з домінуванням мучниці звичайної в наземному покриві; як правило вони формуються в місцях, пройдених лісовими пожежами. Екологічний ряд соснових фітоценозів є типовим для Полісся: на вершинах горбів формуються соснові ліси лишайникові, нижче по схилу – вересові, далі їх заміщують зеленомохові, орляково-чорницеві, молінієві, лохинові, багнові та сфагнові угруповання). Соснові ліси сфагнові з подальшим підвищенням рівня обводненості і застійності води змінюються рідколісними сосново-пухівково-сфагновими болотами (наприклад, болото Втенське). Відмічено й фрагменти таких цікавих асоціацій як сосняки мітлицеві (постпірогенні та постпасквальні варіанти сукцесійних змін соснових лісів), а також сосняки лерхенфельдієві, що приурочені до моренних відкладів.

Підвищення з близьким заляганням крейди зайняті насадженнями неморального типу з перевагою граба, дуба, участю ільма та вільхи в пониженнях. В таких насадженнях зростає багато рідкісних видів рослин-мегатрофів, але домінантами трав'яного покриву переважно є зірочник гайовий, яглиця, квасениця, деколи трапляється участь плюща в приземному ярусі фітоценозів.

Вільхові ліси, як правило, заболочені, і представлені вільшняками побережноосоковими з участю болотного різнотрав'я, кропивними, а на сухіших ділянках – вільшняками гравілатовими.

Фрагментарно представлені похідні березові (звичайномітлицеві, чорницеві, жіночопопоротеві) та осикові ліси. Останні, як правило, формують кільцеві смуги довкола блюдцеподібних середлісових западин.

5.4.4. Формування Смарагдової мережі

Угодою про асоціацію між Україною та ЄС визначено ряд зобов'язань в сфері охорони навколишнього природного середовища, зокрема і тих, що мають відношення до природоохоронних територій.

Так на виконання Угоди про асоціацію розроблена Смарагдова мережа, яка має переважно ті самі основи формування, що й НАТУРА 2000, але діє за межами Європейського Союзу, розвиваючи загальноєвропейський підхід щодо охорони типів природних оселищ.

Об'єкти в межах Смарагдової мережі разом із територіями НАТУРА 2000 становлять ядро Загальноєвропейської екологічної мережі (PanEuropean Ecological Network (PEEN)), яка також підтримується Бернською конвенцією. Держави – члени Європейського Союзу виконують вимоги Бернської конвенції шляхом розвитку мережі НАТУРА 2000, а території особливої охорони НАТУРА 2000 відповідають територіям особливого природоохоронного значення Смарагдової мережі.

Повний перелік Смарагдової мережі України, затверджений Постійним комітетом Бернської конвенції, включає 377 територій. Постійним комітетом Бернської конвенції 06 грудня 2019 року затверджено оновлений перелік об'єктів Смарагдової мережі України, в які увійшли 15 територій Смарагдової мережі Волинської області.

Території національних природних парків Шацького та Прип'ять-Стохід, а також Черемського природного заповідника мають статус водно-болотних угідь міжнародного значення відповідно до Рамсарської конвенції про водно-болотні угіддя, що мають міжнародне значення, головним чином як середовище існування водоплавних птахів.

5.5. Еколого-освітня та рекреаційна діяльність у межах територій та об'єктів природно-заповідного фонду

Волинська область володіє значними туристично-рекреаційними ресурсами, які використовуються не в повній мірі та мають потенціал для організації відпочинку та оздоровлення, в'їзного та внутрішнього туризму, екскурсійної діяльності.

Варто зазначити, що у вересні 2022 року затверджено Програму розвитку туризму на Волині протягом 2022-2026, розроблену департаментом зовнішніх зносин, залучення інвестицій та з питань туризму і курортів Волинської обласної державної адміністрації.

До слова, на Волині під охороною держави перебувають 1534 об'єкти культурної спадщини, нараховується 20 історичних населених місць, два історико-культурні заповідники, 265 озер, 231 рекреаційна зона та три Національні природні парки.

Реалізація заходів програми розвитку туризму на 2022-2026 роки дозволить розширити мережу закладів туристичної інфраструктури області, підвищити якість туристичних послуг та безпеку туристів, поживавити розвиток сільського туризму, підвищити рівень зайнятості населення, утримувати в

належному стані об'єкти історико-культурної спадщини, збільшити кількість туристичних відвідувань краю та надходження від туризму до бюджетів усіх рівнів, зокрема від туристичного збору.

Серед заходів програми:

- обстеження пляжів, місць масового відпочинку, функціонування рятувальних постів;
- ведення електронного каталогу інвестиційних проєктів у сфері туризму;
- створення та облаштування еколого-освітніх стежок і туристичних маршрутів на територіях та об'єктах природно-заповідного фонду;
- розробка спільних вело-, піших та інших маршрутів між близько розташованими національними парками та в межах рекреаційних пунктів області;
- розвиток мережі велоінфраструктури;
- сприяння облаштуванню туристичних об'єктів та прилеглих до них територій під'їздами, зупинками, туалетами тощо;
- установлення інформаційно-вказівних знаків до об'єктів туристичної інфраструктури українською та англійською мовами;
- створення сучасних туристично-інформаційних центрів;
- проведення конкурсу проєктів громадських ініціатив, спрямованих на розвиток туризму в області;
- створення та поновлення Е-реєстру екскурсів, гідів-перекладачів;
- проведення досліджень щодо створення та визнання природних територій курортами місцевого та державного значення;
- виготовлення друкованої продукції, промоматеріалів щодо туристичних можливостей області тощо.

Загалом, на території області функціонують 2 природоохоронні, науково-дослідні, рекреаційні установи загальнодержавного значення – Шацький національний природний парк та національний природний парк «Прип'ять-Стохід», на території яких, відповідно до функціонального зонування, виділено зони стаціонарної та регульованої рекреації.

Варто зазначити, що у перспективних планах оголошення рекреаційної зони Шацьких озер курортом державного значення та залучення інвестицій у будівництво цілорічних закладів санаторно-курортного типу. У результаті прогнозованих очікувань – створення позитивного туристичного іміджу курорту на державному та міжнародному рівні, оскільки до реноме Шацька як відпочинкового центру додається ще й статус оздоровчого.

Шацький НПП базується на системі природоохоронних і рекреаційних територій, доріг, туристично-екскурсійних маршрутів, центрів обслуговування, населених пунктів, в якій виділена головна під'їзна транспортно-екскурсійна дорога Ковель – Любомль – Брест, що пересікає парк з півдня на північ, визначаючи основні в'їзди в парк південний – Любомльський і північний – Брестський.

Структура території Шацького національного природного парку прийнята з врахуванням сучасного та перспективного господарського і рекреаційного

використання територій і базується на комплексному аналізі, характеристики і оцінки його природних ресурсів.

Багаті рекреаційно-курортні ресурси району розташування Шацького НПП роблять його перспективним для організації відпочинку, туризму, санаторного лікування.

Система доріг і туристичних маршрутів об'єднує територію в єдину планувальну систему і сприяє оптимальному обслуговуванню і ознайомленню з ландшафтами і видатними місцями парку.

Озера Світязь, Пісочне, Пулемецьке, Люцимер, Соминець, Кримно, Чорне і прилеглі до них території, являються традиційними місцями масового організованого і не організованого відпочинку, і складають територію, яка найбільш піддається впливу урбанізації. Вона представлена типовим Поліським ландшафтом з рівнинним рельєфом та відкритими просторами прилеглими, як правило, до озер заболоченими територіями, та лісовими масивами, що складаються з соснових, дубових, вільхових, і березових насаджень.

Варто зазначити, що значна робота проведена лісогосподарськими підприємствами області в частині створення та розміщення рекреаційних пунктів короткочасного відпочинку вздовж автомобільних доріг, навколо озерних та річкових комплексів області в межах лісового фонду.

Волинські ліси – це потужний потенціал для розвитку туризму. Волинь має унікальні туристично-рекреаційні та природні ресурси, однак, не завжди цей ресурсний потенціал використовується ефективно. Тому облаштування волинськими лісівниками рекреаційних пунктів допомагає зробити регіон туристично привабливим як для місцевих жителів, так і для іноземних туристів та потенційних інвесторів. Зокрема, йдеться про зони відпочинку у Ковельському, Володимир-Волинському, Прибузькому, Маневицькому, Колківському лісових господарствах, ДП «СЛАП «Ратнеаголіс». Загалом у лісах Волині облаштовано 127 великих та 655 малих зон відпочинку.

Водні ресурси області мають значний нереалізований потенціал і можуть служити основою для будівництва на їх берегах будинків і баз відпочинку, пансіонатів, створення рекреаційних зон короткочасного відпочинку.

5.6. Державна політика та заходи збереження біорізноманіття

Природоохоронні заходи, спрямовані на збереження біорізноманіття в області, виконувалися в межах реалізації Регіональної екологічної програми «Екологія 2023 - 2026», затвердженої наказом голови обласної військової адміністрації від 20 лютого 2023 року № 59 (зі змінами) та місцевих програм екологічного спрямування.

У 2024 році за кошти обласного та місцевих фондів охорони навколишнього природного середовища (далі - фонд ОНПС) виконувалися наступні заходи:

- внесення змін до Регіональної схеми формування екологічної мережі Волинської області - кошти обласного фонду ОНПС 98,0 тис. гривень;

- розробка проєкту землеустрою та технічної документації із землеустрою щодо встановлення (зміни) меж території та об'єкту природно-заповідного фонду гідрологічного заказника місцевого значення «Озеро Лука» на території Камінь-Каширської міської ради - кошти обласного фонду ОНПС 31,5 тис. гривень, кошти місцевого бюджету 13,5 тис. гривень;
- виготовлення проєктів землеустрою щодо організації і встановлення меж територій ПЗФ на території Луцької міської територіальної громади - кошти місцевого фонду ОНПС 40,5 тис. гривень;
- виготовлення проєкту землеустрою щодо організації і встановлення меж територій природнозаповідного фонду - ботанічного заказника місцевого значення «Любче» - кошти місцевого бюджету 65,77 тис. гривень;
- утримання територій та об'єктів природно-заповідного фонду на території Луцької міської територіальної громади 216,6 тис. гривень;
- заходи щодо збереження тварин, занесених до Червоної книги (придбання кормів) на території Луцької МТГ - кошти міського фонду ОНПС 40,0 тис. гривень;
- заходи щодо запобігання поширенню чужорідних видів рослин, які загрожують природним екосистемам на території Луцької міської територіальної громади - кошти міського бюджету 270,0 тис. гривень та Ковельської міської територіальної громади - кошти міського фонду ОНПС 188,0 тис. гривень.

6. Земельні ресурси та ґрунти

6.1. Структура та стан земель

6.1.1. Структура та динаміка основних видів земельних угідь

Земельний фонд області за станом на 01.01.2025 року становить 2014,4 тис. га, з них 1047,5 тис. га або 52% відсотка займають сільськогосподарські угіддя, що свідчить про високий рівень сільськогосподарської освоєності земель. За останні 15 років у структурі земельного фонду Волинської області відбулися незначні зміни, загальна площа земель залишилася незмінною (2014,4 тис. га). Площа сільськогосподарських угідь збільшилась на 0,4 %.

Важливим показником, який характеризує територію з екологічного погляду є наявність відкритих земель без рослинного покриву, до котрих відносять яри, кам'яністі місця та піски. Проте землі без рослинного покриву розміщені на території області нерівномірно. Екологічно нестабільні землі переважають у північних районах області. Це можна пояснити ґрунтово-геологічними умовами поліського регіону. Найбільшу кількість земель без рослинного покриву зосереджено на території Володимир-Волинського району. Практично відсутні порушені землі без рослинного покриву у південних та центральних районах області.

Найменш аграрно освоєними є північні райони області, частка орних земель у їх структурі не перевищує 20 %. Найменше орних земель у Шацькому, Любешівському, Маневицькому, Камінь-Каширському районах. Це зумовлено високою лісистістю та наявністю природоохоронних об'єктів.

На основі різночасового аналізу структури землекористування вдалося встановити певні особливості: у межах поліської частини Волинської області переважають території, які збереглись у природному стані, а саме: ліси та лісовкриті території, луки й пасовища; у південних лісостепових районах переважають антропогенно змінені землі – землі сільськогосподарського призначення.

Структура земельного фонду області свідчить, що більше половини території зайнято сільськогосподарськими землями.

6.1.2. Стан ґрунтів

Ґрунти є одна із найважливіших складових частин природних комплексів, оскільки вони утворилися внаслідок взаємодії компонентів ландшафту.

Ґрунтовий покрив області надзвичайно строкатий, особливо в поліській зоні, що зумовлено впливом геологічних і геоморфологічних особливостей місцевості, клімату й рослинності. Поряд із ґрунтами, які мають високу природну родючість, наявні низькородючі, що мають відповідні фізико-хімічні особливості, запаси поживних речовин, гранулометричний склад й інші показники. Це впливає на розміщення сільськогосподарських культур, технологію їх вирощування, концентрацію та спеціалізацію виробництва, на величину і якість урожаю.

Відмінні особливості природних умов Полісся й Волинської височини позначилися на процесах ґрунтоутворення. На Поліссі переважають дерново-підзолисті, дернові оглеєні, лучно-болотні, торф'яно-болотні та торфові на торфовищах низинних, а на Волинській височині – сірі й темно-сірі опідзолені та чорноземи, на заплавах приток Західного Бугу й Стиру – торф'яно-болотні та торфові на торфовищах низинних.

Торфові ґрунти охоплюють 244,3 тис. га, або 12,9 %. Займають найбільші площі в долині річки Прип'ять та межиріччя Турії й Стоходу північніше Камінь-Каширського, а також межиріччя Стоходу та Стиру північніше від Маневич і на північний захід від Любомля до Західного Бугу. Площа всіх типів ґрунтів на території Волинської області сягає 1903,0 тис. га.

У структурі ґрунтового покриву Волинської області значні площі – 1076,7 тис. га (56,7 %) – займають гідроморфні ґрунти; серед них – лучно-болотні, болотні, торфово-болотні й торфові – 411,4 тис. га (21,7 %). Вони поширені майже в усіх адміністративних районах, із них площа антропогенно-змінених ґрунтів, що утворилися внаслідок осушення, становить 59,2 тис. га (3,1 % загальної площі сільськогосподарських угідь) і має тенденцію до зростання.

Реакція ґрунтового розчину відіграє важливу роль у розвитку рослин і ґрунтових мікроорганізмів, впливає на швидкість і напрямок перебігу в ньому хімічних і біохімічних процесів. Засвоєння рослинами елементів живлення, інтенсивність мікробіологічної життєдіяльності, мінералізація органічної речовини, розкладення ґрунтових мінералів і розчинення різноманітних

важкорозчинних сполук, коагуляція і пептизація колоїдів та інші фізико-хімічні процеси великою мірою визначають реакцію ґрунту.

Для забезпечення нормального розвитку сільськогосподарських культур в умовах зростаючого забруднення оточуючого середовища ґрунти потребують тривалого екологічного обстеження – моніторингу.

В області моніторинг за станом забруднення ґрунтів здійснюють:

- Волинська філія ДУ «Держґрунтохорона»;
- Державна екологічна інспекція у Волинській області;
- Головне управління Держгеокадастру у Волинській області.

Волинською філією щорічно проводиться агрохімічне обстеження та паспортизація земель сільськогосподарського призначення у господарствах всіх форм власності і сільських радах на площі близько 100 тис. гектарів, з якої відбирається 12 – 13 тисяч ґрунтових зразків і проводяться до 60 тисяч аналізів з метою визначення показників родючості ґрунтів і рівнів забруднення їх важкими металами, радіонуклідами і залишковими кількостями пестицидів. На основі цих досліджень проводиться узагальнення отриманих результатів агрохімічного обстеження ґрунтів за типами сільськогосподарських угідь, розробляються агрохімічні картографи та паспорти кожного поля (ділянки) та конкретні науково обґрунтовані рекомендації по ефективному, екологічно безпечному застосуванню агрохімічних заходів.

6.1.3. Деградація земель

Однією з найважливіших оцінок стану навколишнього природного середовища є родючість ґрунтів, збереження якої залишається ключовою проблемою охорони природи і благополучної життєдіяльності людей. Показником родючості є вміст органічної речовини ґрунту, основну частину якої складає гумус. Він визначає рівень природної родючості ґрунту, вміст елементів мінерального живлення рослин і його фізико-хімічні властивості. Гумус відіграє важливу роль у ґрунтоутворенні і розвитку родючості, в формуванні профілю ґрунту у всіх природних зонах, причому характер цієї участі в значній мірі обумовлений складом гумусових речовин.

Досвід показує, що в сільськогосподарських підприємствах, особливо останніми роками, порушуються землеробські технології господарювання – не дотримуються сівозміни, вносяться низькі норми органічних і мінеральних добрив, не виконується вапнування кислих ґрунтів. Все це призводить до недобору врожаю і зниження родючості ґрунтів, погіршення екологічної ситуації в цілому. Під деградацією ґрунтів слід розуміти погіршення властивостей, родючості і якості ґрунту, яке обумовлено зміною умов ґрунтоутворення внаслідок впливу природних або антропогенних чинників. У більш широкому розумінні поняття «деградація ґрунтів» охоплює як погіршення основних якісних показників родючості без помітних ознак руйнування або зникнення генетичних особливостей ґрунтів, так і фізичне руйнування ґрунтових горизонтів аж до втрати ґрунтом не лише своїх функцій як середовища існування, а й повного його фізичного зникнення. Це негативне

явище супроводжується зменшенням вмісту гумусу, руйнуванням структури та зниженням родючості ґрунтів. Деградація ґрунтів, а нерідко і повне їх виключення із сільськогосподарського використання, відбувається внаслідок процесів водної та вітрової ерозії, дегуміфікації, декальцинації, переущільнення сільськогосподарською технікою, нераціональної експлуатації зрошувальних систем, яка призводить до підтоплення і заболочування, вторинного засолення й осолонцювання ґрунтів, через порушення агротехніки, заростання бур'янами та чагарниками, незбалансоване застосування мінеральних добрив, забруднення токсичними речовинами, радіонуклідами, нерегульоване випасання худоби, тощо.

6.2. Основні чинники антропогенного впливу на земельні ресурси та ґрунти

Антропогенне навантаження на навколишнє природне середовище протягом багатьох десятиріч спричинило значну техногенну ураженість агросфери. Основними чинниками антропогенного впливу на земельні ресурси регіону є сільське господарство, промисловість та транспорт. Найбільшу загрозу становлять явища, які спостерігаються в ґрунтовому покриві, де внаслідок ерозії, відкритих розробок корисних копалин та будівельної сировини, забруднення хімічними речовинами і промисловими викидами, неправильної агротехніки деградовано й виведено з використання великі площі продуктивних земель.

За низької культури сільськогосподарського природокористування, недосконалості й відсутності спеціальної сільськогосподарської техніки посилюються несприятливі процеси у ландшафтних комплексах. Це призводить до того, що природне середовище втрачає притаманні йому властивості до саморегуляції. Через частий обробіток землі розпилюється поверхня ґрунту, здійснюється його ущільнення колесами важких тракторів і комбайнів. Однією з причин втрати родючості – є багаторазовий обробіток ґрунтів різними знаряддями за допомогою потужної і важкої техніки. Глобальною проблемою сьогодні є постійне зменшення вмісту гумусу, який відіграє провідну роль у формуванні ґрунту, його цінних агрохімічних властивостей.

6.3. Державна політика та заходи у сфері охорони земель

Аналізом існуючого стану факторів, що не сприяють поліпшенню ситуації в питаннях земельних відносин на території області, які в цілому негативно впливають на стан дотримання вимог законодавства про охорону земель, на ефективність системи державного управління земельними ресурсами, від чого залежить координованість діяльності органів виконавчої влади в області земельних відносин, слід віднести:

- відсутність матеріалів планування території області, районів, їх окремих частин (сільських рад та їх частин) з визначенням заходів реалізації державної політики та врахуванням державних інтересів під час планування території, історичних, економічних, екологічних, географічних і демографічних особливостей, етнічних та культурних традицій вказаних територій;

- відсутність відкоригованих у відповідності до умов сучасного розвитку планування і забудови та вимог діючого законодавства України генеральних планів населених пунктів, в тому числі міст обласного підпорядкування;
- відсутність затвердженої проектної документації по визначенню та встановленню водоохоронних зон та прибережних водозахисних смуг вздовж відкритих водойм на території області, включаючи природно-заповідний фонд;
- відсутність проектної документації по організації територій об'єктів природно-заповідного фонду, межі ПЗФ не винесені в натуру.

6.3.1. Практичні заходи

Система заходів у сфері охорони земель включає:

- 1) державну комплексну систему спостережень, тобто здійснення топографо-геодезичних, картографічних, ґрунтових, агрохімічних, радіологічних та інших обстежень і розвідування стану земель і ґрунтів, їх моніторинг.
- 2) розробку загальнодержавних і регіональних програм використання та охорони земель, документації із землеустрою в галузі охорони земель;
- 3) створення екологічної мережі;
- 4) здійснення природно-сільськогосподарського, еколого-економічного, протиерозійного та інших видів районування (зонування) земель, що включає в себе:
  - поділ земель за цільовим призначенням з урахуванням природних умов, агробіологічних вимог сільськогосподарських культур, розвитку господарської діяльності та пріоритету вимог екологічної безпеки;
  - установлення вимог щодо раціонального використання земель відповідно до району (зони);
  - визначення територій, що потребують особливого захисту від антропогенного впливу;
  - установлення в межах окремих зон необхідних видів екологічних обмежень у використанні земель або ґрунтів з урахуванням їх геоморфологічних, природно-кліматичних, ґрунтових, протиерозійних та інших особливостей відповідно до екологічного району (зони).
- 5) економічне стимулювання впровадження заходів щодо охорони та використання земель і підвищення родючості ґрунтів здійснюється шляхом:
  - надання податкових і кредитних пільг фізичним і юридичним особам, які здійснюють за власні кошти заходи щодо захисту земель від ерозії, підвищення родючості ґрунтів та інші заходи, передбачені загальнодержавними і регіональними програмами використання та охорони земель;
  - звільнення землевласників і землекористувачів від плати за землю, за земельні ділянки, на яких виконуються роботи з меліорації, рекультивації, консервації земель та інші роботи щодо охорони земель на період тимчасової консервації, будівництва та сільськогосподарського освоєння земель відповідно до затвердженої документації із землеустрою;

- компенсування сільськогосподарським товаровиробникам недоодержаної частки доходу внаслідок консервації деградованих, малопродуктивних, а також техногенно забруднених земель;
- застосування прискореної амортизації основних фондів землеохоронного і природоохоронного призначення.

7. Надра

7.1. Мінерально-сировинна база

7.1.1. Стан та використання мінерально-сировинної бази

В надрах Волині знаходиться досить значний мінерально-сировинний потенціал. Мінерально-сировинна база області складається з корисних копалин паливно-енергетичного напрямку (газ, вугілля, торф) - 29,12%, сапропелю - 45,35%, сировини для виробництва будівельних матеріалів - 19,33%, прісних та мінеральних підземних вод - 5,73%, металічних та гірничохімічних корисних копалин - по 0,24%.

У межах області відоме розвідане родовище газу – Локачинське, яке введене в експлуатацію і передане в промислову розробку в 1999 р. Балансові (видобувні) запаси вільного газу по родовищу складають 1,022 млрд.м³, видобуток в 2017 р. склав 0,029 млрд.м³.

Крім того, в області налічується 2 нафтогазоперспективних об'єкта, підготовлені до глибокого буріння, перспективні ресурси (кат. С3) вільного газу на яких оцінюються в 1,553 млрд.м³, а нафти – 0,085 млн.т.

Важливе промислове значення для області має наявність власної паливно-енергетичної сировинної бази кам'яного вугілля. На сьогоднішній день в області налічується 11 розвіданих родовищ, запаси яких оцінюються в 67,4 млн.т. Розробка родовищ здійснюється 2-ма шахтами загальною виробничою потужністю 0,43 млн. т вугілля на рік і запасами 8,66 млн. т. У 2017 р. загальний видобуток по всіх діючих шахтах склав 75 тис. т. На стадії будівництва знаходиться ще одна шахта виробничою потужністю 0,9 млн. т вугілля за рік. У 2017 р. видобуток при проведенні гірничих робіт по шахті склав 1 тис. т. Підраховані запаси германію у вугіллі складають 218,3 т категорії С1. Підготовленого резерву під будівництво низки нових шахт на даний час в межах області не існує.

Одне з провідних місць за кількістю розвіданих родовищ посідає торф, геологічні запаси якого у 2020 році налічували 419388 тис.т. Незважаючи на те, що видобуток органічних та мінеральних, досить часто карбонатних, відкладів сучасних озер та торфу за останні роки значно знизився, що в свою чергу спричинило дефіцит мінеральних добрив та їх суттєве подорожчання, вже найближчим часом можливе зростання попиту на торф і сапропель.

Всі балансові запаси сапропелю придатні для добрива, а деякі види органовапнистого і змішано-водоростевого типів можуть використовуватись для підкормки худоби і в медицині. Періодично розробляється 4 родовища сапропелю у Волинській області. ТОВ «Зендер-Україна» має спеціальні дозволи на розробку озера Біле в Старовижівському районі та озера Прибич в Любомльському районі; ТОВ «ДПЗКУ – Українські органічні ресурси» та ТОВ

«Волиньсапрофос» - озера Синове в Старовижівському районі; ТОВ «Корнер Озерне» - озера «Мшане» у Ратнівському районі. У 2019 році на ділянці озера «Синове» ТОВ «Волиньсапрофос» видобуто 0,3 тис. т сапропелю.

Зруденіння міді представлені також самородною міддю в траповій формації Волино-Подільської металогенічної області. Розміри рудопроявів, в основному, не досягають промислових значень. Найбільш перспективним є Волинський рудний район (північна частина Волино-Подільської плити). За генезисом мідь самородна і супроводжується супутньою мінералізацією срібла, золота та платиноїдів. Найбільш вивченою у Волинському рудному районі є Турсько-Лугівське рудне поле. В 2016 році ВК «Геолог» відповідно до технічного завдання КП «ВОЛИНЬПРИРОДРЕСУРС» проведено геолого-економічну оцінку ділянки мідних руд Жиричі, яка розташована в межах Поліської низовини на території Ратнівського району Волинської області. За результатами робіт запаси та ресурси комплексних (Au, Ag, Pt, Pd) мідних руд та міді апробовані рішенням ДКЗ України в якості сировини, придатної для виробництва товарних концентратів за технологією КП «ВОЛИНЬПРИРОДРЕСУРС».

Вперше запаси комплексних золото-срібних руд міді враховані Держбалансом по родовищу Жиричі станом на 01.01.2017 р. Спеціальний дозвіл з метою видобування самородно-мідної руди надано КП «ВОЛИНЬПРИРОДРЕСУРС». ДП «Українська геологічна компанія» завершені пошукові роботи в межах рудопроявів Волинського міднорудного району та прогнозних ресурсів категорії РЗ. За результатами робіт проведено районування з виділенням металогенічних районів: Волинського, Кухотсько-Вольського, Маневицького, в їх межах рудоносні поля і окремі рудопрояви (Заліси-Шменьки, Південно-Рафалівський), які можна вважати потенційними родовищами.

Таким чином, металічні корисні копалини в області представлені єдиним комплексним родовищем золото-срібних мідних руд – Жиричі, запаси якого вперше враховані Держбалансом в 2017 році. За результатами геологорозвідувальних робіт запаси та перспективні ресурси золото-срібних мідних руд апробовані рішенням ДКЗ України в 2016 році. Відзначена наявність прогнозних ресурсів супутніх корисних компонентів в руді – Pt та Pd.

Будівельна індустрія області базується на власній, в цілому добре розвиненій, сировинній базі крейди, каменю будівельного, піску будівельного та цегельно-черепичної сировини. Так, в області налічується 7 родовищ та 1 об'єкт обліку крейди із загальними запасами 27,11 млн. т, а до розробки залучено 2 родовища та 1 об'єкт обліку, на яких запаси крейди складають 11486,75 тис. т за категоріями А+В+С1. Видобуток сировини на цих родовищах у 2017 році склав 2,01 тис. т (1,11% від загального видобутку в Україні).

Дуже гострою для області є проблема будівельного піску (виготовлення бетону, силікатних виробів, будівельних розчинів, баластування залізниць, покриття автодоріг тощо). Із врахованих Державним балансом 36 родовищ та 1 об'єкту обліку, із загальними запасами піску 61252,43 тис. м³, до розробки

залучено лише 14 родовищ із сумарними запасами піску 6577,95 тис. м³ за категоріями А+В+С1. Видобуток корисної копалини у 2017 році склав 304,33 тис. м³.

Цегельно-черепична сировина посідає одне з перших місць серед будівельних матеріалів і представлена 36 розвіданими родовищами, запаси яких складають 42977,85 тис. м³ за промисловими категоріями А+В+С1. На даний час розробляється 6 родовищ з запасами 5300,36 тис. м³ за промисловими категоріями А+В+С1. Видобуток сировини в 2017 р. склав 56,13 тис. м³.

В області налічується одне родовище піску для пісочниць локомотивів – Радошинське, запаси якого підраховані за категоріями А+В+С1 кількістю 1412 тис. м³. На даний час родовище не експлуатується.

Камінь будівельний представлений одним, але великим за обсягом розвіданих запасів (17,96 млн. м³) Малоосницьким родовищем базальту. Запаси корисної копалини були затверджені ще в 1986 році. Щебінь і камінь бутовий на будівельні об'єкти завозяться із сусідніх областей.

Ресурси бурштину в Україні достатньо значні. Розміщені вони у північній її частині, в межах Прип'ятського бурштиноносного олігоценного басейну. У 2016-2017 рр. отримані спецдозволи на видобування бурштину Західної частини ділянки родовищ Маневицьке 1, Маневицьке 2, Камінь-Каширське 1, Камінь-Каширське 2 (загалом 4 родовища) із прогнозованими запасами в 999621 кг.

Перелік родовищ корисних копалин наведено в наступних таблицях

Область Волинська											
Група ГОРЮЧІ КОРИСНІ КОПАЛИНИ											
Підгрупа Тверді корисні копалини											
Державний баланс запасів корисних копалин 22 Вугілля											
Діючі шахти											
Назва родовища та дан про надрокористувача	і	Місцезнаходження родовища		Корисна копалина	Одиниця виміру	Запаси на кінець 2022 року			Зміни за 2022 рік		
		Прив'язка	Район			А+В+С1	Кат. С2	Позабаланс Ви	добуток	Втрати	Всього
№9 "Нововолинська" ДП Родовище на балансі Самостійн підприємство		с. Литовеж, вул. Шахтарська,37	ІВАНИЧІВСЬКИЙ	ДГ	тис.т	2189	0	5591	18	0	1
№9 Нововолинська Родовище на балансі ДП "Волиньвугілля"		ст. Іваничі Львівської з-ці	ІВАНИЧІВСЬКИЙ	ДГ	тис.т	0	0	0	0	0	
Бужанська Родовище на балансі ДП "Волиньвугілля"		ст. Іваничі Львівської з-ці	ІВАНИЧІВСЬКИЙ	ДГ	тис.т	4917	0	3702	6	1	

Перспективні для розвідки ділянки для шахт											
Назва родовища та дан про надрокористувача	і	Місцезнаходження родовища		Корисна копалина	Одиниця виміру	Запаси на кінець 2022 року			Зміни за 2022 рік		
		Прив'язка	Район			А+В+С1	Кат. С2	Позабаланс	добуток	Втрати	Всього
Кречівська Верхня Родовище на балансі НАК "Надра України" ДП "Західукргеологія"		На території сс. Кречів, Мовники	ІВАНИЧІВСЬКИЙ	ДГ	тис.т	7842	0	39374	0	0	

Шахти, що будуються										
Назва родовища та дан про надрокористувача	i	Місцезнаходження родовища		Корисна копалина	Одиниця виміру	Запаси на кінець 2022 року			Зміни за 2022 рік	
		Прив'язка	Район			A+B+C1	Кат. C2	Позабаланс	добуток	Втрати
№10 Нововолинська ДЕРЖАВНЕ ПІДПРИЄМСТВО "ДИРЕКЦІЯ ПО БУДІВНИЦТВУ ОБ'ЄКТІВ", код 179737; рег.№ 2995 від 12.05.2003 р. (Видобування корисних копалин) на 20 років.			ІВАНИЧІВСЬКИЙ	дг	тис.т	37806	0	16049	0	0

Вільні ділянки поблизу діючих шахт										
Назва родовища та дан про надрокористувача	i	Місцезнаходження родовища		Корисна копалина	Одиниця виміру	Запаси на кінець 2022 року			Зміни за 2022 рік	
		Прив'язка	Район			A+B+C1	Кат. C2	Позабаланс	добуток	Втрати
Бубнівська Родовище на балансі НАК "Надра України" ДП "Західукргеологія"			ЛОКАЧИНСЬКИЙ	дг	тис.т	0	0	13284	0	0
Бужанська Родовище на балансі НАК "Надра України" ДП "Західукргеологія"			ІВАНИЧІВСЬКИЙ	дг	тис.т	5063	0	2530	0	0
Північна Родовище на балансі НАК "Надра України" ДП "Західукргеологія"			ВОЛОДИМИР-ВОЛИНСЬКИЙ	дг	тис.т	3273	0	30207	0	0
Порицька Родовище на балансі НАК "Надра України" ДП "Західукргеологія"			ІВАНИЧІВСЬКИЙ	дг	тис.т	0	0	14024	0	0

Закриті шахти										
Назва родовища та дан про надрокористувача	i	Місцезнаходження родовища		Корисна копалина	Одиниця виміру	Запаси на кінець 2022 року			Зміни за 2022 рік	
		Прив'язка	Район			A+B+C1	Кат. C2	Позабаланс	добуток	Втрати
№4 Нововолинська (Закрита в 1999 р.) Родовище на балансі НАК "Надра України" ДП "Західукргеологія"			ІВАНИЧІВСЬКИЙ	дг	тис.т	1767	0	4873	0	0
№5 "Нововолинська" (Закрита в 2014 р.) Родовище на балансі НАК "Надра України" ДП "Західукргеологія"			ІВАНИЧІВСЬКИЙ	дг	тис.т	530	0	0	0	0
Шахта №1 "Нововолинська" (Закрита в 2017 р.) Родовище на балансі НАК "Надра України" ДП "Західукргеологія"			ІВАНИЧІВСЬКИЙ	дг	тис.т	3967	0	1627	0	0

Державний баланс запасів корисних копалин 92 Торф

Охоронні										
Назва родовища та дан про надрокористувача	і	Місцезнаходження родовища		Корисна копалина	Одиниця виміру	Запаси на кінець 2022 року			Зміни за 2022 рік	
		Прив'язка	Район			A+B+C1	Кат. C2	Позабаланс	добуток	Втрати
Бужня Родовище на балансі Державна служба геології та надр України		Від р.ц. Любомль на ПнЗх 34км, від с.Пульмо на Пд 3км, біля оз. Бужня. Шацький державний національний парк. Пошук.КГЕ,1978р.	ЛЮБОМЛЬСЬКИЙ	Торф	тис.т	0	0	44	0	0
Велике (Прип'ять) Родовище на балансі Державна служба геології та надр України		Від р.ц.Любомль на ПнЗх 21км, від з.ст.Любомль на ПнЗх 24км, с.Кропивники на ПдЗх 1,5км, від с.Плоске на Пн, від с.Голядин на Сх. В заплаві р. Прип'ять. Д. КГРЕ, 1985р.	ЛЮБОМЛЬСЬКИЙ	Торф	тис.т	0	0	5246	0	0
			Діл. Північно-Західна	Торф		0	0	1829	0	0
			Діл. Південно-Східна	Торф		0	0	3417	0	0
Князь-Багон Родовище на балансі Державна служба геології та надр України		Від р.ц.Любомль на Пн 28км, від з.ст.Заболоття на ПдЗх 18км, від с.Крапивники на ПнЗх 2,5км, від с.Шацьк на Сх 0,5км. Шацький національний парк. Постанова РМ УРСР №263 від 04.6.83р. Д.КГЕ, 1968р.	ЛЮБОМЛЬСЬКИЙ	Торф	тис.т	0	0	6883	0	0
Луки Родовище на балансі Державна служба геології та надр України		Від р.ц.Любомль на Пн 3х 39км, з.ст.Влада на Сх 15км, від с.Острів'я на Сх і Пд Сх 2км, від с.Мельники на Пд 3х 3км, від с.Пульмо на	ЛЮБОМЛЬСЬКИЙ	Торф	тис.т	0	0	1141	0	0
			Діл. Біля с. Пульмо	Торф		0	0	1141	0	0

Назва родовища та дан про надрокористувача	і	Місцезнаходження родовища		Корисна копалина	Одиниця виміру	Запаси на кінець 2022 року			Зміни за 2022 рік	
		Прив'язка	Район			A+B+C1	Кат. C2	Позабаланс	добуток	Втрати
		Пн Сх 3км. Осушене.								
Ніговище Родовище на балансі Державна служба геології та надр України		Від р.ц.Любешів на Пн Сх 17км, від з.ст.Камінь-Каширський на Пд 3х 7,8км, від с.Ніговище на Пд 3х 1,5км, від с.Сваловичі на Пн 2,5км, від с.Дольськ на Сх 7км. На правому березі р.Стохід. Пошук. КГЕ. 1978р.	ЛЮБЕШІВСЬКИЙ	Торф	тис.т	0	0	302	0	0
Підманове Родовище на балансі Державна служба геології та надр України		Від р.ц.Любомль на Пн 3х 28км, від с.Підманове на Пд 3х. Шацький Державний Національний парк. Пошук. КГЕ, 1978р.	ЛЮБОМЛЬСЬКИЙ	Торф	тис.т	0	0	157	0	0
Пулемецьке		Від р.ц.Любомль на ПнЗх 30км, від з.ст.Влодава на Сх 6	ЛЮБОМЛЬСЬКИЙ	Торф	тис.т	0	0	763	0	0

Родовище на балансі Державна служба геології та надр України	км, с. Пулемець на Сх. Шацький Державний Національний Парк. Пост. РМ УРСР №263 від 4.06.83р.	Діл. Пулемець	Торф		0	0	763	0	0	
Світязьке 1 Родовище на балансі Державна служба геології та надр України	Від р.ц.Любомль на Пн 3х 29км, с.Світязь на Пн 3х 0,5км. Шацький Державний Національний парк. Пошук. КГЕ, 1978р.	ЛЮБОМЛЬСЬКИЙ	Торф	тис.т	0	0	91	0	0	
Світязьке 2 Родовище на балансі Державна служба геології та надр України	Від р.ц.Любомль на Пн3х 29км, від с.Світязь на Пд. Шацький Державний Національний парк. Пошук. КГЕ, 1978р.	ЛЮБОМЛЬСЬКИЙ	Торф	тис.т	0	0	294	0	0	
Став (Шацьке) Родовище на балансі Державна служба геології та надр України	Від р.ц. Любомль на Пн 3х 32км, від с.Мельники на Пд 0,5км, від с.Шацьк на Пн 1км. Пошук. КГЕ, 1978р. Заболочене. Сінокіс. Пасовище. Шацький Державний Національний парк. Пост. РМ УРСР №263 від 4.06.83р.	КАМІНЬ-КАШИРСЬКИЙ	Торф	тис.т	0	0	540	0	0	

Назва родовища та дан про надорокорустиа	Місцезнаходження родовища	Корисна копалина	Одиниця виміру	Запаси на кінець 2022 року			Зміни за 2022 рік		
				А+В+С1	Кат. С2	Позабаланс	добуток	Втрати	Всього
Велике (Прип'ять) Родовище на балансі Державна служба геології та надр України	Від р.ц.Любешів на Пн Зх 22км, від з.ст.Камінь-Каширський на Пн Сх 35км, від с.Горки на Пн 3,5км, с.Мукошин на П Зх 1км, від с.Зарогізне на Пд. Осушене. Сінокіс. Ліс. Попер. КГЕ, 1972р.	ЛЮБЕШІВСЬКИЙ	Торф	тис.т	0	0	2372	0	0
Велике (ур. Лебезин Дубовий) Родовище на балансі Державна служба геології та надр України	Від р.ц.Маневичі на ПдЗх 15км, від з.ст.Маневичі на ПдЗх 15км, від с.Саф'янівка на ПдЗх 2км, від с.Кашівка на ПнСх 2,5км, ДЛФ-Маневицького р-ну. Осушене. Лісові угіддя. Д.КГЕ, 1982р.	МАНЕВИЦЬКИЙ	Торф	тис.т	0	0	2037	0	0
Веприк Родовище на балансі Державна служба геології та надр України	Від р.ц. Камінь-Каширський на Пд Сх 31км, від з.ст.Камінь-Каширський на Пд Сх 30км, від с.Боровне на Пд Сх 5км, від с.Лешнівка на Пн Зх, від с.Коніщуківка на Пд Зх. Попер. КГЕ, 1968р.	КАМІНЬ-КАШИРСЬКИЙ		тис.т	0	0	0	0	0
			Торф	тис.т	0	0	2754	0	0
Витуле Родовище на балансі Державна служба геології та надр України	Від р.ц.Любешів на Пн Зх 25км, від с.Бірки на Пд Зх 2,5км. Попер. КГЕ, 1982р.	ЛЮБЕШІВСЬКИЙ	Торф	тис.т	0	0	220	0	0
Забрани-Букатин Родовище на балансі Державна служба геології та надр України	Від р.ц.Ратне на Пн Сх 22,5км на ПнСх в 34км, від с.Самари на Зх. Д. КГЕ, 1989р.	РАТНІВСЬКИЙ	Торф	тис.т	0	0	228	0	0
Залухів (Ярево) Родовище на балансі Державна служба геології та надр України	Від р.ц.Ратне на ПнСх 28км, від з.ст.Камінь-Каширський на ПнЗх 28км, від с.Щитинська Воля на Пд 4км, від с.Залухів на ПнЗх. Осушене. Д. ДГП "Північугргеологія" 1982р.	РАТНІВСЬКИЙ	Торф	тис.т	0	0	965	0	0
Калинник Родовище на балансі Державна служба геології та надр України	Від р.ц.Камінь-Каширський на Зх 3,5км, від з.ст.Камінь-Каширський на ПнЗх 4,5км, від с.Калинник на Сх. Пошук. КГЕ, 1978р.	КАМІНЬ-КАШИРСЬКИЙ	Торф	тис.т	0	0	160	0	0
Коростянка 2 Родовище на балансі Державна служба геології та надр України	Від р.ц.Камінь-Каширський на ПдСх 22км, від с.Рудка-Червинська на ПнЗх 2,4км, від с.Тоболи на ПдЗх 0,8км. В заплаві р.Коростяна. М. ГТР, 1960р. Д. КГЕ, 1991р.	КАМІНЬ-КАШИРСЬКИЙ	Торф	тис.т	0	0	82	0	0
Родовище на балансі Державна служба геології та надр України	Від р.ц.Любомль на Пн 20км, від з.ст.Любомль на Пн 22км, від с.Шацьк на ПдСх 7км, від с.Крушинець на	ЛЮБОМЛЬСЬКИЙ	Торф	тис.т	114	0	1558	0	0
			Торф		0	0	1538	0	0

Осушені

Назва родовища та дан про надрокористувача	Місцезнаходження родовища		Корисна копалина	Одиниця виміру	Запаси на кінець 2022 року			Зміни за 2022 рік		
	Прив'язка	Район			A+B+C1	Кат. C2	Позабаланс	добуток	Втрати	Всього
Іваничі Родовище на балансі Державна служба геології та надр України	Від р.ц.Іваничі на Пн 3х. Обстеж. КГЕ, 1975р.	ІВАНИЧІВСЬКИЙ	Торф	тис.т	0	0	64	0	0	
Буянівське Родовище на балансі Державна служба геології та надр України	Від р.ц.Ратне на Пн в 5км, від с.Конище на Пн. Д. КГРЕ, 1982р.	РАТНІВСЬКИЙ	Торф	тис.т	0	0	113	0	0	
Ведмеже Родовище на балансі Державна служба геології та надр України	Від р.ц.Маневичі на Сх 17км, від с.Велика Ведмежка на Сх. Пошук. КГЕ, 1978р.	МАНЕВИЦЬКИЙ	Торф	тис.т	0	0	217	0	0	

Назва родовища та дан про надрокористувача	Місцезнаходження родовища		Корисна копалина	Одиниця виміру	Запаси на кінець 2022 року			Зміни за 2022 рік		
	Прив'язка	Район			A+B+C1	Кат. C2	Позабаланс	добуток	Втрати	Всього
	ПнЗх 1км, від с.Пехина Сх.	частина Діл. Північно-західна частина (Пехи) Діл. Крушинецька	Торф		0	0	20	0	0	0
			Торф		114	0	0	0	0	0
Кунівець 1 Родовище на балансі Державна служба геології та надр України	Від р.ц.Ратне на ПнСх 22км, від з.ст.Камінь-Каширський на ПнЗх 24км, від с.Залухів на Пд 0,5км, від с.Крутин на Пн, від с.Голики на Пд. Осушене. Попер. КГЕ, 1968р.	РАТНІВСЬКИЙ	Торф	тис.т	0	0	2196	0	0	0
Навіз Родовище на балансі Державна служба геології та надр України	Від м.Рожище на ПнСх 17км, від с.Незвір на Пн, від с.Навіз на ПдСх. У лівобережній заплаві р.Стир. Д.КГЕ, 1974 р.	ЛУЦЬКИЙ Діл. № 1	Торф	тис.т	0	0	496	0	0	0
			Торф		0	0	496	0	0	0
Осик Родовище на балансі Державна служба геології та надр України	Від р.ц.Ратне на ПдЗх 29км, від с.Ратнінська-Гута на ПдСх 3км. Пошук. КГЕ, 1978р.	РАТНІВСЬКИЙ	Торф	тис.т	0	0	203	0	0	0
Острівське Родовище на балансі Державна служба геології та надр України	Від р.ц.Любомль на ПнЗх 40км, від с.Піща на ПдЗх, від с.Острів'я на Пн 2км. Пошук.КГЕ 1978р.	ЛЮБОМЛЬСЬКИЙ Діл. Острів'я Діл. Шацький Державний Національний парк	Торф	тис.т	0	0	193	0	0	0
			Торф		0	0	120	0	0	0
			Торф		0	0	73	0	0	0
Островки Родовище на балансі Державна служба геології та надр України	Від р.ц.Ратне на ПдЗх 11,5км, від с.Здомисль на Зх 1км. Пошук. КГЕ, 1978р.	РАТНІВСЬКИЙ	Торф	тис.т	0	0	51	0	0	0
Павлівка Родовище на балансі Державна служба геології та надр України	Від р.ц.Іваничі на ПдСх 7км, від с.Павлівка на Пд, від з. ст.Порицьк на ПдЗх 1км. Осушене. Гончарний дренаж. Д.КГРЕ, 1984р.	ІВАНИЧІВСЬКИЙ	Торф	тис.т	0	0	1639	0	0	0
Переспа-Духче Родовище на балансі Державна служба геології та надр України	Від м.Рожище на ПнЗх 8км, від з.ст.Переспа на ПдСх 2км. Від с.Рудка Козинська, від сс.Козин, Пожарець, Оленівка на Зх. Від сс.Любче, Переспа, Духче на Сх. Д.КГЕ, 1982 р.	ЛУЦЬКИЙ Діл. Переспа-Духче Діл. Козин	Торф	тис.т	0	0	1480	0	0	0
			Торф		0	0	1399	0	0	0
			Торф		0	0	81	0	0	0
Прип'ятське	Від р.ц.Стара Вижівка на ПнЗх 19км, від	СТАРОВИЖІВСЬКИЙ	Торф	тис.т	0	0	4914	0	0	0

Родовище на балансі Державна служба геології та надр України	з.ст.Кримне на ПнЗх 5км, від с.Кропивники на ПдСх 1 км, при сс..Рокита, Лютка на П									

Назва родовища та дан про надрокористувача	і	Місцезнаходження родовища		Корисна копалина	Одиниця виміру	Запаси на кінець 2022 року			Зміни за 2022 рік		
		Прив'язка	Район			А+В+С1	Кат. С2	Позабаланс	добуток	Втрати	Всього
		0,5км, від с.Краска на Пд. В заплаві р.Прип'ять. Д. КГЕ, 1989 р.									
Сереховичі 2		Від р.ц.Стара Вижівка на Сх 13км, від с.Неци на Зх 2км, від с.Буцинь на Сх 3км. Раніше розробл. Вижівське РВСХ. Пошук. КГЕ, 1978р.	СТАРОВИЖІВСЬКИЙ	Торф	тис.т	0	0	99	0	0	
Родовище на балансі Державна служба геології та надр України											
Скриголівське		Від м.Горохів на ПдСх 15км, від з.ст.Стояннів на Сх 12км, від с.Пильгани на Пн, від с.Бужани на Зх 1,5км, від с.Барилів Львів. обл. Осушене. Д. КГРЕ, 1984р.	ЛУЦЬКИЙ	Торф	тис.т	0	0	359	0	0	
Родовище на балансі Державна служба геології та надр України											
Стара Нива		Від р.ц.Ратне на ПнЗх 15км, від с.Кортеліси на ПдСх 6км. Пошук. КГЕ, 1978р.	РАТНІВСЬКИЙ	Торф	тис.т	0	0	53	0	0	
Родовище на балансі Державна служба геології та надр України											
Стохід		Від р.ц.Ковель на ПдСх 30км, від с.Линівка на Пн, від с.Малий Порськ на Пд.	КОВЕЛЬСЬКИЙ	Торф	тис.т	0	0	1292	0	0	
Родовище на балансі Державна служба геології та надр України			Діл. Малий Порськ	Торф		0	0	1138	0	0	(
			Діл. Линівка	Торф		0	0	44	0	0	(
			Діл. Свідники	Торф		0	0	110	0	0	(
Топільне		Від м.Рожище на ПнСх 1,5км, від с.Топільне на Сх, від с.Дубище на ПнСх 0,2км, від с.Вишенька на ПдЗх 3,5км. Д. КГЕ, 1975р.	ЛУЦЬКИЙ	Торф	тис.т	0	0	1224	0	0	
Родовище на балансі Державна служба геології та надр України											
Хрипське		Від р.ц.Любомль на ПнЗх 48км, від с.Піща на ПнЗх 2,5км, від с.Хрипськ на ПнЗх, Пд, ПдСх. Попер. КГРЕ, 1982р.	ЛЮБОМЛЬСЬКИЙ	Торф	тис.т	0	0	445	0	0	
Родовище на балансі Державна служба геології та надр України											
Череваха 2		Від р.ц.Маневичі на ПнЗх 16км, від с.Лишнівка на ПдЗх 3,5км, від с.Нова Руда на ПнСх. Осушене. Пошук.КГЕ, 1978р.	МАНЕВИЦЬКИЙ	Торф	тис.т	0	0	269	0	0	
Родовище на балансі Державна служба геології та надр України											
Шклин		Від м.Горохів на ПнСх 14км, від с.Михлін на Пн. В заплаві р.Полонна. Обстеж. КГЕ, 1975 р.	ЛУЦЬКИЙ	Торф	тис.т	0	0	693	0	0	
Родовище на балансі Державна служба геології та надр України			Діл. Шклин	Торф		0	0	693	0	0	(

Мілкопокладові											
Назва родовища та дан про надрокористувача	i	Місцезнаходження родовища		Корисна копалина	Одиниця виміру	Запаси на кінець 2022 року			Зміни за 2022 рік		
	Прив'язка	Район	A+B+C1			Кат. C2	Позабаланс Ви	добуток	Втрати	Всього	
Зелене Родовище на балансі Державна	Від р.ц.Ковель на ПдЗх 2,5км, від с.Зелене на ПнЗх 1км.	КОВЕЛЬСЬКИЙ	Торф	тис.т	0	59	32	0	0		

Назва родовища та дан про надрокористувача	i	Місцезнаходження родовища		Корисна копалина	Одиниця виміру	Запаси на кінець 2022 року			Зміни за 2022 рік		
		Прив'язка	Район			A+B+C1	Кат. C2	Позабаланс	добуток	Втрати	Всього
служба геології та надр України		Пошук. КГЕ, 1978р.									
Світязь		Від р.ц. Любомль на ПнЗх 34км, від с.Пульмо на Сх 0,5км. Пошук.КГЕ, 1978р.	ЛЮБОМЛЬСЬКИЙ	Торф	тис.т	0	94	0	0	0	
Родовище на балансі Державна служба геології та надр України											
Сваловичі 1		Від р.ц.Любешів на ПнСх в 15км, від з.ст.Камінь-Каширський на ПнСх в 50км, від с.Сваловичі на ПнЗх 2км, від с.Дольськ на ПдСх 6,5км, від с.Хоцунь на ПнСх 6,5км. В лівобер. заплаві р.Прип'ять.	ЛЮБЕШІВСЬКИЙ	Торф	тис.т	0	69	159	0	0	
Родовище на балансі Державна служба геології та надр України			Діл. Заповідник	Торф		0	0	137	0	0	(
			Діл. Сваловичі	Торф		0	69	22	0	0	(
Тростне		Від р.ц.Маневичі на ПнЗх 16,5км, від с.Лешнівка на ПдСх 1,5км, від с.Карасин на ПнЗх 2км. На водорозділі р.Стохід і р.Веселуха. Пошук. КГЕ, 1978р.	РОЖИЩЕНСЬКИЙ	Торф	тис.т	0	500	12	0	0	
Родовище на балансі Державна служба геології та надр України											
Троянівка		Від р.ц.Маневичі на ПнЗх 19км, від с.Троянівка на Пн 1км. Пошук.КГЕ, 1978р.	МАНЕВИЦЬКИЙ	Торф	тис.т	0	29	11	0	0	
Родовище на балансі Державна служба геології та надр України											
Хвилка		Від р.ц.Камінь-Каширський на ПнЗх 10км, від з.ст.Камінь-Каширський на ПнЗх 11км, від с.Мала Глуша на ПдЗх 3км, від с.Щітинь на ПдСх 0,5км, від с.Добре на Сх В заплаві р.Тур'я. Д. і пошук. КГРЕ, 1980р.	КАМІНЬ-КАШИРСЬКИЙ	Торф	тис.т	3039	394	1196	0	0	
Родовище на балансі Державна служба геології та надр України			Діл. Хорошів, Щитинь	Торф		3039	0	737	0	0	(
			Діл. Біля с. Мельник и-Мостище	Торф		0	394	459	0	0	(

Експлуатаційні											
Назва родовища та дан про надрокористувача	і	Місцезнаходження родовища		Корисна копалина	Одиниця виміру	Запаси на кінець 2022 року			Зміни за 2022 рік		
		Прив'язка	Район			A+B+C1	Кат. C2	Позабалан. Ви	добуток	Втрати	Всього
Велике Болото Родовище на балансі КП "ВОЛИНЬПРИРОДРЕСУРС"		Від р.ц.Маневичі на 3х 13,5км, від з.ст.Троянівка на 3х 1,5км, від с.Кошівка на ПнСх 2,5км, від с.Чернявка на Сх 1км. Д. КГЕ, 1973р. ГЕО, ВК "Геолог", 2016 р.	МАНЕВИЦЬКИЙ Діл. Ділянки Північна та Південна Діл. Решта площі	Торф	тис.т	7069.86	0	0	.14	0	.1
				Торф		6624.86	0	0	.14	0	.14
				Торф		445	0	0	0	0	(
Велике-Багно Родовище на балансі КП "ВОЛИНЬПРИРОДРЕСУРС"		Від р.ц.Маневичі на Пд 12,5км, від с.Довжиця на Пд3х 1,5км, від с.Градське на Пд3х 1,5км, від с.Копильське на Пн3х 2км. Д.КГЕ, 1976р., ГЕО, ВК "Геолог", 2016 р.	МАНЕВИЦЬКИЙ Діл. Ділянка Південно-Східна Діл. Ділянка Північно-	Торф	тис.т	2578	0	0	33	0	3
				Торф		996	0	0	33	0	33
				Торф		1582	0	0	0	0	(

Назва родовища та дан про надрокористувача	і	Місцезнаходження родовища		Корисна копалина	Одиниця виміру	Запаси на кінець 2022 року			Зміни за 2022 рік		
		Прив'язка	Район			A+B+C1	Кат. C2	Позабалан. Ви	добуток	Втрати	Всього
Стоянів Родовище на балансі Стоянівський торфобрикетний завод . Державне комунальне підприємство		Від р.ц.Радехів на Пн С 4км, від с.Куликів на Пн 3х, від с.Рожищів на Пд, від с.Стоянів на Пд Сх. В заплаві р.Судилівка.	ГОРОХІВСЬКИЙ Діл. По Львівській обл. Діл. Ділянка у Волинській обл.	Торф	тис.т	4440	0	0	9	0	
				Торф		4142	0	0	6	0	(
				Торф		298	0	0	3	0	3

Резервні											
Назва родовища та дан про надрокористувача	і	Місцезнаходження родовища		Корисна копалина	Одиниця виміру	Запаси на кінець 2022 року			Зміни за 2022 рік		
		Прив'язка	Район			A+B+C1	Кат. C2	Позабалан. Ви	добуток	Втрати	Всього
В заплаві р. Стир		Від м. Рожище на ПнСх 3,8 км, від с.Вишеньки на Пд. Д. КГРЕ, 1991р.	ЛУЦЬКИЙ	Торф	тис.т	143	0	87	0	0	
Родовище на балансі Державна служба геології та надр України											
В заплаві р. Чорногузка		Від м.Луцьк на Пд3х 13км, від сс.Сімаки, Одоради на Пд, від сс. Коршів, Вікторіяни, Ратне на Пн.	ЛУЦЬКИЙ	Торф	тис.т	4555	0	1046	0	0	
Родовище на балансі Державна служба геології та надр України			<u>Діл. Одоради</u>	Торф		4555	0	1046	0	0	(

Веліхове Родовище на балансі Державна служба геології та надр України	Від р.ц.Ратне на ПнЗх 18км, від с.Тур на Пн 6км, від с.Гірники на Зх 12км. Попер. КГРЕ, 1991р. Д. 1991р.	РАТНІВСЬКИЙ Діл. № 1 Діл. № 2	Торф	тис.т	394	0	0	0	0	
			Торф		133	0	0	0	0	(
			Торф		261	0	0	0	0	(
Журавичі Родовище на балансі Державна служба геології та надр України	Від р.ц.Ківерці на Пн Сх 19км, від с.Журавич на Пд Зх, від с.Домашів на Пн Сх, при с. Журавичі на ПдЗх. В заплаві р. Рудка.	КІВЕРЦІВСЬКИЙ Діл. Рудка	Торф	тис.т	199	0	54	0	0	
			Торф		199	0	54	0	0	(
Заболотівське Родовище на балансі Державна служба геології та надр України	Від р.ц. Ратне на Пд Зх 15 км, від с.Заліси на Зх 0,5 км, від с.Заболоття на Пд Сх. Між р. Прип'ять і р. Рита. Раніше розробл. Ратнівське РВСХ. Д.КГЕ, 1974 р.	РАТНІВСЬКИЙ	Торф	тис.т	2067	0	2	0	0	
Кияж Родовище на балансі Державна служба геології та надр України	Від м. Рожище на Пн Зх 20 км, від з. ст. Переспа на Пд Зх 12 км, від с. Доросині на Зх 0,5 км, від с. Кияж на Пд Зх 0,5 км. Д. КГРЕ, 1980 р. Попер. КГРЕ 1982 р.	ЛУЦЬКИЙ Діл. Доросині Діл. Кияж (Н4, Н5)	Торф	тис.т	143	0	2	0	0	
			Торф		34	0	2	0	0	(
			Торф		109	0	0	0	0	(
Кобче Родовище на балансі Державна служба геології та надр України	Від м. Рожище на Пн Сх 8 км, від з. ст. Рожище на Пн Сх 10 км, від с. Оленівка на Сх 1 км, від с. Кобче на Пн. В заплаві лівобережної притоки р. Стир.	ЛУЦЬКИЙ Діл. № 1 Діл. №2, №3	Торф	тис.т	818	0	107	0	0	
			Торф		803	0	91	0	0	(
			Торф		15	0	16	0	0	(
	Від м. Ківерці на ПнСх	ЛУЦЬКИЙ	Торф	тис.т	1077	0	45	0	0	

Назва родовища та дан про надрокористувача	і Місцезнаходження родовища		Корисна копалина	Одиниця виміру	Запаси на кінець року 2022			Зміни 2022 рік за		
	Прив'язка	Район			А+В+С1	Кат. С2	Позабаланс	добуток	Втрати	Всього
Кормін Родовище на балансі Державна служба геології та надр України	29км, від с.Берестяне на ПдСх 4км. В заплаві р.Кормін. Д. КГРЕ, 1980р.									
Коростянське Родовище на балансі Державна служба геології та надр України	Від р. ц. Любешів на Зх 6 км, від з. ст. Камінь- Каширський на Пн Сх 23км, від с. Бихів на Сх, від с. Доринки на Сх, ві с. Волиця на Зх.	ЛЮБЕШІВСЬКИЙ Діл. Деревок Діл. Пневе Діл. Соснівка	Торф	тис.т	2187	0	209	0	0	
			Торф		488	0	101	0	0	(
			Торф		1409	0	108	0	0	(
			Торф		290	0	0	0	0	(
Куликівщина Родовище на балансі Державна служба геології та надр України	Від р. ц. Любешів на Зх 18 км, від з. ст. Камінь- Каширський на Пн Сх 6,5 км, від с. Цир на Пд Зх 2 км, від с. Залоззя на Пд Сх, від с.Воєгоща на Пн. Д. КГЕ, 1968 р.	ЛЮБЕШІВСЬКИЙ Діл. Куликівщин а 1 Діл. Куликівщин а 2	Торф	тис.т	12283	0	468	0	0	
			Торф		7773	0	352	0	0	(
			Торф		4510	0	116	0	0	(

Ласків Родовище на балансі Державна служба геології та надр України	Від р.ц. Володимир-Волинський на Пд Зх 6 км, від с. Оране на Зх, від с. Ласків на Сх. В заплаві р. Студянка.	ВОЛОДИМИР-ВОЛИНСЬКИЙ Діл. Біля с.Оран Діл. Кропивщина	Торф	тис.т	3127	0	4440	0	0	
			Торф		1204	0	718	0	0	(
			Торф		1923	0	3722	0	0	(
Липа Родовище на балансі Державна служба геології та надр України	Від м. Горохів на Пн, від з.ст. Горохів на Пд, від сс. Мирків, Марківці, Холонів, Горишне на Пд, від сс. Старостів, Іванівка, Борочине, Журавники на Пн. П. і Д. КГЕ, 1979 р.	ЛУЦЬКИЙ Діл. Боричичі Діл. Біля сс. Волиця, Старостав, Ольхівка, Старики	Торф	тис.т	22894	0	13718	0	0	
			Торф		11188	0	5734	0	0	(
			Торф		11706	0	7984	0	0	(
Луга Родовище на балансі Державна служба геології та надр України	Від р.ц. Локачі на Пд Зх, від р.ц.Володимир-Волинський на Пд Сх 12 км, від сс.Світанок, Нехворощі, Вуйковичі на Пн, від с. Замличі на Пд. Пошуки, КГЕ, 1972 р. Д. і П.,КГЕ, 1976 р.	ЛОКАЧИНСЬКИЙ Діл. Біля сс.Ротовичі, Козлів, Целевичі, Марковичі, Павловичі. Діл. Біля сс.Бужковичі, Замличичі, Дорошничі, Нехворощі	Торф	тис.т	7524	0	7908	0	0	
			Торф		0	0	6555	0	0	(
			Торф		7524	0	1004	0	0	(

Назва родовища та дан про надрокористувача	і	Місцезнаходження родовища		Корисна копалина	Одиниця виміру	Запаси на кінець року 2022			Зміни 2022 рік за		
		Прив'язка	Район			А+В+С1	Кат. С2	Позабаланс	добуток	Втрати	Всього
			Діл. Біля с. П'ятикори	Торф		0	0	349	0	0	(
Лютка Родовище на балансі Державна служба геології та надр України			СТАРОВИЖІВСЬКИЙ	Торф	тис.т	97	0	0	0	0	
			Діл. Смолярівка	Торф		97	0	0	0	0	(
Мерва Родовище на балансі Державна служба геології та надр України		Від м. Горохів на Пд Сх 22 км, від с.Берестечко на Пд Зх, від с. Мерва на Пд і Пн Зх, від с.Кутрів на Пн Сх. В заплаві р.Стир. Д. КГРЕ, 1984р	ЛУЦЬКИЙ	Торф	тис.т	398	0	151	0	0	
Млинівка-Безім'янка Родовище на балансі Державна служба геології та надр України		Від м. Горохів на Пн Зх, від з. ст. Горохів на Пн Зх 7,5 км, від с.Марків на Зх. В заплаві р. Млинівка.	ЛУЦЬКИЙ Діл. Мирків Діл. Пірванче	Торф	тис.т	2560	0	3373	0	0	
				Торф		156	0	2131	0	0	(
				Торф		2404	0	1242	0	0	(

Нарізки Родовище на балансі Державна служба геології та надр України	Від р. ц. Рожище на Пн Сх 16 км, від с. Навіз на Пд, від с. Луків на П Зх.	РОЖИЩЕНСЬКИЙ Діл. Біля с. Навіз на південь Діл. Біля с. Навіз	Торф	тис.т	360	0	673	0	0	
			Торф		360	0	484	0	0	(
			Торф		0	0	189	0	0	(
Поліське і Цирське Родовище на балансі Державна служба геології та надр України	Від р.ц. Любешів на Пн Зх 9 км, від з.ст. Камінь-Каширський на Пн Сх 7,5 км, від с.Лахвичі на Пн 0,5 км, від с.Ветли на Пд, від с. Видерта на Сх, від с. Цир на Пн Зх, від с. Бірки на Пн Зх. Д. КГЕ, 1968-69рр.	ЛЮБЕШІВСЬКИЙ Діл. Цирське	Торф	тис.т	17590	0	579	0	0	
			Торф		17590	0	579	0	0	(
Радове Родовище на балансі Державна служба геології та надр України	Від р.ц.Ратне на ПнСх 6км, від з.ст.Камінь-Каширський на ПнЗх 21км, від с.Якушів на Сх 0,5км, від с.Поступіль на Пн 1км, с.Мельники Речицькі н ПдСх 2км. Осушене. Раніше розробл. Ратнівське РВСХ. Д.КГЕ, 1972 р. Д.КГЕ, 1972 р.	РАТНІВСЬКИЙ	Торф	тис.т	1726	0	94	0	0	
Ситовичі Родовище на балансі Державна служба геології та надр України	Від р.ц. Ковель на Сх 39км, від з. ст. Голоби на Пн Сх 19км, від с.Пісочне на Сх 8,5км, від с.Сітовичі на Зх, від с.Підріття на Пн. В заплаві р.Стоход.	КОВЕЛЬСЬКИЙ Діл. Ситовичі Діл. Озерне Діл. Підріжжя	Торф	тис.т	1161	779	1001	0	0	
			Торф		1137	0	749	0	0	(
			Торф		24	0	236	0	0	(
			Торф		0	779	16	0	0	(

Назва родовища та дан про надрокористувача	і Місцезнаходження родовища		Корисна копалина	Одиниця виміру	Запаси на кінець року 2022			Зміни 2022 рік за		
	Прив'язка	Район			A+B+C1	Кат. C2	Позабаланс	добуток	Втрати	Всього
Сойне Родовище на балансі Державна служба геології та надр України	Від р.ц.Ковель на ПдСх 38км, від с.Арсеновичі на Пд, від с.Корсики на ПдСх. М. ГТР, 1963р.	КОВЕЛЬСЬКИЙ								
Стави Родовище на балансі Державна служба геології та надр України	Від р.ц.Камінь-Каширський в 20км на Пд Сх, від с.Верхи на Сх прилягає, від с.Обзир на Зх 6,5км, від с.Стобихівка на Пн Зх 6км. Д. КГРЕ, 1991р.	КАМІНЬ-КАШИРСЬКИЙ	Торф	тис.т	142	0	0	0	0	
Стохід Родовище на балансі Державна служба геології та надр України	Від р.ц.Любешів на Сх 0,5км, від з.ст.Камінь-Каширський на ПнСх 40км, від с.Судче на Зх, від с.Бучин на ПдСх.	ЛЮБЕШІВСЬКИЙ Діл. Центральна (Н1) Діл. Зарудчі	Торф	тис.т	4808	0	5933	0	0	
			Торф		4808	0	305	0	0	(
			Торф		0	0	3540	0	0	(

		Діл. Бучин	Торф		0	0	588	0	0	(
		Діл. Сваловичі	Торф		0	0	1500	0	0	(
Стрипа Родовище на балансі Державна служба геології та надр України	Від р.ц.Іваничі на Пд Сх 9,5км, від с.Кучків на Сх, від с.Трубки на Зх, від с.Переславиці. Д. КГРЕ ,1985р.	ІВАНИЧІВСЬКИЙ	Торф	тис.т	2106	0	505	0	0	
Турійське Родовище на балансі Державна служба геології та надр України	Від р.ц.Локачі на Пн 10км, від з.ст.Овадне на Пд Сх 12км, від с.Дубострівка на Сх, в с.Затурці. В заплаві р. Тур'я.	ЛОКАЧИНСЬКИЙ Діл. Озютичі Діл. Свичів Діл. Затурці	Торф Торф Торф Торф	тис.т	4698 3582 671 445	0 0 0 0	580 424 121 35	0 0 0 0	0 0 0 0	 ((((
Фомічове Родовище на балансі Державна служба геології та надр України	Від р.ц.Ковель на ПнСх 15км, від з.ст.Тойкут на ПдСх 4км, від с.Стобихівка на ПдЗх 3км, від с.Гірне на Пд, від с.Гішин на Сх. В заплаві р.Тур'я.	КОВЕЛЬСЬКИЙ Діл. Кричевська Діл. Гішинська Діл. Сомине	Торф Торф Торф Торф	тис.т	1261 763 0 498	4146 0 4146 0	7 7 0 0	0 0 0 0	0 0 0 0	 ((((
Ясинське Родовище на балансі Державна служба геології та надр України	Від р.ц. Ратне на Зх - 28 км, при с. Гута на З прилягає. В заплаві р. Рита	РАТНІВСЬКИЙ	Торф	тис.т	1577	0	197	0	0	

Перспективні для розвідки

Назва родовища та дан про надрокористувача	і	Місцезнаходження родовища		Корисна копалина	Одиниця виміру	Запаси на кінець 2022 року			Зміни за 2022 рік		
		Прив'язка	Район			A+B+C1	Кат. C2	Позабаланс	добуток	Втрати	Всього
		Від р.ц.Любешів на	ЛЮБЕШІВСЬКИЙ	Торф	тис.т	0	229	0	0	0	

Назва родовища та дан про надрокористувача	і	Місцезнаходження родовища		Корисна копалина	Одиниця виміру	Запаси на кінець 2022 року			Зміни за 2022 рік		
		Прив'язка	Район			A+B+C1	Кат. C2	Позабаланс	добуток	Втрати	Всього
Берізка Родовище на балансі Державна служба геології та надр України		ПдСх 5 км, від с.Березичі на Пн 3,5 км. Пошук.КГЕ, 1978 р.									
Буцинь Родовище на балансі Державна служба геології та надр України		Від р. ц. Стара Вижівка на Сх 6км, від с.Синове на Зх, від с.Буцинь на Пн. Раніше розробл. Старо-Вижівське РВСХ. Пошук. КГЕ, 1978 р.	СТАРОВИЖІВСЬКИЙ	Торф	тис.т	0	135	0	0	0	
Вижівське Родовище на балансі Державна служба геології та надр України		Від р. ц. Стара Вижівка на Пд 4,5 км, від з. ст. Вижівка на Пд Сх 4 км, від с. Лісняки на Пд Сх Осушене. Пошук. КГЕ, 1978р.	СТАРОВИЖІВСЬКИЙ	Торф	тис.т	0	1029	0	0	0	
Воєгоща		Від р. ц. Камінь-Каширський на Пд Сх	КАМІНЬ-КАШИРСЬКИЙ	Торф	тис.т	0	203	0	0	0	

Родовище на балансі Державна служба геології та надр України	6,5 км, с. Воєгоща на Пд. Біля р. Стохід і р. Прип'ять. Урочище Мішець. Пошук. КГЕ, 1978 р.									
Горіхове Родовище на балансі Державна служба геології та надр України	Від р. ц. Стара Вижівка на Пн Сх 20,5км, від с. Меньці на Пн Зх 2 км від с. Підсинівка на Пд 1км. Пошук. КГЕ, 1978 р.	СТАРОВИЖІВСЬКИЙ	Торф	тис.т	0	211	0	0	0	
Збищине Родовище на балансі Державна служба геології та надр України	Від р.ц. Камінь-Каширський на ПдСх 29км, від с. Нове Червище на ПдСх 0,5км, від с. Конішуківка на Пн. Попер. КГЕ, 1968р.	КАМІНЬ-КАШИРСЬКИЙ Діл. Лишнівська Діл. Тоболи	Торф	тис.т	2599	0	135	0	0	
Карасин Родовище на балансі Державна служба геології та надр України	Від р.ц. Маневичі на ПнЗх 16км, від с. Карасин на ПдЗх 3,5км, від с. Руда 1км. Пошук. КГЕ, 1978р.	МАНЕВИЦЬКИЙ	Торф	тис.т	0	182	3	0	0	
Красновольське Родовище на балансі Державна служба геології та надр України	Від р.ц. Ковель на Пн 2км, від з.ст. Мощена на Пн, від с. Дубове на Пн 1км, від с. Гишин на ПдЗх, від с. Красноволя на Пн, від с. Перевисся на Пн Сх, від с. Городище на Пд. В долині р. Рудка. Пошук. КГЕ, 1978 р.	КОВЕЛЬСЬКИЙ Діл. Центральна	Торф	тис.т	0	316	6	0	0	
Кунівець Родовище на балансі Державна служба геології та надр України	Від р.ц. Ратне на Пн Сх 8,5км, від з.ст. Камінь-Каширський на Пн Сх 28км, від с. Піски Речицькі на Пн Зх 2км, від с. Лагожа на Пд, від с. Бородинино на Пд. Осушене. Попер. КГЕ, 1968р.	РАТНІВСЬКИЙ	Торф	тис.т	2534	0	71	0	0	
Любязь Родовище на балансі Державна служба геології та надр України	Від смт. Любешів на Пн Сх 9,5км, від с. Любязь на Пн Сх, від с. Ходунь на Пн і Пн Зх. В заплаві р. Прип'ять.	ЛУЦЬКИЙ	Торф	тис.т	415	0	98	0	0	

Назва родовища та дан про надрокористувача	Місцезнаходження родовища		Корисна копалина	Одиниця виміру	Запаси на кінець 2022 року			Зміни за 2022 рік		
	Прив'язка	Район			A+B+C1	Кат. C2	Позабаланс	добуток	Втрати	Всього
	Раніше розробл. Любешівське РВСХ. Попер. КГРЕ, 1982р.									
Мощена (Ковельське) Родовище на балансі Державна служба геології та надр України	Від р.ц. Ковель на Зх 1,5 км, від с. Мощена на Пд 1 км, від с. Черкаси на Пн 0,5 км. Раніше розробл. Ковельське РВСХ і Журавицький ТБЗ. Д. УПМТ, 1954р.	КОВЕЛЬСЬКИЙ	Торф	тис.т	340	0	0	0	0	
Неци Родовище на балансі Державна служба геології та надр України	Від р.ц. Стара Вижівка на Пд Сх 19 км, від с. Неци на Пд Зх 2км. Пошук. КГЕ, 1978 р.	СТАРОВИЖІВСЬКИЙ	Торф	тис.т	0	48	0	0	0	
Підцаревичі 3	Від р.ц. Маневичі на	МАНЕВИЦЬКИЙ	Торф	тис.т	0	943	206	0	0	

Родовище на балансі Державна служба геології та надр України	Пн Сх 16км, від с. Велика Медведка на Пн Сх 1 км, від с.Костюхнівка на Пд Сх 0,5 км, від с.Колодин на Пд Зх. раніше розробл. Маневицьке РВСХ.									
Путилівка і Мощаниця Родовище на балансі Державна служба геології та надр України	Від м. Ківерці на Пд Сх 20км, від с.Мощаниця на Пд. Раніше розробл. Ківерцівське РВСХ. Пошук. УПКП, 1963р.	ЛУЦЬКИЙ	Торф	тис.т	0	111	0	0	0	
Ратнівське Родовище на балансі Державна служба геології та надр України	Від р.ц.Ратне на ПнЗх 24км, від з.ст.Заболоття на ПнСх 24км, від с.Речиця на З 1км, від сс.Здомишель, Сеньки, Шменьки, Комарово-прил., від с.Якушів на Зх, до сЗабріддя, Лучигі, Ратне-прил. М. Гіпроторфрозв. 1965р. Попер. КГРЕ, 1989р.	РАТНІВСЬКИЙ Діл. Комарове	Торф Торф	тис.т	611 611	0 0	110 110	0 0	0 0	
Синове (Людське) Родовище на балансі Державна служба геології та надр України	Від р.ц.Стара Вижівка на Пн Сх 18км, від с.Синове на Сх 2,5км, від с.Підсинівка на Пн Зх 0,5км. Розроб. Старо-Вижівське РВСХ. Пошук. КГЕ, 1978р.	СТАРОВИЖІВСЬКИЙ	Торф	тис.т	0	27	30	0	0	
Сир'є Родовище на балансі Державна служба геології та надр України	Від р.ц. Камінь-Каширський на Пн Зх 15км, від с.Добре на Пн Зх 2км. Пошук. КГЕ, 1978р.	КАМІНЬ-КАШИРСЬКИЙ	Торф	тис.т	0	115	0	0	0	
Стир Родовище на балансі Державна служба геології та надр України	Від р.ц. Маневичі на Пд Сх 23км, від с.Колки на Пн Сх 4км, від с.Семки на Пд Зх. Пошук. КГЕ, 1978 р.	МАНЕВИЦЬКИЙ	Торф	тис.т	0	53	0	0	0	
Судче Родовище на балансі Державна служба геології та надр України	Від р.ц.Любешів на Пд Сх 7км, від с.Судче на Пн Сх 1км. Пошук. КГЕ, 1978р.	ЛЮБЕШІВСЬКИЙ	Торф	тис.т	0	163	0	0	0	
Турське 2 Родовище на балансі Державна служба геології та надр України	Від р.ц.Ратне на ПнСх 4,5км, від з.ст.Заболоття на ПнСх 6, 5км, с.Ясинець на Пд Зх 1,5км, с.Броди на ПнЗх, с.Гірки на	РАТНІВСЬКИЙ	Торф	тис.т	8241	0	745	0	0	

Назва родовища та дані про надрокористувача	Місцезнаходження родовища		Корисна копалина	Одиниця виміру	Запаси на кінець 2022 року			Зміни за 2022 рік		
	Прив'язка	Район			А+В+С1	Кат. С2	Позабаланс	добуток	Втрати	Всього
	ПнЗх, с.Жиричів на Зх. В межириччів р. Прип'ять і р. Західний Буг. П.КГЕ, 1969 р.									
Червинське Родовище на балансі Державна служба геології та надр України	Від р.ц.Любешів на ПнЗх, від з.ст.Камінь-Каширський на ПнСх 38км, від с.Гірки на Пн Сх 1км. Попер. КГЕ, 1972р.	ЛЮБЕШІВСЬКИЙ	Торф	тис.т	2298	0	0	0	0	
Шкуратівське Родовище на балансі Державна служба геології та надр України	Від р.ц.Ковель на ПнСх 20км, від с.Мельниці на ПнЗх, від с.Байківці. Пошук. КГЕ, 1978р.	КОВЕЛЬСЬКИЙ	Торф	тис.т	0	143	35	0	0	

Що розвідуються											
Назва родовища та дані про надрокористувача	і	Місцезнаходження родовища		Корисна копалина	Одиниця виміру	Запаси на кінець 2022 року			Зміни за 2022 рік		
		Прив'язка	Район			A+B+C1	Кат. C2	Позабаланс	добуток	Втрати	Всього
Блудний Мох Родовище на балансі Державна служба геології та надр України Державна служба геології та надр України		Від р. ц. Камінь-Каширський на Пд Сх 12 км, від с. Полиці на Пн Сх 2 км, від с. Малі Голоби на Пн 3х 1,5 км від с. Іваномисль на Пн Сх 1,5 км. Біля р. Стохід і р. Тур'я. ПЛГЕО, 2013 р.	КАМІНЬ-КАШИРСЬКИЙ	Торф	тис.т	0	1356	0	0	0	
Бужани Родовище на балансі ТОВ "Стоун Преміум"		Від м. Горохів на Пд Сх, від з. ст. Горохів на Пд 10 км, від с.Бужани на Пд, від с.Вориця-Борилова на Пн. Раніше розробляло Горохівське РВСХ. Рекогн. УПМТ, 1952р.	ЛУЦЬКИЙ	Торф	тис.т	0	0	0	0	0	

Група МЕТАЛІЧНІ КОРИСНІ КОПАЛИНИ											
Підгрупа Руди кольорових металів											
Державний баланс запасів корисних копалин 56 Руди міді											
Родовища, що розробляються:											
Назва родовища та дан про надрокористувача	і	Місцезнаходження родовища		Корисна копалина	Одиниця виміру	Запаси на кінець 2022 року			Зміни за 2022 рік		
		Прив'язка	Район			A+B+C1	Кат. C2	Позабаланс Ви	добуток	Втрати	Всього
ЖИРИЧІ КОМУНАЛЬНЕ ПІДПРИЄМСТВО "ВОЛИНЬПРИРОДРЕСУРС" ВОЛИНСЬКОЇ ОБЛАСНОЇ РАДИ, код 40422121; рег.№ 6189 від 13.03.2017 р. (Видобування корисних копалин) на 20 років.		Волинська обл., Ратнівський р-н, між Пн. околицями селищ Тур та Жиричі	РАТНІВСЬКИЙ	Золото-срібні мідні самородні	метал (Cu), тис.т	0	73	0	0	0	
				Золото-срібні мідні самородні	руда, тис.т	0	20488	0	0	0	

Шахти, що будуються											
Назва родовища та дан про надрокористувача	i	Місцезнаходження родовища		Корисна копалина	Одиниця виміру	Запаси на кінець 2022 року			Зміни за 2022 рік		
		Прив'язка	Район			A+B+C1	Кат. C2	Позабаланс	добуток	Втрати	Всього
№10 Нововолинська ДЕРЖАВНЕ ПІДПРИЄМСТВО "ДИРЕКЦІЯ ПО БУДІВНИЦТВУ ОБ'ЄКТІВ", код 179737; per.№ 2995 від 12.05.2003 р. (Видобування корисних копалин) на 20 років.			ІВАНИЧІВСЬКИЙ	Г енерг.	Вугілля (тисячі тонн)	37837	0	0	0	0	
				Г енерг.	Германій (тонн)	и 218.3	0	0	0	0	

Група НЕМЕТАЛІЧНІ КОРИСНІ КОПАЛИНИ											
Підгрупа Гірничохімічні корисні копалини											
Державний баланс запасів корисних копалин 95 Фосфорит											
Родовища, що не розробляються:											
Назва родовища та дані про надрокористувача	і	Місцезнаходження родовища		Корисна копалина	Одиниця виміру	Запаси на кінець 2022 року			Зміни за 2022 рік		
		Прив'язка	Район			A+B+C1	Кат. C2	Позабаланс	добуток	Втрати	Всього

РАТНІВСЬКЕ (Поступельська)	Волинська обл., Ратнівський р-н, 0,3 км на Сх від с. Поступель, 10 км на Сх від м. Ратне	РАТНІВСЬКИЙ	Фосфорити жовнові	P2O5, тис.т	211.256	0	0	0	0	
			Фосфорит в жовнах	P2O5, тис.т	179.768	0	0	0	0	
			Фосфорити жовнові	руда, тис.т	2710.359	0	0	0	0	
			Фосфорит в жовнах	руда, тис.т	1480.018	0	0	0	0	
		Діл. Північний кар'єр	Фосфорити жовнові		648.966	0	0	0	0	0
					358.757	0	0	0	0	0
			Фосфорит в жовнах		815.928	0	0	0	0	0
					476.548	0	0	0	0	0
		Діл. Південний кар'єр	Фосфорити жовнові		1456.721	0	0	0	0	0
			Фосфорит в жовнах		824.481	0	0	0	0	0
		Діл. Південна частина Північного кар'єру	Фосфорити жовнові Фосфорит в жовнах							

Державний баланс запасів корисних копалин 110Сапропель											
Експлуатаційні											
Назва родовища та дані про надрокористувача	і	Місцезнаходження родовища		Корисна копалина	Одиниця виміру	Запаси на кінець 2022 року			Зміни за 2022 рік		
		Прив'язка	Район			A+B+C1	Кат. C2	Позабаланс	добуток	Втрати	Всього
Біле Родовище на балансі ТОВ "Зендер-Україна" Державна служба геології та надр України		Від р.д. Стара Виживка на ПнЗх 20 км, від с. Любохони на ПнЗх 1 км Зоогеологічний, органічно-вапнистий. Д. КГРЕ, 1983р.	СТАРОВИЖІВСЬКИЙ	Сапропель	тис.т	656	0	0	0	0	
Прибич Родовище на балансі Державна служба геології та надр України		Від р.д. Любомль на ПнЗх 32 км, від с. Галдин на ПдСх 2 км, від с. Столинські Смоляри на Пн 2 км, від с. Смоляри Свистязькі на ПдЗх 0,6 км. Дет. КГРЕ 1984-85 р.р. Зоогеологічний.	ЛЮБОМЛЬСЬКИЙ	Сапропель	тис.т	212	0	0	0	0	
				Сапропель		171	0	0	0	0	(
				Сапропель		41	0	0	0	0	(

Назва родовища та дані про надрокористувача	і	Місцезнаходження родовища		Корисна копалина	Одиниця виміру	Запаси на кінець 2022 року			Зміни за 2022 рік		
		Прив'язка	Район			A+B+C1	Кат. C2	Позабаланс	добуток	Втрати	Всього
Синове Родовище на балансі Державна служба геології та надр України		Від р.д. Стара Виживка на Сх 18 км, від с. Синове на ПдСх, від с. Соколише і с. Шкrobi на ПнЗх. . П. ГЕО, ВК "Геолог", 2012 р. П.ГЕО, "Екологічний консалтинг "Надра", 2014 р. Зоогеологічний, органічно-глинистий, органічно-вапнистий.	СТАРОВИЖІВСЬКИЙ	Сапропель	тис.т	1419.63	0	0	0	0	
				Сапропель		1017	0	0	0	0	(
				Сапропель		402.63	0	0	0	0	(

Резервні											
Назва родовища та дані про надрокористувача	і	Місцезнаходження родовища		Корисна	Одиниця	Запаси на кінець 2022 року			Зміни за 2022 рік		

про надрокористувача	Прив'язка	Район	копалина	виміру	A+B+C1	Кат. C2	Позабал	добуток	Втрати	Всього
Іванівське (Щенятин) Родовище на балансі Державна служба геології та надр України	Від р.д. Іваничі на Пн Сх 4 км, від с. Іванівка на Пд Сх 1 км. Дет. КГРЕ 1991-1992 рр. Вапнистий.	ІВАНИЧІВСЬКИЙ	Сапропель	тис.т	1034	0	0	0	0	
Біле Родовище на балансі Державна служба геології та надр України	Від р. ц. Маневичі на П 21 км; від с.Карасин ПнЗх 4 км; від с. Лишнівка ПдСх 3 км. Змішано-водоростевий. Дет. 1999-2001 рр. ДРГП "Північгеологія".	МАНЕВИЦЬКИЙ	Сапропель	тис.т	53	0	0	0	0	
Безіменне Родовище на балансі Державна служба геології та надр України	Від р.д. Рожище на Зх 23 км, від с. Вічині на ПнЗх 2 км, від с. Тристеня на Пд 0,4 км. Дет. КГРЕ 1988-1989 рр. Вапнистий.	РОЖИЩЕНСЬКИЙ	Сапропель	тис.т	570	0	0	0	0	
Болотне Родовище на балансі Державна служба геології та надр України	Від р.д. Маневичі наЗх 16 км; від с. Троянівка на Пд 2 км; від с. Черськ на ПдСх 4.5 км. Органо-залізистий. Дет. 1999-2001 рр. ДРГП "Північгеологія".	МАНЕВИЦЬКИЙ	Сапропель	тис.т	44	0	0	0	0	
Болотне Родовище на балансі Державна служба геології та надр України	Від р.д. Турійськ на Пд Сх в 20 км, від с. Озеряни на Пн 3 км, від с. Пересіка на Пд 2 км. Вапнистий. Дет. КГРЕ 1991-1992 рр.	ТУРІЙСЬКИЙ	Сапропель	тис.т	448	0	0	0	0	
Борове Родовище на балансі Державна служба геології та надр України	Від р.д. Рожище на Пн Сх в 14 км, с. Сокол на Пд Сх в 3,5 км, с. Крижівка на Пд в 1,5 км. Органо-глинистий, органо-вапнистий, вапнистий. Дет. КГРЕ 1991-1992 рр.	РОЖИЩЕНСЬКИЙ	Сапропель	тис.т	64	0	0	0	0	
Броно Родовище на балансі Державна служба геології та надр України	Від р.д. Ратне на ПнСх 25 км, ПнЗх окраїна с. Самари. Органо-залізистий, вапнисто-залізистий, лімонітовий. Дет. КГРЕ 1987-1988 рр.	РАТНІВСЬКИЙ	Сапропель	тис.т	272	0	59	0	0	
Вінець Родовище на балансі Державна служба геології та надр України	Від р.д. Ратне на ПдСх 16 км, від с. Величме на	РАТНІВСЬКИЙ	Сапропель	тис.т	185	0	0	0	0	

Назва родовища та дані про надрокористувача	і	Місцезнаходження родовища		Корисна копалина	Одиниця виміру	Запаси на кінець 2022 року			Зміни за 2022 рік		
		Прив'язка	Район			A+B+C1	Кат. C2	Позабал	добуток	Втрати	Всього
Родовище на балансі Державна служба геології та надр України		Зх 2 км. Дет. ДГП "Північугргеологія" 1993 р. Органо-глинистий.									
Велика Близна Родовище на балансі Державна служба геології та надр України		Від р.д. Ратне на Пн Сх 21 км, від с.Піски Річицькі на Пн 2,5 км. Діатомовий. Дет. КГРЕ 1984-85 рр.	РАТНІВСЬКИЙ	Сапропель	тис.т	126	0	50	0	0	
Велике Домашнє Родовище на балансі Державна служба геології та надр України		Від р.д. Стара Вижівка на Пн Зх 15 км, в с. Кримне. Дет. КГРЕ 1992-95 р.р. Органо-глинистий, діатомовий, лімонітовий.	СТАРОВИЖІВСЬКИЙ	Сапропель	тис.т	966	0	155	0	0	
Велике Згоранське Родовище на балансі Державна служба геології та надр України		Від р.д. Любомль на Пн в 16 км, у Пн частині с. Згорани. Дет. КГРЕ 1987 р. Вапнистий.	ЛЮБОМЛЬСЬКИЙ	Сапропель	тис.т	1663	0	0	0	0	

Велике Облаське Родовище на балансі Державна служба геології та надр України	Від р.ц. Ковель на Пн 12 км, від с. Облани на Пн 1,3 км. Дет. КГРЕ 1986-1987 рр. Органо-вапнистий, органо-глинистий, змішано-водоростевий.	КОВЕЛЬСЬКИЙ	Сапропель	тис.т	102	0	0	0	0
Велике Піщанське Родовище на балансі Державна служба геології та надр України	Від р.ц. Любомль на Пн 3х в 45 км, від с.м.т. Шацьк на Пн 3х в 15 км, на північній околиці с. Піща. Дет. КГРЕ 1984-85 р.р. Органо-глинистий, зоогеновий.	ЛЮБОМЛЬСЬКИЙ	Сапропель	тис.т	410	0	0	0	0
Вино Родовище на балансі Державна служба геології та надр України	Від р. ц. Маневичі на Пн3х 12 км, від с.Градиськ на Пд в 3.0 км, від с. Городок на Пд3х 8.5 км. Зоогеново-водоростевий, органо-глинистий. Дет. 1999-2001 рр. ДРГП "Північгеологія".	МАНЕВИЦЬКИЙ	Сапропель	тис.т	124	0	0	0	0
Виторож Родовище на балансі Державна служба геології та надр України	Від р.ц. Стара Виживка на 3х 19.5 км, від с. Любохини на Пд3х 1 км Дет. КГРЕ 1992-1994 рр. Вапнистий.	СТАРОВИЖІВСЬКИЙ	Сапропель	тис.т	340	0	0	0	0
Волянське Родовище на балансі Державна служба геології та надр України	Від р.ц.Ратне на Пн Сх 54 км, Пд окраїна с.Хабарище, від с. Волянське на Сх 0,3 км. Дет. КГРЕ 1987-1988 рр. Діатомовий, органо-вапнистий, органо-залізнитий.	РАТНІВСЬКИЙ	Сапропель	тис.т	1018	0	0	0	0
Ворончинське Родовище на балансі Державна служба геології та надр України	Від р.ц. Рожище на Пн3х 28 км, в с. Ворончин. Дет. КГРЕ 1988-1989 рр. Вапнистий.	РОЖИЩЕНСЬКИЙ	Сапропель	тис.т	468	0	0	0	0
Глухівське Родовище на балансі Державна служба геології та надр України	Від р.ц. Стара Виживка на ПнСх 17 км, від с. Текля на Пн 4 км, 3х окраїна с. Глухи. Дет. КГРЕ 1983 р. Органо-глинистий.	СТАРОВИЖІВСЬКИЙ	Сапропель	тис.т	291	0	0	0	0
	Від р.ц. Турійськ на Пд								

Назва родовища та дані про надкористувача	Місцезнаходження родовища		Корисна копалина	Одиниця виміру	Запаси на кінець 2022 року			Зміни за 2022 рік		
	Прив'язка	Район			A+B+C1	Кат. C2	Позабаланс	добуток	Втрати	Всього
Гнялбище Родовище на балансі Державна служба геології та надр України	Сх 21 км, від с. Озеряни на Пн Сх в 4 км, в Пн С частині с. Пересіка. Дет КГРЕ 1991-1992 рр. Вапнистий.	ТУРІЙСЬКИЙ	Сапропель	тис.т	407	0	0	0	0	
Горожанське (Народне) Родовище на балансі Державна служба геології та надр України	Від р.ц. Турійськ на Пн 3х 12 км, від с. Дольськ на Пн 3х 0,5 км. Дет. КГРЕ 1991-1992 рр. Вапнистий.	ТУРІЙСЬКИЙ	Сапропель	тис.т	274	0	0	0	0	
Грибне Родовище на балансі Державна служба геології та надр України	Від р.ц. Стара Виживка на Пн 3х 17 км, в північній частині с. Любохини. Дет. КГРЕ 1992-1994 рр. Вапнистий.	СТАРОВИЖІВСЬКИЙ	Сапропель	тис.т	668	0	0	0	0	
Гривенське Родовище на балансі Державна служба геології та надр України	Від р.ц. Маневичі на Пн 3х 24 км, від с. Лишнівка на Пн 2 км. Дет. КГРЕ 1984-85 р.р. Органо-вапнистий.	МАНЕВИЦЬКИЙ	Сапропель	тис.т	581	0	0	0	0	
Дашно Родовище на балансі Державна	Від р.ц. Ратне на ПдСх 16 км, від с. Дашно на 3х 0,5 км. Дет. ДГП	РАТНІВСЬКИЙ	Сапропель	тис.т	512	0	0	0	0	

служба геології та надр України	"Північургеологія". Вапнистий, органо- вапнистий.									
Димине Родовище на балансі Державна служба геології та надр України	Від р.д. Стара Виживка на Пн 3х 0,5 км, від с. Кримно на Пд 0,5 км, від с. Любохихи на 3х 0,5 км. Дет. КГРЕ 1992-1994 рр. Органо-вапнистий.	СТАРОВИЖІВСЬКИЙ	Сапропель	тис.т	420	0	0	0	0	
Добре Родовище на балансі Державна служба геології та надр України	Від р.д. Любешів на Пн 3х 24 км, від с. Борки на Пн 4,5 км. Дет. КГРЕ 1988-89 р.р. Торфянистий, органо-вапнистий.	ЛЮБЕШІВСЬКИЙ	Сапропель	тис.т	40	0	0	0	0	
Добре Родовище на балансі Державна служба геології та надр України	Від р.д. Камінь-Каширський на Пд 3х 1,5 км, від с. Підріччя на Пд 2 км. Дет. КГРЕ 1992-1994 р. Органо-глинистий.	КАМІНЬ-КАШИРСЬКИЙ	Сапропель	тис.т	167	0	0	0	0	
Довге Родовище на балансі Державна служба геології та надр України	Від р.д. Маневичі Пн в 18,0 км; від с. Карасин на ПнСх 1,5 км, біля північної околиці с. Замостя. Органо-глинистий. Дет. 1999-2001 рр. ДРГП "Північгеологія".	МАНЕВИЦЬКИЙ	Сапропель	тис.т	114	0	0	0	0	
Засвяття Родовище на балансі Державна служба геології та надр України	Від р.д. Ратне на Пн Сх 25 км, від с. Оріхове на Пн 2,5 км, від с. Березники на Пн Сх 1 км. Дет. КГРЕ 1987-88 р.р. Органо-глинистий, органо-залізистий.	РАТНІВСЬКИЙ	Сапропель	тис.т	287	0	0	0	0	
Зяцьке Родовище на балансі Державна служба геології та надр України	Від р.д. Стара Виживка на Сх 20 км, від с. Грабове на Пн 2,5 км, від з.ст. Вижива на Сх 21 км, від с.Ниці на Пд3х 1,5 км. Розвідка, ДП "УГК, 2013 р. Органо-вапнистий.	СТАРОВИЖІВСЬКИЙ	Сапропель	тис.т	88	0	0	0	0	

Назва родовища та дані про надрокористувача	Місцезнаходження родовища		Корисна копалина	Одиниця виміру	Запаси на кінець 2022 року			Зміни за 2022 рік		
	Прив'язка	Район			A+B+C1	Кат. C2	Позабаланс	добуток	Втрати	Всього
Карасине Родовище на балансі Державна служба геології та надр України	Від р.д. Камінь-Каширський на Пд 3х 12,5 км, від с. Підріччя на Пд3х 1,5 км, від с. Датинь на Пн Сх 3,5 км Дет. КГРЕ 1992-1994 рр. Зоогеновий, органо-глинистий.	КАМІНЬ-КАШИРСЬКИЙ	Сапропель	тис.т	259	0	0	0	0	
Карасинець Родовище на балансі Державна служба геології та надр України	Від смт. Шацьк на Пн 2 км, від з. ст. Любомль на Пн 33 км, від с. Мельники на Пд 1,5 км. Розвідка ДП "УГК", 2013 р. Органо-вапнистий.	ШАЦЬКИЙ	Сапропель	тис.т	381	0	0	0	0	
Качин Родовище на балансі Державна служба геології та надр України	Від р.д. Камінь-Каширський на Пд 3х 18 км, в центрі с. Качин Дет. ДГП "Північургеологія" 1992-1994 рр. Вапнистий, органо-вапнистий.	КАМІНЬ-КАШИРСЬКИЙ	Сапропель	тис.т	463	0	0	0	0	
Кисобул Родовище на балансі Державна служба геології та надр України	Від р.д. Ратне на Пн 12 км, від с. Горники на П Сх 4 км, від с. Броди на 3х 1 км. Дет. КГРЕ	РАТНІВСЬКИЙ	Сапропель	тис.т	285	0	39	0	0	

	1987-88 р. Органо-глинистий, органо-залізистий, лімонітовий.									
Колпине Родовище на балансі Державна служба геології та надр України	Від р.д. Ратне на 3х 22 км, в с. Заболоття. Дет. 1987-1988 рр. КГРЕ. Зоогеново-водоростевий, органо-глинистий.	РАТНІВСЬКИЙ	Сапропель	тис.т	74	0	0	0	0	
Комлякове Родовище на балансі Державна служба геології та надр України	Від р.д. Турійськ на Пд в 2,5 км, від с.Обенижі на ПнСх 1,5 км. Дет.КГРЕ, 1983-1984 р.р. Органо-вапнистий.	ТУРІЙСЬКИЙ	Сапропель	тис.т	93	0	0	0	0	
Кричевицьке Родовище на балансі Державна служба геології та надр України	Від р.д. Ковель на Пн Сх 22 км, від с. Кричевичі на Пн 5 км. Дет. КГРЕ 1986-1987 рр. Органо-глинистий, органо-вапнистий.	КОВЕЛЬСЬКИЙ	Сапропель	тис.т	324	0	0	0	0	
Кустичі Родовище на балансі Державна служба геології та надр України	Від р.д. Турійськ на 3х 6 км, в с. Кустичі. Дет. КГРЕ 1991-1992 рр. Вапнистий.	ТУРІЙСЬКИЙ	Сапропель	тис.т	299	0	0	0	0	
Ліновець Родовище на балансі Державна служба геології та надр України	Від смт. Шацьк на 3х 4 км, від з.ст. Любомль на Пн3х 31 км, від с. Світязь на Пд 0,7 км. Розвідка ДП "УГК", 2013 р. Органо-залізистий.	ШАЦЬКИЙ	Сапропель	тис.т	203	0	0	0	0	
Лісне Родовище на балансі Державна служба геології та надр України	Від р.д. Камінь-Каширський на Пд Сх 32 км, від с. Оленіно на Сх 9,5 км, від с. Лишнівка нв ПнСх 7,5 км. Дет. КГРЕ 1992-1994 рр. Органо-залізистий, органо-вапнистий.	КАМІНЬ-КАШИРСЬКИЙ	Сапропель	тис.т	147	0	0	0	0	

Назва родовища та дані про надрокористувача	і	Місцезнаходження родовища		Корисна копалина	Одиниця виміру	Запаси на кінець 2022 року			Зміни за 2022 рік		
		Прив'язка	Район			A+B+C1	Кат. C2	Позабаланс	добуток	Втрати	Всього
Лука Родовище на балансі Державна служба геології та надр України		Від р.д. Стара Виживка на Пн 3х 14 км, від с. Лютка на Пд Сх 1,5 км, від с. Дубечне на Пн3х 0,5 км. Дет. ДГП "Північукргеологія" 1992-95 р.р. Органо-глинистий, органо-залізистий.	СТАРОВИЖІВСЬКИЙ	Сапропель	тис.т	391	0	0	0	0	
Луке Родовище на балансі Державна служба геології та надр України		Від р.д. Любешів на Пн 3х 33 км, від с. Ветли на Пн 4 км. Дет. КГРЕ 1988-89 р.р. Зоогеново-водоростевий, органо-вапнистий, вапнистий.	ЛЮБЕШІВСЬКИЙ	Сапропель	тис.т	488	0	0	0	0	
Луки Родовище на балансі Державна служба геології та надр України		Від р.д. Шацьк на Пн 3х 7 км, від з.ст. Любомль на Пн3х 38 км. Розвідка, ДП "УГК", 2013 р. Органо-вапнистий.	ШАЦЬКИЙ	Сапропель	тис.т	3417	0	0	0	0	
Луко Родовище на балансі Державна служба геології та надр України		Від р.д. Ратне на Пн Сх 25 км, біля Сх окраїни с. Самари. Дет. КГРЕ 1987-88 р.р. Органо-глинистий, зоогеново-водоростевий.	РАТНІВСЬКИЙ	Сапропель	тис.т	487	0	0	0	0	
Любань		Від р.д. Ратне на Пд Сх 12 км, на Пн окраїні с.	РАТНІВСЬКИЙ	Сапропель	тис.т	550	0	61	0	0	

Родовище на балансі Державна служба геології та надр України	Замшани. Дет. КГРЕ 1983-84 р.р. Органо-глинистий, піскуватий-забалансовий.									
Любитів Родовище на балансі Державна служба геології та надр України	Від р.д. Ратне на Пн 3х 22 км, від с. Кортеліси на Пн 3х в 3 км, від с. Годинь на 3х 1 км. Дет. КГРЕ 1987-88 р.р. Органо-глинистий, діатомовий, органо-залізистий, лімонітовий.	РАТНІВСЬКИЙ	Сапропель	тис.т	504	0	79	0	0	
Любитівське Родовище на балансі Державна служба геології та надр України	Від р.д. Ковель на Пд Сх 12 км, в с. Любитів. Дет. КГРЕ 1986-1987 рр. Вапнистий, торфянистий, органо-глинистий, органо-вапнистий, змішано-водоростевий.	КОВЕЛЬСЬКИЙ	Сапропель	тис.т	171	0	0	0	0	
Мала Близна Родовище на балансі Державна служба геології та надр України	Від р.д. Ратне на Пн Сх 18 км, від с.Річиця на Пн3х 6 км, від с.Язавни на ПнСх 2,5 км. Дет. КГРЕ 1987-88 р.р. Зоогеново-водоростевий, органо-глинистий, органо-залізистий.	РАТНІВСЬКИЙ	Сапропель	тис.т	43	0	0	0	0	
Мале Домашнє Родовище на балансі Державна служба геології та надр України	Від р.д. Стара Вижівка на Пн 3х 16 км, від с. Любохнини на Пн3х 0,5 км, від с. Кримно на Пд 3х 4,5 км. Дет. КГРЕ 1983 р. Органо-вапнистий, вапнистий.	СТАРОВИЖІВСЬКИЙ	Сапропель	тис.т	852	0	0	0	0	
Мале Згоранське	Від р.д. Любомль на Пн 16 км, від с. Заозерне на	ЛЮБОМЛЬСЬКИЙ	Сапропель	тис.т	120	0	0	0	0	

Назва родовища та дані про надрокористувача	Місцезнаходження родовища		Корисна копалина	Одиниця виміру	Запаси на кінець 2022 року			Зміни за 2022 рік		
	Прив'язка	Район			A+B+C1	Кат. C2	Позабаланс	добуток	Втрати	Всього
Родовище на балансі Державна служба геології та надр України	Сх 1,5 км, від с. Згорани на Пн 2 км. Дет. КГРЕ 1984-85 р.р. Органо-глинистий, діатомовий.									
Мале Піщанське Родовище на балансі Державна служба геології та надр України	Від р.д. Шацьк на Пн3х 16 км, від з.ст. Любомль на Пн3х 45 км, від с. Піща на 3х 1 км. Розвідка, ДП "УГК", 2013 р. Органо-глинистий.	ШАЦЬКИЙ	Сапропель	тис.т	181	0	0	0	0	
Межиліське Родовище на балансі Державна служба геології та надр України	Від р.д. Ковель на ПнСх 9,0 км, від с. Білин на Пн 1 км. Органо-вапнистий. Дет. ДРГП "Північгеологія", 1999-2001 рр.	КОВЕЛЬСЬКИЙ	Сапропель	тис.т	20	0	0	0	0	
Мошине Родовище на балансі Державна служба геології та надр України	Від р.д. Любомль на Пн 42 км, від смт. Шацьк на Пн 9 км, від с. Мельники на Пн 4 км. Дет. КГРЕ 1984 р. Зоогеновий, органо-залізистий.	ЛЮБОМЛЬСЬКИЙ	Сапропель	тис.т	419	0	0	0	0	
Мшане Родовище на балансі Державна служба геології та надр України	Від р.д. Стара Вижівка на Пн3х 13 км, від з.ст. Кримне на Пн3х 2,5 км, від с. Дубечне на 3х 1,5 км, від с. Мокре на ПнСх 2,0 км. Розвідка, ДП "УГК", 2013 р. Залізистий,	СТАРОВИЖІВСЬКИЙ	Сапропель	тис.т	82	0	0	0	0	

	карбонатний.									
Мшане Родовище на балансі Державна служба геології та надр України ТОВ "Корнер Озерне"	Від р.ц. Ратне на Пн 6 км, від с.Гірники на Сх 2 км, від с. Броди на Пд 0,3 км, від с.Конище на Пн 2 км. Дет. КГРЕ 1987-88 р. П. ГЕО ТОВ "Геоінвест Консалтинг", 2014 р. Органо-глинистий, органо-залізистий, діатомовий, лімонітовий.	РАТНІВСЬКИЙ	Сапропель	тис.т	430	0	0	0	0	
Неретва Родовище на балансі Державна служба геології та надр України	Від р.ц. Турійськ на 3х 24 км, від с. Овочин на Пн 3х 1,5 км, від с. Ставки на Пн Сх 2,5 км Дет. КГРЕ 1984-85 р.р. Вапнистий, торф'янистий, органо-вапнистий.	ТУРІЙСЬКИЙ	Сапропель	тис.т	184	0	0	0	0	
Озерце Родовище на балансі Державна служба геології та надр України	Від р.ц. Шацьк на Пн 2,5 км, від з.ст. Любомль на Пн 33 км, від с. Мельники на Пд 1,5 км. Розвідка ДП "УГК", 2013 р. Глинисто-вапнистий.	ЛЮБОМЛЬСЬКИЙ	Сапропель	тис.т	242	0	0	0	0	
Озерянське Родовище на балансі Державна служба геології та надр України	Від р.ц. Ковель на Сх 35 км, в с. Озерне. Дет. КГРЕ 1986-1987 рр. Органо-вапнистий.	КОВЕЛЬСЬКИЙ	Сапропель	тис.т	170	0	0	0	0	
Озютичівське (Брусило) Родовище на балансі Державна	Від р.ц. Локачин на Пн 12 км, від с. Озютичі на Пд 0,3 км. Дет. КГРЕ	ЛОКАЧИНСЬКИЙ	Сапропель	тис.т	878	0	0	0	0	

Назва родовища та дані про надрокористувача	Місцезнаходження родовища		Корисна копалина	Одиниця виміру	Запаси на кінець 2022 року			Зміни за 2022 рік		
	Прив'язка	Район			A+B+C1	Кат. C2	Позабаланс	добуток	Втрати	Всього
служба геології та надр України	1991-1992 рр. Вапнистий.									
Окунін Родовище на балансі Державна служба геології та надр України	Від р.ц. Турійськ на Пн 3х 18 км, на Пд околиці с. Окунін. Дет. КГРЕ 1983-84 р.р. Органо-вапнистий.	ТУРІЙСЬКИЙ	Сапропель	тис.т	415	0	0	0	0	
Олешне Родовище на балансі Державна служба геології та надр України	Від р.ц. Шацьк на ПдСх 8 км, від з.ст. Любомль на ПнСх 25 км, від с. Плоске на Пд3х 2,5 км, від с. Пехи на Пн 0,7 км Розвідка ДП "УГК", 2013 р. Торф'янистий.	ШАЦЬКИЙ	Сапропель	тис.т	120	0	0	0	0	
Ольбля Родовище на балансі Державна служба геології та надр України	Від р.ц. Камінь-Каширський на Пн3х 4,5 км, в с. Грудки. Дет. КГРЕ 1983-84 р.р. Органо-вапнистий.	КАМІНЬ-КАШИРСЬКИЙ	Сапропель	тис.т	339	0	0	0	0	
Оріхове Родовище на балансі Державна служба геології та надр України	Від р.ц.Ратне на ПнСх 26 км, у Сх частині с.Оріхове, прилягає до Пн окраїни с.Межисить Дет. КГРЕ, 1987-1988 рр. Діатомовий, органо-залізистий, органо-глинистий, лімонітовий.	РАТНІВСЬКИЙ	Сапропель	тис.т	2084	0	703	0	0	
Оріхове	Від р.ц. Стара Виживка на Сх в 20 км, від с.	СТАРОВИЖІВСЬКИЙ	Сапропель	тис.т	333	0	0	0	0	

Родовище на балансі Державна служба геології та надр України	Соколище на ПдСх 3 км, від с. Підсинівка на Пд 3х 0,6 км. Дет. ДГП "Північургеологія" 1992-95 р.р. Органо-глинистий, зоогеново-водоростевий.									
Оріховець	Від р.ц. Ратне на Пн Сх 28 км, від с. Самари на Сх 2 км, від с. Вульки на 3х 8 км. Дет. КГРЕ 1983-1984 рр. Органо-глинистий, органо-залізистий, залізистий.	РАТНІВСЬКИЙ	Сапропель	тис.т	1283	0	80	0	0	
Родовище на балансі Державна служба геології та надр України										
Острівське	Від р.ц. Шацьк на Пн3х 12 км, від з.ст. Любомуль на Пн3х 40 км, на 3х оклиці с. Острів'є. Розвідка ДП "УТК", 2013 р. Зоогеновий.	ШАЦЬКИЙ	Сапропель	тис.т	2133	0	0	0	0	
Родовище на балансі Державна служба геології та надр України										
Охнич	Від р.ц. Маневичі на Пн 18 км, від с. Замостя на Пн 0,6 км, від с. Карасин на Пн Сх 1,5 км. Дет. КГРЕ 1984-86 р.р. Зоогеновий.	МАНЕВИЦЬКИЙ	Сапропель	тис.т	333	0	0	0	0	
Родовище на балансі Державна служба геології та надр України										
Охотничче (Хотин)	Від р.ц.Ковель на Пн 19 км, від с.Любче на 3х 0,2 км, від с.Заріччя на Пн3х 2 км. Дет. КГРЕ, 1986-1987 рр. Торф'янистий, органо-вапнистий, змішано-водоростевий.	КОВЕЛЬСЬКИЙ	Сапропель	тис.т	229	0	0	0	0	
Родовище на балансі Державна служба геології та надр України										
Пісочне	Від р.ц. Стара Виживка на Пн 3х 16 км, від с. Кримно на 3х 2 км. Дет. ДГП	СТАРОВИЖІВСЬКИЙ	Сапропель	тис.т	1676	0	0	0	0	
Родовище на балансі Державна служба геології та надр України										

Назва родовища та дані про надрокористувача	Місцезнаходження родовища		Корисна копалина	Одиниця виміру	Запаси на кінець 2022 року			Зміни за 2022 рік		
	Прив'язка	Район			A+B+C1	Кат. C2	Позабаланс	добуток	Втрати	Всього
	"Північургеологія" 1992-95 р.р. Вапнистий.									
Пересіка	Від р.ц. Турійськ на Пд Сх 21 км, від с. Озеряни на Пн 4 км, від с. Пересіка на Пн 3х 1,2 км. Дет. КГРЕ 1991-1992 рр. Вапнистий.	ТУРІЙСЬКИЙ	Сапропель	тис.т	195	0	0	0	0	
Родовище на балансі Державна служба геології та надр України										
Перковицьке	Від р.ц. Ковель на Пд3х 14 км, на західній околиці с. Перековичі. Вапнистий. Дет. 1999-2001 рр. ДРГП "Північгеологія".	КОВЕЛЬСЬКИЙ	Сапропель	тис.т	142	0	0	0	0	
Родовище на балансі Державна служба геології та надр України										
Плотичне	Від р.ц. Любешів на Пн 3х 52 км, від с. Ветли на Пн3х 5 км, від с. Гірки на Пн 3х 15 км. Дет. КГРЕ 1980-81 р.р. Органо-вапнистий.	ЛЮБЕШІВСЬКИЙ	Сапропель	тис.т	196	0	0	0	0	
Родовище на балансі Державна служба геології та надр України										
Повурське	Від р.ц. Ковель на Сх 36 км, від смт. Повурськ на Пд 4,5 км. Дет. КГРЕ 1986-1987 рр. Органо-глинистий, змішано-водоростевий, вапнистий.	КОВЕЛЬСЬКИЙ	Сапропель	тис.т	113	0	0	0	0	
Родовище на балансі Державна служба геології та надр України										
Погоріле	Від р.ц. Турійськ на Пд Сх 22 км, від с. Озеряни на Пн Сх 5 км, на Пн околиці с. Пересіки. Дет. КГРЕ 1991-1992 рр. Вапнистий.	ТУРІЙСЬКИЙ	Сапропель	тис.т	101	0	0	0	0	
Родовище на балансі Державна служба геології та надр України										

Радожечі Родовище на балансі Державна служба геології та надр України	Від р.д. Ратне на Пн 5 км, на Пд околиці с.Бродсьє, від с.Гірники на Сх 1км. Дет.КГРЕ 1983-84 р. Органо-глинистий, зооеновий.	РАТНІВСЬКИЙ	Сапропель	тис.т	448	0	0	0	0	
Речицьке Родовище на балансі Державна служба геології та надр України	Від р.д. Ратне на Пн Сх 18 км, в с. Речиця. Дет. КГРЕ 1987-88 р.р. Органо-глинистий.	РАТНІВСЬКИЙ	Сапропель	тис.т	162	0	0	0	0	
Рогізне Родовище на балансі Державна служба геології та надр України	Від р.д. Любешів на Пн 3х 40 км, від с. Ветли на Пн Сх 2 км. Дет. КГРЕ 1981-82 р.р. Зооеновий, орґано-залізистий, орґано-вапнистий.	ЛЮБЕШІВСЬКИЙ	Сапропель	тис.т	0	0	0	0	0	
Рудне Родовище на балансі Державна служба геології та надр України	Від р.д. Турійськ на Пд 4 км, від с. Обеніж на ПнСх 4 км. Дет. КГРЕ 1991-1992 рр. Вапнистий.	ТУРІЙСЬКИЙ	Сапропель	тис.т	206	0	0	0	0	
Сільське 1 Родовище на балансі Державна служба геології та надр України	Від р.д. Ковель на Пн в 15км, в с.Доротище, від с.Облапи на Пн Сх 5км. Д. 1984-1985 рр. КГРЕ. Органо-вапнистий, торфянистий, орґано-глинистий, змішано-водоростевий.	КОВЕЛЬСЬКИЙ	Сапропель	тис.т	116	0	0	0	0	
Сільське 2 Родовище на балансі Державна служба геології та надр України	Від р.д. Ковель на Сх 8 км, в центрі с. Білин. Дет. КГРЕ 1984-85 р.р. Органо-вапнистий.	КОВЕЛЬСЬКИЙ	Сапропель	тис.т	377	0	0	0	0	

Назва родовища та дані про надрокористувача	Місцезнаходження родовища		Корисна копалина	Одиниця виміру	Запаси на кінець 2022 року			Зміни за 2022 рік		
	Прив'язка	Район			A+B+C1	Кат. C2	Позабаланс	добуток	Втрати	Всього
Святе Родовище на балансі Державна служба геології та надр України	Від р.д. Ковель на Сх 7,5 км, від с. Білин на Пд 1.0 км. Вапнистий. Дет. 1999-2001 рр. ДРГП "Північгеологія".	КОВЕЛЬСЬКИЙ	Сапропель	тис.т	52	0	0	0	0	
Святе Родовище на балансі Державна служба геології та надр України	Від р.д. Стара Виживка на Пн 5 км, від с. Чевель на Пд 1,5 км. Дет. ДГП "Північукргеологія" 1992-95 р.р. Органо-глинистий, торфянистий.	СТАРОВИЖІВСЬКИЙ	Сапропель	тис.т	70	0	0	0	0	
Святе Родовище на балансі Державна служба геології та надр України	Від р.д. Турійськ на 3х 12 км, від с. Дольськ на Пд 3х 1,5 км, від с. Перевали на Пд 3 км. Дет. КГРЕ 1983-84 р.р. Вапнистий.	ТУРІЙСЬКИЙ	Сапропель	тис.т	630	0	0	0	0	
Святе (Мале) Родовище на балансі Державна служба геології та надр України	Від р.д. Рожище на Пн Сх 23,5 км, від с. Навіз на Пн Сх 2,8 км, від с. Грузятин на 3х 2 км. Дет. КГРЕ 1988-89 рр. Вапнистий, орґано-вапнистий.	РОЖИЩЕНСЬКИЙ	Сапропель	тис.т	14	0	0	0	0	
Северинець Родовище на балансі Державна служба геології та надр України	Від р.д. Камінь-Каширський на Пн 3х 14 км, від с. Хоташів на Пд 0,6 км, від с. Добре на Пн 1,5 км. Дет. КГР 1992-1994 рр. Вапнистий.	КАМІНЬ-КАШИРСЬКИЙ	Сапропель	тис.т	218	0	0	0	0	
Селецьке Родовище на балансі Державна служба геології та надр України	Від р.д. Володимир-Волинський на Пд Сх 10 км, у 3х частині с. Селець. Дет. ДГП	ВОЛОДИМИР-ВОЛИНСЬКИЙ	Сапропель	тис.т	920	0	0	0	0	

	"Північукргеологія" 1991-1992 рр. Вапнистий.									
Середнє Родовище на балансі Державна служба геології та надр України	Від р.ц. Рожище на Пн Сх 22,5 км, с. Навіз на Пн в 2 км, с. Грузятин на Зх в 3 км. С/г-добрило, підкормка, ветеринарія. Пром. хімісировина. Дет. КГРЕ 1988-89 р.р. Торф'янистий, зоогеново-водоростевий, органо-глинистий.	РОЖИЩЕНСЬКИЙ	Сапропель	тис.т	32	0	0	0	0	
Серхове Родовище на балансі Державна служба геології та надр України	Від р.ц. Стара Вижівка на Пд Сх 16,5 км, в с. Сереховичі. Дет. ДГП "Північукргеологія" 1992-95 р.р. Вапнистий.	СТАРОВИЖІВСЬКИЙ	Сапропель	тис.т	301	0	0	0	0	
Сир'є Родовище на балансі Державна служба геології та надр України	Від р.ц. Камінь-Каширський на Пн Зх 15 км, від с. Добре на Пн Зх 0,8 км. Дет. КГРЕ 1983-1984 рр. Органо-глинистий, діатомовий.	КАМІНЬ-КАШИРСЬКИЙ	Сапропель	тис.т	454	0	0	0	0	
Скомор'є Родовище на балансі Державна служба геології та надр України	Від р-ц К.-Каширський на Пд 34 км, від с. Радошинка на Пн 2 км. Дет. 1984-1985 рр. КГРЕ. Торф'янистий.	КАМІНЬ-КАШИРСЬКИЙ	Сапропель	тис.т	208	0	0	0	0	

Назва родовища та дані про надокористувача	Місцезнаходження родовища		Корисна копалина	Одиниця виміру	Запаси на кінець 2022 року			Зміни за 2022 рік		
	Прив'язка	Район			A+B+C1	Кат. C2	Позабаланс	добуток	Втрати	Всього
Скорінь Родовище на балансі Державна служба геології та надр України	Від р.ц. Любешів на Пн 18 км, від с. Дольськ на Пн 3 км. Дет. КГРЕ 1981-1982 рр. Зоогеновий, органо-вапнистий.	ЛЮБЕШІВСЬКИЙ	Сапропель	тис.т	1169	0	0	0	0	
Сомин Родовище на балансі Державна служба геології та надр України	Від р.ц. Ковель на ПнСх 24 км, від с.Кричевичі на ПнЗх 3 км, від с.Скулини на ПнСх 4,5 км. Дет. КГРЕ 1986-1987 рр. Органо-вапнистий, змішано-водоростевий, вапнистий, органо-глинист	КОВЕЛЬСЬКИЙ	Сапропель	тис.т	335	0	0	0	0	
Соминець Родовище на балансі Державна служба геології та надр України	Від р.ц.Стара Вижівка на ПнЗх 13,5 км, від с.Кримне на ПнСх 1,5 км, від с.Мокре на Зх 2 км. Дет. "Північукргеологія" 1992-95 р.р. Органо-вапнистий, органо-глинистий.	СТАРОВИЖІВСЬКИЙ	Сапропель	тис.т	157	0	0	0	0	
Соминець Родовище на балансі Державна служба геології та надр України	Від р.ц. Шацьк на Пн 3,0 км, від з.ст. Любомль на ПдЗх2,0 км. Розвідка ДП "УГК", 2013 р. Органо-вапнистий.	ШАЦЬКИЙ	Сапропель	тис.т	540	0	0	0	0	
Сошичне Родовище на балансі Державна служба геології та надр України	Від р.ц. Камінь-Каширський на Пд Зх 10 км, від с. Підріччя на Пд Сх 2,5 км. Дет. КГРЕ 1992-1994 рр. Органо-глинистий.	КАМІНЬ-КАШИРСЬКИЙ	Сапропель	тис.т	112	0	0	0	0	
Стрибуж	Від р.ц. Ратне на Пн Сх 18 км, від с. Речиця на	РАТНІВСЬКИЙ	Сапропель	тис.т	318	0	0	0	0	

Родовище на балансі Державна служба геології та надр України	Пн 3х 3 км, від с. Підгір'я на 3х 3,5 км. Дет. ДГП "Північургеологія" 1993 р. Органо-залізистий, органо-глинистий.									
Судченське	Від р.ц. Любешів на Пд Сх в 6 км, в с. Судче. Дет. КГРЕ 1989 р. Органо-глинистий.	ЛЮБЕШІВСЬКИЙ	Сапропель	тис.т	72	0	0	0	0	
Родовище на балансі Державна служба геології та надр України										
Тагачинське	Від р.ц. Турійськ на Сх 9 км, від с. Тагачин на Пн 0,3 км. Дет. КГРЕ 1991-1992 рр. Вапнистий.	ТУРІЙСЬКИЙ	Сапропель	тис.т	411	0	0	0	0	
Родовище на балансі Державна служба геології та надр України										
Теребовичі	Від р.ц. Ратне на Пн 20 км, на Сх окраїні с. Теребовичі. Дет. КГРЕ 1988 р. Органо-глинистий, органо-залізистий, лімонітовий.	РАТНІВСЬКИЙ	Сапропель	тис.т	498	0	61	0	0	
Родовище на балансі Державна служба геології та надр України										
Тростне	Від р.ц. Маневичі на Пн 20 км, від с. Карасин на Пн 2 км, від с. Лишнівка на Пд Сх 4 км. Дет. КГРЕ 1984-85	МАНЕВИЦЬКИЙ	Сапропель	тис.т	148	0	0	0	0	
Родовище на балансі Державна служба геології та надр України										

Назва родовища та дані про надрокористувача	Місцезнаходження родовища		Корисна копалина	Одиниця виміру	Запаси на кінець 2022 року			Зміни за 2022 рік		
	Прив'язка	Район			A+B+C1	Кат. C2	Позабаланс	добуток	Втрати	Всього
	р.р. Органо-глинистий.									
Тростянецьке	Від р.ц. Володимир-Волинський на Пн 3х 4 км, від с. Устилуг на Пн Сх 4 км, від с. Тростянка на Пн Сх 1 км. Дет. КГРЕ 1991-1992 рр. Вапнистий.	ВОЛОДИМИР-ВОЛИНСЬКИЙ	Сапропель	тис.т	191	0	0	0	0	
Родовище на балансі Державна служба геології та надр України										
Турічанське	Від р.ц. Турійськ на 3х 16 км, від с. Дуліби на Пн 3х 1,5 км, від с. Турічани на Пн 3х 1,5 км. Дет. КГРЕ 1983-84 рр. Вапнистий, органо-вапнистий.	ТУРІЙСЬКИЙ	Сапропель	тис.т	167	0	0	0	0	
Родовище на балансі Державна служба геології та надр України										
Турське	Від р.ц. Ратне на 3х 22 км, на Пд Сх окраїні с. Тур, на Сх окраїні с. Заболоття. Дет. КГРЕ 1990-91 рр. Вапнисто-залізистий, лімонітовий.	РАТНІВСЬКИЙ	Сапропель	тис.т	5083	0	324	0	0	
Родовище на балансі Державна служба геології та надр України										
Тучне	Від р.ц. Любешів на Пн 3х 42 км, від с. Ветли на Пн Сх 4 км. Д. 1981-1982 рр. КГРЕ. Зоогеновий, органо-залізистий, органо-вапнистий.	ЛЮБЕШІВСЬКИЙ	Сапропель	тис.т	155	0	0	0	0	
Родовище на балансі Державна служба геології та надр України										
Ухове	Від р.ц. Ковель на Сх 16 км, від с. Уховець на Пд 0,5 км. Дет. КГРЕ 1984-85 р.р. Органо-вапнистий.	КОВЕЛЬСЬКИЙ	Сапропель	тис.т	434	0	0	0	0	
Родовище на балансі Державна служба геології та надр України										
Чисте	Від р.ц. Ратне на Пн 14 км, від с. Броди на Сх 0,3 км, від с. Гірки на Пн Сх в км. Дет. КГРЕ 1987-88 рр. Змішано-зоогеново-водоростевий, органо-глинистий.	РАТНІВСЬКИЙ	Сапропель	тис.т	187	0	0	0	0	
Родовище на балансі Державна служба геології та надр України										
Чорне	Від р.ц. Ратне на Пд 3х	РАТНІВСЬКИЙ	Сапропель	тис.т	67	0	0	0	0	

Родовище на балансі Державна служба геології та надр України	20 км, в Пн частині с. Заболоття. Дет. КГРЕ 1983-84 рр. Органо-глинистий.									
Чорне 1 Родовище на балансі Державна служба геології та надр України	Від р.ц. Шацьк на ПнЗх 10,5 км, від з.ст. Любомль на Пн 36 км, від с. Острів'я на Пд 2,0 км, від с. Пульмо на Пн 1,5 км. Розвідка ДП "УГК", 2013 р. Карбонатний.	ШАЦЬКИЙ	Сапропель	тис.т	270	0	0	0	0	
Чорне 2 Родовище на балансі Державна служба геології та надр України	Від р.ц. Любомль на Пн 30 км, на Пд Зх околиці смт. Шацьк, від с. Світязь на Сх 2 км. Дет. КГРЕ 1984-85 рр. Органо-вапнистий.	ЛЮБОМЛЬСЬКИЙ	Сапропель	тис.т	869	0	0	0	0	
Ягодинське Родовище на балансі Державна служба геології та надр України	Від р.ц. Любомль на Зх 20 км, від с. Римачі на Зх 0,3 км. Дет. КГРЕ 1986 р. Вапнистий, органо-вапнистий, піскуватий.	ЛЮБОМЛЬСЬКИЙ	Сапропель	тис.т	2303	0	928	0	0	
Янівське	Від р.ц. Ковель на Пд 12 км, від с. Іванівка на	КОВЕЛЬСЬКИЙ	Сапропель	тис.т	246	0	0	0	0	

Назва родовища та дані про надрокористувача	Місцезнаходження родовища		Корисна копалина	Одиниця виміру	Запаси на кінець 2022 року			Зміни за 2022 рік		
	Прив'язка	Район			A+B+C1	Кат. C2	Позабаланс	добуток	Втрати	Всього
Родовище на балансі Державна служба геології та надр України	Зх, від с. Білашів на Пд Зх 2,5 км. Дет. КГРЕ 1986-1987 рр. Вапнистий.									

Перспективні для розвідки											
Назва родовища та дані про надрокористувача	і	Місцезнаходження родовища		Корисна копалина	Одиниця виміру	Запаси на кінець 2022 року			Зміни за 2022 рік		
		Прив'язка	Район			A+B+C1	Кат. C2	Позабаланс	добуток	Втрати	Всього
Біле Родовище на балансі Державна служба геології та надр України		Від р.ц. Любешів на ПнЗх 39 км, від с. Вятла на ПнЗх 9 км. Частина території Білорусії. Органо-залізнястий. Пошук. оцін. КГРЕ 1983-1986 рр.	ЛЮБЕШІВСЬКИЙ	Сапропель	тис.т	0	1192	0	0	0	
Бариш Родовище на балансі Державна служба геології та надр України		Від р.ц. Володимир-Волинський на ПнЗх 15 км, від с. Білин на Зх 3 км. Органо-вапнистий. Пошук. оцін. КГРЕ 1983-1986 рр.	ВОЛОДИМИР-ВОЛИНСЬКИЙ	Сапропель	тис.т	0	60	0	0	0	
Бездніс Родовище на балансі Державна служба геології та надр України		Від р.ц. Стара Вижівка на ПнЗх 20 км, в Пн Зх частині с. Дубечне. Зоогенний. Пошук. оцін КГРЕ 1983-86 рр.	СТАРОВИЖІВСЬКИЙ	Сапропель	тис.т	0	49	0	0	0	
Бережне Родовище на балансі Державна служба геології та надр України		Від р.ц.Турійськ на ПдСх 17км, від с.Озеряни на ПнЗх 2,5км, від с.Переска на Зх 2км. Зоогеновий. Пош.оцін. КГРЕ 1983-1986 рр.	ТУРІЙСЬКИЙ	Сапропель	тис.т	0	51	0	0	0	
Бережновольське Родовище на балансі Державна служба геології та надр України		Від р.ц. Любешів на Сх 6 км, на східній околиці с. Бережна Воля. Торф'янистий. Пошук. оцін. КГРЕ 1983-1986 рр.	ЛЮБЕШІВСЬКИЙ	Сапропель	тис.т	0	0	6	0	0	
Божок Родовище на балансі Державна служба геології та надр України		Від р.ц. Горохів на Пд 18 км, від с. Бужани на Зх в 3 км. Вапнистий. Пошук. оцін. КГРЕ 1983-1986 рр.	ГОРОХІВСЬКИЙ	Сапропель	тис.т	0	38	0	0	0	

Брунець Родовище на балансі Державна служба геології та надр України	Від р.ц. Стара Виживка на ПнЗх 30 км, від с. Любохини на Пн 2 км. Органо-вапнистий. Пошук. оцін. КГРЕ 1983-1986 рр.	СТАРОВИЖІВСЬКИЙ	Сапропель	тис.т	0	40	0	0	0
Бурків Родовище на балансі Державна служба геології та надр України	Від р.ц. Любешів на Зх 24 км, від с.Залаззя на Пн Зх в 4.5 км, від с.Видерта на ПнСх в 8 км. Пошук. оцін. КГРЕ 1983-86 р.р. Торфянистий.	ЛЮБЕШІВСЬКИЙ	Сапропель	тис.т	0	42	0	0	0
Вічині Родовище на балансі Державна служба геології та надр України	Від р.ц. Рожиче на Зх 21 км, від. с. Вічині на ПдСх 1 км, від с. Береськ на ПдЗх 1,5 км, від с. Кияж на Пд 4,5 км. Пошук. оцін. КГРЕ 1983-1986 рр. Органо-вапнистий.	РОЖИЩЕНСЬКИЙ	Сапропель	тис.т	0	69	0	0	0
	Від р.ц. Ратне на Пн Зх	РАТНІВСЬКИЙ	Сапропель	тис.т	0	64	0	0	0

Назва родовища та дані про надрокористувача	Місцезнаходження родовища		Корисна копалина	Одиниця виміру	Запаси на кінець 2022 року			Зміни за 2022 рік		
	Прив'язка	Район			A+B+C1	Кат. C2	Позабаланс	добуток	Втрати	Всього
Веліхове Родовище на балансі Державна служба геології та надр України	26,5 км, від с. Тур на ПнЗх 2,5 км. Органо-глинистий. Пошук. оцін КГРЕ 1983-1986 рр.									
Велике Родовище на балансі Державна служба геології та надр України	Від р.ц. Ковель на ПнСх 12 км, від с. Черемошне на Пн 0,3 км. Органо-вапнистий. Пошук. оцін. КГРЕ 1983-1986 рр.	КОВЕЛЬСЬКИЙ	Сапропель	тис.т	0	27	0	0	0	
Велике Родовище на балансі Державна служба геології та надр України	Від р.ц. Турійськ на Зх 25 км, в с. Овлочин. Органо-вапнистий. Пошук. оцін. КГРЕ 1983-1986 рр.	ТУРІЙСЬКИЙ	Сапропель	тис.т	0	291	0	0	0	
Велише Родовище на балансі Державна служба геології та надр України	Від р.ц. Турійськ на ПдЗх 6 км, від с. Соловичі на ПдСх 1 км. Пошук. оцін. КГРЕ 1983-1986 рр. Органо-вапнистий.	ТУРІЙСЬКИЙ	Сапропель	тис.т	0	190	0	0	0	
Веприк Родовище на балансі Державна служба геології та надр України	Від р.ц. Маневичі на Пн Зх 16 км, від с. Лишнівка на Зх 1,5 км. Пошук. оцін. 1983-1986 р.р. Органо-залізистий, торфянистий.	МАНЕВИЦЬКИЙ	Сапропель	тис.т	0	61	0	0	0	
Герасимове Родовище на балансі Державна служба геології та надр України	Від р.ц.Любомль на Пн 40 км, від с. Острови на Сх 1,5 км. Пошук. оцін. КГРЕ 1983-1986 рр. Зоогенний.	ЛЮБОМЛЬСЬКИЙ	Сапропель	тис.т	0	38	0	0	0	
Глибоке Родовище на балансі Державна служба геології та надр України	Від р.ц. Маневичі на Пн 9 км, від с. Городок на Пн 3 км. Пошук. оцін. КГРЕ 1983-1986 рр. Органо-вапнистий.	МАНЕВИЦЬКИЙ	Сапропель	тис.т	0	26	0	0	0	
Глинське Родовище на балансі Державна служба геології та надр України	Від р.ц. Маневичі на Пн 17 км, від с. Прилісне на ПнЗх 3 км. Пошук. оцін. КГРЕ 1983-1986 рр. Органо-глинистий.	МАНЕВИЦЬКИЙ	Сапропель	тис.т	0	83	0	0	0	
Городянське 1 (Панське) Родовище на балансі Державна служба геології та надр України	Від р.ц. Любомль на ПнСх 15 км, від с. Городянське на ПдСх 1,5 км. Пошук. оцін. КГРЕ 1983-1986 рр. Органо-вапнистий.	ЛЮБОМЛЬСЬКИЙ	Сапропель	тис.т	0	174	0	0	0	
Городянське 2	Від р.ц. Любомль на Пн	ЛЮБОМЛЬСЬКИЙ	Сапропель	тис.т	0	46	0	0	0	

Родовище на балансі Державна служба геології та надр України	Сх 15 км, від с. Городянське на Пд. Пошук. оцін. КГРЕ 1983-1986 рр. Зооеновий.	И								
Гущанське	Від р.д. Любомль на ПнЗх 30 км, від с. Гуша на ПнСх 0,3 км. Пошук оцін. КГРЕ 1983-1986 рр. Органо-залізистий.	ЛЮБОМЛЬСЬКИЙ	Сапропель	тис.т	0	127	0	0	0	
Родовище на балансі Державна служба геології та надр України										
Довге	Від р.д. Любомль на ПдСх 33 км, від смт. Шацьк на ПнСх 3 км. Пошук. оцін. КГРЕ 1983-1986 рр. Зооеновий.	ЛЮБОМЛЬСЬКИЙ	Сапропель	тис.т	0	115	0	0	0	
Родовище на балансі Державна служба геології та надр України										
Довге	Від р.д. Ратне на Зх 20 км, від смт. Заболоття	РАТНІВСЬКИЙ	Сапропель	тис.т	0	27	0	0	0	

Назва родовища та дані про надрокористувача	Місцезнаходження родовища		Корисна копалина	Одиниця виміру	Запаси на кінець 2022 року			Зміни за 2022 рік		
	Прив'язка	Район			A+B+C1	Кат. C2	Позабаланс	добуток	Втрати	Всього
Родовище на балансі Державна служба геології та надр України	на ПнЗх 0,2 км. Пошук. оцін. КГРЕ 1983-1986 рр. Діатомовий.									
Дольське	Від р.д. Турійське на ПнЗх 12 км, в с. Дольське. Пошук. оцін. КГРЕ 1983 - 1986 р.р. Органо-вапнистий.		Сапропель	тис.т	0	226	0	0	0	
Родовище на балансі Державна служба геології та надр України										
Дудареве	Від р.д. Володимир-Волинський на ПнЗх 15 км, від с. Устїдуг на ПдСх 1,5 км. Пошук. оцін. КГРЕ 1983-1986 рр. Піскуватий.	ВОЛОДИМИР-ВОЛИНСЬКИЙ	Сапропель	тис.т	0	0	16	0	0	
Родовище на балансі Державна служба геології та надр України										
Заболотське	Від р.д. Камінь-Каширський на ПдЗх 9 км, від с. Сошичне на Пд 2 км. Пошук. оцін. КГРЕ 1983-1986 рр. Торфянистий, зооеновий.	КАМІНЬ-КАШИРСЬКИЙ	Сапропель	тис.т	0	22	0	0	0	
Родовище на балансі Державна служба геології та надр України										
Засвіття	Від р.д. Маневичі на Пд 15 км, від с. Серхів на Пн 1,5 км, від с. Замостя на Пн Сх 5 км. Пошук. оцін. КГРЕ 1983-86 р.р. Зооеновий.	МАНЕВИЦЬКИЙ	Сапропель	тис.т	0	68	0	0	0	
Родовище на балансі Державна служба геології та надр України										
Засвинське	Від р.д. Маневичі на Пн 9 км, від с. Городок на ПнЗх 3,5 км. Пошук. оцін. КГРЕ 1983-86 р.р. Зооеновий.	МАНЕВИЦЬКИЙ	Сапропель	тис.т	0	62	0	0	0	
Родовище на балансі Державна служба геології та надр України										
Звединка	Від р.д. Любомль на Пн 40 км, від смт. Шацьк на ПнСх 16 км, від с. Залісся на Пд 0,3 км. Пошук. оцін. КГРЕ 1983-1986 рр. Змішано-водоростевий.	ЛЮБОМЛЬСЬКИЙ	Сапропель	тис.т	0	26	0	0	0	
Родовище на балансі Державна служба геології та надр України										
Клюське	Від р.д. Турійське на Сх 4 км, від с. Клюськ на Пн 1 км. Пошук. оцін. КГРЕ 1983-86 рр. Вапнистий.	ТУРІЙСЬКИЙ	Сапропель	тис.т	0	73	0	0	0	
Родовище на балансі Державна служба геології та надр України										
Корець	Від р.д. Ратне на Пд Зх 24 км, на південній окраїні с. Заболоття. Пошук. оцін. КГРЕ 1983-86 рр. Органо-залізистий.	РАТНІВСЬКИЙ	Сапропель	тис.т	0	15	0	0	0	
Родовище на балансі Державна служба геології та надр України										
Кругле	Від р.д. Любомль на ПнСх 32 км, від смт. Шацьк на ПнСх 2 км. Пошук. оцін. КГРЕ 1983-86 р.р. Органо-	ЛЮБОМЛЬСЬКИЙ	Сапропель	тис.т	0	134	0	0	0	
Родовище на балансі Державна служба геології та надр України										

	вапнистий.									
Куснищенське Родовище на балансі Державна служба геології та надр України	Від р.д. Любомль на ПнЗх 10 км, в с. Куснища. Пошук. оцін. КГРЕ 1983-86 р.р. Торфянистий.	ЛЮБОМЛЬСЬКИЙ	Сапропель	тис.т	0	72	0	0	0	
Лісівське Родовище на балансі Державна служба геології та надр України	Від р.д. Маневичі на Сх 8,5 км, від с. Лісне на ПдЗх 3,5 км. Пошук. оцін. КГРЕ 1983-86 р.р. Торфянистий.	МАНЕВИЦЬКИЙ	Сапропель	тис.т	0	40	0	0	0	
Локоття Родовище на балансі Державна служба геології та надр України	Від р.д. Маневичі на Пн Сх 20 км, від с. Серхів	МАНЕВИЦЬКИЙ	Сапропель	тис.т	0	25	0	0	0	

Назва родовища та дані про надрокористувача	Місцезнаходження родовища		Корисна копалина	Одиниця виміру	Запаси на кінець 2022 року			Зміни за 2022 рік		
	Прив'язка	Район			A+B+C1	Кат. C2	Позабаланс	добуток	Втрати	Всього
Родовище на балансі Державна служба геології та надр України	на ПнСх 3 км. Пошук. оцін. КГРЕ 1983-86 р.р. Органо-глинистий.									
Люб'язь Родовище на балансі Державна служба геології та надр України	Від р.д. Любешів на Пн 5,5 км, на Сх околиці с. Люб'язь. Пошук. оцін. КГРЕ 1979-81 р.р. Лімонітовий.	ЛЮБЕШІВСЬКИЙ	Сапропель	тис.т	0	0	4040	0	0	
Люцимер Родовище на балансі Державна служба геології та надр України	Від р.д. Любомль на Пн 30 км, від смт. Шацьк на Сх 0,2 км. Пошук. оцін. КГРЕ 1983-86 р.р. Органо-залізистий.	ЛЮБОМЛЬСЬКИЙ	Сапропель	тис.т	0	2025	0	0	0	
Маковець Родовище на балансі Державна служба геології та надр України	Від р.д. Володимир-Волинський на ПнЗх 24 км, від с. Писарева Воля на ПдЗх 1 км. Пошук. оцін. КГРЕ 1983-1986 рр. Вапнисто-залізистий, органо-залізистий.	ВОЛОДИМИР-ВОЛИНСЬКИЙ	Сапропель	тис.т	0	60	0	0	0	
Мале Родовище на балансі Державна служба геології та надр України	Від р.д. Ковель на Пн Сх 25,5 км, від с. Черемошне на Пн 0,5 км. Пошук. оцін. КГРЕ 1983-1986 рр. Органо-залізистий.	КОВЕЛЬСЬКИЙ	Сапропель	тис.т	0	19	0	0	0	
Мале Родовище на балансі Державна служба геології та надр України	Від р.д. Турійськ на Зх 22 км, від с. Овлочин на Зх 0,5 км. Пошук. оцін. КГРЕ 1983-86 р.р. Органо-глинистий.	ТУРІЙСЬКИЙ	Сапропель	тис.т	0	58	0	0	0	
Мале Облапське Родовище на балансі Державна служба геології та надр України	Від р.д. Ковель на Пн 13 км, біля с. Облапи на Сх. Пошук. оцін. КГРЕ 1983-1986 рр. Органо-вапнистий.	КОВЕЛЬСЬКИЙ	Сапропель	тис.т	0	18	0	0	0	
Мишне Родовище на балансі Державна служба геології та надр України	Від р.д. Турійськ на Зх 15 км, від с. Перевали на ПнЗх 1 км. Пошук. оцін. КГРЕ 1983-86 рр. Органо-вапнистий.	ТУРІЙСЬКИЙ	Сапропель	тис.т	0	70	0	0	0	
Мочулине Родовище на балансі Державна служба геології та надр України	Від р.д. Камінь-Каширський на Пд 8 км, від с. Нуйно на ПнЗх 4 км, від с. Підріччя на Пд Сх 4 км. Пошук. оцін. КГРЕ 1983-1986 рр. Змішано-водоростевий, торфянистий, зоогеновий.	КАМІНЬ-КАШИРСЬКИЙ	Сапропель	тис.т	0	89	0	0	0	
Мякотин Родовище на балансі Державна служба геології та надр України	Від р.д. Ковель на Сх 20 км, від с. Мар'янівка на ПнЗх 1 км, від с.	КОВЕЛЬСЬКИЙ	Сапропель	тис.т	0	0	0	0	0	

служба геології та надр України	Уховець на ПнСх 2,5 км. Пошук. оцін. КГРЕ 1983-1986 рр. Змішано-водоростевий.									
Наболоцьке Родовище на балансі Державна служба геології та надр України	Від р.п. Камінь-Каширський на ПдСх 12 км, від с. Радошинка на Пн Сх 2,5 км, від с. Сошичне на Пд 6 км. Пошук. оцін. КГРЕ 1983-1986 рр. Органо-залізистий.	КАМІНЬ-КАШИРСЬКИЙ	Сапропель	тис.т	0	35	0	0	0	

Назва родовища та дані про надрокористувача	Місцезнаходження родовища		Корисна копалина	Одиниця виміру	Запаси на кінець 2022 року			Зміни за 2022 рік		
	Прив'язка	Район			A+B+C1	Кат. C2	Позабал.	добуток	Втрати	Всього
Озеро Родовище на балансі Державна служба геології та надр України	Від р.п. Ківерці на Пн Сх 15 км, в центрі с. Озеро. Пошук. оцін. КГРЕ 1983-1986 рр. Органо-глинистий.	КІВЕРЦІВСЬКИЙ	Сапропель	тис.т	0	87	0	0	0	
Озерце Родовище на балансі Державна служба геології та надр України	Від р.п. Ківерці на ПнЗх 9 км, від с. Озерце на ПЗх 0,5 км. Пошук. оцін. КГРЕ 1983-1986 рр. Торфянистий.	КІВЕРЦІВСЬКИЙ	Сапропель	тис.т	0	32	0	0	0	
Озерянське Родовище на балансі Державна служба геології та надр України	Від р.п. Турійськ на Пд Сх 21 км, на Пн околиці с. Озеряни. Пошук. оцін. КГРЕ 1983-86 р.р. Органо-вапнистий.	ТУРІЙСЬКИЙ	Сапропель	тис.т	0	223	0	0	0	
Озюрко Родовище на балансі Державна служба геології та надр України	Від р.п. Камінь-Каширський на Пн Сх 15 км, від с. Пневно на Зх 2 км. Пошук. оцін. КГРЕ 1983-1986 рр. Органо-глинистий.	КАМІНЬ-КАШИРСЬКИЙ	Сапропель	тис.т	0	52	0	0	0	
Окорське Родовище на балансі Державна служба геології та надр України	Від р.п. Локачі на Сх 15 км, до с. Окорськ на Пд примикає. Пошук. оцін. КГРЕ 1983-1986 рр. Органо-вапнистий.	ЛОКАЧИНСЬКИЙ	Сапропель	тис.т	0	1507	0	0	0	
Острівське Родовище на балансі Державна служба геології та надр України	Від р.п. Стара Виживка на Пн Зх 30 км, від с. Любохини на Пн 3 км. Пошук. оцін. КГРЕ 1983-86 р.р. Органо-піскуватий.	СТАРОВИЖІВСЬКИЙ	Сапропель	тис.т	0	45	0	0	0	
Охотники Родовище на балансі Державна служба геології та надр України	Від р.п. Турійськ на ПнЗх 17 км, від с. Перевали на Зх 3 км, біля с. Охотники. Пошук. оцін. КГРЕ 1983-86 р.р. Вапнистий.	ТУРІЙСЬКИЙ	Сапропель	тис.т	0	185	0	0	0	
Пісочанське Родовище на балансі Державна служба геології та надр України	Від р.п. Ковель на Сх 26 км, від смт. Поворськ на Пд Зх 6 км в с. Пісочне. Пошук. оцін. КГРЕ 1983-1986 рр. Органо-вапнистий.	КОВЕЛЬСЬКИЙ	Сапропель	тис.т	0	46	0	0	0	
Пісочне Родовище на балансі Державна служба геології та надр України	Від р.п. Стара Виживка на ПнСх 10 км, від с. Брунетівка на Пд Сх 2,5 км. Пошук. оцін. 1983-86 р.р. Органо-глинистий.	СТАРОВИЖІВСЬКИЙ	Сапропель	тис.т	0	126	0	0	0	
Пісочне Родовище на балансі Державна служба геології та надр України	Від р.п. Турійськ на Пд Сх 19 км, від с. Озеряни на Пн 2,3 км. Пошук. оцін. КГРЕ 1983-86 р.р. Органо-вапнистий.	ТУРІЙСЬКИЙ	Сапропель	тис.т	0	113	0	0	0	
Павлівське Родовище на балансі Державна служба геології та надр України	Від р.п. Іваничі на Пд Сх 12 км, від с. Павлівка на Пн Сх в 1 км. Пошук. оцін. КГРЕ	ІВАНИЧІВСЬКИЙ	Сапропель	тис.т	0	586	0	0	0	

	1983-1986 рр. Вапнистий, органо-вапнистий.									
Паніне Родовище на балансі Державна служба геології та надр України	Від р.д. Маневичі на ПнСх 18 км, від с. Серхів на Пн 3х 2,5 км. Пошук. оцін. КГРЕ 1983-1986 рр. Торфянистий.	МАНЕВИЦЬКИЙ	Сапропель	тис.т	0	36	0	0	0	

Назва родовища та дані про надокористувача	Місцезнаходження родовища		Корисна копалина	Одиниця виміру	Запаси на кінець 2022 року			Зміни за 2022 рік		
	Прив'язка	Район			A+B+C1	Кат. C2	Позабаланс	добуток	Втрати	Всього
Перевирське Родовище на балансі Державна служба геології та надр України	Від р.д. Турійськ на Пд Сх 20 км, на Пн околиці с. Олександрія. Пошук. оцін. КГРЕ 1983-86 р.р. Вапнистий.	ТУРІЙСЬКИЙ	Сапропель	тис.т	0	638	0	0	0	
Редичі Родовище на балансі Державна служба геології та надр України	Від р.д. Маневичі на Пн 12 км, від с. Замостя на Пн Сх 8 км. Пошук. оцін. КГРЕ 1983-86 р.р. Органо-глинистий.	МАНЕВИЦЬКИЙ	Сапропель	тис.т	0	46	0	0	0	
Ритець Родовище на балансі Державна служба геології та надр України	Від р.д. Любомль Пн 35 км, від смт. Шацьк на ПнСх 14 км, від с.Кошари на Пн 0,5 км. Пошук. оцін. КГРЕ 1983-86 р.р. Змішано-водоростевий.	ЛЮБОМЛЬСЬКИЙ	Сапропель	тис.т	0	20	0	0	0	
Святе Родовище на балансі Державна служба геології та надр України	Від р.д. Маневичі на Пн 15 км, від с. Карасін на Пн 3х 2 км. Пошук. оцін. КГРЕ 1983-86 рр. Змішано-водоростевий.	МАНЕВИЦЬКИЙ	Сапропель	тис.т	0	60	0	0	0	
Святе Родовище на балансі Державна служба геології та надр України	Від р.д. Камінь-Каширський на Пд 3х 9 км, від с. Красилівка на Пд 3 км, від с. Підріччя на ПдСх 0,5 км. Пошук. оцін. КГРЕ 1983-1986 рр. Органо-глинистий.	КАМІНЬ-КАШИРСЬКИЙ	Сапропель	тис.т	0	80	0	0	0	
Святе 1 Родовище на балансі Державна служба геології та надр України	Від р.д. Ратне на Пн3х 24 км, від с. Тур на Пн 0,5 км. Пошук. оцін. КГРЕ 1983-86 р.р. Органо-глинистий.	РАТНІВСЬКИЙ	Сапропель	тис.т	0	229	0	0	0	
Святе 2 Родовище на балансі Державна служба геології та надр України	Від р.д. Ратне на Пн Сх 35 км, від с. Волинське на Пд 5 км. Пошук. оцін. КГРЕ 1983-86 рр. Піскуватий.	РАТНІВСЬКИЙ	Сапропель	тис.т	0	0	197	0	0	
Селище Родовище на балансі Державна служба геології та надр України	Від р.д. Турійськ на Пд 3х 4 км, від с. Соловичі на Пн Сх 1,5 км. Пошук. оцін. КГРЕ 1983-86 р.р. Органо-вапнистий.	ТУРІЙСЬКИЙ	Сапропель	тис.т	0	73	0	0	0	
Сліпе 2 Родовище на балансі Державна служба геології та надр України	Від р.д. Ковель на Пн Сх 33,5 км, в з.ст. Поворськ на Пн 5,5 км, від с. Зайчани на Пн 3х 3 км. Пошук. оцін. КГРЕ 1983-1986 рр. Торфянистий.	КОВЕЛЬСЬКИЙ	Сапропель	тис.т	0	17	0	0	0	
Солинка Родовище на балансі Державна служба геології та надр України	Від р.д. Стара Виживка на Пн 3х 20 км, від с. Любохини на Пн 5 км, від с. Кримне на Пн 3х 4 км. Пошук. оцін. КГРЕ 1983-86 р.р. Органо-залізняк.	СТАРОВИЖІВСЬКИЙ	Сапропель	тис.т	0	20	0	0	0	
Турійське	Від р.д. Турійськ на Пн 3х 0,5 км. Пошук. оцін.	ТУРІЙСЬКИЙ	Сапропель	тис.т	0	60	0	0	0	

Родовище на балансі Державна служба геології та надр України	КГРЕ 1983-1986 рр. Органо-вапнистий.									
Туречіно	Від р.д. Ратне на ПнЗх 25 км, від с. Яревище на Пн Сх 5 км. Пошук. оцін. КГРЕ 1983-86 р.р.	РАТНІВСЬКИЙ	Сапропель	тис.т	0	68	0	0	0	
Родовище на балансі Державна служба геології та надр України										

Назва родовища та дані про надрокористувача	Місцезнаходження родовища		Корисна копалина	Одиниця виміру	Запаси на кінець 2022 року			Зміни за 2022 рік		
	Прив'язка	Район			A+B+C1	Кат. C2	Позабаланс	добуток	Втрати	Всього
	Змішано-водоростевий.									
Хаюпичівське (Холопичівське)	Від р.д. Локачі на Пн Сх 10 км, від с. Холопичі на ПнЗх 0,3 км, від с. Затурці на Зх 6,5 км. Пошук. оцін. КГРЕ 1983-1986 рр. Органо-вапнистий.	ЛОКАЧИНСЬКИЙ	Сапропель	тис.т	0	370	0	0	0	
Родовище на балансі Державна служба геології та надр України										
Хидча (Озерце)	Від р.д. Маневичі на ПнСх 10 км, від с. Градинськ на Сх 3 км. Пошук. оцін. КГРЕ 1983-86 рр. Торф'янистий.	МАНЕВИЦЬКИЙ	Сапропель	тис.т	0	22	0	0	0	
Родовище на балансі Державна служба геології та надр України										
Хорохорин	Від м. Луцьк на Пн Зх 27 км, в Пд частині с. Хорохорин, від с. Торчин на Пн Зх 6 км. Пош.-оцін. КГРЕ 1983-1986 рр. Піскуватий.	ЛУЦЬКИЙ	Сапропель	тис.т	0	0	37	0	0	
Родовище на балансі Державна служба геології та надр України										
Хотин	Від р.д. Стара Вижівка на ПнСх 30 км, від с. Глухи на Пд Зх 2,8 км. Пошук. оцін. КГРЕ 1983-86 рр. Зоогеновий.	СТАРОВИЖІВСЬКИЙ	Сапропель	тис.т	0	115	0	0	0	
Родовище на балансі Державна служба геології та надр України										
Червище (Шини)	Від р.д. Любешів на Пд Сх 12 км, від с. Лобна на Пд Зх 5 км. Пошук. оцін. КГРЕ 1983-86 рр. Органо-вапнистий.	ЛЮБЕШІВСЬКИЙ	Сапропель	тис.т	0	345	0	0	0	
Родовище на балансі Державна служба геології та надр України										
Черемошне	Від р.д. Маневичі на Пн 25 км, від с. Замостя на Пн 5 км. Пошук. оцін. КГРЕ 1983-86 рр. Глинистий.	МАНЕВИЦЬКИЙ	Сапропель	тис.т	0	38	0	0	0	
Родовище на балансі Державна служба геології та надр України										
Шистов	Від р.д. Володимир-Волинський на Пд 4 км, від с. Заріччя на Пд 2,5 км, від с. Новосілка на Сх 3,5 км, біля с. Шистов. Пошук. оцін. КГРЕ 1983-86 рр. Вапнисто-залізистий, піскуватий.	ВОЛОДИМИР-ВОЛИНСЬКИЙ	Сапропель	тис.т	0	25	0	0	0	
Родовище на балансі Державна служба геології та надр України										
Шкурацьке	Від р.д. Ковель на ПнСх 27 км, від с. Шкурат на Пн Зх 2 км. Пошук. оцін. КГРЕ 1983-1986 рр. Органо-вапнистий.	КОВЕЛЬСЬКИЙ	Сапропель	тис.т	0	37	0	0	0	
Родовище на балансі Державна служба геології та надр України										
Щуче	Від р.д. Турійськ на Пд Сх 19 км, від с. Озеряни на Пн Зх 2 км. Пошук. оцін. КГРЕ 1983-86 рр. Зоогеновий.	ТУРІЙСЬКИЙ	Сапропель	тис.т	0	24	0	0	0	
Родовище на балансі Державна служба геології та надр України										

Що розвідуються										
Назва родовища та дані про надрокористувача	Місцезнаходження родовища		Корисна копалина	Одиниця виміру	Запаси на кінець 2022 року			Зміни за 2022 рік		
	Прив'язка	Район			A+B+C1	Кат. C2	Позабаланс	добуток	Втрати	Всього
Ділянка Крушинецька	Від с.Крушинець на Зх	ЛЮБОМЛЬСЬКИЙ	Сапропель	тис.т	423	0	0	0	0	

Родовище на балансі ТОВ "Гріненерго"		И								

Підгрупа Гірничорудні корисні копалини

Державний баланс запасів корисних копалин 11 Бурштин

Родовища, що розробляються:

Назва родовища та дан про надрокористувача	і	Місцезнаходження родовища		Корисна копалина	Одиниця виміру	Запаси на кінець 2022 року			Зміни за 2022 рік		
		Прив'язка	Район			A+B+C1	Кат. C2	Позабаланс	добуток	Втрати	Всього
КАМІНЬ-КАШИРСЬКЕ 1 КОМУНАЛЬНЕ ПІДПРИЄМСТВО "ВОЛИНЬПРИРОДРЕСУРС" ВОЛИНСЬКОЇ ОБЛАСНОЇ РАДИ, код 40422121; рег.№ 6174 від 02.02.2017 р. (Видобування корисних копалин) на 20 років.		Волинська обл., Камінь-Каширський та Любешівський р-ни, в межах річки Цир та Стохід	КАМІНЬ-КАШИРСЬКИЙ	Бурштин	кг	0	178194.5	0	27.4	0	27.
КАМІНЬ-КАШИРСЬКЕ 2 КОМУНАЛЬНЕ ПІДПРИЄМСТВО "ВОЛИНЬПРИРОДРЕСУРС" ВОЛИНСЬКОЇ ОБЛАСНОЇ РАДИ, код 40422121; рег.№ 6175 від 02.02.2017 р. (Видобування корисних копалин) на 20 років.		Волинська обл., Камінь-Каширський та Любешівський р-ни	КАМІНЬ-КАШИРСЬКИЙ	Бурштин	кг	0	269908.9	0	25.8	0	25.
МАНЕВИЦЬКЕ 1 КОМУНАЛЬНЕ ПІДПРИЄМСТВО "ВОЛИНЬПРИРОДРЕСУРС" ВОЛИНСЬКОЇ ОБЛАСНОЇ РАДИ, код 40422121; рег.№ 6172 від 02.02.2017 р. (Видобування корисних копалин) на 20 років.		Волинська обл., Маневицький р-н, північно-західніше та північно-східніше смт Маневичі	МАНЕВИЦЬКИЙ	Бурштин	кг	0	289780.5	0	3294.29	0	3294.2
МАНЕВИЦЬКЕ 2 КОМУНАЛЬНЕ ПІДПРИЄМСТВО "ВОЛИНЬПРИРОДРЕСУРС" ВОЛИНСЬКОЇ ОБЛАСНОЇ РАДИ, код 40422121; рег.№ 6173 від 02.02.2017 р. (Видобування корисних копалин) на 20 років.		Волинська обл., Маневицький р-н, на ПдЗх та Сх від р/ц смт Маневичі	МАНЕВИЦЬКИЙ	Бурштин	кг	0	250128.6	0	1362.94	0	1362.9

Підгрупа Будівельні корисні копалини

Державний баланс запасів корисних копалин 37 Камінь будівельний

Родовища, що розробляються:

Назва родовища та дан про надрокористувача	і	Місцезнаходження родовища		Корисна копалина	Одиниця виміру	Запаси на кінець 2022 року			Зміни за 2022 рік		
		Прив'язка	Район			A+B+C1	Кат. C2	Позабаланс	добуток	Втрати	Всього
МАЛООСНИЦЬКЕ ТОВАРИСТВО З ОБМЕЖЕНОЮ ВІДПОВІДАЛЬНІСТЮ "АРТІЛЬ", код 32269842; рег.№ 4897 від 05.02.2009 р. (Видобування корисних копалин) на 20 років.		Волинська обл., Маневицький р-н, 4 км на Сх від с. Мала Осниця	МАНЕВИЦЬКИЙ	Базальт	тис. куб.м	17966	0	0	0	0	

Державний баланс запасів корисних копалин 48 Крейда

Родовища, що розробляються:

Назва родовища та дан про надрокористувача	і	Місцезнаходження родовища		Корисна копалина	Одиниця виміру	Запаси на кінець 2022 року			Зміни за 2022 рік		
		Прив'язка	Район			A+B+C1	Кат. C2	Позабаланс	добуток	Втрати	Всього
ГОРОДИЛЕЦЬКЕ		Волинська обл., Турійський р-н, 0,5 км на Зх від с. Городилиць, 6,0 км на Пд Зх від м. Ковель	ТУРІЙСЬКИЙ	Крейда	тис.т	2900.73	0	0	0	0	
				Крейда		293.73	0	0	0	0	(
				Крейда		2607	0	0	0	0	(
ЛУКІВСЬКЕ		Волинська обл., Турійський р-н, Сх. ок. с.м.т. Луків, 1-1,5 км на ПдЗх від з.ст. Мацеїв	ТУРІЙСЬКИЙ	Крейда	тис.т	10508.8	0	0	0	0	

Родовища, що не розробляються:

Назва родовища та дан про надрокористувача	і	Місцезнаходження родовища		Корисна копалина	Одиниця виміру	Запаси на кінець 2022 року			Зміни за 2022 рік		
		Прив'язка	Район			A+B+C1	Кат. C2	Позабаланс	добуток	Втрати	Всього
ГОРОХІВСЬКЕ		Волинська обл., Горохівський р-н, 2-5 км на ПдЗх від м. Горохів, 2,5 км на ПдЗх від з.ст. Горохів	ГОРОХІВСЬКИЙ	Крейда	тис.т	2137	0	0	0	0	
ЛИЩЕНСЬКЕ		Волинська обл., Луцький р-н, 1,5 км на ПнСх від с. Лище, 18 км на ПдСх від з.ст. Луцьк-Східний	ЛУЦЬКИЙ	Крейда	тис.т	2015	0	0	0	0	
НАТАЛИНСЬКЕ		Волинська обл., Горохівський р-н, 1,5 км на ПдСх від с. Наталина, 7 км на ПдСх від з.ст. Сенкевичівка	ГОРОХІВСЬКИЙ	Крейда	тис.т	731	0	0	0	0	
ПОЖАРКІВСЬКЕ		Волинська обл., Рожищенський р-н, 1,5 км на Пд від с. Пожарки, 9 км на ПнЗх від з.ст. Рожищев	РОЖИЩЕНСЬКИЙ	Крейда	тис.т	607.91	0	0	0	0	
САРНІВСЬКЕ		Волинська обл., Луцький р-н, 1,5 км на ПдСх від с. Сарнівка, 25 км на Зх від з.ст. Луцьк	ЛУЦЬКИЙ	Крейда	тис.т	2220	0	0	0	0	
ЮЛЯНІВСЬКЕ		Волинська обл., Ківерцівський р-н, 5 км на ПдЗх від з.ст. Ківерці, ПнЗх ок. с.	КІВЕРЦІВСЬКИЙ	Крейда	тис.т	5911	0	0	0	0	
				Крейда		1607	0	0	0	0	(

Назва родовища та дан про надрокористувача	і	Місцезнаходження родовища		Корисна копалина	Одиниця виміру	Запаси на кінець 2022 року			Зміни за 2022 рік		
		Прив'язка	Район			A+B+C1	Кат. C2	Позабаланс	добуток	Втрати	Всього

	Юляни	Північно-Західна	Крейда		4304	0	0	0	0	
		Діл. Ділянка №2								

Державний баланс запасів корисних копалин 66 Пісок будівельний											
Родовища, що розробляються:											
Назва родовища та дані про надкористувача	і	Місцезнаходження родовища		Корисна копалина	Одиниця виміру	Запаси на кінець 2022 року			Зміни за 2022 рік		
		Прив'язка	Район			A+B+C1	Кат. C2	Позабаланс	добуток	Втрати	Всього
ЗВІНЯЧІВСЬКЕ ТОВАРИСТВО З ОБМЕЖЕНОЮ ВІДПОВІДАЛЬНІСТЮ "СЕНД БУД", код 42542251; рег.№ 6690 від 01.05.2023 р. (Видобування корисних копалин) на 20 років.		Волинська обл., Луцький р-н, Пн Сх окол. с Звіняче	ЛУЦЬКИЙ	Пісок для бетону та благоустрою, рекультивації і планування	тис. куб.м	42	0	0	0	0	
ЗГОРАНСЬКЕ ТОВАРИСТВО З ОБМЕЖЕНОЮ ВІДПОВІДАЛЬНІСТЮ "БУДІВЕЛЬНИК", код 13361478; рег.№ 5245 від 16.12.2010 р. (Видобування корисних копалин) на 17 років.		Волинська обл., Любомльський р-н, 3 км на Пд від с. Згорани, 12 км на Пн від м. Любомль	ЛЮБОМЛЬСЬКИЙ	Пісок для дорожнього будівництва	тис. куб.м	45.92	0	0	39.77	3.03	42.
КОПИЛІВСЬКЕ ТОВАРИСТВО З ОБМЕЖЕНОЮ ВІДПОВІДАЛЬНІСТЮ "МІКС І Д", код 35683914; рег.№ 5754 від 05.04.2013 р. (Видобування корисних копалин) на 15 років.		Волинська обл., Маневицький р-н, 0,7 км на Пн від с. Копилля	МАНЕВИЦЬКИЙ	Пісок для дорожнього будівництва, буд. розчинів та благоустрою	тис. куб.м	107.74	0	0	0	0	
КУЛЬЧИНСЬКЕ		Волинська обл., Ківерцівський р-н, 0,5 км на Пн Зх від с. Кульчин, 12 км на Зх від з. ст. Ківерці	КІВЕРЦІВСЬКИЙ	Пісок для силікатної цегли	тис. куб.м	7198.4	8800	0	6.2	.5	6.
				Діл. Розвідка 1966 р.		986.95	0	0	0	0	
				Діл. Серхів		1775.45	0	0	6.2	.5	6.7
				ПУБЛІЧНЕ АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО "КУЛЬЧИНСЬКИЙ СИЛІКАТНИЙ ЗАВОД", код 5466878; рег.№ 2546 від 21.09.2001 р. (Видобування корисних копалин) терміном на 30 років.		1926	0	0	0	0	
			Діл. Валер'янів								
			ка								

Назва родовища та дані про надкористувача	і	Місцезнаходження родовища		Корисна копалина	Одиниця виміру	Запаси на кінець 2022 року			Зміни за 2022 рік		
		Прив'язка	Район			A+B+C1	Кат. C2	Позабаланс	добуток	Втрати	Всього

		Діл. Чорний ліс	Пісок для силікатної цегли		0	5600	0	0	0	
		Діл. Рудки	Пісок для силікатної цегли		0	3200	0	0	0	
		Діл. Валер'янів ка (Південна частина)	Пісок для силікатної цегли		2510	0	0	0	0	
		ТОВАРИСТВО З ОБМЕЖЕНОЮ ВІДПОВІДАЛЬНІСТ Ю "ЛЕНД БУД СЕРВІС", код 42163981; рег.№ 6692 від 04.05.2023 р. (Видобування корисних копалин) терміном на 20 років.								
МЕЛЬНИЦЬКЕ	Волинська обл., Ковельський р-н, 1 км на Зх від с. Мельниця	КОВЕЛЬСЬКИЙ	Пісок для благоустрою, рекультиваци ї та планування	тис. куб.м	140.77	0	0	74.46	2.6	77.0
ТОВАРИСТВО З ОБМЕЖЕНОЮ ВІДПОВІДАЛЬНІСТЮ "ВОЛИНСЬСЕРВІСБУД", код 39734726; рег.№ 6406 від 12.06.2020 р. (Видобування корисних копалин) на 20 років.										
НОВОУКРАЇНСЬКЕ	Волинська обл., Маневицький р-н, між. сс. Новоукраїнка та Мар'янівка	МАНЕВИЦЬКИЙ	Пісок для бетону та благоустрою, рекультиваци і планування	тис. куб.м	430.7	729.4	0	0	0	
ТОВАРИСТВО З ОБМЕЖЕНОЮ ВІДПОВІДАЛЬНІСТЮ "РЕНТЛЕНД ГРУП", код 42714605; рег.№ 6645 від 23.09.2022 р. (Видобування корисних копалин) на 20 років.										
НОСАЧЕВИЧІВСЬКЕ	Волинська обл., Рожищенський р-н, 8 км на Пн Сх від м. Рожище	РОЖИЩЕНСЬКИЙ	Пісок для дорожного будівництва, буд. розчинів та благоустрою	тис. куб.м	130.5	0	0	14	1.5	15.
Родовище на балансі ФОП Котюк Сергій Сергійович										
ОМЕЛЬНЕНСЬКЕ	Волинська обл., Ківерцівський р-н, 2,5 км на Пд Сх від с. Омельне, 19 км на Пн Сх від р/ц Ківерці	КІВЕРЦІВСЬКИЙ	Пісок для будівельних розчинів та дорожного будівництва	тис. куб.м	201.8	0	0	0	0	
ПРИВАТНЕ АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО "ЛУЦЬКИЙ ДОМОБУДІВЕЛЬНИЙ КОМБІНАТ", код 30089004; рег.№ 5242 від 08.12.2010 р. (Видобування корисних копалин) на 16 років.										
ПІДКАСИНЬ	Волинська обл., Маневицький р-н, 1,2 км на Зх від с. Копилля	МАНЕВИЦЬКИЙ	Пісок для дорожного будівництва, буд. розчинів та благоустрою	тис. куб.м	308.09	0	0	45.4	7.8	53.
ПРИВАТНА ФІРМА "ТЕХНІКА", код 13366858; рег.№ 5475 від 01.02.2012 р. (Видобування корисних копалин) на 20 років.										
РАДОШИНСЬКЕ	Волинська обл., Ковельський р-н, 1,5 км на Пд Зх від с. Радошин 10 км на Пн Зх від з. ст. Любитів	КОВЕЛЬСЬКИЙ	Пісок для будівельних розчинів та дорожного будівництва	тис. куб.м	1147.37	0	0	0	0	
АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО "УКРАЇНСЬКА ЗАЛІЗНИЦЯ", код 40075815; рег.№ 4662 від 28.12.2007 р. (Видобування										

Назва родовища та дані про надкористувача	Місцезнаходження родовища		Корисна копалина	Одиниця виміру	Запаси на кінець 2022 року			Зміни за 2022 рік		
	Прив'язка	Район			A+B+C1	Кат. C2	Позабаланс	добуток	Втрати	Всього
корисних копалин) на 28 років.		Діл. №2 АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО "УКРАЇНЬСЬКА ЗАЛІЗНИЦЯ", код 40075815; рег.№ 4662 від 28.12.2007 р. (Видобування корисних копалин) терміном на 28 років.	Пісок для будівельних розчинів та дорожнього будівництва		1147.37	0	0	0	0	(
СЕРЕХОВИЦЬКЕ ТОВАРИСТВО З ОБМЕЖЕНОЮ ВІДПОВІДАЛЬНІСТЮ "ВОЛИНЬБУДМАТЕРІАЛИ", код 43629599; рег.№ 6576 від 13.10.2021 р. (Видобування корисних копалин) на 20 років.	Волинська обл., Старовижівський р-н, 4 км на Зх від с. Сереховичі, 22 км на Пн Зх від м. Ковель	СТАРОВИЖІВСЬКИЙ	Пісок для бетону гідротехнічного	тис. куб.м	4864	0	0	0	0	
СЕРЕХОВИЦЬКЕ ТОВАРИСТВО З ОБМЕЖЕНОЮ ВІДПОВІДАЛЬНІСТЮ "РЕНТЛЕНД ГРУП", код 42714605; рег.№ 6244 від 06.02.2018 р. (Видобування корисних копалин) на 14 років.	Волинська обл. Старовижівський р-н, 2,8 км на Пн Зх від с. Сереховичі (д-ка №1), 2,1 км на Пн Зх від с. Сереховичі (д-ка №2).	СТАРОВИЖІВСЬКИЙ Діл. № 1 ТОВАРИСТВО З ОБМЕЖЕНОЮ ВІДПОВІДАЛЬНІСТЮ "РЕНТЛЕНД ГРУП", код 42714605; рег.№ 6244 від 06.02.2018 р. (Видобування корисних копалин) терміном на 14 років. Діл. № 2 ТОВАРИСТВО З ОБМЕЖЕНОЮ ВІДПОВІДАЛЬНІСТЮ "РЕНТЛЕНД ГРУП", код 42714605; рег.№ 6244 від 06.02.2018 р. (Видобування корисних копалин) терміном на 14 років.	Пісок для бетону, дорожнього будівництва Пісок для бетону, дорожнього будівництва	тис. куб.м	280.3 53.9	0 0	0 0	76.2 76.2	7.5 7.5	83. 83.7
СОКІЛЬСЬКЕ	Волинська обл., Рожищенський р-н, 1 км на Пд Зх від с. Сокіл	РОЖИЩЕНСЬКИЙ Діл. Західна ТОВАРИСТВО З ОБМЕЖЕНОЮ ВІДПОВІДАЛЬНІСТЮ "НАДРА", код 21749506; рег.№ 6681 від 22.03.2023 р. (Видобування корисних копалин) терміном на 20 років.	Пісок для силікатної цегли Пісок для силікатної цегли	тис. куб.м	1145.51 914.1	0 0	0 0	0 0	0 0	(

		Діл. Східна	Пісок для силікатної цегли		231.41	0	0	0	0	(

Назва родовища та дані про надкористувача	Місцезнаходження родовища		Корисна копалина	Одиниця виміру	Запаси на кінець 2022 року			Зміни за 2022 рік		
	Прив'язка	Район			A+B+C1	Кат. C2	Позабаланс	добуток	Втрати	Всього
СОКІЛЬСЬКЕ 2 ТОВАРИСТВО З ОБМЕЖЕНОЮ ВІДПОВІДАЛЬНІСТЮ "НАДРА", код 21749506; рег.№ 5491 від 13.03.2012 р. (Видобування корисних копалин) на 20 років.	Волинська обл., Рожищенський р-н, 2 км на Пд Зх від с. Сокил, 12 км на Пн Сх від р/ц Рожище	РОЖИЩЕНСЬКИЙ	Пісок для дорожнього будівництва та благоустрою	тис. куб.м	826.33	0	0	15.5	2.42	17.9
ШКУРАТИВСЬКЕ ТОВАРИСТВО З ОБМЕЖЕНОЮ ВІДПОВІДАЛЬНІСТЮ "КОВЕЛЬСЬКИЙ ПІЩАНИЙ КАР'ЄР", код 43370805; рег.№ 6643 від 09.09.2022 р. (Видобування корисних копалин) на 20 років.	Волинська обл., Ковельський р-н, 3,0 км на Пн від с. Шкурят	КОВЕЛЬСЬКИЙ	Пісок для дорожнього будівництва, буд. розчинів та благоустрою	тис. куб.м	360	0	0	0	0	

Родовища, що не розробляються:										
Назва родовища та дані про надкористувача	Місцезнаходження родовища		Корисна копалина	Одиниця виміру	Запаси на кінець 2022 року			Зміни за 2022 рік		
	Прив'язка	Район			A+B+C1	Кат. C2	Позабаланс	добуток	Втрати	Всього
ВАЛЕР'ЯНІВСЬКЕ 2	Волинська обл., Рожищенський р-н, Сх ок. с. Валер'янівка	РОЖИЩЕНСЬКИЙ	Пісок для будівельних розчинів та дорожнього будівництва	тис. куб.м	116.9	0	0	0	0	
ГЕКТАРІВСЬКЕ	Волинська обл., Горохівський р-н, 1 км на Зх від с. Гектари, 45 км на Пд Сх від м. Горохів	ГОРОХІВСЬКИЙ	Пісок для будівельних розчинів	тис. куб.м	851	0	0	0	0	
ГОРОДИЛЕЦЬКЕ	Волинська обл., Турійський р-н, 0,6 км на Зх від с. Городилець, 6 км на Пд Зх від м. Ковель	ТУРІЙСЬКИЙ	Пісок для силікатних блоків, цегли	тис. куб.м	3066.02	0	0	0	0	
		Діл. Західна	Пісок для силікатних блоків, цегли		79.02	0	0	0	0	(
		Діл. Резерв	Пісок для силікатних блоків, цегли		2987	0	0	0	0	(
ДОВГОНОСИ-КЛЕВЕЦЬКЕ	Волинська обл., Ковельський р-н, 12 км на Пд Зх від м. Ковель	КОВЕЛЬСЬКИЙ	Пісок для силікатної цегли	тис. куб.м	536	0	0	0	0	
ЗАМОСТІВСЬКЕ	Волинська обл., Маневицький р-н, 0,5-1 км на північ від с. Замостя, 25 км на Пн від м. Маневичі	МАНЕВИЦЬКИЙ	Пісок для благоустрою, рекультивації та планування	тис. куб.м	201	0	0	0	0	
ЗАРУДЧИНСЬКЕ	Волинська обл., Любешівський р-н, 2 км на Пн від с. Зарудчі, 30 км на Пн Сх від з. ст. Камінь-Каширський	ЛЮБЕШІВСЬКИЙ	Пісок для силікатної цегли	тис. куб.м	359	0	0	0	0	
ЙОСИПОВА ГОРА	Волинська обл., Ратнівський р-н, 2,2 км на Зх від сс. Тур, Заболоття, 1 км на Сх від автошляху Брест-Ковель	РАТНІВСЬКИЙ	Пісок для благоустрою, рекультивації та планування	тис. куб.м	4752	0	0	0	0	

КАМІНЬ-КАШИРСЬКЕ	Волинська обл., Камінь-Каширський р-н, 3 км на Пн Сх від м.	КАМІНЬ-КАШИРСЬКИЙ	Пісок для силікатної цегли	тис. куб.м	2197	0	0	0	0	

Назва родовища та дані про надокористувача	Місцезнаходження родовища		Корисна копалина	Одиниця виміру	Запаси на кінець 2022 року			Зміни за 2022 рік		
	Прив'язка	Район			A+B+C1	Кат. C2	Позабаланс	добуток	Втрати	Всього
	Камінь-Каширський									
КОВЕЛЬСЬКЕ	Волинська обл., Ковельський р-н, Пн ок с. Вербка	КОВЕЛЬСЬКИЙ	Пісок для будівельних розчинів	тис. куб.м	282	0	0	0	0	
КРИЖІВСЬКЕ	Волинська обл., Рожищенський р-н, 1 км на Пд Зх від с. Крижівка, 12 км на Пн від смт. Рожище	РОЖИЩЕНСЬКИЙ	Пісок для будівельних розчинів	тис. куб.м	841.43	0	0	0	0	
КУЛЬЧИНСЬКЕ 2	Волинська обл., Ківерцівський р-н, Сх ок. с. Кульчин, 9 км на Зх від з. ст. Ківерці	КІВЕРЦІВСЬКИЙ	Пісок для силікатної цегли	тис. куб.м	4595.5	0	0	0	0	
ЛУКІВСЬКЕ	Волинська обл., Рожищенський р-н, Сх ок. с. Луків, 1,6 км на Пн Сх від з. ст. Рожище	РОЖИЩЕНСЬКИЙ	Пісок для бетону, дорожнього будівництва, буд. розчинів	тис. куб.м	1248	0	0	0	0	
МАНЕВИЦЬКЕ	Волинська обл., Маневицький р-н, Пн З ок. с. Маневичі, 1 км на Пн Зх від з. ст. Маневич	МАНЕВИЦЬКИЙ	Пісок для силікатних блоків	тис. куб.м	197	0	0	0	0	
НЕЗВІРІВСЬКЕ 1	Волинська обл., Рожищенський р-н, 0.4 км на Пд від с. Незвір	РОЖИЩЕНСЬКИЙ	Пісок для будівельних розчинів та дорожнього будівництва	тис. куб.м	391	0	0	0	0	
ОЗЮТИЧІВСЬКЕ	Волинська обл., Локачинський р-н, 1,5 км на Пд від с. Озютичі	ЛОКАЧИНСЬКИЙ	Пісок для будівельних розчинів та дорожнього будівництва	тис. куб.м	147.14	0	0	0	0	
ПІДКАСИНЬ-3	Волинська обл., Луцький р-н, 1,3 км на Зх від с. Копилля	ЛУЦЬКИЙ	Пісок для благоустрою, рекультивації та планування	тис. куб.м	234	0	0	0	0	
РАДОШИНСЬКЕ	Волинська обл., Ковельський р-н, 20 км на Пд Сх від м. Ковель	КОВЕЛЬСЬКИЙ	Пісок для бетону, будівельних розчинів	тис. куб.м	2153	0	0	0	0	
РАДОШИНСЬКЕ	Волинська обл., Ковельський р-н, 20 км на Пд Сх від з. ст. Ковель	КОВЕЛЬСЬКИЙ	Пісок для бетону, будівельних розчинів	тис. куб.м	3292	0	0	0	0	
РАДОШИНСЬКЕ 2	Волинська обл., Ковельський р-н, 24 км на Пд Сх від м. Ковель, 1,5 км на Пн Зх від с. Радошин	КОВЕЛЬСЬКИЙ	Пісок для дорожнього будівництва	тис. куб.м	473	0	0	0	0	
РАТНІВСЬКЕ	Волинська обл., Ратнівський р-н, 8 км на Зх від смт Ратне, 14 км на Пд Сх від з. ст. Заболоття	РАТНІВСЬКИЙ	Пісок для силікатної цегли	тис. куб.м	4410	0	0	0	0	
РОЖИЩЕНСЬКЕ	Волинська обл., Рожищенський р-н, 2,5 км на Пд Зх від з. ст. Рожище	РОЖИЩЕНСЬКИЙ	Пісок для бетону	тис. куб.м	909	0	0	0	0	
СИРНИКІВСЬКЕ	Волинська обл., Луцький р-н, 0,5 км на Пн від с. Сирники, 14 км на Пн Зх від м. Луцьк	ЛУЦЬКИЙ	Пісок для благоустрою, рекультивації та планування	тис. куб.м	53.5	0	0	0	0	

СОКУЛЬСЬКЕ	Волинська обл., Рожищенський р-н, 15 км на Пн від з. ст. Рожище	РОЖИЩЕНСЬКИЙ	Пісок для бетону	тис. куб.м	1053	0	422	0	0	

Назва родовища та дані про надрокористувача	Місцезнаходження родовища		Корисна копалина	Одиниця виміру	Запаси на кінець 2022 року			Зміни за 2022 рік		
	Прив'язка	Район			A+B+C1	Кат. C2	Позабаланс	добуток	Втрати	Всього
СТАРО-ВИЖІВСЬКЕ	Волинська обл., Старовижівський р-н, 1,5 км на Зх від смт. Стара Вижівка	СТАРОВИЖІВСЬКИЙ	Пісок для силікатної цегли	тис. куб.м	9206.5	0	0	0	0	
СТАРО-КОШАРСЬКЕ	Волинська обл., Ковельський р-н, 1,5 км на Сх від с. Старі Кошари	КОВЕЛЬСЬКИЙ	Пісок для силікатної цегли	тис. куб.м	1669	0	0	0	0	
ТУРОПІНСЬКЕ	Волинська обл., Турійський р-н, Зх і Сх окол. с. Блаженик, Пд окол. с. Туропин	ТУРІЙСЬКИЙ	Пісок для бетону, дорожнього будівництва, буд. розчинів	тис. куб.м	1008	0	0	0	0	
			Пісок для бетону, дорожнього будівництва, буд. розчинів		327	0	0	0	0	(
			Пісок для бетону, дорожнього будівництва, буд. розчинів		140	0	0	0	0	(
			Пісок для бетону, дорожнього будівництва, буд. розчинів		280	0	0	0	0	(
			Пісок для бетону, дорожнього будівництва, буд. розчинів		261	0	0	0	0	(

Державний баланс запасів корисних копалин 67 Пісок для пісочниць локомотивів										
Родовища, що не розробляються:										
Назва родовища та дані про надрокористувача	Місцезнаходження родовища		Корисна копалина	Одиниця виміру	Запаси на кінець 2022 року			Зміни за 2022 рік		
	Прив'язка	Район			A+B+C1	Кат. C2	Позабаланс	добуток	Втрати	Всього
РАДОШІНСЬКЕ	Волинська обл., Ковельський р-н, 20 км на Пд Сх від з. ст. Ковель	КОВЕЛЬСЬКИЙ	Пісок	тис. куб.м	1412	0	0	0	0	

Державний баланс запасів корисних копалин 83 Сировина скляна										
Родовища, що не розробляються:										
Назва родовища та дані про надрокористувача	Місцезнаходження родовища		Корисна копалина	Одиниця виміру	Запаси на кінець 2022 року			Зміни за 2022 рік		
	Прив'язка	Район			A+B+C1	Кат. C2	Позабаланс	добуток	Втрати	Всього
АНТОНІВСЬКЕ	Волинська обл., Горохівський р-н, 0,8 км на Пн-Зх від с. Антонівка, 35 км на Пд Сх від з. ст. Горохів	ГОРОХІВСЬКИЙ	Пісок кварцовий	тис.т	1014	0	0	0	0	
СТАРОГУТІВСЬКЕ	Волинська обл., Старовижівський р-н, 1 км на Зх Пд Зх від с. Стара Гута, 15 км на Зх Пд Зх від з. ст. Вижва	СТАРОВИЖІВСЬКИЙ	Пісок кварцовий	тис.т	1095	0	0	0	0	

Державний баланс запасів корисних копалин 98 Сировина цегельно-черепична										
Родовища, що розробляються:										
Назва родовища та дані про надкористувача	Місцезнаходження родовища		Корисна копалина	Одиниця виміру	Запаси на кінець 2022 року			Зміни за 2022 рік		
	Прив'язка	Район			A+B+C1	Кат. C2	Позабаланс	добуток	Втрати	Всього
ВІЙНИЦЬКЕ ПРИВАТНЕ ПІДПРИЄМСТВО "ЗАХІД", код 20132169; рег.№ 5344 від 13.01.2011 р. (Видобування корисних копалин) на 20 років.	Волинська обл., Локачинський р-н, 1,5 км на Сх від с. Війниця, 0,2 км на Пд та Зх від діючого Павловичівського цегельного заводу	ЛОКАЧИНСЬКИЙ	Суглинок	тис. куб.м	240.19	0	0	8.05	1.12	9.1
ЛОБАЧІВСЬКЕ 2 ПРИВАТНЕ ПІДПРИЄМСТВО "НАДРА ЛЮКС", код 41523070; рег.№ 6553 від 20.08.2021 р. (Видобування корисних копалин) на 20 років.	Волинська обл., Горохівський р-н, 1 км на ПдСх від с. Лобачівка	ГОРОХІВСЬКИЙ	Суглинок	тис. куб.м	509.1	0	0	12.8	0	12.
НОВО-КОРШІВСЬКЕ ВИРОБНИЧО-КОМЕРЦІЙНЕ ТОВАРИСТВО З ОБМЕЖЕНОЮ ВІДПОВІДАЛЬНІСТЮ "ЛУЦЬКИЙ ЦЕГЕЛЬНИЙ ЗАВОД №1" ЛТД, код 1284548; рег.№ 283 від 02.07.1995 р. (Видобування корисних копалин) на 33 років.	Волинська обл., Луцький р-н, 3 км на П від з.ст.Несвіч Волинський, 17 км на Пд Зх від м. Луцька	ЛУЦЬКИЙ	Суглинок	тис. куб.м	1778.8	949.6	0	0	0	
НОВО-КОРШІВСЬКЕ 2 МАЛЕ ПІДПРИЄМСТВО "ПОЛУМ'Я", код 13344310; рег.№ 5578 від 15.06.2012 р. (Видобування корисних копалин) на 20 років.	Волинська обл., Луцький р-н, 4 км на ПдСх від с.Коршів, 3 км на Пн від з.ст.Несвіч-Волинський, 12 км на ПдЗх від м. Луцька	ЛУЦЬКИЙ	Суглинок	тис. куб.м	726.54	0	0	30.45	1.41	31.8
ПОТОКІВСЬКЕ	Волинська обл., Старо-Вижівський р-н, 1,5 км на Сх від с. Дубечно, 3,2 км на Пн Сх від з.ст Кримно	СТАРОВИЖІВСЬКИЙ	Глина	тис. куб.м	956.51	0	0	0	0	
			Суглинок	тис. куб.м	1303.22	0	0	0	0	
			Глина		577	0	0	0	0	с
			Суглинок		1172	0	0	0	0	с
			Глина		379.51	0	0	0	0	с
			Суглинок		131.22	0	0	0	0	с
ПУСТОМИТІВСЬКЕ Родовище на балансі Приватне підприємство "Бетакс"	Волинська обл., Горохівський р-н, 1,5 км на ПнЗх від с. Пустомити	ГОРОХІВСЬКИЙ	Суглинок	тис. куб.м	109	0	0	0	0	

Родовища, що не розробляються:

Назва родовища та дані про надрокористувача	Місцезнаходження родовища		Корисна копалина	Одиниця виміру	Запаси на кінець 2022 року			Зміни за 2022 рік		
	Прив'язка	Район			A+B+C1	Кат. C2	Позабаланс	добуток	Втрати	Всього
АРСЕНОВИЧІВСЬКЕ	Волинська обл., Ковельський р-н, Пн ок с.Арсеновичі, 26 км на Сх від з.ст. Глоби	КОВЕЛЬСЬКИЙ	Суглинок	тис. куб.м	368	0	0	0	0	
БЕРЕСТЕЧКІВСЬКЕ	Волинська обл., Горохівський р-н, 0,4 км на Пн від с. Кутрів, 32 км на Пд Сх від з.ст.Горохів	ГОРОХІВСЬКИЙ	Суглинок	тис. куб.м	860	0	0	0	0	
БРАНІВСЬКЕ	Волинська обл., Горохівський р-н, Сх ок с.Брани, 12 км на Пд Зх від м.Горохів	ГОРОХІВСЬКИЙ	Суглинок	тис. куб.м	985	0	0	0	0	
ВОЛОДИМИР-ВОЛИНСЬКЕ	Волинська обл., Володимир-Волинський р-н, 3 км на Сх від м.Володимир-Волинський	ВОЛОДИМИР-ВОЛИНСЬКИЙ	Суглинок	тис. куб.м	288	0	0	0	0	
ВОЛОДИМИР-ВОЛИНСЬКЕ (СУХОДОЛ)	Волинська обл., Володимир-Волинський р-н, 1 км на Пн Сх від с. Суходоли, 9 км на Пд Зх від з.ст. Володимир-Волинський	ВОЛОДИМИР-ВОЛИНСЬКИЙ	Суглинок	тис. куб.м	5059	0	0	0	0	
ГАЛУЗІЇВСЬКЕ	Волинська обл., Маневицький р-н, 0,2 км на Пд Сх від с. Галузія, 17 км на Пн Сх від з.ст.Маневичі	МАНЕВИЦЬКИЙ	Суглинок	тис. куб.м	194	0	0	0	0	
ГОРОДНЕНСЬКЕ	Волинська обл., Любомильський р-н, 2,5 км на Сх від с. Городине, 11 км на Пн Сх від з.ст.Любомиль	ЛЮБОМІЛЬСЬКИЙ	Глина	тис. куб.м	911	0	0	0	0	
ГОРОДОЦЬКЕ	Волинська обл., Маневицький р-н, ок. с.Городок, 12 км на Пн від з.ст. Маневичі	МАНЕВИЦЬКИЙ	Суглинок	тис. куб.м	378	0	0	0	0	
ГОРОХІВСЬКЕ	Волинська обл., Горохівський р-н, 3 км на Пд ок. м.Горохів, 4 км на ПнЗх від з.ст. Горохів	ГОРОХІВСЬКИЙ	Суглинок	тис. куб.м	1243	0	0	0	0	
ГОРОХІВСЬКЕ 1	Волинська обл., Горохівський р-н, Пн Зх ок. м.Горохів, 9 км на Пн Зх від з.ст.Горохів	ГОРОХІВСЬКИЙ	Суглинок	тис. куб.м	3292	0	0	0	0	
ДУБЕЧНІВСЬКЕ	Волинська обл., Старовижівський р-н, 2 км на Пд Сх від с.Дубечно, 2 км на Сх від з.ст.Кримно	СТАРОВИЖІВСЬКИЙ	Глина	тис. куб.м	1474.1	0	0	0	0	
			Глина		39	0	0	0	0	
			Глина		192	0	0	0	0	
			Глина		1243.1	0	0	0	0	
ЗАБОРОЛЬСЬКЕ (ТОРЧІНСЬКЕ 2)	Волинська обл., Луцький р-н, 2 км на П Зх від с.Забороль, 5 км на Зх від м.Луцьк	ЛУЦЬКИЙ	Суглинок	тис. куб.м	5309	0	0	0	0	
ЗВІНЯЧЕНСЬКЕ	Волинська обл., Горохівський р-н, 1 км на Пд Сх від с. Звіняче, 14 км на Сх від м.Горохів	ГОРОХІВСЬКИЙ	Суглинок	тис. куб.м	600	0	0	0	0	

Назва родовища та дані про надрокористувача	Місцезнаходження родовища		Корисна копалина	Одиниця виміру	Запаси на кінець 2022 року			Зміни за 2022 рік		
	Прив'язка	Район			A+B+C1	Кат. C2	Позабаланс	добуток	Втрати	Всього

КАДИЩЕНСЬКЕ	Волинська обл., Ківерцівський р-н, Пд ок. с.Кадище, 2 км на Пн Зх від з.ст.Цумань	КІВЕРЦІВСЬКИЙ	Глина	тис. куб.м	1237	0	873	0	0	
КОНОХІВСЬКЕ	Волинська обл., Локачинський р-н, 0,5 км на Пд Зх від с.Конюхи, 25 км на Пн Зх від з.ст.Звиняче	ЛОКАЧИНСЬКИЙ	Суглинок	тис. куб.м	909	0	0	0	0	
КОСТЮХНІВСЬКЕ	Волинська обл., Маневицький р-н, Пд ок. с.Костюхівка, 17 км на Сх від смт Маневичі	МАНЕВИЦЬКИЙ	Суглинок	тис. куб.м	120	0	0	0	0	
КРУХІНИЧІВСЬКЕ	Волинська обл., Локачинський р-н, Пд ок. с.Крухиничі	ЛОКАЧИНСЬКИЙ	Суглинок	тис. куб.м	556	0	0	0	0	
ЛАВРІВСЬКЕ	Волинська обл., Луцький р-н, Пд Зх окол. с. Лаврів, 15 км на Пд Зх від м. Луцька	ЛУЦЬКИЙ	Суглинок	тис. куб.м	875.6	0	0	0	0	
ЛИЩЕНСЬКЕ	Волинська обл., Луцький р-н, Пн ок. с.Лище, 9 км на Пд Сх від з.ст. Луцьк	ЛУЦЬКИЙ	Суглинок	тис. куб.м	1082	0	0	0	0	
ЛОБАЧІВСЬКЕ	Волинська обл., Горохівський р-н, 0,3 км на Пд Сх від с.Лобачів, 13 км на Пд від з.ст.Горохів	ГОРОХІВСЬКИЙ	Суглинок	тис. куб.м	298.79	0	0	0	0	
ЛЮБЧЕНСЬКЕ	Волинська обл., Рожищенський р-н, 0,4 км на Пд Сх від с. Любче, 4 км на Пд Зх з.ст. Переспа	РОЖИЩЕНСЬКИЙ	Суглинок	тис. куб.м	820	0	0	0	0	
НИЗКИНИЧІВСЬКЕ	Волинська обл., Іваничівський р-н, 3 км на Пн від з.ст.Будятичі	ІВАНИЧІВСЬКИЙ	Глина	тис. куб.м	149	0	0	0	0	
			Суглинок	тис. куб.м	126	0	0	0	0	
НОВОЛІПНЯНСЬКЕ (ВОЛИНСЬКЕ)	Волинська обл., Іваничівський р-н, Пн ок. с.Нова Ліпня, 15 км на Пн Зх від м. Іванчі	ІВАНИЧІВСЬКИЙ	Суглинок	тис. куб.м	465	0	0	0	0	
НОВОЛОБАЧІВСЬКЕ	Волинська обл., Горохівський р-н, 0,1 км на Зх від с.Волиця Лобочевська, 14 км на Пд Сх від з.ст. Горохів	ГОРОХІВСЬКИЙ	Суглинок	тис. куб.м	816	0	0	0	0	
ОЛИЦЬКЕ	Волинська обл., Ківерцівський р-н, 3 км на Сх від с.Олика	КІВЕРЦІВСЬКИЙ	Суглинок	тис. куб.м	2121	0	0	0	0	
ОЛИЦЬКЕ (розвідка 1965р.)	Волинська обл., Ківерцівський р-н, Пн Зх ок. с. Олика, 9 км на Пд від з.ст.Олика	КІВЕРЦІВСЬКИЙ	Суглинок	тис. куб.м	300	0	0	0	0	
ПАВЛОВИЧІВСЬКЕ	Волинська обл., Локачинський р-н, Пд Зх ок. с.Павловичі	ЛОКАЧИНСЬКИЙ	Суглинок	тис. куб.м	637.31	0	0	0	0	
ПЕРЕМИЛЬСЬКЕ	Волинська обл., Горохівський р-н, 0,5 км на Зх від с. Перемиль, 5 км на Пн Зх від смт Берестечко	ГОРОХІВСЬКИЙ	Суглинок	тис. куб.м	843	0	0	0	0	
РОКИТНЯНСЬКЕ	Волинська обл., Старовижівський р-н, 0,5 км на Сх від с. Рокита, 15 км на Пн від р/д Стара Вижівка	СТАРОВИЖІВСЬКИЙ	Суглинок	тис. куб.м	1046.81	267	0	0	0	

Назва родовища та дані про надрокористувача	і	Місцезнаходження родовища		Корисна копалина	Одиниця виміру	Запаси на кінець 2022 року			Зміни за 2022 рік		
		Прив'язка	Район			A+B+C1	Кат. C2	Позабалан	добуток	Втрати	Всього

СЕЛЕЦЬКЕ	Волинська обл., Турійський р-н, Пн Сх ок. с.Селець, 13 км на Пд Сх від з.ст.Турійськ	ТУРІЙСЬКИЙ	Суглинок	тис. куб.м	316	0	0	0	0
ТОРЧИНСЬКЕ	Волинська обл., Луцький р-н, Пд Сх ок. м.Торчин, 25 км на Зх від з.ст.Луцьк	ЛУЦЬКИЙ	Суглинок	тис. куб.м	3824	0	0	0	0

* згідно інформації Держгеонадра України на підставі відомостей, що внесені ДНВП «Геоінформ України» до електронної бази даних виданих спеціальних дозволів на користування надрами станом на 30.01.2024 року.

7.2. Система моніторингу геологічного середовища

Підземні води є складовою частиною геологічного середовища. Державна система моніторингу підземних вод – це система проведення спостережень, збирання обробки, підготовки та передавання інформації про стан підземних вод, прогнозування його змін у природних умовах та під впливом господарської діяльності та розробки науково обґрунтованих рекомендацій для прийняття рішень про запобігання негативним змінам гідрогеологічної обстановки та дотримання вимог екологічної безпеки.

У 2006 році на території Волинської області було затверджено Державною геологічною службою України 25 спостережних пунктів (с.п.) державного рівня моніторингу підземних вод (12 с.п. – на ґрунтові води, 9 с.п. – на міжпластові, 4 с.п. – на ділянках водозаборів). У 2018 році було проведено інвентаризацію свердловин державного рівня моніторингу, в результаті якої виявлено 10 с.п. - ліквідовано, 10 с.п. – потребують прочистки до глибини заданими буріння, стан 5 свердловин - не відомий. Станом на 01.01.2019 року у робочому стані знаходиться 8 свердловин.

У попередні роки на даній території було виявлено три осередки забруднення. З 2010 року даних до ДНВП «Геоінформ України» не надходило.

Разом з тим, спостереження за екзогенними та ендегенними геодинамічними процесами на території області можуть проводити Волинська геологічна експедиція та Рівненська комплексна геологічна корпорація ДП «Українська геологічна компанія». Проте, від зазначених організації інформація, необхідна для формування щомісячного та щоквартального моніторингу стану довкілля регіону, не надходить у зв'язку з відсутністю фінансування на проведення зазначених спостережень.

7.2.1. Підземні води: ресурси, використання, якість

Прогнозні ресурси підземних вод в Волинській області складають 2639,23 тис. м³/добу з мінералізацією до 1 г/дм³.

Волинська область розташована в межах Волино-Подільського артезіанського басейну. Основний водоносний горизонт підземних питних і технічних вод приурочений до відкладів верхньої крейди, місцями в комплексі з девонськими відкладами, представлених крейдою, мергелем тріщинуватим та вапняком. За хімічним складом води гідрокарбонатні магнієво-кальцієві. У 2017 році ДКЗ України затвердила балансові експлуатаційні запаси підземних питних вод на родовищах:

- Луцьке (ділянка Північно-Східна) у відкладах мергельно-крейдової товщі верхньої крейди у кількості 0,582 тис. м³/добу за категоріями: А – 0,175 тис. м³/добу, В – 0,175 тис. м³/добу, С1 – 0,232 тис. м³/добу;
 - Павлівське (ділянка Павлівська) у відкладах мергельно-крейдової товщі верхньої крейди у кількості 0,452 тис. м³/добу за категоріями: А – 0,098 тис. м³/добу, В – 0,354 тис. м³/добу.

Сума приросту балансових експлуатаційних запасів підземних питних вод в області склала 1,034 тис. м³/добу за категоріями А+В+С1. На території області розвідані та взяті на облік балансові експлуатаційні запаси підземних питних і технічних вод, які затверджені ДКЗ СРСР, ТКЗ України, ДКЗ України на 10 родовищах, які включають 25 ділянок з експлуатаційними запасами у кількості 332,289 тис. м³/добу за сумою категорій А+В+С1 та 21,800 тис. м³/добу – за категорією С2. У 2017 році розроблялись 17 ділянок, з них використовувались 17, не розроблялись 8 ділянок.

На території області розвідані та взяті на облік балансові експлуатаційні запаси питних і технічних підземних вод, які затверджені ДКЗ СРСР, ТКЗ України, ДКЗ України по 22 ділянках з експлуатаційними запасами у кількості 329,855 тис. м³/добу за категоріями А+В+С1 та 21,80 тис. м³/добу - за категорією С2. Розвіданість ресурсу становить 14%.

Основні водоносні горизонти мінеральних підземних вод Волинської області приурочені до пісковиків кембрію та поліської світи протерозою, а також до відкладів верхнього девону, представлених вапняками. Мінеральні води відносяться до типу бромних, маломінералізованих без специфічних компонентів і властивостей та природно-столових. Видобуток становив 6,948 м³/добу. Одне з таких родовищ мінеральних вод – це «Лісова пісня», де на базі однойменного санаторію споруджено свердловину «Шацьк» глибиною 1258,0 м. За встановленою гідрохімічною зональністю в інтервалі глибин 1178–1252 м розкрита хлоридно-натрієва ропа з мінералізацією 70,2 г/дм³. Продуктивність свердловини незначна – 0,57 м³/год, при цьому рівень води знижується до глибини 172,0 м. Вода може використовуватися для лікувальних потреб при змішуванні з пріснішою, що циркулює у водоносних комплексах, які залягають вище.

Загалом, водозабори області працюють в сталому гідродинамічному та гідрохімічному режимі без перевищення розрахункових величин.

ВОЛИНСЬКА СТАН МІНЕРАЛЬНО-СИРОВИННОЇ БАЗИ										
№	Корисна копалина	Кількість родовищ (ділянок)		Одиниця виміру	Балансові запаси на 01.01.2022 р.				Погаш ено запас ів	
		Всього	Розроб- люється		всього		що розробляються		Видо- буток	В т р а - т и
					A+B+C1	C2	A+B+C1	C2		
ПІДЗЕМНІ ВОДИ*										

1	Води питні і технічні Від всього в Україні, %	26 1.71	17 1.12	тис.м3/добу	332.289 2.19	2.19	200.567		70.608 5.42	4.130 5.83
2	Води мінеральні Від всього в Україні, %	4 1.14		м3/добу	690.000 0.73		0.000 0.00			

* За даними бази даних «Державний водний кадастр» станом на 01.01.2022

7.2.2. Екзогенні геологічні процеси

У 2024 році моніторингові спостереження в межах Волинської області не проводились, тому останні дані отримані в 2021 році.

Територія Волинської області знаходиться в межах акумулятивно-денудаційних рівнин Волинського Полісся та Волинської височини. Геологічна будова, тектоніка, гідрогеологічні умови, кліматичні особливості, метеофактори обумовили широкий розвиток екзогенних геологічних процесів: карст, підтоплення, бічна ерозія, осідання денної поверхні над гірничими виробками та в районі водозаборів.

Поширення ЕГП на території Волинської області

N.° з/п	Вид ЕГП	Площа поширення, ТМСКМ ²	Кількість проявів, шт	Ураженість, %
1	Карст (відклади, що здатні до карстування), з них: відкритого типу покритого типу перекритого типу	20,2 2,3 9,64 8,26	2016*	100,0 11,4 47,7 40,9
2	Підтоплення	15,6	59**	77,2
3	Лесові ґрунти, що здатні до просідання (І типу)	2,92		14,5
4	Ерозія бічна	1,99 км	17	16,1
5	Осідання на гірничими виробками	0,0262	2**	0,13

* поверхневи карстопрояв

** населений пункт

На Волинському Поліссі є всі умови для інтенсивного розвитку карстового процесу. Основними серед них є: наявність розчинних водою порід, їх водопровідність; наявність рухомих вод і їх розчинна здатність.

Інтенсивний розвиток карсту обумовлений близьким заляганням від денної поверхні крейдових відкладів. Потужність їх збільшується зі сходу на захід від декількох десятків метрів до 280-300 м (м.Любомль). Відклади крейди представлені білим мергелем, писальною крейдою та поширені на всій території області. Вони залягають вище базисів ерозії й нерідко відслонюються в долинах річок та на схилах підвищених ділянок вододілів.

Найбільше піддаються процесу карстування території з відкритим типом карсту — 2,3 тис.км² (11,4% території області) та покритим 9.64 тис.км² (47,7%). У межах області обліковано 2016 поверхневих карстопроявів, вони

розміщені, переважно, в зонах розломів, тектонічних порушень, глибоких ерозійних урізів. Серед карстових форм рельєфу найбільше розвинуті воронки та западини. Багато карстових форм, які розташовані на сільгоспугіддях, розорюються та знищуються під час проведення меліоративних робіт. Крім явно карстових форм, виявлена велика кількість понижень, які за морфологічними ознаками віднесені до западин невизначеного генезису.

На території області існує багато озер карстового походження, серед яких оз. Світязь, що має глибини до 58 м. Волинське Полісся є природно підтопленою територією, але додаткове техногенне навантаження в міських зонах (витоки з водонесучих мереж, неправильна забудова) призводить до підйому рівнів ґрунтових вод до критичних.

Сезонного природного підтоплення зазнають населені пункти, розташовані в заплавах річок та в найбільш понижених ділянках рельєфу південної частини області. Зважаючи на метеорологічні умови останніх років складається тенденція до поступового зменшення підтоплюваних територій.

Осідання земної поверхні над гірничими виробками зафіксовано в південно-західній частині Волинської області в результаті розробки покладів кам'яного вугілля в Львівсько- Волинському вугільному басейні. Тут на ділянці площею 26,2 км² відбуваються зміни напруженого стану гірських порід над виробленим простором. Зсування та деформації гірських порід та земної поверхні при несприятливих умовах може викликати деформацію об'єктів, розташованих в зоні впливу гірських виробок. Глибина осідання земної поверхні сягає 2,5-3,0 м. В зоні підробки знаходиться місто Нововолинськ та навколишні населені пункти.

Поширеність небезпечних екзогенних геологічних процесів (за останні 5 років)

Рік	Підтоплення		Карст			Зсуви					
	площа, тис. км ²	% від площі території регіону	площа поширення порід, здатних до карстування, тис. км ²	%	кількість карсто - проявів, од.	загальна кількість , од.	площа, км ²	%	кількість активних, од.	площа активних, км ²	%
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
2020	0,2	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-
2021	0,24	1,2	-	-	-	-	-	-	-	-	-
2022	0,003	0,01	-	-	-	-	-	-	-	-	-
2023	0,19	0,9	-	-	-	-	-	-	-	-	-
2024	0,14	0,07	-	-	-	-	-	-	-	-	-

7.3. Дозвільна діяльність у сфері використання надр

Спеціальні дозволи на користування надрами надаються Державною службою геології та надр України відповідно до Порядку надання спеціальних дозволів на користування надрами, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 30.05.2011 № 615 (в разі отримання спеціального дозволу без проведення аукціону) та «Порядку проведення аукціонів з продажу спеціальних дозволів на користування надрами», затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 30 травня 2011 р. № 594 (в разі отримання спеціального дозволу за процедурою продажу з аукціону).

Отримання дозволу на користування надрами, переоформлення, внесення змін до дозволу, продовження терміну дії повинно здійснюватись у разі виникнення підстав, передбачених чинним законодавством у сфері геологічного вивчення та забезпечення раціонального використання надр.

Відповідно до відомостей, що обліковуються Державним науково-виробничим підприємством «Державний інформаційний геологічний фонд України» та внесені до електронної бази даних виданих спеціальних дозволів на користування надрами кількість виданих у 2024 році спеціальних дозволів на користування надрами на території Волинської області складає – 9, кількість анульованих дозволів – 2.

7.4. Геологічний контроль за вивченням та використанням надр

Здійснення державного контролю за геологічним вивченням та раціональним і ефективним використанням надр проводиться Державною службою геології та надр України.

7.5. Державна політика та заходи щодо геологічного вивчення та раціонального використання надр

2 листопада 2021 року між Державною службою геології та надр України, Волинською облдержадміністрацією та Волинською обласною радою підписаний Меморандум про співпрацю.

Відповідно до Меморандуму сторони співпрацюють із територіальними громадами області з метою геологічного вивчення та видобування корисних копалин на території регіону, залучення інвестицій та раціонального використання потенціалу надр Волині. Контрольоване використання надр області дасть можливість розвивати територіальні громади та наповнить їхні місцеві бюджети. Зокрема, йдеться про північні райони області, де є поклади корисних копалин і не має можливості розвивати сільське господарство.

8. Відходи

8.1. Структура утворення та накопичення відходів

Основним джерелом утворення відходів у Волинській області є підприємства гірничо-добувного, машинобудівного, будівельного, деревообробного комплексів.

Протягом 2024 року в області утворювалися відходи I-III класу небезпеки (відпрацьовані люмінесцентні лампи, акумулятори, нафтопродукти, шлами гальванічного виробництва), IV класу небезпеки (відходи деревообробної промисловості), а також побутові відходи та відходи вуглевидобувної промисловості.

Накопичення відходів суб'єктами господарювання

Таблиця 8.1

№ з/п	Показник	Одиниця виміру	Кількість	Примітка
1	Суб'єкти підприємницької діяльності, виробнича діяльність яких пов'язана з утворенням небезпечних відходів	од.	**	
2	Накопичено небезпечних відходів (I-III кл.), усього	тис.т.	**	
	у тому числі:		**	
3	відходи 1 класу небезпеки	тис.т.	**	
4	відходи 2 класу небезпеки	тис.т.	**	
5	відходи 3 класу небезпеки	тис.т.	**	

Показники утворення відходів у динаміці за 2022 - 2024 роки

Таблиця 8.2

№ з/п	Показник	2022 рік	2023 рік	2024 рік
1	Обсяги утворення відходів:			
	Промислові (у т.ч. гірничопромислові) відходи, т *	16754,0	-	**
	Відходи за формою 14-МТП (номенклатура з 17 видів), т	-	-	**
	Небезпечні (токсичні) відходи(за формою звітності № 1 – небезпечні відходи), т	22,771	4,41	**
	Відходи житлово-комунального господарства, тис. м ³	1223,7	385598	**
	Загальна кількість відходів, т	566,103	582,493	**
2	Інтенсивність утворення відходів:			
	Загальна кількість відходів на одиницю ВРП, кг/ 1 млн.грн	**	**	**
	Утворення небезпечних (токсичних) відходів I-III класів небезпеки на одиницю ВРП, кг/ 1 млн.грн**	**	**	**
	Утворення твердих побутових відходів на особу, м ³ / на 1 чол.	0,001	0,001	**

* відходи (пуста порода від днопоглиблювальних робіт);

8.2. Поводження з відходами (збирання, зберігання, утилізація та видалення)

На виконання вимог Національного плану управління відходами в області розроблено та рішенням Волинської обласної ради від 15 вересня 2022

року №18/8 затверджено Регіональний план управління відходами у Волинській області до 2030 року (далі - Регіональний план).

Метою Регіонального плану управління відходами є - забезпечення сталого управління відходами в регіоні, а також забезпечення екологічної безпеки під час експлуатації об'єктів поводження з відходами та запобігання негативному впливу на навколишнє природне середовище та здоров'я людини. Регіональним планом охоплюються всі види відходів, визначені у Національному плані управління відходами до 2030 року.

Першочерговими завданнями передбачено:

- Зменшення рівня утворення відходів;
- Підвищення показника використання відходів, як вторинної сировини;
- Запровадження роздільного збору сміття;
- Зменшення кількості полігонів та сміттєзвалищ;
- Рекультивация існуючих полігонів;
- Модернізацію матеріально-технічної бази комунальних підприємств;
- Підвищення ефективності використання бюджетних коштів для здійснення заходів у сфері поводження з відходами;
- Підвищення екологічної свідомості населення.

На виконання заходів Регіонального плану на території територіальних громад утворені робочі групи з реалізації Регіонального плану, а також до місцевих програм екологічного спрямування включені відповідні заходи щодо управління твердими побутовими відходами або розроблені програми поводження з твердими побутовими відходами.

Значна кількість небезпечних відходів, яка утворилася в 2024 році на території області була передана підприємствам, діяльність яких пов'язана із збиранням, видаленням та утилізацією відходів. Так, приватним підприємством «Айслэг» на території Волинської області зібрано 2008 літрів відпрацьованих нафтопродуктів; відпрацьовані батарейки, які були зібрані протягом року МП «Альфа» від підприємств і установ Волинської області і відправлені на утилізацію становить 5731 шт.

Упродовж 2024 року на території Луцької міської територіальної громади від мешканців громади зібрано 3000 кг відпрацьованих побутових батарейок та акумуляторів, 1607 штук відпрацьованих люмінесцентних ламп та 88 штук термометрів, які передано на утилізацію спеціалізованим підприємствам.

На території Луцької міської територіальної громади розміщені контейнери для збору небезпечних відходів, з них 5 контейнерів для відпрацьованих батарейок та побутових акумуляторів та 5 контейнерів - для ртутних термометрів та люмінесцентних ламп (м. Луцьк, вул. Богдана Хмельницького, 40А, м. Луцьк, вул. Івана Газюка, 13А, с. Жидичин, вул. Данила Галицького, 17, с. Княгининок, вул. Соборна, 77, с. Забороль, вул. Володимирська, 34А) та у м. Ковель встановлені комплекти контейнерів для збору побутових відпрацьованих люмінесцентних ламп та ртутних термометрів

Також, у м. Луцьку по вулиці Трунка, 7 облаштували перший центр управління відходами для фізичних осіб, де можна відсортувати чотирнадцять

фракцій сміття (пластик, папір, скло, побутова техніка, одяг тощо). У місті Ковель розміщено 25 приймальних пунктів небезпечних відходів.

Основні показники поводження з відходами I-IV класів небезпеки

Таблиця 8.3 (тис т)

№ з/п	Показники	2022	2023	2024
1	Утворилося	566,103	582,493	**
2	Одержано від інших підприємств	-	355,502	**
3	у тому числі з інших країн	-	--	
4	Використано	177,95	251,362	**
5	Знешкоджено (знищено)	-	-	
6	у тому числі спалено	23,742	27,623	**
7	Направлено в сховища організованого складування (поховання)	189,739	109,971	**
8	Передано іншим підприємствам	367,644	189,429	**
9	у тому числі іншим країнам	-	-	
10	Направлено в місця неорганізованого складування за межі підприємств	-	-	-
11	Втрати відходів внаслідок витікання, випаровування, пожеж, крадіжок	**	*	*
12	Наявність на кінець року у сховищах організованого складування та на території підприємств	34,780	8,730	**

* інформація не надається у зв'язку з відсутністю поданих Головним управлінням статистики у Волинській області статистичних даних за 2022, 2023 та 2024 роки з урахуванням Закону України «Про захист інтересів суб'єктів подання звітності та інших документів у період дії воєнного стану або стану війни».

Станом на 01.01.2025 року на території області, за даними територіальних громад на території області кількість сміттєзвалищ становить 467 одиниць, із загальною площею 79,3 га.

Орієнтовний обсяг твердих побутових відходів становить 21,2 млн м³.

З 467 діючих місць видалення відходів, а це 11 полігонів твердих побутових відходів та 456 сміттєзвалище, паспортизовано лише 23 % та 11% мають оформлені державні акти на земельні ділянки або договори оренди землі. З 11 діючих полігонів ТПВ, 4 полігони (м. Луцьк, смт Шацьк, смт Любешів, смт Локачі) переповнені, полігони м. Нововолинськ, м. Ковель та м. Володимир заповнені від 80 до 100%, решта 4 полігонів спроможні на певний період (від 2 до 7 років) забезпечити потребу своїх населених пунктів у розміщенні побутових відходів.

Кількість несанкціонованих сміттєзвалищ у 2024 році становить 512 од. із загальною площею 31,2 га, орієнтовний обсяг утворених твердих побутових відходів становить 0,152 млн м³.

До кінця року було ліквідовано 501 од. несанкціонованих сміттєзвалищ із загальною площею 30,4 га, орієнтовний обсяг зібраних твердих побутових відходів становить 0,148 млн м³.

Інформація про кількість полігонів та сміттєзвалищ ТПВ, яка надана органами місцевого самоврядування (у розрізі районів та міст обласного значення), подана в таблиці 8.4.

Інформація про кількість сміттєзвалищ (полігонів) станом на 01.01.2025 року

Таблиця 8.4

<i>№ з/п</i>	<i>Назва одиниці адміністративно-територіального устрою регіону</i>	<i>Кількість)</i>	<i>Площі під твердими побутовими відходами, га</i>	<i>Зміни площі (+/-) у відношенні до попереднього року</i>
1	2	3	4	5
	Полігони:	11	30,445 (проектна)	
	в тому числі:			
1	Володимирський район	3	7,79	
2	м. Ковель	4	10,26	
3	Луцький район	2	6,235	
4	м. Камінь-Каширський	2	6,16	
	Заводи по переробці твердих побутових відходів:	-	-	-

В області існує проблема поводження з твердими побутовими відходами, яких на території області за рік накопичується близько 1,0 млн. тон. Збирання побутових відходів не носить систематичного і організованого характеру.

Основним способом видалення твердих побутових відходів є їх захоронення на сміттєзвалищах, що в переважній більшості не відповідає санітарно-екологічним нормам. На даний час в області існує унітарна система збирання відходів, при якій всі побутові відходи збираються в одну ємність. Ситуацію ускладнює відсутність ефективної системи збору та формування окремих видів відходів як вторинної сировини. Як результат, на сміттєзвалище потрапляє значна кількість матеріалів, які мають високу ресурсну цінність та підлягають переробці (скло, папір, метал).

Частковим роздільним збиранням побутових відходів охоплено орієнтовно до 70% населення.

На даний час таке збирання проводиться в містах Луцьку, Ковелі, Володимирі, Нововолинську, Горохові, Ківерцях, селищах міського типу Шацьк, Локачі, Турійськ, Олика та в окремих населених пунктах області.

В окремих населених пунктах, крім ПЕТ – пляшки, ще роздільно збирається скло.

8.3. Транскордонне перевезення небезпечних відходів

Відповідно до вимог постанови Кабінету України від 17.09.2024 № 1067 «Про затвердження Порядку надання письмової згоди (повідомлення) на транскордонне перевезення небезпечних відходів та висновку на транскордонне перевезення відходів» суб'єкт господарювання для здійснення транскордонного перевезення відходів, передбачених частиною першою статті 43 Закону

України «Про управління відходами», зобов'язаний отримати письмову згоду, а в разі перевезення інших відходів - отримати висновок.

Суб'єкт господарювання подає заяву про отримання висновку на транскордонне перевезення відходів (заяву про припинення дії такого висновку) в електронній формі через Єдиний державний вебпортал електронних послуг, у тому числі через інтегровані з ним інформаційні системи державних органів та органів місцевого самоврядування, інформаційну систему управління відходами.

Держателем та адміністратором інформаційної системи є Міндовкілля.

Статтею 27, 28 та 29 Закону України «Про управління відходами» передбачено, що суб'єкт господарювання у сфері управління відходами для провадження господарської діяльності з управління небезпечними відходами зобов'язаний:

1) мати дозвіл на здійснення операцій з оброблення відходів та ліцензію на здійснення господарської діяльності з управління небезпечними відходами;

2) провадити діяльність на об'єктах оброблення відходів, які відповідають вимогам законодавства. Види відходів, що підлягають обробленню на таких об'єктах, повинні відповідати дозволу на здійснення операцій з оброблення відходів.

Видача дозволу на здійснення операцій з оброблення відходів та надання відмови у видачі здійснюються безоплатно протягом 30 календарних днів з дня одержання центральним органом виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері управління відходами, заяви та відомостей і документів, передбачених цим Законом.

Враховуючи вищезазначене, інформація щодо транскордонного переміщення небезпечних відходів за 2024 рік відсутня.

8.4. Державна політика та заходи у сфері поводження з відходами

Волинською облдержадміністрацією, з урахуванням вимог Національного плану, розроблено та, рішенням обласної ради від 15 вересня 2022 року № 18/8, затверджено Регіональний план управління відходами у Волинській області до 2030 року (далі - Регіональний план).

Відповідно до Регіонального плану проводяться заходи з підвищення обізнаності з управління відходами у шкільних та дошкільних навчальних закладах, природоохоронні акції, у школах та садочках до планів роботи включено заходи щодо культури поводження з побутовими відходами та їх впливу на людину. Запроваджується збір пластикових пляшок, відпрацьованих батарейок та компостування рослинних рештків (за кошти місцевих бюджетів придбані ящики-компостери).

На базі Центру управління відходами «Чистий Луцьк» проведено більше сотні екскурсій та інформаційно-просвітницьких заходів на тему роздільного збирання відходів для учнів шкіл, у яких взяло участь понад 2 тис. дітей. Під час проведення цього заходу учні дізнаються про історію утворення відходів та в легкій ігровій формі (квести, активні рухливі ігри) навчаються підготовці до

сортування та самого відсортування відходів для правильної переробки чи утилізації.

На офіційних сторінках в соціальних мережах та на вебсайтах територіальних громад району постійно поширюються інформаційні матеріали з питань управління відходами та сталого споживання.

Розроблено інформаційні буклети на тему: «Навіщо розділяти побутові відходи для вторинної переробки», «Рекомендації кожному громадянину України щодо поводження з побутовими відходами», «Компостування в приватних домогосподарствах», «Пам'ятка для учнів по сортуванню відходів», інформаційний вісник «Як тони сміття перетворити в прибутковий бізнес».

Розроблено електронний «Порадник доброго господаря» про основи та правила компостування. Інформацію щодо правил компостування біовідходів розміщено на сайті: <http://agrovolyn.gov.ua> у розділі «До відома аграріїв».

Окрім того, розроблено та запущено Instagram сторінку майданчика по сортуванню відходів «Чистий Луцьк», на яких проводиться роз'яснення для фоловерів та читачів питань стосовно управління відходами. Активно проводиться співпраця з місцевими ЗМІ для висвітлення, інформування та просування ідей правильного поводження з побутовими відходами.

У громадах розпочато створення баз даних щодо утворення відходів та поводження з ними (у 16 громадах такі бази вже розроблено), у Луцькій громаді створена геоінформаційна система у сфері поводження з відходами на базі публічної кадастрової карти міської громади.

Розпочато визначення обсягів утворення, морфологічний склад твердих побутових відходів та норм надання послуг з вивезення побутових відходів в населених пунктах області.

Проводиться інвентаризація об'єктів оброблення та видалення відходів, за результатами якої об'єкти оброблення та видалення відходів приводяться у відповідність із встановленими вимогами.

У 2024 році за кошти місцевих бюджетів (в т. ч. фонів охорони навколишнього природного середовища) в сумі 967,0 тис.гривень ліквідовано або впорядковано стихійні сміттєзвалища на території Камінь-Каширської, Колківської, Голобської, Старовижівської, Любешівської, Нововолинської, Устилузької, Прилісненської, Забродівської, Колківської, Турійської, Зимнівської громад.

Ковельською міською територіальною громадою розглянуто питання будівництва полігону відходів, що не є небезпечними.

Завершується розроблення проектно-кошторисної документації “Нове будівництво полігону твердих побутових відходів в урочищі Люблинець Ковельської територіальної громади”. Проектом передбачається будівництво полігону твердих побутових відходів (ТПВ) загальною місткістю 192680 м³. Потужність полігону – 20,0 тис.т/рік (100 тис. м³/рік) невідсортованих твердих побутових відходів. На території полігону встановлюється сортувальна станція, заводського виготовлення, потужністю 7 т/год, яка передбачає відбір із сміття цінної вторинної сировини з подальшою відправкою на кінцеві пункти переробки. На даний час пройдена процедура оцінки впливу на довкілля.

Отриманий позитивний висновок з ОВД. Проектно-кошторисна документація проходить експертизу.

За кошти місцевих бюджетів придбано автомобілі для вивезення сміття та більше 1500 шт. контейнерів для інших громад. Запроваджується встановлення контейнерів для збору пластикових кришечок та відпрацьованих батарейок.

У 2024 році виконано заходів у сфері поводження з відходами на суму 3170,184 тис. гривень, серед яких за кошти місцевих бюджетів (в т.ч. фондів ОНПС) в сумі 2641,541 тис. гривень проведено: впорядкування та ліквідацію сміттєзвалищ на території громад (967,0 тис. гривень), переобладнання майданчиків (334,0 тис. гривень) та закупівлю контейнерів 858,39 тис. гривень, передачу Луцькою МТГ небезпечних відходів (відпрацьовані побутові батарейки та акумулятори) та відпрацьованих автомобільних шин на утилізацію (300,0 тис. гривень) та інші заходи.

В рамках Проєкту USAID «ГОВЕРЛА» декілька громад отримали подрібнювачі гілок ARPAL та пересувну освітлювальну вежу з генератором на причепі DEPCO, модель LT5021050.

У Луцькій громаді введено в експлуатацію ущільнювач відходів BOMAG BC 972 RB-2 (57471 AC) для ущільнення та переміщення відходів в межах полігону ТПВ с. Брище та навантажувач телескопічний JCB 531-70 AG (5AAKGKR3464555).

У м. Луцьку створено центр управління відходами для фізичних осіб «Чистий Луцьк», де можна відсортувати 14 фракцій сміття.

Відкрито ще два комунальних пункти збирання попередньо відсортованих відходів від населення у м. Луцьку «Чисте довкілля» та «Чиста громада».

Ковельською та Луцькою міськими територіальними громадами проведено аналіз складу осадів стічних вод від комунальних очисних споруд та отримано висновки, що осад стічних вод відповідає параметрам органічного добрива. Осад з мулових майданчиків очисних споруд вивозиться на сільськогосподарські угіддя відповідно до укладених договорів.

Згідно державного реєстру операторів потужностей (об'єктів), що використовуються для промислового утримання (розведення) тварин, на території області зареєстровано 225 господарств: 115 господарств утримання (розведення) ВРХ, 46 господарств розведення свиней, 13 господарств утримання коней, 10 господарств утримання ДРХ, 41 господарство із розведення птиці, функціонує 4 потужності з обробки та переробки побічних продуктів тваринного походження III категорії.

Печі-утилізатори органічних залишків встановлені на ТзОВ "Віра-1" (розведення свиней м'ясної породи) та на ТОВ "Луцька аграрна компанія" (розведення курей). Поводження з медичними відходами (відходами категорії В та С) здійснюється відповідно до затверджених Державних санітарнопротиепідемічних правил та норм.

Управління охорони здоров'я ОДА узагальнюється інформація щодо утворення відходів та поводження з ними. Закладами охорони здоров'я укладені договори з суб'єктами господарювання, які отримали ліцензію на поводження з

небезпечними відходами.

Відповідно до вимог Закону України «Про управління відходами», на виконання наказу МОЗ України від 08.06.2015 року № 325, оновленого від 06.09.2022 №1602 «Про затвердження Державних санітарно-епідеміологічних правил та норм, щодо поводження з медичними відходами» з метою попередження негативного впливу медичних відходів на здоров'я населення та довкілля, наказами по установі визначено відповідальних осіб, затверджено Типову схему поводження з медичними відходами, розроблені та оновлені стандартні операційні процедури.

Протягом 2024 року фахівцями ДУ «Волинський ОЦКПХ МОЗ» проведено навчальні-тренінги та інструктаж з питань організації роботи поводження з медичними відходами для працівників, які є відповідальними за поводження з медичними відходами в ЗОЗ та структурних підрозділах.

У комунальних підприємствах «Медичне об'єднання Луцької міської територіальної громади» та «Володимирське територіальне медичне об'єднання» встановлено обладнання для деконтамінації (знезараження) епідемічно небезпечних медичних відходів, закупленого Міністерством охорони здоров'я України.

У межах програми UPSHIFT громадською організацією «Молодіжний центр Волині» за підтримки ЮНІСЕФ та уряду Норвегії реалізується проєкт «BicRecycle». На території Луцької громади у аптеках та громадських закладах встановлено 15 спеціальних контейнерів для збору блістерів від ліків, які будуть передані на утилізацію (високотемпературне спалювання).

9.3. Радіаційна безпека

Найбільшу потенційну небезпеку для людини та навколишнього природного середовища при провадженні діяльності у сфері використання ядерної енергії несе використання радіоактивних матеріалів (ядерних матеріалів, радіонуклідних джерел іонізуючого випромінювання, радіоактивних відходів).

За інформацією Головного управління Держпродспоживслужби у Волинській області станом на 01.01.2025 на території регіону зареєстровано 5 суб'єктів господарювання (власників), які проваджують діяльність з використанням джерел іонізуючого випромінювання (далі - ДІВ). Більшість суб'єктів використовують у своїй діяльності джерела іонізуючого випромінювання у вигляді пристроїв, що генерують іонізуюче випромінювання. Переважно це суб'єкти, що застосовують радіаційні технології у медичній галузі з метою діагностування та терапії різних захворювань. Медичне опромінення, яке людина отримує під час проведення діагностичних та терапевтичних процедур, займає друге місце після природного опромінення та складає 15 % від загального опромінення людини.

Радіаційних аварій або інцидентів, пов'язаних з провадженням суб'єктами діяльності з використання радіоактивних матеріалів (радіонуклідних ДІВ) та випадків виявлення радіоактивних матеріалів у незаконному обігу на території області у 2024 році не зафіксовано.

9.3.1. Стан радіаційного забруднення території адміністративно-територіальної одиниці

До 1986 року регіон Волинського Полісся відрізнявся найнижчим рівнем антропогенного навантаження і вважався одним із найчистіших в екологічному аспекті.

В результаті аварії на Чорнобильській АЕС підвищеного радіоактивного забруднення зазнала територія трьох північних районів області – Камінь-Каширського, Любешівського і Маневицького (до проведення адміністративно-територіальної реформи в Україні).

До розміщення Чорнобильської АЕС середні рівні забруднення ґрунту цезієм-137 складали 0,046 Кі/км², стронцієм - 0,037 Кі/км², аналогічними вони були і на території області. За даними радіологічних досліджень, радіоактивного забруднення зазнала вся територія області. В порівнянні з доаварійним періодом забруднення цезієм загалом по області зросло в 5-10 разів, а на території підвищеного радіоактивного забруднення – від 20 до 50 разів.

За результатами проведених досліджень по уточненню радіаційного стану на території області шляхом здійснення аерогаммаспектрозйомки у 1990 році, наземного обстеження у 1990-1993 роках усіх 1316 населених пунктів області, включаючи хутори, сільськогосподарських угідь в 192 господарствах на прощі близько 500 тис. га, лісів Держлісфонду на площі 200 тис. га міжгосподарських лісів на площі 180 тис. га, 491 водних об'єктів, було встановлено дійсний стан радіоактивного забруднення території області. Радіоактивне забруднення – це наявність або поширення радіоактивних речовин понад їх природний вміст у навколишнього середовищі та/чи на тілі людини.

Щільність забруднення ¹³⁷Cs населених пунктів області коливається від 0,2 до 2 Кі/км².

Загальна площа території області зі щільністю забруднення ¹³⁷Cs від 1 до 5 Кі/км² складає близько 60 тис.га, серед них - близько 12 тис.га сільськогосподарських угідь. Площа міжколгоспних лісових масивів зі щільністю забруднення від 1 до 5 Кі/км² складає 15,3 тис.га, з них – у Камінь-Каширському районі – 6,3 тис.га, у Любешівському районі – 3,2 тис.га, у Маневицькому районі – 4,9 тис.га, у Ковельському- 0,75 тис.га. Площа лісів Держлісфонду із забрудненням цезієм-137 складає 27,6 тис.га, з них у Маневицькому районі – 21,0 тис.га, Камінь-Каширському районі – 3,05 тис.га, у Любешівському – 3,02 тис.га (до проведення адміністративно-територіальної реформи в Україні).

Радіоактивне забруднення води у річках, озерах та ставках не перевищує 0,25 пКі/л ¹³⁷Cs та ⁹⁰S 20 пКі/л при допустимих концентраціях - ¹³⁷Cs 500 пКі/л та ⁹⁰S – 100 пКі/л.

Відповідно до п.3 ст.2 Закону України «Про правовий режим території, що зазнала радіоактивного забруднення внаслідок Чорнобильської катастрофи» - зона гарантованого добровільного відселення – це територія зі щільністю

забруднення ґрунту понад доаварійний період ізотопами цезію від 5,0 до 15,0 Кі/км, або стронцію від 0,15 до 3,0 Кі/км², або плутонію від 0,01 до 0,1 Кі/км², де розрахункова ефективна еквівалентна доза опромінення людини з урахуванням коефіцієнту міграції радіонуклідів у рослини та інших факторів може перевищувати 1,0 мЗв (0,1 бер) за рік понад дозу, яку вона одержала у доаварійний період.

Відповідно додатку № 1 Постанови Кабінету Міністрів Української РСР № 106 від 23 липня 1991 року згідно з розрахунками доз додаткового опромінення с.Галузія і Прилісне Маневицького району були віднесені до зони безумовно (обов'язкового) відселення, до зони гарантованого добровільного відселення було віднесено 64 населені пункти Камінь-Каширського району, пізніше було включено с.Кримно, 47 населених пунктів Любешівського району, 53 населені пункти Маневицького району (до проведення адміністративно-територіальної реформи в Україні).

Починаючи з 1993 року, сумарна еквівалентна доза опромінення в цих населених пунктах не відповідала критерію 2 зони, тому постановою Кабінету Міністрів України від 12 травня 2004 року № 622 до Закону України «Про статус і соціальний захист громадян, які постраждали внаслідок Чорнобильської катастрофи» було внесено зміни, якими села Галузія і Прилісне колишнього Маневицького району переведено із зони безумовного (обов'язкового) відселення до зони гарантованого добровільного відселення.

На підставі експертних висновків Національної комісії з радіаційного захисту населення «Про радіологічний стан населених пунктів Волинської області» за 2012 рік, у Волинській області критерію 3 зони гарантованого (добровільного) відселення (паспортна доза більше 1 мЗв) відповідає 3 населених пункти Маневицького району: с.Галузія, с.Серхів, с.Велика Яблунька, критерію 4 зони посиленого радіоекологічного контролю (паспортна доза від 0,5 до 1 мЗв) відповідає: 14 населених пунктів Камінь-Каширського району, 4 населених пункти Любешівського району, 33 населених пункти Маневицького району (до проведення адміністративно-територіальної реформи в Україні).

Відповідно до змін, внесених до статті 2 Закону України «Про правовий режим території, що зазнала радіоактивного забруднення внаслідок Чорнобильської катастрофи» Законом України від 28 грудня 2014 року № 76-VIII «Про внесення змін України та визнанням такими, що втратили чинність, деяких законодавчих актів України» зону посиленого радіологічного контролю виключено із переліку зон, забруднених внаслідок Чорнобильської катастрофи.

Однак, статус радіоактивно забруднених територій у Волинській області на підставі експертних висновків Національної комісії з радіаційного захисту населення «Про радіологічний стан населених пунктів Волинської області» за 2012 рік не змінено.

В межах реалізації заходів щодо подолання наслідків Чорнобильської катастрофи в області налагоджено та проводиться постійний та дієвий контроль за станом забруднення продуктів харчування сільськогосподарської та лісгосподарської сировини радіологами мережі радіаційного контролю

України. Фінансування заходів програми «Радіологічний захист населення та екологічне оздоровлення територій, що зазнали радіоактивного забруднення внаслідок Чорнобильської катастрофи» здійснюється за рахунок коштів державного бюджету.

Станом на 1 січня 2025 року до зони радіоактивного забруднення внаслідок Чорнобильської катастрофи відноситься 167 населених пунктів області: 55 населених пунктів у Камінь-Каширській міській раді, 41 населений пункт у Любешівській селищній раді, 36 населених пунктів у Маневицькій селищній раді, 11 населених пунктів у Прилісненській сільській раді, 12 населених пунктів у Сошичненській сільській раді Камінь - Каширського району та 12 населених пунктів у Колківській селищній раді Луцького району, яким надано статус третьої зони гарантованого (добровільного) відселення.

Радіологічний контроль за якістю продукції, що виробляється на забруднених територіях, проводили 8 радіологів державної мережі радіологічного контролю.

Протягом 2024 року проведені дослідження 15133 проб різноманітної сільськогосподарської, лісгосподарської продукції, сировини у всіх населених пунктах зони радіоактивного забруднення. Виявлено перевищення допустимих рівнів вмісту цезію-137 у 221 пробі свіжих та сухих лісових грибів.

Максимальний рівень забруднення сухих грибів цезієм-137 становив 9230 Бк/кг у с. Чарторийськ Маневицької територіальної громади Камінь-Каширського району.

Кількість проведених досліджень наведено в таблиці:

Таблиця 9.1

Назва продукції	Кількість проб, що досліджено	Кількість перевищень ДР-2006	Виявлені мак. рівні забр. Бк/л,кг	Допуст. рівень забруд. згідно ДР-2006 Бк/л,кг
Молоко	4497	-	88	100
Гриби та ягоди лісові сухі	1272	49	9230	2500
Гриби та ягоди лісові свіжі	929	172	3610	500
<i>В т.ч.</i>	12605	-	-	
<i>сільськогосподарської</i>				
<i>- лісгосподарської</i>	2820	221	-	
Всього по зоні забруднення	15133	221	9230	

Слід відмітити, що рівень забруднення сухих лісових грибів залишається досить високим.

На сучасному етапі основна частина дози опромінення населення, яке проживає на забруднених територіях, обумовлена внутрішнім опроміненням за рахунок вмісту радіонуклідів штучного походження в основних продуктах харчування (молоці, овочах, лісових ягодах і грибах). Встановлено, що надходження радіоактивного цезію до організму людини з харчовими продуктами в умовах того чи іншого населеного пункту залежить не стільки від щільності забруднення цезієм, скільки від повноти проведення протирадіаційних заходів, особливості харчового раціону. Тому, основним заходом запобігання внутрішнього опромінення є радіаційний контроль харчових продуктів і сировини, заборона виробництва та вживання місцевих продуктів з вмістом радіонуклідів вище допустимих рівнів, вилучення з раціонів харчування найбільш забруднених грибів, лісових ягід, молока, м'яса, овочів.

9.5. Державна політика та заходи з забезпечення екологічної безпеки

Екологічна безпека складається з:

- екологічного аудиту;
- моніторингу;
- прогнозу розвитку екологічної ситуації;
- екологічного менеджменту.

Серед основних заходів —ті, які спрямовані на виявлення екологічно небезпечних об'єктів і видів діяльності, природних зон і територій, що характеризуються погіршенням екологічної ситуації, з метою профілактики запобігання їх шкідливого впливу на здоров'я людини і навколишнє природне середовище. До них належать такі заходи: державна реєстрація паспортизації екологічно небезпечних підприємств і сертифікація екологічно небезпечної продукції, моделювання і прогнозування змін стану навколишнього природного середовища, інформування населення та органів державної влади про стан навколишнього природного середовища тощо.

Зокрема, інформація щодо результатів здійснення моніторингу стану атмосферного повітря, ґрунтів та водних об'єктів на території області у вигляді аналітичних довідок щомісяця та щокварталу оприлюднюється у формі відкритих даних на сторінці управління офіційного вебсайту Волинської облдержадміністрації у рубриці «Стан довкілля та природоохоронна діяльність» підрубриці «Моніторинг».

Окрім того, на виконання вимог статей 25, 25¹ Закону України «Про охорону навколишнього природного середовища», з метою забезпечення належного інформування населення про стан довкілля, управлінням екології та природних ресурсів облдержадміністрації здійснюється підготовка та формування Регіональної доповіді про стан навколишнього природного середовища Волинської області та Екологічного паспорта регіону за звітний період з наступним обов'язковим оприлюдненням на офіційних інформаційних ресурсах.

10. Промисловість та її вплив на навколишнє природне середовище

10.1. Структура та обсяги промислового виробництва

Хоча Волинська область є аграрною, промисловість є важливою складовою господарського комплексу. Для області – це пріоритетна і перспективна галузь, якою створюється понад 15,4 відсотків валової доданої вартості області.

Економічний потенціал області формують підприємства таких галузей промисловості: харчової, машинобудівної, деревообробної та виробництва паперу, виробництва гумових та пластмасових виробів, виробництва меблів, металургійного виробництва, текстильного виробництва та виробництва одягу, добувної і хімічної галузей.

За наявною інформацією, зокрема на підставі даних Головного управління статистики у Волинській області, в регіоні працює понад 798 значних за обсягами виробництва підприємств, які випускають промислову продукцію, забезпечують своєчасну виплату заробітної плати працівникам та сплату податків до місцевих та державного бюджетів.

З початку повномасштабного вторгнення рф в Україну понад 80 відсотків суб'єктів господарювання області відновили свою роботу, а деякі змогли наростити виробничі потужності.

Так, Товариство з обмеженою відповідальністю «Волиньхолдінг», власник швейцарська компанія Nestle S.A., один з найбільших виробників продуктів харчування та напоїв під торговою маркою «ТОРЧИН», за 2023 рік інвестувало у виробництво 388,0 млн гривень. У 2022 році ця компанія розпочала будівництво нового виробничого майданчика у с.Смолигів (цех з виробництва вермішелі швидкого приготування та спецій). На новому виробництві працюватиме близько 300 осіб, що в результаті забезпечить подальший розвиток місцевої громади. Заплановані інвестиції у виробництво на 2024 рік складають 1 млрд 439,0 млн гривень.

Індекс промислової продукції у січні–вересні 2024 року порівняно до січня–вересня 2023 року становив 103,2%, у т.ч. у добувній промисловості та розробленні кар'єрів – 77,0%, переробній – 103,0%, у томі числі: виробництво харчових продуктів, напоїв і тютюнових виробів - 104,2%; текстильне виробництво, виробництво одягу, шкіри, виробів зі шкіри та інших матеріалів - 100,6%; виготовлення виробів з деревини, виробництво паперу та поліграфічна діяльність - 110,4%; виробництво хімічних речовин і хімічної продукції - 116,6%; виробництво гумових і пластмасових виробів, іншої неметалевої мінеральної продукції - 96,2%; металургійне виробництво, виробництво готових металевих виробів, крім виробництва машин і устаткування – 159,0%; машинобудування – 89,1%. Постачанні електроенергії, газу, пари та кондиційованого повітря – 106,3%.

Машинобудівному комплексу належить понад 22% обсягів переробної промисловості області. Значний внесок роблять Товариства з обмеженою

відповідальністю "КромбергЕнд Шуберт Україна Лу", «Луцький ремонтний завод «Мотор»», ПАТ «СКФ Україна».

Підприємствам з виготовлення виробів з деревини, виробництва паперу та поліграфічної діяльності належить п'ята частина обсягів переробної промисловості. До найбільших виробників належать товариства з обмеженою відповідальністю «Кроноспан УА», «Вудленд Україна», «Володимирська фабрика гофротари», «Луцька картонно-паперова фабрика», приватні акціонерні товариства «ВГП», «Цумань».

Структура реалізованої промислової продукції за основними видами діяльності (станом на 01.10.2024) році у відсотках до загально обласного обсягу, (у %, млн грн):

Добувна та переробна промисловість - 85,6 % (38635,2).

Добувна промисловість і розроблення кар'єрів – 0,1% (46,7).

Переробна промисловість – 85.5 % (38588,5) у тому числі:

- виробництво харчових продуктів, напоїв та тютюнових виробів – 27,9 %; (12580,8);

- текстильне виробництво, виробництво одягу, шкіри, виробів зі шкіри та інших матеріалів - 2,3%, (1057,3);

- виготовлення виробів з деревини, виробництво паперу та поліграфічна діяльність - 23,3%, (10499,5);

- виробництво хімічних речовин і хімічної продукції – 2,8%, (1244,9);

- виробництво гумових і пластмасових виробів, іншої неметалевої мінеральної продукції – 5,3% (2414,4);

- металургійне виробництво, виробництво готових металевих виробів, крім машин і устаткування – 4,5% (2009,1);

- машинобудування – 10,4 %; (4687,7)

Постачання електроенергії, газу, пари та кондиційованого повітря – 13,1%, (5894,2).

Водопостачання; каналізація, поводження з відходами – 1,3%, (609,7).

Мале підприємництво та інфраструктура його підтримки:

- активні суб'єкти приватного господарювання, що сплачують податки – 49103 (станом на 01.04.2025)

- фінансово-кредитні установи (кредитні спілки) – 21 од.

10.2. Вплив на навколишнє середовище

Вплив промислового виробництва на довкілля вкрай негативний. У результаті виробничих процесів виникає велика кількість відходів, які повертаються в природне середовище. Промисловість здійснює забруднення всіх оболонок Землі: літосфери (захоронення шкідливих твердих відходів, зміна рельєфу: терикони, відвали, кар'єри), гідросфери (забруднення промисловими стоками), атмосфери (викиди в атмосферу), біосфери (у результаті забруднення зникає велика кількість організмів).

Основними забруднювачами повітря були підприємства харчової промисловості, сільського та лісового господарства, підприємства з видобування природного газу та нафтопереробки, а також здійснення

діяльності у сфері транспорту. На них припадає понад 60% загальнообласних викидів.

10.2.1. Гірничодобувна промисловість

Добувну галузь в промисловості Волинської області представляють чотири вугільних підприємства: шахта «Бужанська», шахта №9 «Нововолинська», шахта №1 «Нововолинська» та шахта №10 «Нововолинська».

Станом на початок 2024 року видобуток вугілля в області здійснюють два підприємства: ДП «Шахта №9 «Нововолинська» та ДП «Волиньвугілля», до якого входить діюча шахта «Бужанська».

На сьогодні в умовах військового часу ДП «Шахта №9 «Нововолинська», працюючи в режимі підготовки до ліквідації, забезпечує видобуток вугілля та вирішує ряд питань соціально правового характеру. А це - своєчасна виплата заробітної плати, погашено заборгованість по електроенергії, забезпечується сплата ПДВ, ЄСВ, здійснюється матеріальна і грошова допомога ЗСУ, загиблим та ветеранам шахти.

На шахті №1 «Нововолинська» продовжується процес підготовки до ліквідації, проводяться роботи відповідно до нормативних документів. Державним науково-дослідним, проектно-конструкторським і проектним інститутом вугільної промисловості «УКРНДІПРОЕКТ» розроблено проект ліквідації шахти №1 «Нововолинська».

З метою ліквідації підприємства, Нововолинською міською радою при розробці проекту запропоновано передбачити природоохоронні заходи такі, як гірничотехнічна рекультивация на землях, що зазнали змін у структурі рельєфу, екологічному стані ґрунтів і материнських порід та у гідрологічному режимівнаслідок проведення гірничодобувних, геологорозвідувальних, будівельних та інших робіт, а також проведення робіт по рекультивации породного відвалу, які необхідно виконувати відповідно до діючих стандартів.

При виконанні рекультивации особлива увага приділяється водовідвідній, водопонижувачій канаві на території підприємства, яку в процесі виконання робіт необхідно очистити та поглибити.

З жовтня 2018 року будівництво ДП «Шахта №10 «Нововолинська» призупинено, здійснюється утримання комплексів загальношахтного призначення у безаварійному стані.

Обласною військовою адміністрацією спільно з Нововолинською, Литовезькою та Поромівською територіальними громадами сформовані та надані до Міністерство розвитку громад, територій та інфраструктури України пропозиції до завдань та заходів з виконання проекту Державної цільової програми справедливої трансформації вугільних регіонів України на період до 2030 року по Волинській області на загальну суму 41 729,6 млн гривень.

Питання стабільної роботи вугільних підприємств області, збереження робочих місць, вчасної оплати праці, наповнення місцевих і державного бюджетів та перспективи їх розвитку завжди в центрі уваги обласної військової адміністрації.

10.2.2. Металургійна промисловість

До підприємств галузі відносяться ТОВ «Ковельський завод сучасних будівельних матеріалів», ТОВ «Завод «Промлит», ТОВ «Механічно-ливарний завод», ПАТ «Нововолинський ливарний завод» та інші.

ПАТ «Нововолинський ливарний завод» - один з найбільших ливарних заводів західного регіону України. Підприємство займається сталевим, чавунним, кольоровим металевим литвом, відливанням дзвонів, переплавом брухту чорних та кольорових металів. На підприємстві впроваджено та сертифіковано систему управління якістю.

Відпрацьована технологія виготовлення дзвонів вагою від 0,5 до 8000 кг. Підприємство брало участь у міжнародних виставках Польщі та інших країн.

За 25-літню історію виготовлення дзвонів завод став відомим не тільки в регіоні, а й далеко за межами України. Дзвони підприємства з величчю звучать у всіх єпархіях України (в т.ч. Золотоверхому Михайлівському соборі, чоловічому Свято-Троїцькому монастирі), в Білорусії, Грузії, Польщі, Франції, Канаді, Чехії, США, Словаччині, Молдові.

ТОВ «Завод «Промлит» займається литтям кольорових і чорних металів, а саме: полотен пластинчастих живильників, церковних дзвонів, чанів для купання.

ТОВ «Механічно-ливарний завод» займається литвом з чорних та кольорових сплавів (виготовлення литва згідно креслень замовника). Виготовлення запчастин до гірничорудної, кранової, авто та сільськогосподарської техніки. Підприємство має можливість виготовляти конуса пічні, колеса до вагонеток, опорні та підтримуючі катки, кранові колеса і т.д. Рівень технологічного розвитку підприємства дозволяє одержувати виливки широкого спектру марок чавуну і сталі. Перевірка якості металу - невід'ємна складова процесу випуску продукції.

10.2.3. Хімічна та нафтохімічна промисловість

До підприємств із виробництва хімічних речовин і хімічної продукції належать наступні підприємства.

ТОВ «ВІКІ» - одне з перших українських підприємств, яке спеціалізується на виготовленні косметики, асортиментний ряд якого нараховує більше 200 позицій. Продукція підприємства включає професійну та звичайну косметику для волосся (шампуні, відновлюючі маски та маски-спреї, кондиționери, бальзами, гелі, пінка, лак та ін.), косметику для тіла (рідке мило, гелі для душу та інтимної гігієни, піни для ванн). Вся продукція тестована Міністерством охорони здоров'я України та сертифікована в державній системі УкрСЕПРО. На підприємстві діє система управління якістю ISO 9001-2009.

10.2.4. Харчова промисловість

Харчова промисловість Волині - це більше сотні великих, середніх і малих підприємств різної форми власності, які виробляють 24 відсотки реалізованої промислової продукції регіону.

Волинь має досвід співпраці щодо експорту з країнами Європейського Союзу, адже цьому сприяє географічне розташування області. Також експортується продукція волинських аграріїв та харчових підприємств області на ринки Середньої Азії та Близького Сходу.

В області є можливості збільшити експорт виробів харчової промисловості кондитерські вироби, продукти переробки м'яса, овочів і фруктів, цукор, олія, борошно та ін., адже виробники харчових продуктів мають впроваджені комплексні системи контролю якості на усіх етапах ланцюга створення вартості (виробництво, пакування, перевезення та/або зберігання), щоб забезпечити придатність своєї продукції для постачання на експортні ринки.

Важливе значення для розширення економічних зв'язків та пропаганди вітчизняних харчових продуктів мають виставково-ярмаркові заходи, в яких підприємства харчової промисловості області беруть активну участь.

Четверта частина обсягів виробленої продукції переробними підприємствами належить виробникам харчових продуктів, напоїв. Основний потенціал формують підприємства з виробництва м'яса та м'ясних продуктів (Товариства з обмеженою відповідальністю «Луцька аграрна компанія», «Птахокомплекс «Губин»», «Нововолинський м'ясокомбінат», «Забіяка», фермерське господарство «Поляна М») та з виробництва інших харчових продуктів (гірчиці, продуктів молоковмісних, соусів і продуктів для приготування соусів, тощо) – товариства з обмеженою відповідальністю «Волиньхолдінг», «Рожищенський сирзавод», «Ратнівський молокозавод», ПАТ «Луцьк Фудз».

Вагома частка випущеної продукції належить підприємствам з виробництва готових кормів для тварин, олії, тваринних жирів, м'яса та м'ясних продуктів, прянощів та приправ.

ТЗОВ «Птахокомплекс «Губин» - найбільший підрозділ Агропромгрупи «Пан Курчак», який функціонує в цілому ряді районів Волинської області. Робота проводиться у двох напрямках: вирощування птиці та виробництво м'яса птиці. У складі комплексу діють 5 відгодівельних ферм та виробляється понад 30 позицій фасованої курячої продукції в охолодженому та замороженому вигляді.

ПАТ «Володимир-Волинська птахофабрика» входить в п'ятірку найбільших українських підприємств з виробництва м'яса птиці (кури бройлери), продукція якого відома під торговою маркою «Курка-Чеботурка». У структурі підприємства – комбікормовий завод, забійний та переробний цехи. ПрАТ «Волиньхолдінг» - український лідер з виробництва холодних соусів під торгівельною маркою «Торчин» (виробляє майонези, соуси, приправи).

10.3. Державна політика та заходи з екологізації промислового виробництва

Сьогодні під екологізацією розуміють процес поступового і послідовного впровадження систем технологічних, управлінських та інших рішень, які дозволяють підвищувати ефективність використання природних ресурсів і умов поряд з покращенням або хоча б збереженням якості природного середовища. Це одна з головних вимог сучасності в умовах глобальної екологічної кризи.

Локомотивом технологічного оновлення стане створення спеціальних економічних режимів. Зокрема, формування промислового агрокластера - індустріальний парк «Ковель».

Пріоритетними для розміщення галузями діяльності є підприємства з агропереробки та переробки лісової продукції, машинобудування, виробництва харчових продуктів, а також об'єкти логістики, сервісного обслуговування та іншого. Також розроблено інвестиційний проект «Екотехнопарк «Волинь».

Розвиток індустріальних парків дозволить економічно, екологічно та естетично структурувати населені пункти, «очистивши» міста від промислового виробництва. Концентрація промислового виробництва на обмежених площах за межами житлових, історико-культурних та рекреаційних територій не лише зробить економіку громади більш ефективною через зниження трансакційних витрат, але й дозволить покращити якість життя та екологічний стан у відповідному населеному пункті.

11. Сільське господарство та його вплив на навколишнє природне середовище

11.1. Тенденції розвитку сільського господарства

Агропромисловий комплекс Волині в умовах правового режиму воєнного стану працює стабільно. У 2024 році (за попередніми даними) індекс сільськогосподарської продукції порівняно із відповідним періодом 2023 року становив 99,8 відсотка, в тому числі в агропідприємств – 105,7 відсотка, у господарств населення – 91,4 відсотка.

Виробництвом сільськогосподарської продукції в області займаються понад 1000 агропідприємств, із них – 700 фермерських господарств, а також понад 144,6 тисячі особистих селянських господарств. Крім того, станом на 01.05.2025 року в області зареєстровано понад 100 сімейних фермерських господарств без набуття статусу юридичної особи у формі фізичної особи-підприємця згідно статті 81 Закону України «Про фермерське господарство». Позитивним є те, що відбувається процес омолодження фермерства.

Пріоритетними напрямками розвитку аграрного сектору економіки області є виробництво зернових та технічних культур, картоплі та овочів, м'яса та молока.

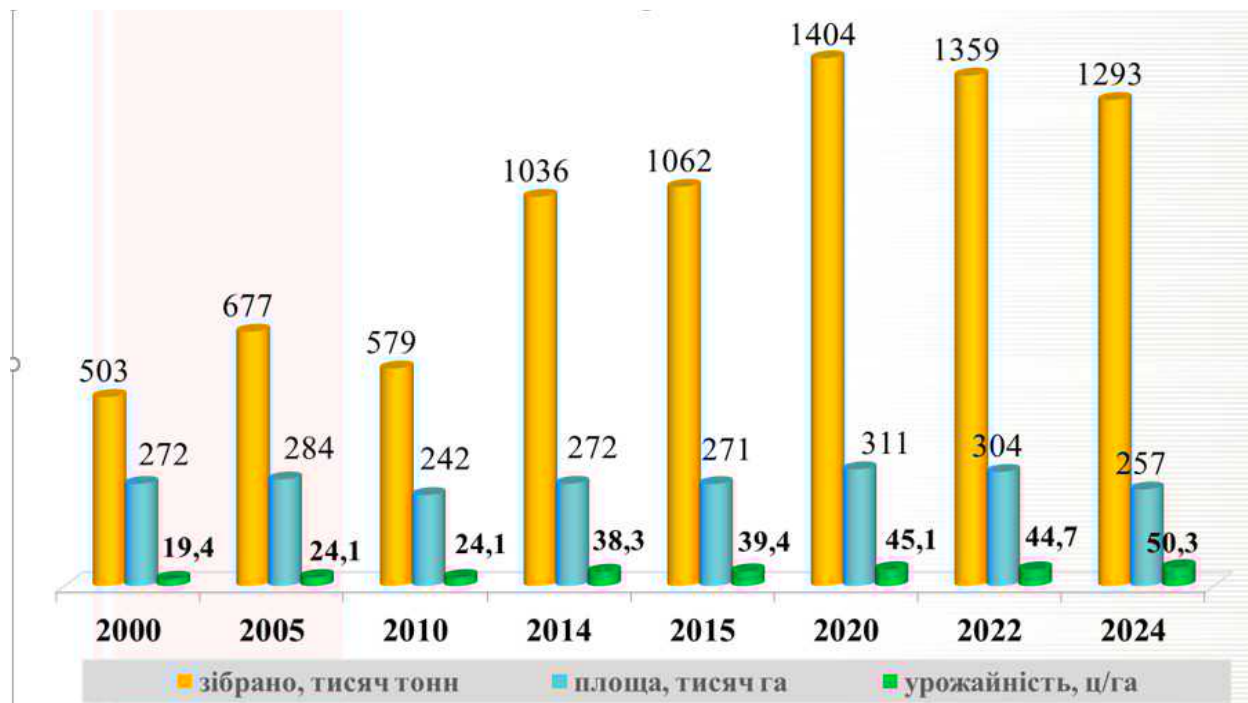
Область займає 2014,4 тис. га – 3,3% території України, з них сільськогосподарські угіддя - 1047,5 тис. га, в т.ч. рілля – 672,3 тис. га та виробляє 3% загальнодержавних обсягів продукції сільського господарства.

Індекс продукції рослинництва у 2024 році становив 97,1 % до рівня 2023 року. У 2024 році намолочено 1,3 млн. тонн зернових та зернобобових з площі 257,2 тис. га при середній врожайності 50,3 ц/га.

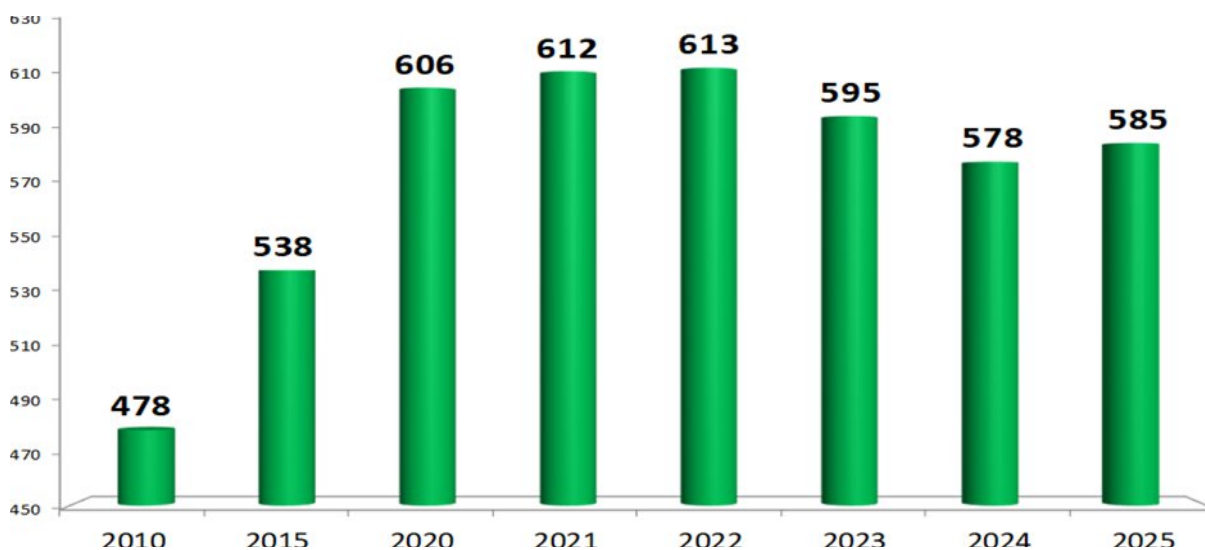
Під урожай 2025 року посіяно 151 тис. га озимих зернових, що на 6 тис. га більше ніж попереднього року.

Зернове господарство області залишається найпотужнішою складовою рослинництва.

Динаміка валового збору зернових та зернобобових культур

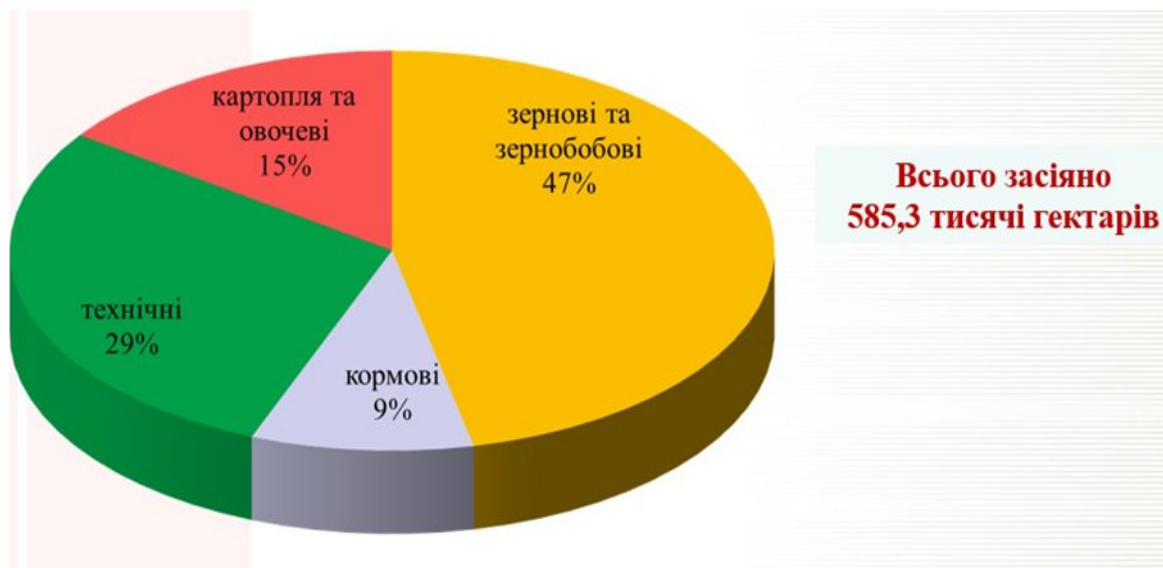
Динаміка посівних площ сільськогосподарських культур, тис. га

Є незначні зміни у динаміці посівів зернових і зернобобових культур.

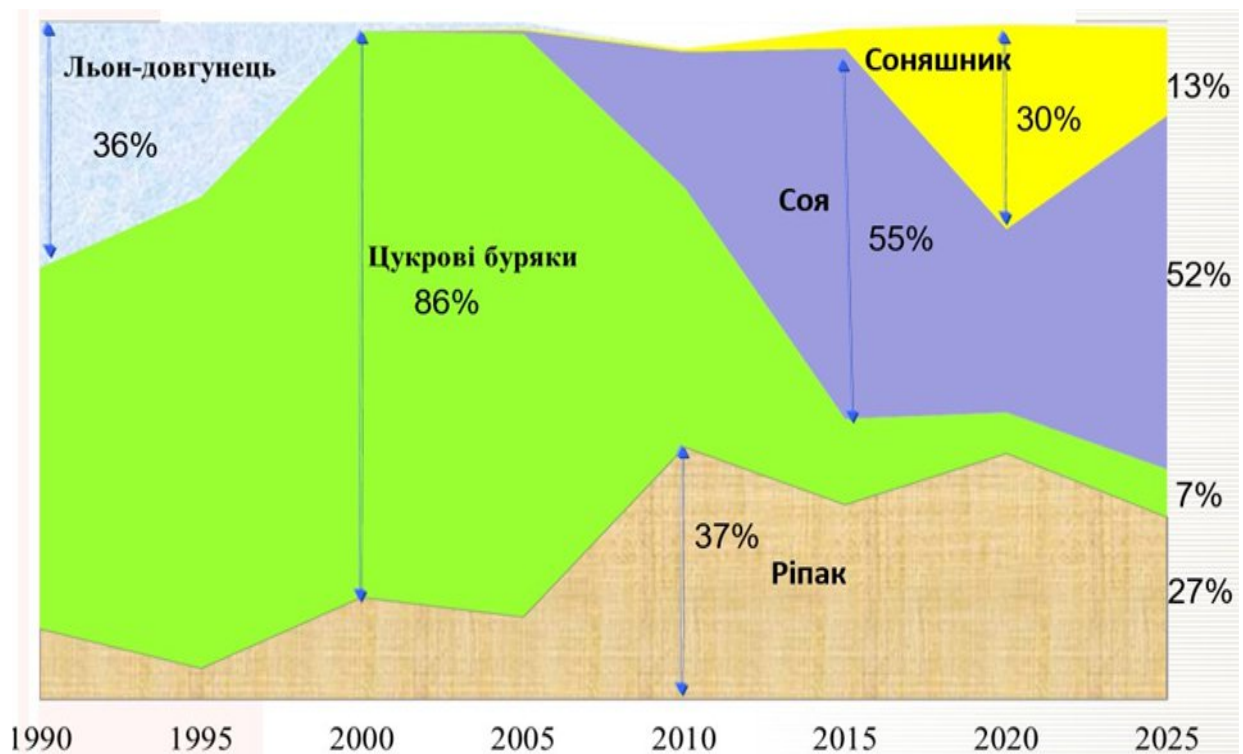
Зменшено посіви жита, ріст посівних площ під кукурудзою. Посівні площі зернових та зернобобових скоротилися на 3 відсотки і становлять 47 відсотків, технічні культури займають 29 відсотків площ, 15 відсотків – картопля та овочі, 9 відсотків - кормові культури.

Структура посівних площ, посіяних під урожай 2024 року, у %

Протягом останнього десятиліття динаміка посівів технічних культур області зазнала суттєвої трансформації, причиною цього є ряд чинників. Зокрема, зміна клімату, виведення високоадаптивних сортів та гібридів, що дозволило успішно вирощувати сільськогосподарські культури, які раніше не вирощувались у наших широтах, а також цінова ситуація на технічні культури такі як соняшник, соя, ріпак.

Динаміка посівів технічних культур, у %

Маємо стрімку динаміку виробництва технічних культур. Виробництво ріпаку збільшилось протягом останніх років у 4 рази, сої- майже у 8 разів, посівні площі соняшника, який практично не вирощувався до 2010 року, тепер займають 13 % у структурі посівних площ технічних культур.

Овочева група і картопля в основному вирощується в особистих селянських господарствах. В останні роки розвивається садівництво, ягідництво та тепличне господарство. За оперативними даними площа насаджень становить близько 2,0 тис. га.

У тваринництві спостерігається збільшення виробництва, індекс продукції тваринництва у 2024 році становив 107,2 % до рівня 2023 року. У господарствах усіх категорій області станом на 1 січня 2025 року утримувалось: 88,8 тисячі голів ВРХ (94% до рівня 2024 року), в т.ч. 57 тисяч корів (92%), 179 тисяч свиней (80% до 2023 року).

Протягом 2024 року господарствами усіх категорій реалізовано на забій 160,9 тисячі тонн живої маси сільськогосподарських тварин (на 16 % більше до рівня 2023 року), вироблено 281 тисячу тонн молока (97 % до рівня 2023 року) та 185 млн шт. яєць (97,5 % до рівня 2023 року).

Волинь є лідером країни за кількістю великої рогатої худоби м'ясного напрямку продуктивності – 20% такого поголів'я вирощується саме на Волині: агроформуваннями утримується більше 9 тисяч голів ВРХ м'ясного напрямку продуктивності, в тому числі 4 тисячі корів.

Аграрний експорт зростає з року в рік. За 2024 рік аграрії експортували продукції на суму 496,9 млн дол. США (42% в експорті Волині), імпортували на суму 116,5 млн дол. США (5% в імпорті Волині), позитивне сальдо аграрної продукції – 380,4 млн дол. США. У структурі аграрного експорту 74,2 %

займає продукція рослинництва, якої експортовано на суму 368,6 млн дол. США. З 2013 року зростає позитивне сальдо галузі АПК.

За 2024 рік волинські аграрії залучили понад 170 млн грн фінансової підтримки з державного бюджету, що дало змогу створити близько 100 нових робочих місць.

З огляду на російську агресію та періоди «блекауту», альтернативна енергетика стала одним із важливих напрямків в розвитку агропромислового комплексу. Енергоефективні проекти з'являються практично в усіх галузях сільського господарства. В переважній більшості використовуються генератори електричної енергії та сонячні електростанції. Всього на сьогодні введено в експлуатацію 137 джерел альтернативної енергетики в АПК загальною потужністю близько 18 МВт.

У 2025 році очікуємо незначний спад виробництва практично за всіма видами сільськогосподарської продукції, що зумовлено ситуацією в країні, а зокрема браком робочої сили через мобілізацію, що ще більше загострило проблеми в сільськогосподарській галузі, а також погодними умовами. Однак, сподіваємося, що пільгове кредитування та державні підтримки стабілізують сільськогосподарське виробництво та підвищать його конкурентоспроможність.

Для підтримки агропромислового сектору, в області реалізовується Комплексна програма розвитку агропромислового комплексу Волинської області на 2023–2026 роки. У 2025 році кошти передбачено на виплату дотації за вирощування молодняка великої рогатої худоби.

11.2. Вплив на наколишнє середовище

11.2.1. Внесення мінеральних і органічних добрив на оброблювані землі та під багаторічні насадження

За оперативними даними у 2024 році сільгосппідприємствами області було внесено 88,2 тис.тонн мінеральних добрив (35,7 тис.тонн у перерахунку на поживну речовину) на площі 229,1 тис.га (92,6% посівної площі). В середньому по області на 1 га посівної площі обсяг внесених поживних речовин склав 144 кг/га або 155 кг/га на оброблену площу.

В минулому році за оперативними даними було внесено 401,3 тис.тонн органічних добрив, на площу 26,6 тис.га (10,7% посівної площі), що в розрахунку на 1 га посівної площі становить 1,6 т/га, обробленої площі – 14,9 т/га.

Під багаторічні насадження (плодово-ягідні, горіхи) агроформуваннями області у минулому році за оперативними даними було внесено 196,6 тонн мінеральних добрив (87,8 тис.тонн у перерахунку на поживну речовину) на площу 600 га (72,7% площі насаджень). В середньому по області на 1 га наявних площі багаторічних культур обсяг внесених поживних речовин склав 100 кг/га або 137 кг/га на оброблену площу.

11.2.2. Використання пестицидів

У 2024 році за оперативними даними сільгосппідприємствами області

було внесено 492,8 тонн пестицидів на площі 228,0 тис.га (92,2% посівної площі), в тому числі 338,2 тонн гербіцидів, 109,3 тони фунгіцидів, 29,8 тонн інсектицидів В середньому по області на 1 га посівної площі обсяг внесених пестицидів склав 2,0 кг/га або 2,1 кг/га на оброблену площу.

11.2.3. Зрошення та осушення земель

Меліорація - це система заходів, пов'язаних із корінним поліпшенням властивостей ґрунтів і спрямованих на підвищення їхньої родючості. Внутрішньогосподарська меліоративна мережа забезпечує захист територій від затоплення і підтоплення поверхневими і паводковими водами, забезпечує зволоження пожежонебезпечних ділянок.

Станом на 01.01.2025 площа осушених земель становила 416,6 тис.га, в тому числі 236,6 тис.га осушено гончарним дренажем. Осушувально-зволожувальні меліоративні системи займають площу – 156,9 тис.га, на 47,9 тис.га побудовані польдерні системи.

Загальна протяжність відкритої мережі каналів становить 18,5 тис. км, в тому числі 4,6 тис. км міжгосподарських, 13,9 тис. км внутрішньогосподарських.

Протяжність дамб 360 км, із них міжгосподарських 288 км, внутрішньогосподарських - 72 кілометри. В складі осушувальних систем нараховується понад 800 кілометрів експлуатаційних доріг, 15252 гідротехнічні споруди, з них 2601- на балансі Регіонального офісу водних ресурсів у Волинській області.

Для відведення надлишкових вод з польдерних систем та заакумулювання води у водосховищах на міжгосподарській мережі функціонує 46 насосних станцій, в тому числі 44 стаціонарних.

В області нараховується 11 водосховищ загальною площею 2,166 тис.га, повним об'ємом 39,245 млн. м³, корисним - 23,59 млн. м³,

Для здійснення контролю за рівнями ґрунтових вод та меліоративним станом осушених земель і прилеглих до них територій функціонує 1170 свердловин.

З метою забезпечення зволоження осушених торфовищ у пожежонебезпечні періоди року розроблено і було задіяно в роботі 62 схеми заакумулювання води в каналах меліоративних систем на загальній площі 20 тис. гектарів.

11.2.4. Тенденції в тваринництві

Тваринництво – особлива галузь сільського господарства, стан розвитку якої вагомо впливає на економічний потенціал агропромислового розвитку області.

Вплив тваринництва на забруднення навколишнього середовища невеликий і загроза з його боку для змін клімату незначна, оскільки спостерігається позитивна динаміка скорочення цього впливу.

Екологічне значення галузі полягає в забезпеченні землеробства органічними добривами, внесення у ґрунт яких повертає в природу значну

кількість органічної маси, сприяє підвищенню його родючості, вмісту гумусу, розвитку мікрофлори. Свинячий гній після переробки личинками мух стає цінним органічним добривом, яке має нематодоцидну дію. Особливо воно цінне для закритого ґрунту. Внесення біоперегною в ґрунт зменшує чисельність галової нематоди і затримує строки її появи.

Одним із напрямів скорочення негативного впливу на довкілля полягає в утилізації відходів у сільському господарстві шляхом отримання біогазу.

Також важливим аспектом являється розвиток органічного виробництва, що забезпечує населення безпечною, екологічно чистою та високоякісною тваринницькою продукцією.

11.3. Органічне сільське господарство

Органічне сільське господарство - це цілісні системи управління сільськогосподарським виробництвом, які сприяють поліпшенню стану агроекологічних систем, включаючи біорізноманіття і діяльність ґрунтових мікроорганізмів. Органічна діяльність полягає у повній відмові від застосування ГМО, антибіотиків, отрутохімікатів та мінеральних добрив. Це призводить до підвищення природної біологічної активності у ґрунті, відновлення балансу поживних речовин, підсилюються відновлювальні властивості, нормалізується робота живих організмів, відбувається приріст гумусу, і як результат - збільшення урожайності сільськогосподарських культур.

На Волині органічне виробництво – це 5,2 тисячі гектарів сільськогосподарських земель (органічних і перехідного періоду), на яких працюють 32 сертифікованих операторів органічної продукції, посвідчених сертифікатом «Органік стандарт».

Практично всі волинські господарства сертифіковані на виробництво продукції рослинництва, і лише ТОВ «Старий Порицьк» – на виробництво продукції рослинництва і тваринництва. Це єдине підприємство на Волині, що виробляє органічну молочну продукцію (органічну сироварню відкрито ще у 2016 році). Саме у цьому господарстві можна побачити високотехнологічні методи органічного виробництва, які вони успішно впроваджують.

Питання органічного виробництва та органічного сільського господарства є одним з пріоритетних завдань Стратегії розвитку Волинської області на період до 2027 року, а саме щодо популяризації споживання органічної продукції та здорового способу життя, а також диверсифікації аграрного виробництва, вирощування нішевих культур, в т.ч. органічної продукції.

12. Енергетика та її вплив на наколишнє природне середовище

12.1. Структура виробництва та використання енергії

Важливе місце в розв'язанні екологічних проблем області належить енергетиці, від розвитку якої залежить економічний стан суспільства, а також стан навколишнього середовища.

Паливно-енергетичний комплекс Волинської області представлений підприємствами добувної промисловості, що спеціалізуються на видобутку і

переробці твердого мінерального палива (кам'яне вугілля, торф), природного газу (Локачинська дільниця газопромислового управління «Львівгазвидобування» ПАТ «Укргазвидобування») та підприємствами, що здійснюють виробництво, постачання та розподіл природного газу та електроенергії.

Основною енергопостачальною організацією Волинської області є ПрАТ «Волиньобленерго», яке обслуговує понад 400 000 клієнтів, 389 150 побутових та більше 14 500 юридичних споживачів. До складу «Волиньобленерго» входять 11 філій. На балансі перебуває 23660 км повітряних ліній електропередачі всіх напруг, 1423 км кабельних ліній, 113 підстанцій 35–110 кВ, 6 414 трансформаторних підстанцій 0,4–10 кВ.

12.2. Ефективність енергоспоживання та енергозбереження

Головним плановим документом розвитку Волині на довгострокову перспективу є Стратегія розвитку Волинської області на період до 2027 року, затверджена рішенням сесії обласної ради від 12.03.2020 № 29/16.

У сучасних умовах забезпечення енергетичної безпеки та ефективного використання ресурсів в області приділяється значна увага питанням енергозабезпечення та енергоефективності, а також область має значний потенціал у сфері розвитку альтернативної енергетики.

Щорічний усереднений рівень споживання енергетичних ресурсів на Волині ~ 300 тис. тонн нафтового еквіваленту (далі – т н.е.). Загальний потенціал джерел чистої енергії Волинської області – 92,75 тис. т н.е. Отже, його можна оцінити у 31% поточного рівня споживання.

Енергія сонця. Потенціал використання сонячної енергії є невисоким. Він становить близько 0,35 тис. т н.е. у разі використання енергії сонця для нагрівання води для санітарно-гігієнічних потреб. Величина середнього річного значення радіаційного балансу, тобто сонячної енергії, засвоєної діяльним шаром земної поверхні, становить 330 кВт · год/ м². Середньорічна кількість сумарної сонячної радіації, що потрапляє на 1 м² поверхні, знаходиться в межах від 1070 кВт·год/м². Радіаційний режим території характеризується зміною тривалості сонячного сяйва в середньому за рік від 1690 – 1850 годин. Розподіл потенційної енергії сонця - 2770 МВт. Потенціал річного виробітку електроенергії - 3324 млн кВт*год/рік.

Енергія вітру. Середня багаторічна швидкість вітру на території Волинської області змінюється від 2,5 м/с до 5,7 м/с на висоті флюгера (≈10 м).

Параметр моделі вертикального профілю вітру α коливається в межах 0,09-0,29.

Розрахований коефіцієнт використання номінальної потужності (КВНП) для сучасних моделей вітрових електроустановок (ВЕС) змінюється від 0,21 до 0,53. Потенціал потужності ВЕС – 7 184 МВт.

Гідроенергія (малі річки). Волинській області притаманний один з найменших значень технічного потенціалу малих річок – 0,27 %. Технічний потенціал виробітку електроенергії малих ГЕС – 3,5 млн кВт*год/рік.

Геотермальна енергія. Територія Волинської області є потенційно перспективною для використання геотермальних ресурсів. Технічний потенціал електричної потужності геотермальних ресурсів – 40 МВт. Технічний потенціал виробітку електроенергії геотермальних ресурсів – 298 млн кВт*год /рік.

Енергія біомаси. Волинська область входить в трійку областей України з найбільшими ресурсами торфу. На територіях трьох поліських областей, до складу яких входить Волинь, виявлено і розвідано 836 родовищ (38 % всіх родовищ країни), а геологічні запаси торфу становлять 1,0 млрд. т. Технічно-досяжний енергетичний потенціал твердої біомаси у Волинській області – 724 тис. т н.е./рік. Технічно-досяжний потенціал енергетичних потужностей з використанням біомаси та торфу: теплопродуктивність опалювальних печей, котлів, котелень та ТЕЦ - 1910 МВт; електрична потужність ТЕЦ – 281 МВт.

Біогаз. Технічно-досяжний енергетичний потенціал біогазу у Волинській області: біогаз з відходів агропромислового комплексу – 33 тис. т н.е./рік; біогаз з полігонів твердих побутових відходів – 4,5 тис. т н.е./рік; біогаз з осаду каналізаційних стоків – 0,7 тис. т н.е./рік.

Відходи. Потенціал використання сільськогосподарських відходів становить 32,5 тис. т н.е.

Враховуючи зазначене, пріоритетними енергоресурсами для розвитку розподіленої генерації електричної енергії у регіоні є енергія біомаси (торф), енергія вітру та сонця.

В області працює ряд підприємств, що використовують відходи деревини для виробництва теплової енергії для власних потреб.

Крім того, в області працює більше 20 промислових підприємств, які виробляють паливні брикети, пелети та гранули з відходів деревини, відходів сільського господарства (агropелети, які виготовляє ТОВ «Кліар Енерджі»), енергетичної лози, торфу тощо та реалізують їх.

На території області здійснює свою виробничу діяльність з вирощування енергетичної лози ТзОВ «СаліксЕнерджі». Енергетична лоза висаджена на земельних ділянках площею близько 1700 гектарів. На сьогоднішній день компанія має свою виробничу базу площею понад 5 га і повний комплект власної техніки, яка дозволяє забезпечити весь спектр робіт з вирощування енергетичних рослин від підготовки, висадки плантацій, догляду за ними, до промислового збору врожаю.

Пріоритетним напрямком при виробництві теплової енергії в області є скорочення та заміщення споживання природного газу.

12.3. Вплив енергетичної галузі на наколишнє природнє середовище

На зменшення викидів забруднюючих речовин (твердих частинок, двоокису сірки, оксидів азоту) та парникових газів в атмосферне повітря, запобігання (мінімізації) забруднення поверхневих і підземних вод, зменшення забруднення земель, угідь, що відводяться під енергооб'єкти, склади та відвали, рекультивація земель, зайнятих об'єктами, що вичерпали свій ресурс, для їх подальшого використання спрямована політика впровадження біоенергетичних технологій в області.

12.4. Використання відновлювальних джерел енергії та розвиток альтернативної енергетики

Теплопостачальними підприємствами впроваджуються заходи зі зменшення використання природного газу та підвищення ефективності теплового господарства.

В окремих громадах затверджено програми, які стимулюють мешканців багатоповерхових будинків та об'єднання співвласників багатоквартирного будинку до термомодернізації.

В області спільно з органами місцевого самоврядування та бізнесом проводиться робота з розвитку розподіленої генерації для забезпечення локальних потреб у генерації і енергетичної безпеки України, зокрема в рамках проваджених Кабінетом Міністрів України таких фінансових програм: програми кредитування під 0 % для фізичних осіб на придбання генеруючих установок, що виробляють електричну енергію з альтернативних джерел, програми «Доступні кредити 5–7–9», а також програми «Грін Дім» від Фонду енергоефективності.

У 2024 році на теплопостачальних підприємствах було встановлено та введено в експлуатацію 3 когенераційні установки загальною електричною потужністю 1,385 МВт та тепловою потужністю 1,8 МВт.

КП «Луцькводоканал» у серпні 2024 року встановив сонячну електростанцію потужністю 0,46 МВт за програмою «Доступні кредити 5-7-9», яка розрахована на п'ять років.

Також протягом 2024 року індивідуальні побутові споживачі встановили 153 сонячні електростанції потужністю 3,34 МВт, частина з яких в рамках програми безвідсоткового кредитування.

Станом на 01.04.2025 р. в області загальна встановлена потужність електрогенеруючих установок становить 77,9 МВт. У порівнянні з кінцем 2024 року вона зросла орієнтовно на 14 %.

13. Транспорт та його вплив на навколишнє середовище

13.1. Транспортна мережа адміністративно-територіальної одиниці

На території Волинської області існує розгалужена транспортна мережа, яка забезпечує зовнішні та внутрішні транспортно-економічні зв'язки господарського комплексу області. Транспортна система області представлена автомобільним, залізничним і трубопровідним транспортом. Вони утворюють складне, багатогалузеве господарство з певними особливостями розміщення, технічного оснащення, експлуатаційної діяльності, форм організації праці.

На розвиток і розміщення окремих видів транспорту Волинської області значний вплив мають природні умови території, хоча їх вплив на роботу транспорту з розвитком науково-технічного прогресу зменшується й позначається по-різному на окремих видах транспорту.

Транзитне положення території, яка перетинається важливими залізничними та автомобільними магістралями загальнодержавного й міжнародного значення, магістральними газопроводами, що сходяться в центрі

області, зокрема в Ковельському транспортному вузлі, забезпечує високий рівень розвитку транспортних зв'язків не лише в межах області, а й з іншими суміжними територіями. Через територію Волинської області проходять два транспортні коридори: Балтика – Чорне море та Євразійський як єдине ціле створюють транспортні зв'язки з країнами Південної Азії й Африки з Європою, Середньої Азії з Європою та Близького Сходу з Європою. Завдяки наявним транспортним комунікаціям область має вихід в усі регіони України.

Волинь також має чотири транспортні виходи по автомагістралях (Дольськ, Доманове, Піща і Пулемець) та один залізничний вихід (Заболоття) у Білорусь і далі в країни Балтії, Польщу, північно-західні регіони Росії. Наявність двох залізничних (Ягодин, Ізов) і двох автомобільних переходів (Ягодин, Устилуг) через р. Західний Буг на кордоні з Польщею – вагома перевага транспортно-географічного положення області.

13.1.2. Склад парку та середній вік транспортних засобів

Автомобільний транспорт відіграє виключно важливу роль у пасажирських перевезеннях. За темпами розвитку автомобільні пасажирські перевезення займають перше місце.

Згідно інформації департаменту інфраструктури облдержадміністрації кількість приміських та міжміських маршрутів області складало 272 і 315 відповідно. Кількість транспортних засобів, які здійснюють пасажирські перевезення становить 371 одиниці.

Середній вік транспортних засобів на маршрутах становить 14,3 років.

Основним із заходів щодо зменшення впливу транспорту на довкілля є встановлення певних вимог до транспортних засобів та наявність у перевізників – фізичних осіб-підприємців та підприємств, які здійснюють пасажирські перевезення, сертифікатів відповідності та екологічності. Вимоги до транспортного засобу повинні встановлюватися виключно Організаторами перевезень виходячи із необхідних умов організації перевезень пасажирів, екологічного стану місцевості та економічної доцільності застосування певного парку транспортних засобів.

13.2. Вплив транспорту на навколишнє середовище

Автотранспорт є потужним джерелом викидів забруднюючих речовин, що значно погіршує умови розсіювання, створює їх високі концентрації в районах автомагістралей і прилеглих до них житлових забудов, де, як правило, проживає і працює значна кількість населення. Також функціонування транспорту створює високий рівень шуму, забруднює ґрунти та водойми в результаті змиву та протікання паливно - мастильних матеріалів, призводить до утворення пилу та інших забруднюючих речовин, які здійснюють несприятливу дію на навколишнє середовище та безпосередньо на людину. Загальні викиди токсичних речовин залежать від потужності і типу двигуна, режиму його роботи, технічного стану автомобіля, швидкості руху, стану дороги, якості палива.

Негативний вплив транспортних засобів на довкілля пов'язаний насамперед із викидами в атмосферу токсикантів з відпрацьованими газами транспортних двигунів, а також дещо меншою мірою – із забрудненням поверхневих водних об'єктів, утворенням твердих відходів та несприятливим впливом транспортних шумів і вібрацій.

Найбільшим забруднювачем навколишнього середовища в транспортній галузі є автомобільний транспорт та інфраструктура автотранспортного комплексу: шкідливі викиди в атмосферу від автомобілів за обсягами в багато разів перевищують відповідний сукупний показник від усіх інших видів транспорту.

В останні роки спостерігається збільшення викидів забруднюючих речовин в атмосферне повітря від автотранспорту у зв'язку зі збільшенням його кількості.

Головними забруднювачами атмосфери, як і в попередні роки, були пересувні засоби, від яких в повітря надійшло близько 90 % загального обсягу викидів.

Основними токсичними інгредієнтами, якими забруднювалося повітря під час експлуатації транспортних засобів, були оксид вуглецю і сполуки азоту.

13.3. Державна політика та заходи щодо зменшення впливу транспорту на навколишнє середовище

Одним із найбільших забруднювачів довкілля в області є транспорт. Зменшення негативного впливу транспортного комплексу міста на якість довкілля відбувається шляхом збільшення кількості тролейбусів, контролю за показниками викидів автобусів, що приймають участь в конкурсах на перевезення пасажирів, впровадженню удосконаленої схеми дорожнього руху, збільшенням протяжності велосипедних доріжок та нарощування вело-інфраструктури, покращення дорожнього покриття.

Також з метою регулювання навантаження на довкілля від автомобільного транспорту впроваджено ряд заходів, а саме: рух транспорту контролюється системою GPS навігації, що сприяє координації дій в плані кількості одиниць автотранспорту, графіків руху тощо; у вихідні дні зменшено кількість громадського автотранспорту у місті; до участі у конкурсах на перевезення пасажирів по місту допускаються автобуси класу не нижче Євро-2.

Основним із заходів щодо зменшення впливу транспорту на довкілля є встановлення певних вимог до транспортних засобів та наявність у перевізників – фізичних осіб-підприємців та підприємств, які здійснюють пасажирські перевезення, сертифікатів відповідності та екологічності. Вимоги до транспортного засобу повинні встановлюватися виключно організаторами перевезень, виходячи із необхідних умов організації перевезень пасажирів, екологічного стану місцевості та економічної доцільності застосування певного парку транспортних засобів.

Засобами зменшення викидів від автотранспорту можуть стати технічні, технологічні та організаційні заходи впливу для покращення стану атмосферного повітря.

З метою зменшення шкідливого впливу на довкілля, в області запроваджується стимулювання розвитку електричного, велосипедного та інших видів екологічно чистого транспорту.

14. Стале споживання та виробництво

14.1. Тенденції та характеристика споживання

Сьогодні сучасне глобалізоване суспільство налаштовує людей до все більшого і більшого споживання за допомогою різноманітних маркетингових технологій, внаслідок чого зростає навантаження на довкілля, вичерпуються ресурси. Завдяки технологічному розвитку можна вивести населення з виробничої кризи, але лише при умові зміни у ставленні людей до процесу споживання. Поставивши задоволення суспільних потреб вище задоволення особистих потреб споживача, можна забезпечити стабільність усієї геосистеми.

Волинь – сільськогосподарська область, де в достатній кількості виробляється продукції сільського господарства та забезпечується її переробка на продукти харчування.

Область повністю забезпечує регіональну потребу в продовольчому зерні, картоплі, овочах, молоці та цукрі. Є можливість реалізовувати сільськогосподарську продукцію за межі регіону.

У задоволенні потреб населення товарами значне місце належить ринкам. Найбільша кількість ринків зосереджена в обласному центрі, Ківерцівському районі та м. Володимир-Волинський.

За сприянням місцевих органів влади в області періодично проводяться ярмарки з продажу сільськогосподарської продукції та продовольчих товарів за цінами виробників із залученням фермерських та особистих селянських господарств, обслуговуючих сільськогосподарських кооперативів, переробних підприємств, суб'єктів підприємницької діяльності. Створені належні умови для організації ними торгівлі власною продукцією.

В області проводиться постійна робота щодо залучення товаровиробників (власників особистих селянських господарств, фермерських господарств, переробних підприємств) до торгівлі власною продукцією за ціною виробника у вихідні і передсвяткові дні ярмарків з продажу сільськогосподарської продукції у містах, районних центрах, селищах і селах.

14.2. Запровадження елементів сталого споживання та виробництва

За останні роки в області значно зросло використання природного газу, вугілля та дизпалива. З метою зменшення використання традиційних видів палива та зменшення негативного впливу на середовище здійснювалася робота щодо залучення до паливно-енергетичного балансу області енергоносіїв з місцевих видів палива.

Після повної реконструкції відкрито фабрику з виробництва паливних гранул "Старовижівське паливо-торф". На підприємстві встановлено

технологічне обладнання для виробництва 10 тисяч тонн паливних гранул в рік. Це дасть можливість забезпечити бюджетні заклади району та населення навколишніх сіл дешевим та екологічним паливом.

На виробничій базі державних підприємств "Володимир-Волинське лісомисливське господарство" та "Городоцьке лісове господарство" підприємством "ЕКОЕНЕРГОСИСТЕМ" організовано виробництво деревних пеллет потужністю 8,4 тис. тонн в рік.

15. Державне управління у сфері охорони навколишнього природного середовища

15.1. Національна та регіональна екологічна політика

Державна екологічна політика, яку проводить Управління, базується на поєднанні вирішення економічних і екологічних проблем, створенні умов та безпосередньої участі в розв'язанні екологічних проблем на регіональному та місцевому рівнях.

Волинь вважається в країні регіоном, де населення і влада традиційно дбають про збереження унікальних природних ландшафтів, раціональне використання ресурсів лісу, озер, боліт, надр, піклуються збереженням чистоти атмосфери і води.

У звітному періоді основна увага діяльності Управління була зосереджена на пріоритетних питаннях, передбачених річним планом заходів з виконання покладених завдань на 2024 рік, згідно з політичними пріоритетами, стратегічними напрямками і завданнями щодо реалізації в області державної політики у сфері охорони навколишнього природного середовища, раціонального використання природних ресурсів та екологічної безпеки.

15.2. Удосконалення нормативно-правового регулювання у сфері охорони довкілля та екологічної безпеки

Удосконалювати систему управління у сфері охорони довкілля та екологічної безпеки можливо за допомогою наступних дій: загальних, які здійснюють законодавчі, виконавчі і правові органи, та спеціальних, які здійснюються суб'єктами, що мають спеціальні повноваження відповідно до чинного законодавства.

До загальних дій належать:

1) законодавчо нормативного регулювання (формування й розвиток законодавчо-правової, нормативної сфер у галузі охорони довкілля; використання ресурсів навколишнього природного середовища; регулювання антропогенної діяльності тощо).

2) планування й прогнозування (розробка, затвердження, впровадження на практиці природоохоронних програм і проектів на основі системно-екологічного підходу; передбачення негативних та кризових ситуацій, планування природоохоронних заходів у всіх галузях економіки).

3) організація і координування – організація всіх видів робіт з екологічного менеджменту на різних рівнях та в установах; організація виконання запланованих природоохоронних рішень та дотримання екологічних

нормативів; погодження інтересів держави й бізнесу в галузі охорони довкілля. Управління у сфері охорони довкілля покладено на управління екології та природних ресурсів облдержадміністрації.

4) контролювання – проведення контролю за дотриманням природоохоронного законодавства організаціями незалежно від форм власності на всіх рівнях. Здійснення державного контролю за дотриманням природоохоронного законодавства на території області покладено на державну екологічну інспекцію у області.

До спеціальних дій відносять:

1) розподіл і впорядкування навколишнього природного середовища та його ресурсів – планування, організація та контроль просторово-територіального устрою довкілля, виокремлення територій з особливим статусом охорони, надання об'єктів довкілля в оренду, лісовідновлення;

2) облік та статистична звітність – планування, ведення, оновлення, використання кадастрів природних ресурсів (сукупності кількісних, якісних та інших характеристик господарського, екологічного, правового стану природних ресурсів), формування і аналіз екологічної статистичної звітності;

3) нормування – розробка нормативів гранично-допустимих викидів і скидів та інших видів шкідливого впливу, обґрунтування значень гранично допустимої концентрації (ГДК) для об'єктів довкілля;

4) моніторинг – проведення спостережень, збір та обробка інформації про стан довкілля суб'єктами моніторингу довкілля. Нині, моніторинг довкілля на регіональному рівні здійснюється понад 12 суб'єктами моніторингу довкілля, за своїми програмами і планами робіт, визначеними центральними органами виконавчої влади;

5) інформування громадськості, органів влади, суб'єктів бізнесу про стан навколишнього природного середовища, можливі ризики і загрози. Основними документами для інформування громадськості, що підлягають оприлюдненню, є Національна та регіональні доповіді про стан довкілля;

6) ліцензування – надання дозволів на здійснення певної діяльності: розвідка та експлуатація корисних копалин, економічно небезпечних видів діяльності;

7) стандартизація – розробка затвердження, гармонізація всіх видів нормативних документів, методик, термінології, значень ГДК, тощо;

8) аудит – незалежна оцінка аудиторськими фірмами відповідності екологічного стану, діяльності, систем управління якості, систем екологічного управління екологічним вимогам та розробка рекомендацій щодо поліпшення всіх видів діяльності організацій, що мають вплив на навколишнє середовище;

9) маркетинг – організація і спрямування діяльності установи, пов'язаної з екологічно орієнтованим попитом на товари і послуги, що сприяють збереженню якісного та кількісного рівня довкілля протягом усього життєвого циклу, зниження навантаження на навколишнє природне середовище, діяльність зі збереження середовища існування людини, генофонду біосфери, екологічне маркетування товарів.

15.3. Державний нагляд (контроль) у сфері охорони навколишнього природного середовища

Державний контроль за додержанням вимог природоохоронного законодавства в регіоні здійснюється Державною екологічною інспекцією у Волинській області.

Державна екологічна інспекція у Волинській області (далі - Інспекція) здійснює державний нагляд (контроль) за додержанням органами виконавчої влади, органами місцевого самоврядування, підприємствами, установами та організаціями, громадянами України вимог природоохоронного законодавства на території області.

Державний контроль за додержанням вимог природоохоронного законодавства у 2024 році

Таблиця

№ з/п	Назва заходу	Одиниця виміру	2024
1	2	3	
1	Кількість перевірених об'єктів контролю	од.	47
2	Кількість складених актів перевірок	од.	47
3	Кількість складених протоколів про адміністративне правопорушення		
3.1	усього	од.	913
3.2	у тому числі передано для розгляду у судові органи	од.	15
4	Притягнуто до адміністративної відповідальності		
4.1	усього	осіб	863
4.2	у тому числі у вигляді попередження	осіб	0
5	Стягнуто адміністративних штрафів	грн	209924
6	Загальна сума розрахованих збитків		
6.1	усього	грн	5005203
6.2	у т.ч. нанесених невстановленими особами	грн	1792943
7	Пред'явлено претензійно-позовних матеріалів	од./грн	110/4772605
8	Стягнуто претензійно-позовних матеріалів	од./грн	93/3130437
9	Кількість переданих до судових органів позовів для прийняття рішення про тимчасову заборону (зупинення) діяльності	од.	0
10	Кількість прийнятих судовими органами рішень про тимчасову заборону (зупинення) діяльності	од.	0
11	Передано матеріалів до правоохоронних органів:		
11.1	усього	од.	8
11.2	до органів прокуратури	од.	0
11.3	до органів МВС, СБУ, інших	од.	8
11.4	з ознаками кримінального правопорушення	од.	0
12	Відкрито кримінальних проваджень	од.	0
13	Кількість об'єктів, на яких виявлено перевищення		
13.1	лімітів забору води із водного об'єкта	од.	0
13.2	лімітів використання води із водного об'єкта	од.	0
13.3	лімітів скиду забруднюючих речовин у водний об'єкт	од.	0
13.4	нормативів граничнодопустимого скиду забруднюючих речовин із зворотними водами у водний об'єкт	од.	0
13.5	нормативів граничнодопустимих викидів забруднюючих речовин стаціонарних джерел в атмосферне повітря	од.	2
13.6	технологічних нормативів допустимого викиду забруднюючих речовин в атмосферне повітря	од.	0

13.7	лімітів та дозволів на спеціальне використання природних ресурсів на територіях та об'єктах	од.	0
13.8	лімітів на спеціальне використання мисливських тварин	од.	0
13.9	лімітів (квот) на спеціальне використання водних біоресурсів	од.	0
14	Внесено подань про припинення дії виданих дозволів	од.	0

15.4. Виконання державних цільових екологічних програм

Законом України «Про Основні засади (стратегію) державної екологічної політики України на період до 2030 року» визначені основні стратегічні цілі та завдання державної екологічної політики.

З метою реалізації державної екологічної політики, стабілізації і поліпшення екологічного стану довкілля та зниження екологічних ризиків шляхом забезпечення охорони, раціонального використання і відтворення природних ресурсів в області діє Регіональна екологічна програма «Екологія 2023 - 2026» (далі - Програма), затверджена наказом голови обласної військової адміністрації від 20 лютого 2023 року № 59 (зі змінами).

Відповідно до Програми у 2024 році передбачено виконання природоохоронних заходів на суму 35 990,0 тис. гривень, у той же час, відповідно до звітів за січень-грудень 2024 року, наданих райдержадміністраціями, органами виконавчої влади, органами місцевого самоврядування та підприємствами було заплановано виконання природоохоронних заходів у звітному періоді на суму 68 512,787 тис. гривень.

Фактичне спрямування коштів бюджетів усіх рівнів на виконання природоохоронних заходів у січні-грудні 2024 року становить 89 274,528 тис. гривень.

Тобто, у звітному періоді виконання заходів до запланованих показників програми становить – 190 %, а виконання до запланованого виконавцями на рік – 130 %.

Основними напрямками в проведенні природоохоронних заходів були заходи з охорони і раціонального використання водних ресурсів, атмосферного повітря, природних рослинних ресурсів та раціонального використання і зберігання відходів.

Розділ Регіональної екологічної програми «Екологія 2023-2026»	Сума коштів, спрямованих на виконання заходів у 2024 році, тис. гривень
Охорона і раціональне використання водних ресурсів	15 233,074
Охорона атмосферного повітря	969,45
Охорона і раціональне використання рослинних ресурсів і ресурсів тваринного світу	69 335,45
Збереження природно-заповідного фонду та формування національної	465,87

екологічної мережі	
Раціональне використання і зберігання відходів виробництва і побутових відходів	3 170,184
Екологічна освіта і наука, моніторинг довкілля, інформування населення та залучення громадськості до прийняття рішень з питань охорони довкілля	100,5

Відповідно до наданих звітів розподіл коштів, спрямованих на виконання природоохоронних заходів, передбачених Програмою, у 2024 році за джерелами фінансування виглядає наступним чином:

Фінансування природоохоронних заходів у 2024 році

тис. гривень

Джерела фінансування	Заплановано на 2024 рік	Фактично профінансовано у січні-грудні 2024 року	% фінансування
Державний бюджет	-	-	-
Державний фонд охорони навколишнього природного середовища	-	-	-
Обласний бюджет, в т. ч.:	8 650,874	8 210,904	95
обласний фонд охорони навколишнього природного середовища	8 650,874	8 210,904	95
Бюджети міст і районів, в т. ч.:	9 806,433	8 786,344	90
місцеві фонди охорони навколишнього природного середовища	4 282,235	4 286,235	100
Власні кошти підприємств	50 055,48	72 277,28	144

Кошти державного бюджету на виконання природоохоронних заходів у звітному періоді не виділялися.

Щодо коштів обласного фонду охорони навколишнього природного середовища (далі - обласний фонд ОНПС) слід зазначити наступне.

Граничний обсяг видатків на реалізацію заходів Регіональної екологічної програми «Екологія 2023 - 2026» за рахунок коштів спеціального фонду обласного бюджету на 2024 рік встановлено в обсязі 8 650 874,72 гривень, з яких:

- 5 350 000,0 гривень - планові надходження на 2024 рік;
- 3 300 874,72 гривень - залишки, що утворилися станом на 01.01.2024.

Пропозиції управління екології та природних ресурсів облдержадміністрації, як головного розпорядника коштів, щодо розподілу коштів обласного фонду ОНПС на виконання природоохоронних заходів у 2024 році розглянуто на засіданні постійної комісії обласної ради з питань екології,

раціонального використання природних ресурсів та погоджено, відповідно до висновків від 14 березня 2024 року № 13/3.

Відповідно до наказу обласної військової адміністрації від 18 грудня 2023 року № 492 «Про обласний бюджет на 2024 рік» (зі змінами) та розпорядження обласної військової адміністрації від 18 березня 2024 року № 119 «Про затвердження Переліку природоохоронних заходів, що фінансуються у 2024 році за рахунок коштів обласного фонду охорони навколишнього природного середовища» (зі змінами), кошти обласного фонду ОНПС розподілені:

- 110 913,32 гривень - управлінню екології та природних ресурсів облдержадміністрації;

- 3 877 008,0 гривень - департаменту соціальної та ветеранської політики облдержадміністрації;

- 1 182 000,0 гривень - департаменту інфраструктури облдержадміністрації;

- 3 480 953,4 гривень - субвенція з обласного бюджету місцевим бюджетам на реалізацію природоохоронних заходів (далі – Субвенція).

За звітний період освоєння коштів обласного фонду ОНПС складає 8 210 904,35 гривень, що становить 95 %.

Структурними підрозділами облдержадміністрації, які були визначені розпорядниками коштів обласного фонду ОНПС, із передбачених 5 169 921,32 гривень, освоєно 5 063 913,31 гривень, тобто 98%.

Так, управлінням екології та природних ресурсів облдержадміністрації кошти, передбачені в сумі 13 011,32 гривень, освоєні в повному обсязі, з них:

- 98 000,0 гривень - на внесення змін до Регіональної схеми формування екологічної мережі Волинської області (виконавець Луцький національний технічний університет);

- 12 913,32 гривень - на оплату послуг зі збирання, перевезення та утилізації побутових ламп розжарювання, отриманих від населення, в кількості 30 746 штук (виконавець ТОВ «АБМ РЕЦИКЛІНГ»). Захід проводився на виконання постанови Кабінету Міністрів України від 10.01.2023 № 25 «Про реалізацію експериментального проекту щодо створення сприятливих умов для забезпечення ефективного споживання електричної енергії населенням».

Департаментом соціальної та ветеранської політики облдержадміністрації з передбачених коштів в сумі 3 877 008,0 гривень освоєно 3 858 313,14 гривень (99,5 %), з яких:

- 3 808 399,14 гривень на продовження робіт з реконструкції каналізаційної мережі Берестечківського психоневрологічного інтернату (виконавець ТзОВ «ОПАЛ»);

- 49 914,0 гривень - на виготовлення проектно-кошторисної документації «Поточний ремонт насосу КНС із заміною каналізаційних труб» для Луцького геріатричного пансіонату (виконавець КП «Волиньпроект»).

Департаментом інфраструктури облдержадміністрації з передбачених коштів в сумі 1 182 000,0 гривень освоєно 1 094 686,85 гривень (93 %), з яких:

- 703 572,0 гривень на нове будівництво каналізаційної мережі центральної частини с. Пульмо Ковельського району Волинської області (виконавець ТОВ «Вельт Капітал»);

- 391 114,85 гривень на реконструкцію каналізаційної мережі центральної частини смт Шацьк Ковельського району Волинської області (виконавець ТОВ «Вельт Капітал»).

Неосвоєні кошти в сумі 106 008,01 гривень будуть використані у 2025 році як вільні залишки обласного фонду ОНПС.

Аналіз використання Субвенції проведено управлінням екології та природних ресурсів облдержадміністрації на підставі інформацій, отриманих від відповідальних виконавців природоохоронних заходів – отримувачів Субвенції, визначених розпорядженням начальника обласної військової адміністрації від 18 березня 2024 року № 119 «Про затвердження Переліку природоохоронних заходів, що фінансуються у 2024 році за рахунок коштів обласного фонду охорони навколишнього природного середовища» (зі змінами).

Зазначеним вище Переліком, Субвенція на виконання природоохоронних заходів передбачалася в сумі 3 480 953,4 гривень, з яких освоєно 3 146 991,04 гривень, тобто 90 %.

Ратнівською селищною та Дубівською сільською територіальними громадами Ковельського району кошти освоєні в повному обсязі, заплановані заходи виконані.

Враховуючи укладені договори та акти виконаних робіт, на підставі яких здійснювалася оплата іншими отримувачами Субвенції, сума неосвоєних коштів складає 333 962, 36 гривень, які будуть використані у наступному році як вільні залишки обласного фонду ОНПС.

**Використання субвенції з обласного бюджету місцевим бюджетам
на реалізацію природоохоронних заходів у 2024 році**

гривень				
Назва природоохоронного заходу	Відповідальний виконавець (отримувач субвенції)	Сума наданої субвенції	Касові видатки (субвенція)	Примітка
Капітальний ремонт внутрішньогосподарської меліоративної мережі каналу К-20-5 Турської осушувальної системи на території Жиричівського старостинського округу Ратнівської селищної ради Ковельського району Волинської області	Ратнівська селищна територіальна громада	308 000,0	308 000,0	Захід виконано, оплата проведена відповідно до актів виконаних робіт. Співфінансування з місцевого бюджету - 422 000,0 гривень (в тому числі 43 550,0 гривень - кошти місцевого фонду ОНПС)
Капітальний ремонт водного об'єкта (здійснення заходів захисту від підтоплення сільськогосподарських угідь та домогосподарств на території с.	Павлівська сільська територіальна громада	671 000,0	654 966,0	Захід виконано, оплата проведена відповідно до актів виконаних робіт. Співфінансування з

Грушів Володимирського району Волинської області)				місцевого бюджету - 280 700,0 гривень
Капітальний ремонт мережі водовідведення та здійснення заходів щодо запобігання підтопленню, облаштування та очистки каналів на території Турійської селищної ради Ковельського району Волинської області (у тому числі виготовлення проектно-кошторисної документації)	Турійська селищна територіальна громада	450 000,0	424 842,94	Захід виконано, оплата проведена відповідно до актів виконаних робіт. Співфінансування з місцевого бюджету - 182 000,0 гривень (в тому числі 67 286,0 гривень - кошти місцевого фонду ОНПС)
Капітальний (поточний) ремонт внутрішньогосподарських меліоративних каналів на території Дубівської сільської ради Ковельського району Волинської області	Дубівська сільська територіальна громада	191 520,0	191 520,0	Захід виконано, оплата проведена відповідно до актів виконаних робіт. Співфінансування з місцевого бюджету - 82 080,0 гривень
Капітальний ремонт внутрішньогосподарських каналів Грабівської осушувальної системи на території Дубівської сільської ради Ковельського району Волинської області	Дубівська сільська територіальна громада	409 136,0	409 136,0	Захід виконано, оплата проведена відповідно до актів виконаних робіт. Співфінансування з місцевого бюджету - 175 344,0 гривень
Капітальний ремонт внутрішньогосподарської меліоративної мережі Бузької осушувальної системи на території Литовезької сільської ради Володимирського району Волинської області	Литовезька сільська територіальна громада	1 381 297,4	1 127 026,10	Оплата проведена відповідно до актів виконаних робіт. Співфінансування з місцевого бюджету - 483 011,0 (в тому числі 97 284,0 гривень - кошти місцевого фонду ОНПС)
Розробка проекту землеустрою та технічної документації із землеустрою щодо встановлення (зміни) меж території та об'єкту природно-заповідного фонду гідрологічного заказника місцевого значення «Озеро Лука» на території Камінь-Каширської міської ради	Камінь-Каширська міська територіальна громада	35 000,0	31 500,0	Захід виконано, отримано погодження Міндовкілля (від 10.12.2024 № 25/4-11/16252-24). Співфінансування з місцевого бюджету - 13 500,0 гривень
Розробка проекту землеустрою та технічної документації із землеустрою щодо встановлення (зміни) меж території та об'єкту природно-заповідного фонду ландшафтного заказника місцевого значення «Мішеч» на території Камінь-Каширської міської ради	Камінь-Каширська міська територіальна громада	35 000,0	-	Захід не виконано, відсутнє погодження Міндовкілля.
Всього		3 480 953,4	3 146 991,04	90 %

З метою освоєння коштів, управлінням екології та природних ресурсів облдержадміністрації з отримувачами Субвенції постійно проводилася робота щодо необхідності використання передбачених бюджетних коштів на реалізацію природоохоронних заходів та, у зв'язку з наближенням завершення бюджетного року, був спрямований відповідний лист головам територіальних громад (від 26.11.2024 № 2111/1.15/2-24).

За рахунок коштів місцевих бюджетів (в тому числі фондів охорони навколишнього природного середовища) громадами заплановані та проведені природоохоронні заходи щодо запобігання та ліквідації наслідків підтоплення окремих територій м. Ковеля, виготовлення проєктів землеустрою щодо організації і встановлення меж земель водного фонду та водоохоронних зон на території Ковельської МТГ, капітальні та поточні ремонти каналів на території Колодяжненської, Забродівської, Рівненської, Ратнівської, Литовезької, Оваднівської СТГ, коригування та експертиза проектно-кошторисної документації з благоустрою меліоративного каналу К4 та проведення робіт з поліпшення технічного стану озера Молодіжне на території Ківерцівської МТГ, утримання в належному стані прибережної захисної смуги і водоохоронної зони річок Стир та Сапалаївка (видалення самосійних, аварійних дерев, чагарників) на території Луцької МТГ, заходи по локалізації та ліквідації борщівника Сосновського та комах-шкідників (в тому числі американського білого метелика) на території Луцької та Ковельської МТГ, з озеленення та утримання об'єктів природно-заповідного фонду (ПЗФ) на території Луцької МТГ, виготовлення проєктів землеустрою щодо організації і встановлення меж територій ПЗФ Луцької та Ковельської МТГ, впорядкування та ліквідація сміттєзвалищ на території Камінь-Каширської, Устилузької, Нововолинської МТГ, Прилісненської, Колківської, Старовижівської, Турійської, Зимнівської, Голобської, Забродівської СТГ, придбання контейнерів для збору відходів на території Луцької МТГ, Маневецької, Локачинської, Боратинської СТГ, а також проведення загально-міських заходів та акцій щодо охорони навколишнього природного середовища у м. Луцьк та м. Ковель.

За власні кошти, в рамках заходів Регіональної екологічної програми «Екологія 2023-2026», Поліським лісовим офісом ДП «Ліси України» проведено заходи із заліснення (посів і посадка) на землях держлісфонду Волинської області на площі 1 845,4 га (за звітний період виконано робіт на суму 68 158,7 тис. гривень), іншими підприємствами (ПрАТ «СКФ Україна», ТЗОВ «БАС МОТОР», ПрАТ «Теремно Хліб», ДКП «Луцьктепло») проводилися заходи щодо охорони водних ресурсів, зменшення шкідливих викидів в атмосферне повітря, забезпечення екологічно безпечного збирання, зберігання та утилізації відходів, озеленення на підпорядкованих територіях.

15.5. Державна політика у сфері моніторингу навколишнього природного середовища

Суб'єктами системи екологічного моніторингу в області є спеціально уповноважені органи міністерств й відомств, управління обласної державної адміністрації, підприємства, установи та організації, які в своєму складі мають

відповідні лабораторії, що мають свідоцтва про атестацію на проведення вимірювань складових довкілля, зокрема:

1. Державна екологічна інспекція у Волинській області
2. Регіональний офіс водних ресурсів у Волинській області
3. Волинський обласний центр з гідрометеорології на чотирьох постах спостережень: ПСЗ 04 на вул. Шопена, 11, м. Луцьк, ПСЗ 05 на вул. Рівненській, м. Луцьк, ПСЗ 07 на вул. Конякіна, м. Луцьк. По програмі вивчення транскордонного забруднення моніторинг здійснюється на метеостанції Світязь Шацького району Волинської області.
4. Головне управління Держпродспоживслужби у Волинській області
5. ДУ «Волинський обласний центр контролю та профілактики хвороб МОЗ України».

Моніторинг довкілля на території області реалізується через незалежні відомчі мережі спостережень суб'єктів моніторингу, відповідно до своїх функціональних завдань за відомчими програмами і планами робіт.

Узагальнення результатів моніторингових спостережень (збір, обробка, систематизація та аналіз інформацій) від суб'єктів державної системи моніторингу довкілля здійснює управлінням екології та природних ресурсів Волинської облдержадміністрації та розміщує на веб-порталі Міністерства захисту довкілля та природних ресурсів України згідно із Регламентом, затвердженим наказом Міністра від 26.04.2007 № 218 «Про надання екологічної інформації».

Для інформування населення про стан довкілля узагальнені результати моніторингових спостережень суб'єктів моніторингу довкілля (інформаційно-аналітичні огляди про стан довкілля) регулярно раз на місяць висвітлюються на офіційному веб-сайті веб-сайті Волинської обласної державної адміністрації за посиланням <https://voladm.gov.ua/category/monitoring/1/>

На виконання вимог постанови Кабінету Міністрів України від 14.08.2019 № 827 «Деякі питання здійснення державного моніторингу в галузі охорони атмосферного повітря», наказу Міністерства захисту довкілля та природних ресурсів України від 25.02.2021 № 147 «Про затвердження форми Програми державного моніторингу у галузі охорони атмосферного повітря», зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 21.04.2021 за № 543/36165, наказу Міністерства внутрішніх справ України від 21.04.2021 № 300 «Про затвердження Порядку розміщення пунктів спостережень за забрудненням атмосферного повітря в зонах та агломераціях», зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 13.05.2021 за № 635/36257, а також з урахуванням Методичних рекомендацій з підготовки та затвердження програм державного моніторингу в галузі охорони атмосферного повітря, розроблених Міндовкілля України у рамках проекту «Підтримка України у наближенні до законодавства ЄС у сфері захисту довкілля (якість атмосферного повітря, управління відходами)», розроблена та наказом начальника обласної військової адміністрації від 22 серпня 2022 року № 327 затверджена «Програма державного моніторингу в галузі охорони атмосферного повітря Волинської зони на 2021–2025 роки».

Система спостережень за станом довкілля

№ з/п	Суб'єкти моніторингу довкілля	Кількість точок спостережень, од.								
		атмосферне повітря	стаціонарні джерела викидів в атмосферне повітря	поверхневі води	джерела скидів зворотних вод у поверхневі води	морські води	джерела скидів зворотних вод у морські води	підземні води	джерела скидів зворотних вод у глибокі підземні водоносні горизонти	грунти
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
1	Волинський обласний центр з гідрометеорології	4 ПСЗ (3ПСЗ по м.Луцьку 1 ПСЗ по м Світязь)	-	10 пунктів спостереження по програмі діагностичного та операційного моніторингу	-	-	-	-	-	6 точок по Луцькому району на пестициди
2	Регіональний офіс водних ресурсів у Волинській області	-		9	-	-	-	-	-	-
4	ДУ «Волинський обласний центр контролю та профілактики хвороб МОЗ України»	16	-	51	-	-	-	942	-	326
5	Волинська філія ДУ "Інститут охорони ґрунтів України"	-	-	-	-	-	-	-	-	35

15.6. Оцінка впливу на довкілля

З 18 грудня 2017 року набув чинності Закон України «Про оцінку впливу на довкілля», яким визначено 2 категорії об'єктів, які можуть мати значний вплив на довкілля і підлягають ОВД. Такі суб'єкти господарювання без наявності висновку ОВД не мають права здійснювати заплановану діяльність. Крім того, об'єкти першої категорії підлягають обов'язковому розгляду щодо наявності підстав для здійснення оцінки транскордонного впливу на довкілля.

На виконання вимог вищезазначеного закону в управлінні створено відділ з оцінки впливу на довкілля та стратегічної екологічної оцінки, яким протягом 2024 року розпочато 33 процедури з оцінки впливу на довкілля планованої діяльності та об'єктів, які можуть мати значний вплив на довкілля, надано 17 висновків з оцінки впливу на довкілля та 7 рішень про відмову у видачі висновку з оцінки впливу на довкілля та внесено в Єдиний реєстр ОВД.

Варто зазначити, що з 12.10.2018 року (з дати введення в дію Закону України «Про стратегічну екологічну оцінку») розпочато практичну реалізацію процедури стратегічної екологічної оцінки документів державного планування (підготовлено зауваження та пропозиції до 80 заяв про визначення обсягу стратегічної екологічної оцінки та підготовлено зауваження та пропозиції до 82 проєктів документів державного планування та звітів про стратегічну екологічну оцінку).

Окрім того, з 29.07.2023 набрав чинності пункт 2² статті 17 «Прикінцеві та перехідні положення» Закону України «Про оцінку впливу на довкілля» (далі – Закон), який врегульовує питання проведення громадських слухань на період дії воєнного стану, зокрема:

«2². Тимчасово, на період дії воєнного стану на території України, введеного Указом Президента України «Про введення воєнного стану в Україні» від 24 лютого 2022 року № 64/2022, затвердженням Законом України «Про затвердження Указу Президента України «Про введення воєнного стану в Україні» від 24 лютого 2022 року № 2102–ІХ, громадські слухання, передбачені статтею 7 цього Закону, проводяться у режимі відеоконференції, про що зазначається в оголошенні про початок громадського обговорення звіту з оцінки впливу на довкілля та у звіті про громадське обговорення».

До завершення воєнного стану, введеного відповідно до Указу Президента України від 24.02.2022 № 64 «Про введення воєнного стану в Україні» інформація у Єдиному реєстрі з оцінки впливу на довкілля відображається частково.

15.7. Економічні засади природокористування

15.7.1. Економічні механізми природоохоронної діяльності

На Волині, як і в Україні вцілому, впроваджено основні засади економічного механізму природокористування та природоохоронної діяльності, базовими елементами якого є:

- екологічний податок;
- грошові стягнення за шкоду, заподіяну порушенням законодавства про охорону навколишнього природного середовища в результаті господарської та іншої діяльності;

- система фінансування природоохоронних заходів за рахунок коштів природоохоронних фондів різних рівнів (державного, обласного, місцевих);
- система рентної плати за спеціальне використання природних ресурсів (водних, земельних, лісових, мінеральних, біологічних тощо).

Основні напрямки використання коштів природоохоронних фондів вказують на основні екологічні проблеми нашого регіону – це охорона та покращення стану водних ресурсів та раціональне поводження з відходами.

Фактичні надходження екологічних платежів до спеціального фонду місцевих бюджетів у Волинській області за 2024 рік

(тис. гривень)

Назва платежу		2023 рік (на кінець бюджетного періоду)	Річні планові показники надходжень на 2024 рік	Фактично надійшло станом на 01.01.2024	Рівень виконання у відсотках
Залишок коштів спеціального фонду місцевих бюджетів на кінець бюджетного періоду		14 399,1	x	x	x
Екологічний податок (крім радіоактивних відходів) (19010100, 19010200, 19010300), у т.ч.	Екологічний податок, який справляється за викиди в атмосферне повітря забруднюючих речовин стаціонарними джерелами забруднення (за винятком викидів в атмосферне повітря двоокису вуглецю) (19010100)	3 389,8	3 815,1	112,5	
	Надходження від скидів забруднюючих речовин безпосередньо у водні об'єкти (19010200)	3 422,7	6 311,0	184,4	
	Надходження від розміщення відходів у спеціально відведених для цього місцях чи на об'єктах, крім розміщення окремих видів відходів як вторинної сировини (19010300)	1 430,8	1 826,5	127,7	
	Разом	8 243,2	11 952,6	145,0	
Грошові стягнення за шкоду, заподіяну порушенням законодавства про охорону навколишнього природного середовища внаслідок господарської та іншої діяльності (24062100)		x	0,0	6,9	
Всього		x	2 573,6	4 760,4	185,0
		x	10 816,8	16 719,9	154,6

Надходження рентних платежів за використання природних ресурсів до бюджетів усіх рівнів за 2024 рік

(тис. гривень)

Назва ресурсу	Всього	в тому числі:	
		Державний бюджет	Місцевий бюджет
Рентна плата за спеціальне використання лісових ресурсів, всього: в т.ч.	121 645,6	49 341,6	72 304,0
рентна плата за спеціальне використання лісових ресурсів в частині деревини, заготовленої в порядку рубок головного користування	78 320,0	49 341,6	28 978,4
рентна плата за спеціальне використання лісових ресурсів (крім рентної плати за спеціальне використання лісових ресурсів в частині деревини, заготовленої в порядку рубок головного користування)	43 325,6	-	43 325,6
Рентна плата за спеціальне використання води	11 822,2	6 502,2	5 320,0
Рентна плата за користування надрами	104 602,5	90 975,3	13 627,2
Плата за використання інших природних ресурсів	-	-	-
Земельний податок, орендна плата за землю	661 545,5	-	661 545,5
Плата за оренду водних об'єктів на території області, які знаходяться в басейнах річок загальнодержавного значення	-	-	-
Всього по області	899 615,9	146 819,1	752 796,8

15.7.2. Стан фінансування сфери охорони навколишнього природного середовища

Головним розпорядником коштів обласного фонду охорони навколишнього природного середовища (далі - ОФОНПС) є управління екології та природних ресурсів Волинської облдержадміністрації.

Кошти ОФОНПС виділяються на підставі пропозицій, оформлених у вигляді запиту, поданих місцевими органами виконавчої влади та місцевими органами самоврядування з урахуванням наступних умов:

- відповідність заходам Регіональної екологічної програми «Екологія 2023 - 2026», затвердженої наказом голови обласної військової адміністрації від 20 лютого 2023 року № 59 (зі змінами);

- відповідність вимогам постанови Кабінету Міністрів України від 17 вересня 1996 року № 1147 «Про затвердження переліку видів діяльності, що належать до природоохоронних заходів» (зі змінами та доповненнями);

- пріоритетність у вирішенні екологічних проблем, зазначених у розроблених місцевих програмах екологічного спрямування та екологічних паспортах міських, сільських та селищних територіальних громад;

- забезпечення співфінансування з відповідних місцевих бюджетів (в тому числі місцевих фондів охорони навколишнього природного середовища) згідно вимог розпорядження голови облдержадміністрації від 05 листопада 2019 року

№ 653 «Про внесення змін до Порядку надання та використання коштів субвенції з обласного бюджету місцевим бюджетам на реалізацію природоохоронних заходів», яким встановлено, що основною умовою для надання зазначеної субвенції є забезпечення співфінансування з відповідних місцевих бюджетів, у тому числі місцевих фондів в обсязі не менше 30 відсотків фінансового ресурсу, необхідного для виконання природоохоронного заходу.

Управління опрацьовує надані пропозиції, формує Проект переліку природоохоронних заходів, які необхідно фінансувати з ОФОНПС у поточному році, та надає на розгляд постійної комісії Волинської обласної ради з питань екології, раціонального використання природних ресурсів.

У 2024 році розподіл коштів ОФОНПС в сумі 8 650 874,72 гривень, відповідно до розпорядження обласної військової адміністрації від 18 березня 2024 року № 119 «Про затвердження Переліку природоохоронних заходів, що фінансуються у 2024 році за рахунок коштів обласного фонду охорони навколишнього природного середовища» (зі змінами), виглядає наступним чином:

(тис. гривень)			
Назва природоохоронного заходу	Відповідальний виконавець (отримувач коштів)	Затверджено Переліком	Освоєно станом на 01.01.2025
Послуги зі збирання, перевезення та утилізації побутових ламп розжарювання (на виконання постанови Кабінету Міністрів України від 10.01.2023 № 25 «Про реалізацію експериментального проєкту щодо створення сприятливих умов для забезпечення ефективного споживання електричної енергії населенням»)	управління екології та природних ресурсів ОДА	12 913,32	12 913,32
Внесення змін до Регіональної схеми формування екологічної мережі Волинської області	управління екології та природних ресурсів ОДА	98 000,0	98 000,0
Реконструкція каналізаційної мережі Берестечківського психоневрологічного інтернату на вул. Паркова, 21 в м. Берестечку Луцького району Волинської області. Коригування	Департамент соціальної та ветеранської політики облдержадміністрації	3 826 812,0	3 808 399,14
Виготовлення проєктно-кошторисної документації «Поточний ремонт насосу КНС із заміною каналізаційних труб» для Луцького геріатричного пансіонату на вул. Теремнівська, 70 в м. Луцьку	Департамент соціальної та ветеранської політики облдержадміністрації	50 196,0	49 914,0
Нове будівництво каналізаційної мережі центральної частини с. Пульмо Ковельського району Волинської області	Департамент інфраструктури облдержадміністрації	717 000,0	703 572,0
Реконструкція каналізаційної мережі центральної частини смт Шацьк Ковельського району Волинської області	Департамент інфраструктури облдержадміністрації	465 000,0	391 114,85
Капітальний ремонт внутрішньогосподарської меліоративної мережі каналу К-20-5 Турської	Ратнівська селищна територіальна громада	308 000,0	308 000,0

осушувальної системи на території Жиричівського старостинського округу Ратнівської селищної ради Ковельського району Волинської області			
Капітальний ремонт водного об'єкта (здійснення заходів захисту від підтоплення сільськогосподарських угідь та домогосподарств на території с. Грушів Володимирського району Волинської області)	Павлівська сільська територіальна громада	671 000,0	654 966,0
Капітальний ремонт мережі водовідведення та здійснення заходів щодо запобігання підтопленню, облаштування та очистки каналів на території Турійської селищної ради Ковельського району Волинської області (у тому числі виготовлення проектно-кошторисної документації)	Турійська селищна територіальна громада	450 000,0	424 842,94
Капітальний (поточний) ремонт внутрішньогосподарських меліоративних каналів на території Дубівської сільської ради Ковельського району Волинської області	Дубівська сільська територіальна громада	191 520,0	191 520,0
Капітальний ремонт внутрішньогосподарських каналів Грабівської осушувальної системи на території Дубівської сільської ради Ковельського району Волинської області	Дубівська сільська територіальна громада	409 136,0	409 136,0
Капітальний ремонт внутрішньогосподарської меліоративної мережі Бузької осушувальної системи на території Литовезької сільської ради Володимирського району Волинської області	Литовезька сільська територіальна громада	1 381 297,4	1 127 026,10
Розробка проекту землеустрою та технічної документації із землеустрою щодо встановлення (зміни) меж території та об'єкту природно-заповідного фонду гідрологічного заказника місцевого значення «Озеро Лука» на території Камінь-Каширської міської ради	Камінь-Каширська міська територіальна громада	35 000,0	31 500,0
Розробка проекту землеустрою та технічної документації із землеустрою щодо встановлення (зміни) меж території та об'єкту природно-заповідного фонду ландшафтного заказника місцевого значення «Мішеч» на території Камінь-Каширської міської ради	Камінь-Каширська міська територіальна громада	35 000,0	-
		8 650 874,72	8 099 991,03

За результатами виконання природоохоронних заходів у 2024 році залишок коштів обласного фонду охорони навколишнього природного середовища становив 550 883,69 гривень.

15.8. Технічне регулювання у сфері охорони навколишнього природного середовища, використання природних ресурсів та забезпечення екологічної безпеки

В області є ряд вимірювальних лабораторій, що мають свідоцтва про атестацію на проведення вимірювань складових довкілля (викиди в атмосферне повітря, поверхневих та зворотних вод, ґрунтів, відходів тощо). Серед них:

- Державна екологічна інспекція у області
- Волинський обласний центр з гідрометеорології
- Волинська філія ДУ «Держґрунтохорона»
- Головне управління Держпродспоживслужби у Волинській області.

15.9. Державне регулювання природокористування

Відповідно до вимог Законів України «Про адміністративні послуги», «Про Перелік документів дозвільного характеру у сфері господарської діяльності», «Про особливості надання публічних (електронних публічних) послуг», з урахуванням розпорядження Кабінету Міністрів України від 16.05.2014 № 523-р «Деякі питання надання адміністративних послуг через центри надання адміністративних послуг» (у редакції розпорядження Кабінету Міністрів України від 17.05.2022 № 391-2022-р), в частині надання публічних, в тому числі адміністративних послуг та видачі документів дозвільного характеру, управління, відповідно до покладених на нього завдань, протягом 2023 року забезпечувало:

- видачу дозволу на викиди забруднюючих речовин в атмосферне повітря стаціонарними джерелами суб'єктам господарювання для об'єктів другої та третьої групи;
- анулювання дозволу на викиди забруднюючих речовин в атмосферне повітря стаціонарними джерелами суб'єктам господарювання;
- видачу дозволу на спеціальне використання природних ресурсів у межах територій та об'єктів природно-заповідного фонду;
- анулювання дозволу на спеціальне використання природних ресурсів у межах територій та об'єктів природно-заповідного фонду;
- видачу висновку з оцінки впливу на довкілля.

З вказаного вище переліку послуг через автоматизовані інформаційні системи (ресурси), зокрема Реєстр з оцінки впливу на довкілля, здійснюється проведення оцінки впливу на довкілля.

15.10. Стан та перспективи наукових досліджень у галузі охорони навколишнього природного середовища

Наукові дослідження в галузі охорони довкілля здійснюють установи природоохоронного спрямування, наукові установи та навчальні заклади області. Крім того, підтримується співпраця з освітніми, державними та громадськими закладами.

Протягом 2024 року у вищих навчальних закладах області, в яких є кафедра «Екологія та охорона навколишнього середовища» триває проведення

ряду наукових досліджень в галузі екології, які відображалися в монографіях, статтях, посібниках, науково-практичних конференціях.

Наукова діяльність кафедри екології та охорони навколишнього середовища Волинського національного університету імені Лесі Українки охоплює широкий спектр напрямів організації та виконання науково-дослідної роботи, активну участь у міжнародних, всеукраїнських, регіональних та університетських науково-практичних конференціях; підготовку та видання монографій, науково-практичних рекомендацій, публікацій статей, встановлення наукових зв'язків з вищими закладами України і зарубіжжя; науково-дослідну роботу студентів.

Відповідно до Тематичного плану кафедральних науково-дослідних робіт університету у галузі охорони довкілля, які зареєстровано в Державній науковій установі «Український інститут науково-технічної експертизи та інформації» протягом 2024 року тематика досліджень була наступною:

1. Оцінка гідроекологічного стану і регіональні проблеми раціонального використання та охорони вод Волинської області, науковий керівник Фесюк В.О., д.геогр.наук, проф.(термін виконання 2022-2024 роки).

Серед науково-дослідних робіт у галузі охорони довкілля у 2024 році, що виконувались з власної ініціативи (безоплатно):

1. Вивчення природи Західного Полісся;
2. Інвентаризація природної та інтродукованої флори Волині;
3. Математико-картографічне моделювання суспільно-географічних систем за даними дистанційного зондування Землі засобами ГІС-технологій;
4. Моніторинг стану довкілля природно-антропогенних територіальних комплексів в системі просторово-планувальної організації території;
5. Моніторинг стану довкілля природно-територіальних та антропогенних комплексів при здійсненні післяпроектного моніторингу;
6. Мікрокліматичні особливості, проблеми забруднення та охорони атмосферного повітря у м.Луцьк;
7. Рослинний світ Волинської області;
8. Селекція і насінництво лісових деревних порід у Західному Поліссі;
9. Морфо-фізіологічні особливості сосни звичайної Західного Полісся;
10. Лісовідновлення та лісорозведення на території Волинської області з позицій екологічно орієнтованого лісівництва;
11. Озеленення населених місць, екологічні та біологічні особливості розвитку деревних рослин;
12. Еколого-фауністичні дослідження тварин західних областей України;
13. Дослідження природи Західного Полісся;
14. Гідрологія, гідрохімія регіональних річкових басейнів, гідроекологія, питання антропогенного навантаження та екологічної збалансованості ландшафтів басейну річок, управління якістю водними ресурсами та їх охорона, оцінка якості води річок Волинської області;
15. Екологічні ризики природокористування, гідрологічний режим річок Волинської області в умовах кліматичних змін, вітровий режим, ПЗФ Волинської області;

16. Конструктивно-географічний аналіз та оцінка стану меліорованих агроландшафтів Волинської області, конструктивно-географічне дослідження порушених земель Волинської області та напрямків оптимізації їх стану, вивчення географічних та економічних передумов проведення сільськогосподарської, лісгосподарської та рекреаційної рекультиваци порушених земель області;

17. Дослідження сучасного стану торфово-болотних ландшафтів у Волинській області;

18. Екологічні мережі Волинської області;

19. Дослідження угруповань ґрунтової мезофауни соснових лісів Шацького національного природного парку та їх антропогенні зміни;

20. Рекреаційно-туристський потенціал Західного Полісся;

21. Вивчення регіональних особливостей сучасних змін клімату, прояв глобальних еколого-кліматичних та ґрунтово-екологічних проблем, біорізноманіття та сучасні ландшафти Волині;

22. Сучасний стан лісового фонду Волинської та Рівненської областей;

23. Сакральні ландшафти України;

24. Обґрунтування системи раціонального рекреаційного природокористування, здійснення рекреаційного моніторингу і оцінки еколого-рекреаційної ситуації;

25. Робота з координації та розвитку оздоровчого, спортивного, пізнавального, екстремального, екологічного та інших видів туризму;

26. Розвиток підприємства як соціо-еколого-економічної системи;

27. Розробка концепцій і програм розвитку функціональної і територіальної структури рекреаційно-туристського комплексу Волинського регіону;

28. Сталий розвиток басейнових екосистем: регіональний контекст.

Серед науково-дослідних робіт у галузі охорони довкілля у 2024 році, що виконувались на замовлення:

1. Польові дослідження флори, фауни та біорізноманіття в районі родовища піску Камінь-Каширське-1;

2. Геоекологічне дослідження зеленої зони вздовж річки Стир на території від мосту на вул. Ковельській до мосту на вул. Шевченка;

3. Обстеження території проведення робіт ділянка Маневицька-1, Маневицька-2, Камінь-Каширська-1, Камінь-Каширська-2, торфовище «Велике Багно», «Велике Болото», «Коза-Березина», «Стобихівське»;

4. Польові обстеження біорізноманіття в районі каналізаційних очисних споруд по вул. Селищна с.Липляни;

5. Перелік ідентифікованих місць зростання та перебування видів рослин і тварин, занесених до Червоної книги України на місцях впровадження планової діяльності в районі розташування родовища торфу «Засвіття-Ситнелюк» (ділянка 1)»;

6. Польові дослідження флори, фауни та біорізноманіття в районі Малолюбашанського-1 родовища піску.

15.12. Участь громадськості в процесі прийняття рішень з питань, що стосуються охорони навколишнього природного середовища

З метою реалізації державної політики у контексті відкритого та вільного доступу громадськості до процесу прийняття рішень з найважливіших суспільних процесів в області, управлінням здійснюється забезпечення проведення консультацій з громадськістю, зокрема публічних громадських обговорень (слухань) у відповідності з діючими нормами чинного законодавства.

Для підвищення ролі громадянського суспільства у різних сферах діяльності місцевих органів виконавчої влади управлінням створені сприятливі умови шляхом залучення представників інститутів громадянського суспільства під час впровадження реформ та прийняття нових нормативно-правових актів з питань охорони довкілля.

Протягом 2024 року в рамках взаємодії із засобами масової інформації та зв'язків з громадськістю управлінням забезпечило участь та проведення 86 інформаційно-просвітницьких заходів із залученням телебачення, радіомовлення, мережі Інтернет, періодичних видань тощо.

У рамках проведення консультацій з громадськістю управлінням забезпечено:

- 3 засідання «круглих столів»: щодо виконання Регіональної екологічної програми «Екологія 2023-2026», щодо реалізації в області Регіонального плану управління відходами до 2030 року тощо;

- 4 інтернет-конференції (у відеоселекторному режимі) з актуальних питань щодо стану навколишнього природного середовища регіону, серед яких інформаційна сесія під назвою «Основні виклики, новації та завдання місцевих рад в екологічній сфері у 2024 році», «Адаптація до змін клімату в Україні» тощо ;

- 25 громадських слухань (у форматі відеоконференції) з оцінки впливу на довкілля планованої діяльності суб'єктів господарювання;

- 3 екологічні акції («День довкілля», загальноміська екологічна толока «Весна НаДії» та екотолока з нагоди Всесвітнього дня водних ресурсів);

- 2 семінари, у тому числі фінсько-український вебінар на тему «Енергія з відходами» щодо правил управління відходами.

Крім того, управлінням забезпечується систематичне та своєчасне оприлюднення проєктів розпорядчих документів (за їх наявності), що підлягають громадському обговоренню, у встановлені законодавством терміни на офіційному вебсайті облдержадміністрації.

З метою забезпечення інформування громадськості про найважливіші події, явища і тенденції суспільно-політичного становища області, протягом звітного періоду на офіційному вебсайті Волинської облдержадміністрації, у межах компетенції, підготовлено та розміщено 42 статті на актуальну екологічну тематику, а також на офіційній сторінці управління у мережі Фейсбук – 43 публікації відповідно.

15.13. Екологічна освіта та інформування

Основною метою екологічної освіти на сьогодні є формування екологічної свідомості та культури особистості дітей, усвідомлення себе частиною природи, відчуття відповідальності за неї, як за національне багатство, гармонізація стосунків у системі «людина-суспільство-природа».

Плідна співпраця управління екології та природних ресурсів облдержадміністрації налагоджена із вищими навчальними закладами області. Працівники вищих навчальних закладів беруть участь у роботі семінарів, є науковими керівниками учнівських науково-дослідницьких робіт. Налагоджена співпраця з громадськими екологічними організаціями області, які проводять цікаві масові заходи (конкурси, акції, операції).

Становлення екологічної свідомості учнів, виховання особистої відповідальності за стан довкілля – важлива складова частина гармонійного та всебічного розвитку особистості, що активно здійснюється шляхом еколого-натуралістичної роботи.

Великого значення набуває профільне навчання, яке спрямоване на виявлення зацікавленості учня у поглибленні знань з природничого напрямку, набуття навичок самостійної науково-практичної, дослідницько-пошукової роботи.

Провідною установою в галузі розвитку позашкільної біологічної, екологічної, аграрної освіти в області є Волинський обласний еколого-натуралістичний центр.

Основними завданнями екологічного виховання є: збагачення дітей екологічними знаннями, виховання любові до природи, прагнення берегти і примножувати її багатства та формування умінь і навичок природоохоронної діяльності.

Однією із традиційних форм залучення учнівської молоді до охорони природи є учнівські лісництва. Мета їх створення - плекати у дітей дбайливе ставлення до природи, розширення і поглиблення знань у галузі природничих наук.

Розвиток шкільних лісництв на Волині має вже більш ніж 50-річну історію і є однією з найефективніших форм природоохоронної та профорієнтаційної роботи з учнівською молоддю. Саме у процесі засвоєння теоретичних основ із лісівництва, практичної, науково-дослідницької роботи на закріплених за учнівськими лісництвами ділянках державного лісового фонду, а також агітаційної діяльності формується позитивний природоохоронний світогляд особистості.

Практичну допомогу в організації вищезазначених заходах надає Волинське обласне управління лісового та мисливського господарства.

Загалом, робота педагогічного колективу ВОЕНЦ проводиться за такими напрямками:

- природоохоронний (координація роботи екологічних гуртків, клубів, експедицій; формування в учнівської молоді екологічної свідомості; залучення школярів до Міжнародних, Всеукраїнських та регіональних природоохоронних акцій);

- профорієнтаційний (сприяння самовизначенню школярів та свідомому вибору професій агробіологічного, екологічного спрямування через залучення їх до профільних творчих об'єднань школярів та посиленої суспільно-корисної праці);

- реабілітаційно-оздоровчий (проведення просвітницької роботи у напрямку реалізації проектів з боротьби та профілактики ВІЛ-інфекції, куріння, вживання алкоголю та наркотиків; організація роботи таборів відпочинку.

Організація діяльності груп гуртків, секцій та інших творчих об'єднань початкового, основного або вищого рівнів навчання здійснюється відповідно до типових навчальних планів і навчальних програм, затверджених Міністерством освіти і науки України.

Основними завданнями екологічного виховання в області є нагромадження у дітей екологічних знань, виховання любові до природи, прагнення берегти і примножувати її багатства та формування вмінь і навичок природоохоронної діяльності.

Ці завдання в області вирішуються через залучення дітей та учнівської молоді до роботи в екологічних гуртках, студіях, факультативах, клубах вихідного дня, участі у природоохоронних конкурсах, акціях та операціях.

Однією з найактивніших в своїй діяльності є Волинська обласна організація «Всеукраїнська екологічна ліга». Основним напрямом роботи Волинської обласної організації ВЕЛ є популяризація екологічних знань серед молоді. Правління обласної організації спрямовує свою увагу на молодь, залучаючи до лав ВЕЛ студентів, молодих викладачів і науковців, учителів і старшокласників. Саме вони повинні формувати новий підхід до розв'язання екологічних проблем Волині. Періодично Волинська обласна організація ВЕЛ розробляє різні організаційно-експериментальні проекти.

Волинська обласна організація ВЕЛ систематично співпрацює з органами влади: управлінням екології та природних ресурсів ОДА, управлінням освіти, обласною радою (виконання цікавих природоохоронних заходів – видання картосхем, проектування екологічної мережі тощо).

Варто зазначити, що управлінням екології та природних ресурсів облдержадміністрації також здійснюється робота щодо формування екологічної освіти населення та обізнаності про стан довкілля. З метою формування екологічної освіти населення слід виділити наступні заходи, які проводились управлінням екології та природних ресурсів облдержадміністрації:

- виготовлення друкованої поліграфічної продукції на екологічну тематику (брошури та буклети);

- проведення природоохоронних кампаній та акцій («екотолок» тощо) з громадськими активістами області (з урахуванням обмежень у зв'язку із запровадженням воєнного стану відповідно до Указу Президента України від 24.02.2022 № 64 «Про введення воєнного стану в Україні» у 2022 році), на яких систематично обговорюються актуальні питання щодо збереження та невиснажливого ставлення до екосистеми тощо.

15.14. Міжнародне співробітництво у сфері охорони навколишнього природного середовища

Міжнародне співробітництво в галузі охорони навколишнього природного середовища здійснюється на основі діючих міжнародних угод.

06 березня 2018 року на спільній робочій нараді відбулось підписання Меморандуму між Волинською обласною державною адміністрацією, Установою «Агенція регіонального розвитку» та Товариством з обмеженою відповідальністю «КЛВ-ЕКО» про співпрацю із впровадження проєкту будівництва заводу по переробці ТПВ і реалізації Стратегії управління відходами у Волинській області.

Завдяки цьому проєкту в Шацькій громаді поліпшиться екологічна ситуація та підвищиться туристична привабливість краю.

Крім того, наступна програма «Interreg NEXT Польща-Україна 2021-2027» (далі – Програма) розрахована на спільні проєкти для поляків та українців з прикордонних громад. Гранти надаються за п'ятьма пріоритетами: довкілля (сприяння адаптації до зміни клімату, стійкість до стихійних лих, доступ до води, каналізування, захист природи, зменшення забруднення), здоров'я (доступ до меддопомоги, паліативна, геріатрична медицина), туризм, співпраця, а також розбудова прикордонної інфраструктури.

Програма Interreg NEXT Польща-Україна 2021-2027 вже затверджена Європейською комісією.

За результатами першого конкурсного відбору Програми співфінансування від Європейського Союзу отримають 7 проєктів за тематичною ціллю «Довкілля» на загальну суму у близько 7,5 млн євро, серед яких:

1. «Спільні дії для покращення співпраці у запобіганні стихійним лихам та кліматичним загрозам на транскордонній території Польщі та України» (1 державний пожежно-рятувальний загін Головного управління Державної служби України з надзвичайних ситуацій у Волинській області та виконавчий комітет Ківерцівської міської ради у співпраці з Гміною Клюково Підляського воєводства та Гміною Червін Мазовецького воєводства).

2. «Спільні дії в Остроленсько-Седлецькому субрегіоні та Волинській області з підготовки рятувальних служб до боротьби з пожежами, стихійними лихами та іншими загрозами, пов'язаними зі зміною клімату» (Головне управління ДСНС України у Волинській області у співпраці з містом Седльце Мазовецького воєводства, міською комендатурою Державної пожежної охорони в Седльце та Гміною Збучин Мазовецького воєводства).

3. «Спільне просування та реалізація заходів, пов'язаних зі стійкістю до змін клімату – стихійних лих та пожеж» (Головне управління ДСНС України у Волинській області у співпраці з Воєводським управлінням державної пожежної служби в Любліні).

4. «Співпраця на користь клімату – розвиток зеленої інфраструктури в Ленчні та Ковелі» (Виконавчий комітет Ковельської міської ради у співпраці з Гміною Ленчна Люблінського воєводства).

5. «Дике життя у великому місті: захист і промоція дикої природи й біорізноманіття в Луцьку та Жешуві» (Виконавчий комітет Луцької міської ради у співпраці з муніципалітетом міста Жешув Підкарпатського воєводства).

6. «Безпечна каналізація задля здорового довкілля: транскордонні рішення Луцька та Білостока» (Луцькводоканал у співпраці з Білостоцьким водоканалом Підляського воєводства).

7. «Підвищення безпеки на транскордонній території в сфері рятування» (Головне Управління ДСНС України у Волинській області спільно з містом Августів Підляського воєводства).

Водночас здійснено державну реєстрацію та розпочато реалізацію проєкту «Стале управління водними ресурсами: шлях до відродження Західної України та Східної Польщі», який впроваджується у рамках Програми (партнери: департамент інфраструктури Волинської обласної державної адміністрації у співпраці з управлінням міжнародного співробітництва та європейської інтеграції Рівненської обласної державної адміністрації, Тернопільською міською радою, Свалявською міською радою та гміною Скербешув Республіки Польща). Загальний бюджет проєкту: 7,92 млн євро, бюджет Волині – 2,2 млн євро.

Ключові заходи проєкту у Волинській області:

1. Будівництво системи водопостачання протяжністю 6 км та станцій очистки води у с. Пульмо, що забезпечить близько 1358 місцевих жителів доступом до води кращої якості.

2. Будівництво 8 км каналізаційних мереж та їх підключення до існуючих очисних споруд у с. Пульмо.

3. Реконструкція 4 км старої каналізаційної мережі у смт Шацьк та будівництво 2 каналізаційних насосних станцій, реконструкція каналізаційної насосної стації в районі «Гряди».

4. З метою підтримки сталого функціонування новозбудованої/реконструйованої інфраструктури буде закуплено: вакуумну машину асенізатор, бензинову мотопомпу для викачування брудної води, бензиновий генератор, каналізаційні насоси.

5. Проведення тренінгу, семінару та конференції для представників місцевих органів влади та спеціалістів, відповідальних за експлуатацію систем водопостачання та водовідведення, з метою набуття досвіду у сфері ефективного використання та управління водними ресурсами.

6. Розробка цифрового вебпорталу, який допоможе здійснювати моніторинг якості води (зокрема питної) на території проєкту.

Станом на січень 2025 року департамент інфраструктури Волинської обласної державної адміністрації як Головний партнер проєкту виконав усі підготовчі процедури для переходу в активну фазу його реалізації. Зокрема підписано Партнерську угоду, здійснено державну реєстрацію. У жовтні 2024 року проведено закупівлі на залучення двох зовнішніх спеціалістів з управління проєктом та сформовано команду. Також проведено відкриті торги на визначення підрядника на будівельні роботи за трьома об'єктами в межах інфраструктурної складової проєкту, обрано виконавців технічного та

авторського нагляду, отримано дозволи на будівництво. У другій декаді грудня підрядник розпочав виконання робіт на об'єктах.

Водночас виконавчим комітетом Луцької міської ради за фінансової підтримки Уряду Федеративної Республіки Німеччина через Федеральне міністерство економічного співробітництва та розвитку (BMZ) у 2024 році завершено реалізацію проєкту «Спільний пошук нових рішень у комунальному господарстві: поводження з органічними відходами у Луцькій міській територіальній громаді». Строк реалізації: 15.03.2021 – 28.02.2024. Бюджет проєкту: 372 052,73 євро. Ціль проєкту – започаткування сталого екологічного розвитку Луцької міської територіальної громади шляхом впровадження сучасних методів поводження з органічними відходами. У рамках проєкту впроваджено такий обсяг робіт:

- закуплено та встановлено 20 компостерів для органічних відходів у закладах загальної середньої освіти Луцької міської територіальної громади;
- проведено інформаційно-промоційні кампанії в соціальних мережах «Фейсбук» та «Інстаграм»: створено та поширено електронні постери про те, чим небезпечне спалювання сухої трави та сухого листа;
- закуплено та встановлено модульне обладнання контейнерного типу для очищення фільтрату полігону твердих побутових відходів у селі Брище Луцької міської територіальної громади (продуктивність обладнання – до 50 м³/добу);
- встановлено додаткове обладнання мембранної очистки фільтрату полігону ТПВ другого ступеню, підрядником виконано комплекс робіт із шеф-монтажу та налагодження обладнання;
- розроблено Концепцію поводження з органічними відходами у Луцькій міській територіальній громаді;
- здійснено закупівлю промоційної продукції (екосумок).

Окрім цього, 26 вересня 2024 року у м. Луцьк був проведений воркшоп «Відновлення та збереження торфовищ в Україні: міжнародні зобов'язання, ефективні шляхи відновлення та впровадження сталої практики палудикультури», в рамках проєкту «Сприяння сталому тваринництву та збереження екосистем на півночі України», який фінансується Глобальним екологічним фондом (GEF) та реалізується через Програму розвитку Організації Об'єднаних Націй (UNDP) в Україні.

Проєкт реалізується у семи областях України – Волинській, Рівненській, Житомирській, Київській, Хмельницькій, Вінницькій та Чернігівській й передбачає розроблення інтегрованих планів сталого землекористування для 83 громад; відновлення земель і сприяння сталих методів виробництва продуктів тваринництва; збереження і відновлення природних середовищ існування, зокрема, торфовищ; розроблення системи вимірювань, верифікації та звітності для оцінки та зменшення потоків парникових газів на торфовищах тощо.

Висновки

Підсумовуючи, можна вважати, що основними екологічними проблемами області сьогодення залишаються проблеми, спричинені збройною агресією проти України та відповідно завдана шкода довкіллю.

Разом з тим, пріоритетними напрямками діяльності на наступний рік визначено:

1) в галузі дозвільного природокористування: посилення роботи органів виконавчої влади з питань охоплення суб'єктів господарювання дозвільними документами з метою збільшення дохідної частини обласного та місцевих бюджетів;

2) в галузі заповідної справи: погодження створення пам'яток природи у лісових насадженнях понад 120 років.

3) в галузі економіки природокористування: залучення коштів Державного фонду охорони навколишнього природного середовища на виконання природоохоронних заходів в області;

СТРУКТУРА

доповіді про стан навколишнього природного середовища

Вступне слово	
1.	Загальні відомості 3
1.1	Географічне розташування та кліматичні особливості території
1.2	Соціальний та економічний розвиток території
2.	Атмосферне повітря 7
2.1	Викиди забруднюючих речовин в атмосферне повітря
2.1.1	Динаміка викидів забруднюючих речовин в атмосферне повітря
2.1.2	Основні забруднювачі атмосферного повітря (за видами економічної діяльності)
2.2	Транскордонне забруднення атмосферного повітря
2.3	Якість атмосферного повітря в населених пунктах
2.4	Стан радіаційного забруднення атмосферного повітря
2.5	Вплив забруднюючих речовин на здоров'я людини та біорізноманіття
2.6	Державна політика та заходи у сфері поліпшення та відновлення стану атмосферного повітря
3.	Зміна клімату 15
3.1	Тенденції зміни клімату
3.2	Політика та заходи у сфері скорочення антропогенних викидів парникових газів та адаптації до зміни клімату
3.3	Політика та заходи у сфері охорони озонowego шару
4.	Водні ресурси 23
4.1	Водні ресурси та їх використання
4.1.1	Загальна характеристика
4.1.2	Водокористування та водовідведення
4.2	Забруднення поверхневих вод
4.2.1	Скидання забруднюючих речовин у водні об'єкти та очистка стічних вод
4.2.2	Основні забруднювачі водних об'єктів (за сферами діяльності)
4.2.3	Транскордонне забруднення поверхневих вод
4.3	Стан поверхневих вод
4.3.1	Екологічний стан та потенціал масивів поверхневих вод
4.3.2	Мікробіологічна оцінка якості вод з огляду на епідемічну ситуацію
4.3.3	Радіаційний стан поверхневих вод
4.5	Державна політика та заходи щодо поліпшення стану водних об'єктів
5.	Збереження біологічного та ландшафтного різноманіття, розвиток природно-заповідного фонду та формування національної екологічної мережі 36
5.1.1	Загальна характеристика
5.1.2	Загрози та вплив антропогенних чинників на структурні елементи екомережі, біологічне та ландшафтне різноманіття

5.1.3	Заходи щодо збереження біологічного та ландшафтного різноманіття	
5.1.4	Формування національної екомережі	
5.1.5	Біобезпека та поводження з генетично модифікованими організмами	
5.2	Охорона, використання та відтворення рослинного світу	41
5.2.1	Загальна характеристика рослинного світу	
5.2.2	Охорона, використання та відтворення лісів та інших рослинних ресурсів	
5.2.3	Охорона та відтворення видів рослин та грибів, занесених до Червоної книги України, та тих, що підпадають під дію міжнародних договорів	46
5.2.4	Охорона рослинних угруповань, занесених до Зеленої книги України	
5.2.5	Охорона, використання та відтворення зелених насаджень	
5.2.6	Інвазійні чужорідні види рослин у флорі в межах адміністративно-територіальної одиниці	
5.3	Охорона, використання та відтворення тваринного світу	64
5.3.1	Загальна характеристика тваринного світу	
5.3.2	Стан і ведення мисливського господарства	
5.3.3	Стан і ведення рибного господарства	
5.3.4	Охорона та відтворення видів тварин, занесених до Червоної книги України, та тих, що підпадають під дію міжнародних договорів	
5.3.5	Охорона, використання та відтворення водних біоресурсів	
5.3.6	Інвазійні чужорідні види тварин у фауні в межах адміністративно-територіальної одиниці	
5.4	Природні території та об'єкти, що підлягають особливій охороні	81
5.4.1	Стан і перспективи розвитку природно-заповідного фонду	
5.4.2	Водно-болотні угіддя міжнародного значення	
5.4.3	Біосферні резервати та Всесвітня природна спадщина	
5.4.4	Формування Смарагдової мережі	
5.5	Еколого-освітня та рекреаційна діяльність у межах територій та об'єктів природно-заповідного фонду	
5.6	Державна політика та заходи збереження біорізноманіття	
6.	Земельні ресурси та ґрунти	91
6.1.1	Структура та динаміка основних видів земельних угідь	
6.1.2	Стан ґрунтів	
6.1.3	Деградація земель	
6.2	Основні чинники антропогенного впливу на земельні ресурси та ґрунти	
6.3	Державна політика та заходи у сфері охорони земель	
7.	Надра	96
7.1.	Мінерально-сировинна база	
7.1.1.	Стан та використання мінерально-сировинної бази	

7.2. Система моніторингу геологічного середовища	
7.2.1. Підземні води: ресурси, використання, якість	
7.2.2. Екзогенні геологічні процеси	
7.3. Дозвільна діяльність у сфері використання надр	
7.4. Геологічний контроль за вивченням та використанням надр	
7.5 Державна політика та заходи щодо геологічного вивчення та раціонального використання надр	
8. Відходи	149
8.1 Структура утворення та накопичення відходів	
8.2 Поводження з відходами (збирання, зберігання, утилізація та видалення)	
8.3 Транскордонне перевезення небезпечних відходів	
8.4 Державна політика та заходи у сфері поведінки з відходами	
9. Екологічна безпека	
9.1 Екологічна безпека як складова національної безпеки	
9.2 Об'єкти підвищеної небезпеки	
9.3 Радіаційна безпека	
9.3.1 Стан радіаційного забруднення території адміністративно-територіальної одиниці	
9.3.2 Поведінки з радіоактивними відходами	
9.3.3 Стан радіаційної безпеки у зоні відчуження і зоні безумовного (обов'язкового) відселення	
10. Промисловість та її вплив на навколишнє природне середовище	161
10.1 Структура та обсяги промислового виробництва	
10.2 Вплив на навколишнє середовище	
10.2.1 Гірничодобувна промисловість	
10.2.2 Металургійна промисловість	
10.2.3 Хімічна та нафтохімічна промисловість	
10.2.4 Харчова промисловість	
10.3 Державна політика та заходи з екологізації промислового виробництва	
11. Сільське господарство та його вплив на навколишнє природне середовище	166
11.1 Тенденції розвитку сільського господарства	
11.2 Вплив на навколишнє середовище	
11.2.1 Внесення мінеральних і органічних добрив на оброблювані землі та під багаторічні насадження	
11.2.2 Використання пестицидів	
11.2.3 Зрошення та осушення земель	
11.2.4 Тенденції в тваринництві	
11.3 Органічне сільське господарство	
11.4 Державна політика та заходи з екологізації сільського господарства	
12. Енергетика та її вплив на навколишнє природне середовище	
12.1 Структура виробництва та використання енергії	

12.2	Ефективність енергоспоживання та енергозбереження	
12.3	Вплив енергетичної галузі на навколишнє природне середовище	
12.4	Використання відновлювальних джерел енергії та розвиток альтернативної енергетики	
12.5	Державна політика та заходи щодо зменшення впливу енергетики на навколишнє природне середовище	
13.	Транспорт та його вплив на навколишнє середовище	175
13.1	Транспортна мережа адміністративно - територіальної одиниці	
13.1.1	Структура та обсяги транспортних перевезень	
13.1.2	Склад парку та середній вік транспортних засобів	
13.2	Вплив транспорту на навколишнє середовище	
13.3	Державна політика та заходи щодо зменшення впливу транспорту на навколишнє середовище	
14.	Стале споживання та виробництво	
14.1.	Тенденції та характеристика споживання	
14.2	Запровадження елементів сталого споживання та виробництва	
15.	Державне управління у сфері охорони навколишнього природного середовища	178
15.1	Національна та регіональна екологічна політика	
15.2	Удосконалення нормативно-правового регулювання у сфері охорони навколишнього природного середовища	
15.3	Державний нагляд (контроль) у сфері охорони навколишнього природного середовища	
15.4	Виконання державних цільових екологічних програм	
15.5	Державна політика у сфері моніторингу навколишнього природного середовища	
15.6	Оцінка впливу на довкілля	
15.7	Економічні засади природокористування	
15.7.1	Економічні механізми природоохоронної діяльності	
15.7.2	Стан фінансування сфери охорони навколишнього природного середовища	
15.8	Технічне регулювання у сфері охорони навколишнього природного середовища, використання природних ресурсів та забезпечення екологічної безпеки	
15.9	Державне регулювання природокористування	
15.10	Стан та перспективи наукових досліджень у галузі охорони навколишнього природного середовища	
15.11	Участь громадськості в процесі прийняття рішень з питань, що стосуються охорони навколишнього природного середовища	
15.12	Екологічна освіта та інформування	
15.13	Міжнародне співробітництво у галузі охорони навколишнього природного середовища	